

PC MAGAZINE

ROMÂNIA

www.pcmagazine.ro

ZIFF DAVIS MEDIA
AUTHORIZED PUBLISHER

Programe de e-mail

- Cele mai bune modalități de a vă administra e-mailul

Noul HP în România

- Își va adapta strategia în funcție de specificul local

Gainward Ultra/750 XP

- Cea mai puternică placă video pentru utilizatorii finali

Pe CD-ROM

- Mozilla 1.0
- Adobe InDesign 2.0
- Cosacks: The Art of War
- SpamKiller 2.9

Lei: 44.000

CONEXIUNI ► Cursuri și prestări de servicii

GHIDUL TĂU ÎN LUMEA TEHNOLOGIILOR

IULIE 2002

Cum să faci

un PC

Premiile numărului: telefon mobil Motorola V60, imprimante Lexmark Z55 și Z65

MIHAELA CÂRSTEA
Redactor șef
PC Magazine România

REFLECȚII PE MARGINEA UNOR STĂRI DE FAPT

NUMĂRUL DE PC-URI VÂNDUTE PE PIAȚA ROMÂNEASCĂ este mult sub potențialul acesteia, iar semne majore de îmbunătățire nu prea par să se arate. Studiul IDC pentru anul 2001 ne informează că s-a înregistrat o creștere cu 25% față de anul precedent, dar primul trimestru 2002 reechilibrează balanța - 25% mai puține vânzări decât în trimestrul IV 2001. Continuă să predomină, deși la diferență mică (două procente), PC-urile autohtone. Cu toate că ultimele date arată că sectorul casnic a reprezentat o cotă destul de importantă din totalul vânzărilor (18,5%), numărul utilizatorilor individuali rămâne în continuare foarte mic. Motivul? La acest nivel - sărăcia. La nivelul instituțiilor de stat și chiar a unora particulare - incultura informațională și o greșită ierarhizare a priorităților.

Ce s-a ales din campania calculatoare pentru școli, nu este foarte limpede. De 1 Iunie, ministrul Dan Nica a oferit un PC unui copil, merituos este adevărat, dar unuia singur. În acest ritm „accelerat”, în care se caută doar extremele - cei mai dotați sau cei mai săraci - copii obișnuiți ai României vor ajunge să beneficieze de aceste obiecte, la îndemâna tuturor în alte părți ale lumii, în alt secol. Noroc că între timp tehnologiile vor evolua și poate vor scădea mai vertiginos și prețurile.

O posibilă alternativă, ceva mai ieftină, la achiziționarea unui PC ar putea fi construirea unui calculator nou sau modernizarea unuia vechi. Faptul că există multe persoane interesate să-și facă singure propriul calculator i-a determinat pe membrii laboratorului nostru să prezinte în acest număr un ghid care să le fie de folos acestora. Sfaturi practice, recomandări, soluții, idei, iată abordări care sperăm că vă vor fi utile și nu veți regreta foarte tare că de această dată lipsește testul comparativ.

Și pentru că tot am amintit de testul comparativ, aș vrea să revin asupra unor amănunte de natură etică, pentru că suntem adesea ținta încercărilor de intimidare sau mituire ale unor persoane care doresc să practice publicitatea mascată, plătindu-și pozițiile în topuri și clasamente.

Deci, atrag din nou atenția celor interesați că în laboratorul PC Magazine testele sunt gratuite, iar informațiile publicate sunt rezultatul benchmark-urilor la care au fost supuse produsele respective și a observațiilor specialiștilor laboratorului. Eventualele inexactități care pot apărea se datorează subiectivismului aprecierii unor situații. Cine poate dovedi că toate aprecierile pe care le face nu au în ele o doză de subiectivism, să arunce piatra.

Rezultatele testelor efectuate în laboratorul PC Magazine și acordarea distincțiilor Alegerea redacției, Recordul lunii, Cea mai bună impresie nu sunt influențate de publicitate. Nici de prezența acesteia, nici de dorința de a o atrage. Iar amenințări de

genul - nu veți mai vedea niciodată reclamă de la mine și nici de la partenerii mei - nu ne sperie. Un business ce se bazează pe astfel de principii nu poate fi de succes, nu de durată în orice caz.

Am constatat că există unii distribuitori sau producători, cu putere financiară însemnată, care își permit să-și susțină produsele prin campanii publicitare agresive, dar care evită să le supună comparațiilor cu alte produse similare, din motive lesne de înțeles. Cei care se ocupă de marketing ar trebui să știe însă că o campanie publicitară, oricât de bună ar fi ea, este obligatoriu să se bazeze pe produse de calitate. Încercarea de inducere în eroare a clienților poate produce o reacție inversă celei dorite, foarte greu de remediat. Dar aceasta este problema lor.

Nu suntem nici adepții recomandărilor de produse pe baza fișelor de prezentare ale acestora, așa cum fac din comoditate unele reviste, deoarece experiența ne-a arătat că ele nu sunt întotdeauna conforme cu realitatea. Poate părea incredibil, dar un vizitator recent al laboratorului nostru, ne întreba cu mirare văzând un mouse în teste: „cum, dar voi chiar instalați și testați totul?” Răspunsul este afirmativ. Încercăm să aducem un spor de calitate, de obiectivitate, în detrimentul cantității.

Cu sau fără calculator propriu, destul de mulți români au devenit dependenți de PC, de e-mail, de internet, pe care le folosesc acasă, la școală, la serviciu, la prieteni, la cafenelele internet, pe telefonul mobil. Tuturor acestora le recomandăm să citească cu atenție prezentarea comparativă a clienților de e-mail din acest număr. Întotdeauna poți afla lucruri noi, folosi-toare. Liberalizarea comunicațiilor ne va aduce probabil tarife mai mici, servicii mai numeroase, de calitate superioară, și astfel tot mai mulți își vor permite să se conecteze la internet de acasă. Oricum, dacă acest lucru nu va fi posibil, cafenelele internet reprezintă alternative tot mai frecventate pentru studiu, comunicare sau divertisment. Astfel de cafenele există peste tot în lume, chiar și în țările mult mai dezvoltate. La o recentă călătorie la Amsterdam, am vizitat o cafenea internet absolut impresionantă. Semăna cu sala unei mari biblioteci. Existau peste 400 de calculatoare, aliniate pe șiruri de mese. Monitoarele cu ecrane plate erau suspendate, lăsând suprafața mesei disponibilă pentru materialele necesare utilizatorilor. Fiecare calculator era dotat cu o cameră web. Plata și repartizarea PC-ului erau făcute de la un automat existent la intrare, prețul fiind direct proporțional cu gradul de încărcare al sălii (cerere mare - taxă mare). Barul nu funcționa în dimineața de sâmbătă a vizitei mele, dar numărul utilizatorilor depășea jumătate din capacitatea totală, iar liniștea și atmosfera generală erau de bibliotecă publică - o bibliotecă virtuală, cum sperăm să întâlnim cât mai curând și pe meleagurile noastre. ■

PO

MAGAZINE

ROMÂNIA

24

În direct

- 22 Noul HP și în România
- 24 MB Distribution se extinde pe zona de software
- 24 Convergent Networks, la șase luni înaintea liberalizării pieței de telefonie fixă
- 25 Trei pentru succes
- 25 CheckPoint în România
- 26 Grafică profesională de la 3Dlabs prin LASTING System
- 26 FSC a mai urcat o treaptă în România
- 26 Un deceniu de existență pe piața românească
- 27 5 ani de activitate în România
- 27 La aniversare
- 28 Tehnopolis, cel mai important proiect TI al Iașului, a intrat în linie dreaptă
- 29 Navigare online prin portul Constanța
- 29 Vânzările de licențe Office XP depășesc așteptările
- 30 Studio foto pentru acasă
- 30 Intel lansează procesoare Celeron la 1,7 GHz
- 30 Cele mai noi produse Trendware
- 31 KPNQwest pune în funcțiune legătura de rezervă de 500 Mb/s
- 31 Produse SOFTWARE AG
- 32 TerraTec în România
- 32 Philips Pixel Plus - Tehnologia care revoluționează televiziunea
- 32 Vara aceasta se poartă ASUS L3000C
- 32 eTrust a obținut certificarea ICSC Labs pentru Solaris și Linux
- 33 Infrastructură IBM la Colgate-Palmolive
- 33 Brocade și CA simplifică backup-ul datelor în mediu SAN
- 34 WizRom și QAB semnează un contract de 350.000\$
- 34 Standardizarea distribuțiilor de Linux pentru afaceri: UnitedLinux
- 34 Crystal E-mail
- 35 Soluții de vânzare de ziare și cărți electronice
- 35 Soluții informatice pentru administrația publică

38 Soluții

38 Țara de dincolo de negură

O regulă de aur Unix spune că nu contează de cât spațiu pe disc dispuneți - el este insuficient.

44 Soluții web client-side cu JavaScript

În acest articol vor fi prezentate modurile în care se scrie corect un cod JavaScript în cadrul paginilor web.

92 INTERNET PRO

92 Secretele motoarelor de căutare

Odată ce au vizitat un sit, roboții nu îl vor uita, ci se vor întoarce periodic la el, astfel încât conținutul indexat va fi reactualizat.

96 Întrebări și răspunsuri la probleme

76 Programe de E-mail

E-mail-ul oferă o simplificare a activității, dar eșuează când se pune problema administrării mesajelor - lăsând la o parte spam-ul - ceea ce constituie un dezavantaj important. Și totuși nu putem trăi fără el. În acest grupaj vom încerca să vă ajutăm să alegeți cel mai potrivit program de e-mail, să-l adaptați necesităților dvs., să blocați spam-ul și să decideți dacă poșta electronică vă este într-adevăr utilă.

50 Cum să faci un PC

Construcția calculatorului dumneavoastră merită plănuită cu grijă. Acum este momentul să vă gândiți la câteva amănunte esențiale.

Banii reprezintă factorul limitator în calea viselor dumneavoastră. Vedeți câți bani aveți și de câți bani puteți face rost. Eventual structurați banii în două categorii: bani pe care ați vrea să-i cheltuiți cu acest calculator și banii pe care ați putea să-i cheltuiți în plus dacă este cazul (reușiți să găsiți o componentă de foarte bună calitate al cărei preț, deși mai mic decât prețul de catalog, este mai mare decât doreați să investiți; reușiți să stricați una dintre componentele cumpărate etc.).

102 Timpul Liber

Documentare științifică
Biblioteca TI
Sugestii pentru acasă

Legislație

100 Marketingul prin e-mail și marketingul direct - practici interzise în România?

Opinii

2 **Mihaela Cârstea** - Reflecții pe marginea unor stări de fapt

36 **Mihai Olaru** - O nouă modalitate de a face afaceri, prin internet

ÎN ACEST NUMĂR MAI GĂSIȚI

6 **Prezentare CD-ROM**

8 **Scrisori**

112 **Suma de control**

PE COPERTĂ

COVER STORY

Cum să faci un PC
pagina 50

Sugestii
pentru acasă

Gainward
Ultra/750 XP
pagina 13

Programe de
e-mail
pagina 76

Noul HP în
România
pagina 22

Conexiuni:
Cursuri și prestări
de servicii
pagina 78

PRODUSE TESTATE ÎN ACEST NUMĂR

PRIMA IMPRESIE

- 10 Palit Daytona GeForce4 MX440
- 11 TerraTec SiXPack 5.1+
- 11 TerraTec Home Arena 5.1
- 13 Gainward PowerPack! Ultra/750 XP Golden Sample
- 13 Aiptek Pocket Cam 1,3M
- 13 Aiptek Poket DV
- 14 Hercules 3D Prophet All-in-Wonder 7500
- 14 Hercules 3D Prophet All-in-Wonder 8500DV
- 15 Lycoris Desktop/LX
- 16 Hercules DV Action! DVD edition
- 16 Terratec Cameo 600 DV
- 17 DeskNote A900b
- 17 DeskNote A928
- 18 Synertek S200
- 20 Aiptek Hyper Pen 12000U
- 21 PowerQuest Drive Image 2002

PROGRAME DE E-MAIL

- 80 Eudora 5.1
- 81 Microsoft Outlook Express 6.0
- 81 Microsoft Outlook 2002
- 82 Netscape Mail
- 84 Pegasus Mail 4.0
- 85 Hotmail
- 85 Hushmail
- 85 mail.com.
- 85 onebox
- 85 yahoo
- 86 Junk Spy
- 87 Spamax
- 87 Spamcon
- 87 Emailias
- 87 Sneakemail
- 87 Spam Motel
- 87 Mailshell
- 87 My Mail Oasis
- 87 Spam Buster
- 88 SpamKiller
- 89 Address Manager Pro
- 89 Annotis Mail
- 89 QuantaZip și ZipOut 2002
- 89 eMailBoss
- 91 Attachements Save
- 91 Attachment Forget-Me-Not
- 91 Contact Duplicates Eliminator
- 91 E-mail Duplicates Eliminator
- 91 Time/Date Signature
- 91 RcpInfo

Ce găsiți pe CD-ROM

DIVERTISMENT

GABRIEL PISCUPESCU

- **Cossacks: The Art Of War** - Nu mai are rost, sper, să descriu care-i povestea cu acest joc care a făcut, deja, istorie. Varianta de față aduce noi unități (arme, nave și artefacte), și o inteligență artificială care vă pune mai multe probleme, dar vă și ajută, în cazul în care strângeți resurse pentru un război de durată. De curând a apărut o nouă variantă, **Back To The War**, indisponibilă deocamdată în varianta demo.
- **Asteroids 3D 1.0** - Iată un remake al clasicului arcade cu aceeași temă simplă, dar care v-a consumat multe nopți. Tot ce aveți de făcut este să vă protejați planeta distrugând bolovanii ce gravitează în jurul ei.
- **The Hoyle Demo** - O colecție excelentă de la Sierra, care conține Video Poker, Backgammon (tablele lor...), Anagrame și Placer Racer pentru copii.
- **Let The Squashing Begin 1.0** - Un 3D shooter cu păianjeni răi care apar de unde nici nu te aștepti!
- **Clickomania 4.3** - Clickomania este comparabil doar cu Tetris-ul ca timp petrecut în fața computerului. Scopul constă în eliminarea unui număr cât mai mare de „cărămizi”
- **War Games Inc 1.08** - este un simulator de război destul de complex, în care conduci avioane, tancuri și te poți parașuta în spatele liniilor inamice.

- **Adobe InDesign 2.0** - program deja clasic, și nu doar cunoscătorilor. InDesign, ajuns la versiunea 2.0 știe să lucreze atât cu QuarkXPress cât și cu Adobe PageMaker Plus, iar integrarea cu Photoshop-ul și cu Illustrator nici nu

mai trebuie pusă la îndoială.

- **Image Styles 3.0** - este un frate mai mic și mai ieftin al aplicațiilor deja clasice, care se pricepe la destul de multe artificii în domeniul creației și mai ales postprocesării grafice.
- **ArtIcons Pro 3.20** - program util la producerea de pictograme și cursoare pentru mouse.
- **Seamless Factory 1.1** - Dacă termenul de „textură” nu vă e străin în domeniul creației grafice, înseamnă că acesta este programul perfect pentru crearea texturilor de care aveți nevoie.
- **Texture Processor 1.3** - Aceleași texture, dar de această dată pentru începători. Programul este din categoria celor destinate persoanelor care nu se ocupă neapărat de crearea de grafică, dar vor să aibă un sit arătos

- **Eudora 5.1** - Un clasic utilitar de poștă electronică, acum la versiunea 5.1. Noutățile nu sunt foarte multe la număr, deși interfața arată mai bine și se promite stabilitate mai mare.
- **Mozilla 1.0** - În sfârșit, după mai bine de patru ani de promisiuni, iată și mult așteptatul browser open-source sută la sută.
- **Pegasus Mail 4.01** - Client de poștă electronică, vă oferă unele dintre cele mai avansate seturi de filtre, protecție la mesajele nesolicitate și multe altele pe care merită să le încercați.

- **Calendarscope 1.4** - Program destinat celor cu probleme de memorie. Ziua soției? Poți să-ți programezi ce flori vrei să-i cumperi sau să rezervi în avans o masă la restaurant.

- **McAfee.com SpamKiller 2.9** - Dacă mai mult de jumătate din timpul pe care îl acordați poștei electronice vi-l petreceți ștergând reclame nesolicitate sau blocând adrese pe care nu le cunoașteți, atunci acesta este programul potrivit.
- **Advanced PDF Password Recovery Pro 2.0** - Să presupunem că lucrați foarte mult cu fișiere pdf. Să mai presupunem că, într-o bună dimineață, uitați parola proiectului pdf la care lucrați. Acest utilitar vă va scoate din încurcătură recuperându-vă parola.
- **Sam Spade 1.14** - Ping-uri, whois-uri, dns-uri, tracert-uri, keep-alive-uri, finger-uri, usenet-uri, lookup-uri sau simple căutări în http-uri, programul le are pe toate.
- **Spam Buster 1.9** - Chiar dacă în românește termenul „spam” nu înseamnă nimic, pentru cei care folosesc emailul frecvent este un termen comun. Programul de față șterge și blochează direct pe server, fără să mai fiți nevoiți să deschideți mesajele pe în clientul de poștă electronică pe care îl folosiți.

- **Return to Castle Wolfenstein** - este un joc 3D de tip *first person shooter*, care vă oferă șansa întoarcerii în cel de-al doilea război mondial cu misiunea de a-l opri pe Himmler.
- **Frozen-Bubble** - este un joc în care „aruncați” cu baloane colorate pentru a forma grupuri, care se autodistrug când devin suficient de mari.
- **GMaze** - Ajută-l pe pinguinul Tux să iasă din labirint.
- **GnomerMind** - este un joc de puzzle de tip MasterMind scris pentru Gnome.

Doamnelor și domnilor, avem deosebită plăcere de a vă prezenta, în cadrul rubricii **ARTE**, binecunoscuta formație **Pasărea Colibri**. Mulțumim pe această cale membrilor formației și casei de discuri **Roton**, pentru cele patru melodii în format mp3 oferite cititorilor noștri.

Nu ratați ultimul număr din **agoraOnline** și cărțile electronice de la **Noesis** și **Biblioteca Românească Virtuală**, prezente și luna aceasta pe CD-ROM-ul **PC Magazine**.

Librăria **Byblos** se îngrijește în continuare de cariera noastră oferindu-ne câteva cărți de specialitate de la O'Reilly.

Notă: Am fost sesizați de imposibilitatea citirii unor CD-uri din revista PC Magazine.

Pentru depistarea cauzelor și remedierea lor vă rugăm să ne trimiteți CD-urile cu probleme. Vi le vom înlocui gratis.

PO

MAGAZINE

ROMÂNIA

Stimată redacție,

DESPRE CD-ROM, EKG ȘI NU NUMAI

Citesc revista dumneavoastră de aproximativ un an și pot spune că „vă vânez” atunci când revista urmează să apară pe piață, apariție în număr extrem de redus. Uneori apelez la cunoștințe pentru a mi-o procura din orașe mai mari, ca Sf. Gheorghe sau Brașov. Varietatea de informații din domeniul informaticii din revista dumneavoastră mi se pare binevenită și ajutătoare, așa că până una-alta vă sunt fidel.

În privința CD-ROM-ului, vă pot spune că îl găsesc divers și plăcut ca și conținut, de aceea eu, băiețelul meu și câțiva puști din cartier îl „devorăm” imediat după ce l-am cumpărat. Puștimea mă caută întotdeauna pentru un program de multimedia sau utilitare, iar mai nou sunt preocupată de grafică, cu toate că performanțele calculatoarelor noastre sunt relativ reduse. Băiețelul meu așteaptă rubrica de Divertisment și încerc să îl „educ” spre Bibliotecă și Arte, rubrici ce cred că ar trebui să găzduiască o paletă mai mare de teme de larg interes pentru elevi.

Felicitări pentru „Soluții și Sfaturi” pentru o viață mai ușoară” din ultimul număr și la cât mai multe pe viitor.

Lucrez în domeniul sănătății și aici folosim și computere pentru diferite activități. Printre altele folosim calculatoarele pentru efectuarea de electrocardiograme pentru pacienții cu afecțiuni cardiace. Cu ajutorul computerelor monitorizăm activitatea cardiacă sau o înregistrăm pentru a fi atașată anumitor documente, de aceea pentru revista dumneavoastră, la rubrica Suma de control, îmi permit să vă trimit două astfel de trasee EKG în care computerul una scrie, alta monitorizează.

Ion Deaconu, Covasna

R: Ca să nu mai fie nevoie să „ne vânați”, vă propun să vă abonați, veți face astfel și o importantă economie.

Cât despre propunerea la Suma de control, m-aș fi bucurat să nu existe astfel de situații.

În urma tragerii la sorți a taloanelor din nr.5/2002 al revistei PC Magazine România, câștigătorul sistemului Caro Pentium IV la 1,6 GHz, oferit de PC Magazine și firma Caro Group este Sebastian Olar, programator, Câmpia Turzii, județul Cluj.

DESPRE SITURI. De curând mi-am lansat un sit la adresa www.sgsoftware.home.ro, unde am două aplicații și niște componente Delphi realizate de mine. Dacă credeți că unul din programe merită publicat pe CD-ul dumneavoastră m-aș simți onorat. Dacă nu, măcar niște cuvinte despre sit în revistă ca să am câțiva vizitatori care să-mi testeze programele pentru a le îmbunătăți. Menționez că situl nu este comercial iar programele sunt gratuite pentru orice fel de utilizator.

Mulțumesc pentru înțelegere!

Sorin Gavrilescu.

DESPRE CONCURSUL DE FOTOGRAFIE DIGITALĂ HP România - PC Magazine România.

S-au primit 1222 de fotografii de la 270 participanți. La închiderea numărului, juriul format din:

Tatiana Diamantopol - HP România; **Mihaela Cârstea** - redactor șef PC Magazine România; **Eduard Armeanu** - fotograf, secretar de redacție www.fotomagazin.ro; **Lucian Brânduș** - fotograf, Efoto, www.fotomagazin.ro; **Cosmin Bumbuț** - fotograf, consilier www.fotomagazin.ro; **Bogdan Cristel** - fotograf, Reuters, AFPR, **Nicolae Cosniceru** - fotograf, ArtStudio; **Dan Drafta** - fotograf, artist plastic, redactor www.fotomagazin.ro, Germania; **Claudiu Falub** - fotograf, consilier www.fotomagazin.ro, Olanda; **Ara Ghemigian** - fotograf, membru fondator al www.fotomagazin.ro, SUA; **Mihai Moiceanu** - fotograf, Camera MM, www.fotomagazin.ro; **Ovidiu Moise** - fotograf, redactor www.fotomagazin.ro; **Gicu Șerban** - fotograf, www.fotomagazin.ro, www.badorgood.com și **Dinu Lazăr** - director www.fotomagazin.ro erau în curs de deliberare. Și votul public se desfășura pe situl revistei.

În numărul viitor veți putea vedea lucrările cele mai bune și veți afla care au fost premianții.

Participanții care nu vor primi nimic să nu dispere, vor mai exista concursuri și, apoi, plăcerea de a face fotografii și a vă face propriile albume este ea în sine o motivație excelentă.

CASETA REDACȚIEI

COLECTIVUL REDACȚIONAL

Mihaela Cârstea - redactor șef
(mihaelac@agora.ro)
Dan Iancu - redactor principal
(diancu@agora.ro)
Dan Șerbănescu - redactor principal
(dans@agora.ro)
Ștefan Iliescu - redactor coordonator laboratorului de teste
(siliescu@agora.ro)
Șerban Păduroiu - redactor laboratorului de teste
(serbanp@agora.ro)
Cristian Lăcraru - redactor laboratorului de teste
(icristian@agora.ro)
Elena - Andreea Liță - redactor
(elita@agora.ro)
Anca Grozea - redactor Web
(agrozea@agora.ro)
Gabriel Păscușescu - redactor CD-ROM
(gpiscup@agora.ro)
Sonia Leahu - secretar de redacție
(sleahu@agora.ro)
Andrei Pașa - grafician
(apasa@agora.ro)
Virginia Ene - tehnoredactor
(enev@agora.ro)
Răzvan Albu - tehnoredactor
(ralbu@agora.ro)
Alexandru Voiculescu - administrator rețea
(alexv@agora.ro)

COLABORATORI

Bogdan Kerekes (București)
Cristi Lucan (Iasi) - clucan@pnet.ro
Mihai Cârstea (București)
Răzvan Sandu (București) - rsandu@go.ro

MARKETING & PR

Maria Luiza Ostaficiuc (mariao@agora.ro)

DEPARTAMENT VÂNZĂRI

Mihai Bucuroiu (mihaib@agora.ro)
Denis Marioara (mdenis@agora.ro)
Marius Comăniceanu (mariusc@agora.ro)

ABONAMENTE

Iulia Sărbu (isaru@agora.ro)
Tel.: 065-16.65.16

CUM NE CONTACTAȚI

Poștă: Str. Constantin Rădulescu Motru nr.13,
et. 4, ap.42, București
sau CP 85/44 București
Telefon: 01-330.92.82, Fax: 01-330.92.85
Internet: <http://www.pcmagazine.ro>; postapcm@agora.ro

EDITOR:

Agora Media SRL
Editor al publicațiilor „eWeek România”, „PC Magazine România”, „Net Report” și „Gazeta de Informatică”
telefon: 065-16.65.16; fax: 065-16.62.90
Web: <http://www.agora.ro>; E-mail: office@agora.ro

DIRECTOR GENERAL:

Romulus Maier (rmaier@agora.ro)

DIRECTOR EXECUTIV:

Adrian Pop (adipop@agora.ro)

DIRECTOR TEHNIC:

Szabó László (lszabo@agora.ro)

ADMINISTRAȚIE:

Ingrid Maier (imaier@agora.ro)

CONTABILITATE:

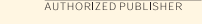
Pap Ilona (ipap@agora.ro)

ISSN: 1454-220X

TIPARUL:

Infopress S.A. Odorheiu Secuiesc

tel: 066-21.82.83, fax: 066-21.82.91

PC Magazine România este o publicație editată de Agora Media sub licență Ziff Davis Publishing Holdings Inc. Materialul editorial din PC Magazine tradus și retipărit în acest număr aparține companiei Ziff Davis Publishing Holdings Inc. Copyright (c) 2002. Toate drepturile sunt rezervate. Publicat cu acordul Ziff Davis Publishing Holdings Inc. Reproducerea în orice formă, în orice limbă, integral sau parțial, fără permisiunea scrisă a Ziff Davis Publishing Holdings Inc. este interzisă.
PC Magazine și siglele PC Magazine și PC Magazine Editors' Choice sunt mărci înregistrate de Ziff Davis Publishing Holdings Inc. Materialul editorial original tipărit în acest număr aparține companiei Agora Media SRL. Copyright (c) 2002. Toate drepturile sunt rezervate.

Agora Media S.R.L. este membru al Biroului Român pentru Auditarea Tirajelor.

PO

MAGAZINE

ROMÂNIA

P R I M A

PRODUSE NOI TESTATE ÎN LABORATOR

- 13 Aiptek Poket DV
- 13 Aiptek Pocket Cam 1,3M
- 13 Gainward PowerPack! Ultra/750 XP Golden Sample

- 14 Hercules 3D Prophet All-in-Wonder 7500
- 14 Hercules 3D Prophet All-in-Wonder 8500DV
- 15 Lycoris Desktop/LX

Palit Daytona MX 440

ȘERBAN PĂDUROIU

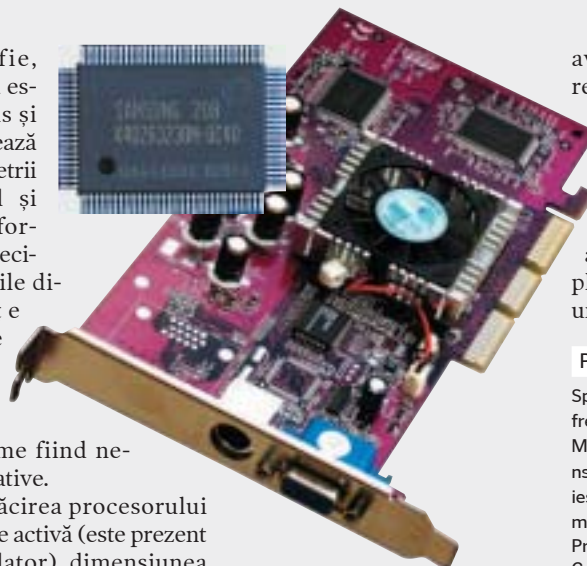
Firma Palit, a lansat pe piață placa video dotată cu procesorul grafic GeForce4 MX440. Produsul este la un pas de cea mai spartană prezentare posibilă, deconcertând prin prezența unei cutii care promite, dar care conține placa video în sine și un CD cu drivere, utilitare și manualul în format electronic. Prima reacție a fost să scutur cutia să văd dacă nu a rămas ceva în interior.

Instalarea decurge fără nici un fel de probleme, placa având o arhitectură extrem de comună (putem spune acest lucru dacă luăm în considerare numărul de plăci video dotate cu acest tip de procesor pe care le-am văzut). Poate surprinde dotarea cu o memorie Samsung de 4 ns, în condițiile în care o parte din prezentările acestui produs menționează o memorie de 5 ns. Dar, așa cum se vede din

fotografie, memoria este de 4 ns și funcționează în parametrii standard și are performanțe specifice, micile diferențe față de produsele similare ale altor firme fiind nesemnificative.

Deși răcirea procesorului grafic este activă (este prezent un ventilator), dimensiunea radiatorului și absența oricărui element de răcire a memoriilor nu încurajează realizarea unor forțări a parametrilor de funcționare.

Dar, dacă ținem cont de faptul că sărăcia documentației (termen relativ pentru că pe CD există totuși un player

PALIT DAYTONA MX440

DVD nou: Cyberlink PowerDVD XP versiunea 4) și a accesoriiilor nu este însoțită și de performanțe slabe, ajungem să apreciem prețul scăzut al acestui echipament pe piața internațională, firma Palit

având o oarecare tradiție în realizarea echipamentelor cu performanțe bune și prețuri mici.

Este recomandată pentru toți cei care se descurcă fără o documentație amănunțită și programe suplimentare fiind interesați de un preț cât mai mic.

Palit Daytona GeForce4 MX440

Specificații: GPU GeForce4 MX440, frecvență GPU 270 MHz, memorie 64 MB DDR Samsung cu timp de acces 4 ns, frecvență memorie 200 MHz, ieșire S-Video (TV out), rezoluție maximă 2048x1536x@75 Hz. Preț informativ: 95,15\$ (fără TVA). Garanție: 2 ani. Distribuitor Lasting System, tel.: 056-201.278, www.lasting.ro. Aprecieri: ●●●●○.

CE ÎNSEAMNĂ PUNCTAJELE

- EXCELENT
- FOARTE BINE
- BINE
- ACCEPTABIL
- SLAB

	QUAKE3 TIME DEMO 1				3DMARK 2001				ZD 3D WINBENCH 2000				ZD WINBENCH 99			
	1024x	1024x	1600x	1600x	1024x	1024x	1600x	1600x	1600x	1600x	1024x	1024x	1600x	1600x	Business	High-End
	768x	768x	1200x	1200x	768x	768x	1200x	1200x	1200x	1200x	768x	768x	1200x	1200x	Graphics	Graphics
	16b	32b	16b	32b	16b	32b	16b	32b	16b	32b	16b	32b	16b	32b	WinMark	WinMark
	(nAA)	(nAA)	(nAA)	(nAA)	(nAA)	(nAA)	(nAA)	(nAA)	(nAA)	(nAA)	(nAA)	(nAA)	(nAA)	(nAA)	[puncte]	[puncte]
PalitDaytona GeForce4 MX440	167,9	142	78,3	63,6	96	78,6	5694	5421	3516	3121	191	165	96,7	80,7	751	1500
Leadtek WinFast A170T DDR	162,9	140,9	78,2	63,5	95,8	78,5	5304	5053	3421	3064	183	159	95,4	80	668	1240
Abit Siluro GeForce4 MX440	165,6	142,1	78,4	61,7	96,1	79	5363	5124	3448	3065	184	160	95,8	80,5	670	1240
Inno3D Tornado GeForce4 MX 440	163,9	141,7	78,4	63,8	96	78,9	5305	5064	3421	3070	183	159	95,7	80,4	667	1250
S-Media GeForce4 MX440	166,4	141,7	78,9	63,6	96,8	78,8	5397	5148	3457	3084	184	160	96,2	80,3	672	1250
Gainward GeForce4 Pro/600TV Golden	168,1	143,1	81,6	64,5	100,1	79,8	5361	5144	3583	3175	188	162	98,4	79,9	667	1250

Testarea a fost realizată pe un sistem dotat cu o placă de bază Gigabyte GA-7DXR+ v.1.0, procesor AMD Athlon 1,4 GHz, 256 MB DDR PC266, disc hard Quantum 20 GB 7200 rpm ATA100, MS Windows2000 Professional, Service Pack 2, DirectX 8.1, driverele furnizate de către producător.

IMPRESIE

- 16 Hercules DV Action! DVD edition
- 16 Terratec Cameo 600 DV
- 17 DeskNote Tora A900
- 17 Brinel Alpis Challenger (DeskNote A928)

- 19 Synertek S200
- 20 Aiptek Hyper Pen 12000U
- 21 PowerQuest Drive Image 2002

Revolta sunetului

CRISTIAN LĂCRARU

Despre sistemele de sunet 5.1 am mai vorbit și vom mai vorbi ceva vreme de acum încolo. Pentru a putea asculta muzică la o calitate deosebită sau pentru a viziona un DVD cu un sunet ieșit din comun avem nevoie de un astfel de sistem. Aceasta presupune existența unei plăci de sunet și a unui sistem de sunet, ambele capabile să redea sunetul pe șase canale, așa numitul sunet 5.1. În acest număr vom aduce în primă impresie două astfel de echipamente, ambele produse de către firma TerraTec. Este vorba de placa de sunet SiXPack 5.1+ și de sistemul de boxe HomeArena 5.1.

Placa de sunet prezintă nu mai puțin de șapte conectori

pentru căști, și o intrare de microfon. La o privire mai atentă asupra plăcii în ansamblu se mai pot observa și alte câteva elemente de conectare sau de setare. Astfel, pe partea opusă pinilor se află patru prize: două intrări CD, o intrare auxiliară și o intrare digitală. Placa sosește și cu o extensie game/midi. Cam atât despre ce se poate observa de la exterior. Odată terminată această scurtă etapă, este indicat să citiți manualul de utilizare, și mai mult, cel electronic, prezent pe CD-ul de instalare. Instalarea nu aduce probleme nici din punct de vedere hard (este nevoie de un slot PCI liber) și nici din punct de vedere soft. Următoarea etapă ce trebuie parcursă este cea a testării funcțiilor oferite. O testare completă nu poate fi efectuată fără a avea un sistem de sunet adecvat, ajungând astfel la Home Arena 5.1, sistemul de sunet cu șase boxe și o telecomandă (nu foarte puternică). Aici nu poate fi vorba de o instalare soft, dar nici o problemă, pentru că necesită destulă instalare hard (prin cameră). Așa cum am spus, sistemul este format din șase boxe, adică cinci sateliți și un subwoofer, toate aceste elemente fiind confecționate din lemn. Să luăm pe rând elementele componente ale Home Arena 5.1. Fiecare din cei cinci sateliți are o putere de 2 W RMS (această valoare este

TERRATEC HOME ARENA 5.1

înscrisă pe difuzor, în manual fiind trecută valoarea de 6 W RMS), și poate fi prins pe perete prin intermediul unor cleme (aflate în pachet).

Subwoofer-ul are o putere de 25 W RMS și este suspendat pe patru picioare datorită difuzorului poziționat cu fața spre podea. Pe fața subwoofer-ului există un indicator luminos ce afișează nivelul de sunet prezent. Spatele reprezintă locul unde se realizează toate conexiunile. Aici există prizele de intrare și tot aici se fac și legăturile cu cei cinci sateliți. Cablurile de conectare subwoofer-sateliți sunt destul de lungi pentru o cameră „normală” (7 m pentru sateliții din spate și 3 m pentru cei din față). Ținând însă cont de faptul că dimensiunea celor trei cabluri care duc spre placa de sunet este de aproximativ 160 cm fiecare, și că subwoofer-ul trebuie așezat pe podea, nu veți avea prea multe variante de așezare a acestuia, el obligatoriu fiind poziționat aproape de calculator.

Urmează setarea plăcii de sunet și stabilirea volumului optim pentru sateliți și subwoofer, lucru necesar pentru o audiere optimă, și care se realizează în funcție de preferințele

fiecăruia. De aici încolo, practic toate operațiunile au fost încheiate, nerămânând decât să va bucurați de un sunet de calitate, mai ales combinat cu imaginea de pe un DVD.

Placa de sunet SixPack 5.1 este o soluție excelentă, prin intermediul acesteia beneficiind de o prelucrare a semnalului pe șase canale, deci de o audiere mult îmbunătățită. Sistemul de boxe HomeArena 5.1 este un sistem de sunet pentru acasă. Puterea totală cumulată este de 55 W RMS (valoare trecută în manual), deci în cazul în care dați o petrecere nu desfaceți o șampanie în secret... e posibil să vă audă și alții.

Terratec SiXPack 5.1+

Specificații: ieșiri audio, intrare microfon, intrare auxiliară, intrare digitală, intrare/ieșire optică, conector game/midi.
Preț informativ: 57,6 \$ (fără TVA).
Garantie: 2 ani.
Distribuitor Depozitul de calculatoare, tel.: 01-221.73.77, www.itshop.ro.
Aprecieri: ●●●●●.

Terratec Home Arena 5.1

Specificații: satelit-dimensiune 135x95x90 mm, răspuns în frecvență (2dB), 80Hz-30KHz, putere 6 W RMS, subwoofer-dimensiune 290x290x310 mm, răspuns în frecvență (-12dB), 30Hz-250Hz, putere 25 W RMS.
Preț informativ: 150 \$ (fără TVA).
Garantie: 2 ani.
Distribuitor Depozitul de calculatoare, tel.: 01-221.73.77, www.itshop.ro.
Aprecieri: ●●●●○.

PLACA DE SUNET, CREIERUL TUTUROR OPERAȚIUNILOR

(accesibili din exteriorul calculatorului). Este vorba de o intrare și o ieșire optică, trei ieșiri audio, o intrare audio/ieșire

Valoare adăugată

ȘTEFAN ILIESCU

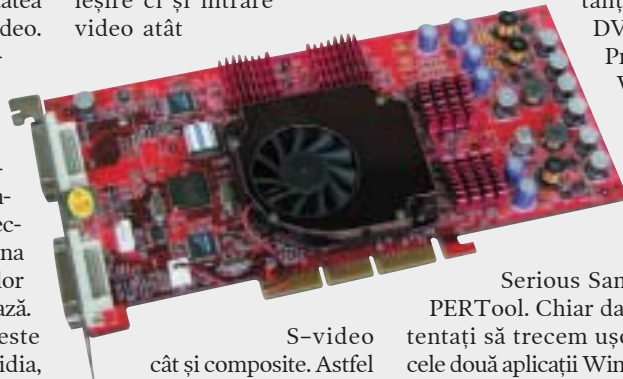

Gainward se numără printre producătorii cu o creștere spectaculoasă în ultimul timp, mai ales în rândurile utilizatorilor entuziaști. Motivul acestei creșteri constă în încercarea firmei de a aduce cât mai multe îmbunătățiri modelului de referință, model la care se rezumă din păcate majoritatea producătorilor de plăci video. Astfel s-au născut versiunile „Golden Sample” ale principalelor modele Gainward. Atunci când achiziționați un echipament din seria Golden Sample, aveți garanția că respectiva placă va putea funcționa la parametrii superiori celor specificați de cipsetul de bază. Desigur, acest lucru nu este privit cu ochi buni de nVidia, iar modificările nu pot fi făcute direct în BIOS-ul plăcii. Utilizatorul poate schimba însă parametrii de funcționare prin intermediul aplicațiilor specializate incluse în pachet.

Capacitatea de a suporta overclocking nu este nici pe departe singura facilități importantă a lui Ultra/750 XP

conectori VGA, fie unul VGA și unul DVI. Evident că producătorul nu se așteaptă să existe foarte mulți utilizatori care să posede două monitoare DVI, așa că a inclus în pachet și două adaptoare de la DVI la VGA.

Un alt aspect de unicat este constituit de prezența funcției VIVO (Video-in/Video-out), adică nu oferă doar ieșire ci și intrare video atât

S-video cât și composite. Astfel puteți nu numai să urmăriți un film de pe DVD direct pe televizor, ci și să capturați imagine de pe TV. Această facilități cunoaște un grad ridicat de popularitate în rândul utilizatorilor, contribuind în mod direct la ușurarea muncii de editare video.

PRIMUL MODEL CARE OFERĂ DOI CONECTORI DVI INTEGRAȚI.

Golden Sample. Încă din momentul despachetării ești impresionat de mai multe lucruri. Este primul model care oferă două ieșiri DVI, toate modelele anterioare oferind fie doi

Pentru că tot am ajuns la subiectul editare video, este evident că Gainward consideră acest domeniu de importanță strategică, ajungând să includă în pachetul plăcii și un adaptor

IEEE1394 (FireWire) PCI cu patru porturi (3 externe și unul intern). Acest lucru reprezintă o adevărată premieră, fiind vorba de o placă de extensie ce însoțește o placă video și nu de una de bază, așa cum am văzut până acum. Desigur că respectivul adaptor poate fi folosit pentru a conecta orice alt echipament Firewire la calculator, ceea ce aduce și mai multă valoare întregului ansamblu. Alături de placa video, în pachet se află și o serie de aplicații software deloc lipsite

de importanță: WinDVD, WinProducer, WinCoder,

Serious Sam și EXPERTool. Chiar dacă am fi tentați să trecem ușor peste cele două aplicații WinCoder și WinProducer, trebuie să vă spunem că nu se află întâmplător „la pachet”. WinCoder se ocupă de captură MPEG-1 și MPEG-2 la rezoluții de până la 720x480, care pe sistemul nostru a funcționat chiar foarte bine, în timp ce WinProducer poate fi plasat cu ușurință între două aplicații standard, MS Movie Maker din Windows XP și Adobe Premiere; este foarte ușor de utilizat și suficient de puternic pentru editarea fragmentelor video capturate în vacanță. EXPERTool este un utilitar care oferă o mulțime de opțiuni interesante, cele mai importante fiind acelea de modificare a parametrilor de funcționare. Există două moduri de lucru predefinite: Safe Mode și Enhanced Mode. Primul fixează

ză parametrii de funcționare ai procesorului și ai memoriei la valorile implicite. Al doilea mod setează frecvența de funcționare a procesorului la 311 MHz, iar cea a memoriei la 684 MHz. Ambele moduri sunt garantate de Gainward ca oferind același grad de stabilitate.

nVidia GeForce4 Ti4600

Chiar dacă despre variantele cipsetului GeForce4 s-a mai vorbit, iată care sunt principalele funcții ale lui Ti4600:

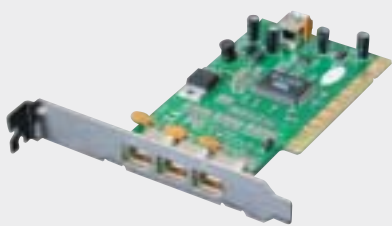
- **nFiniteFX II** - este poate cea mai importantă schimbare de la corele de GeForce3. Motorul îmbunătățit T&L (Transform & Lightning), acum la a patra generație, poate suporta până la 136 de milioane de poligoane pe secundă. Alături de capacitatea de unplete cu texturi de 4,8 miliarde de texeli pe secundă, performanțele nu puteau fi decât spectaculoase.

- **Lightspeed Memory Architecture II (LMA II)** - de asemenea o variantă îmbunătățită a tehnologiei folosite în cazul GeForce3. Astfel, memoria lui GeForce4 Titanium este accesată de patru controlere diferite, fiecare beneficiind de propria magistrală DDR de 32 de biți. Toate cererile trimise de procesorul grafic sunt împărțite între cele patru controlere, în funcție de gradul de încărcare al fiecăruia. Acest lucru înseamnă că datele sunt transferate în pachete de dimensiuni mai mici, ceea ce rezultă într-o folosire mai eficientă a lățimii de bandă de 10,4 GBps.

O altă îmbunătățire importantă prezentă în tehnologia LMA II este HSR (Hidden Surface Remover). Dacă doi sau mai mulți pixeli au aceeași valoare a coordonatei Z, se va face doar afișarea celui mai apropiat pixel de utilizator.

	QUAKE3 TIME DEMO 1				3DMARK 2001				ZD 3D WINBENCH 2000				ZD WINBENCH 99			
	1024x	1024x	1600x	1600x	1024x	1024x	1600x	1600x	1600x	1600x	1024x	1024x	1600x	1600x	Business	High-End
	768x	768x	1200x	1200x	768x	768x	1200x	1200x	1200x	1200x	768x	768x	1200x	1200x	Graphics	Graphics
	16b	32b	16b	32b	16b	32b	16b	32b	16b	32b	16b	32b	16b	32b	WinMark	WinMark
	(nAA)	(nAA)	(nAA)	(nAA)	(nAA)	(nAA)	(nAA)	(nAA)	(nAA)	(nAA)	(nAA)	(nAA)	(nAA)	(nAA)	[puncte]	[puncte]
Gainward GeForce4 Ti4600	218,2	212,1	165,6	137,6	209,8	176,3	9690	9289	7700	7034	318	298	209	182	662	1305

Sistem de test: placă de bază cu cipset KT266A, procesor Athlon XP1800+, 256 MB DDR-RAM, disc hard de 20 GB / 7200 rpm / UATA133, Windows 2000 Professional cu SP2, nVidia Detonator 27.42, DirectX 8.1.

ADAPTORUL FIREWIRE ADUCE UN PLUS DE VALOARE, DAR ȘI DE PREȚ.

• tehnologia de afișare **nView** reprezintă ilustrarea modului în care nVidia consideră că va evolua piața cipurilor video. Folosirea a două monitoare de către același utilizator este un lucru considerat puțin excentric în acest moment, dar reprezintă o tendință clară atât pentru utilizatorii de la birou, cât și pentru cei de acasă. Deosebirea față de tehnologia anterioară, TwinView, este că noul core integrează două RAMDAC-uri la 350 MHz.

Concluzii

Despre procesul de instalare nu poate fi spus nimic, semn că totul a fost cât se poate de în regulă. Iar rezultatele din teste vorbesc de la sine, comparația cu modelele dotate cu cipseturi inferioare arătând o creștere serioasă chiar și fără overclocking (testele s-au efectuat pe frecvența standard, nu pe cea enhanced). Însă creșterea rezultatelor obținute în teste nu reprezintă unicul avantaj al acestei plăci. Îmbunătățirile aduse modelului de referință, alături de numeroasele facilități suplimentare oferite recomanda Ultra/750 XP Golden Sample oricărui utilizator pasionat.

Gainward PowerPack! Ultra/750 XP Golden Sample

Specificații: procesor grafic nVidia GeForce4 Ti4600 la 300 MHz, memorie 128 MB DDR cu magistrală de 10,4 GBps și frecvență de 650 MHz, 2xRAMDAC la 350 MHz, nVidia nfiniteFX II, Accuvie Antialiasing, tehnologie de afișare nView, Lightspeed Memory Architecture (LMA) II, rezoluție maximă 2048x1536@75Hz, 2xDVI, adaptor Firewire inclus. Sisteme de operare suportate Windows 9x/Me/NT/2000/XP, Linux, BeOS, MacOS. Preț informativ end-user: 470,7\$ (fără TVA). Garanție: 3 ani. Distribuitor Romsoft, tel.: 01-224.03.33, www.romsoft.ro. Aprecieri: ●●●●●.

Web, video, foto

CRISTIAN LĂCRARU

O cameră foto pentru acasă. Poate fi utilizată și ca o cameră web sau cameră video (pentru înregistrări scurte). Sistemul de lentile prezintă un zoom fix, singura modificare ce se poate efectua fiind asupra modului de fotografiere, portret sau panoramic. Camera prezintă și un bliț, modul de lucru al acestuia (auto/permanent/oprit) putând fi setat prin intermediul unui buton dedicat, prezent pe spatele aparatului. Aparatul mai prezintă un buton pornire/oprire, un buton de shot, un

buton de selecție a câtorva moduri de fotografiere predefinite și un ecran de dimensiuni reduse pentru vizualizarea setărilor sau a numărului de poze realizate. Dispozitivul permite efectuarea de poze (prin apăsarea butonului de shot sau automat printr-un timp prestabilit) și înregistrare video. Pentru conexiunea cu calculatorul există o priză USB. În pachetul sosit găsim, pe lângă aparat în sine, un cablu USB, un mini-trepied,

un CD ce conține MegaCam Manager, Photo Explorer 6.0, Windows NetMeeting 3.01, Photo Express 4.0 SE, Ulead Cool 360, VideoLive Mail 4.0, un manual electronic, un CD cu Ulead Video Studio SE, un manual de utilizare, două baterii și o curea de prindere.

Aiptek Pocket Cam 1,3M

Specificații: dimensiuni 101x66x27,9 mm, greutate 95 g, 1,3 megapixeli, memorie 16 MB SDRAM, senzor CMOS 1280x1024, interfață USB, rezoluție maximă foto (JPEG) 1284x960-24 biți, pentru formatul AVI 624x480. Preț informativ end-user: 80 \$ (fără TVA). Garanție: 2 ani. Distribuitor Romsoft, tel.: 01-224.03.33, www.romsoft.ro. Aprecieri: ●●●●●.

Patru funcții într-un singur echipament

CRISTIAN LĂCRARU

Este vorba de produsul Poket DV de la Aiptek, produs ce poate îndeplini rolul de cameră foto, cameră video, cameră pentru PC și reportofon. Este un echipament de dimensiuni reduse, și cu un design foarte interesant, în acest sens prezentând o parte mobilă (aproximativ un sfert din întreg echipamentul) ce poate efectua o rotire de 90 de grade (așa cum se poate observa și din poza alăturată). Asupra sistemului de lentile se poate opera doar un reglaj de tip portret/panoramic. Pentru a putea realiza auto-portrete, frontal, este dispus un mic element cu rol de oglindă, ce permite vizualizarea decorului filmat în cazul în care camera este poziționată cu fața la subiect. Butonul de shot este plasat deasupra ca-

merei. Tot un buton de pornire, de această dată pentru înregistrarea video, se află plasat în partea din spate. Această plasare permite pornirea/oprirea unei înregistrări direct cu degetul mare, așa cum suntem obișnuiți pentru a manevra o cameră video. Pe laterală echipamentului mai există un buton pentru selecția modurilor de operare și un buton pen-

tru pornirea reportofonului (microfonul se află plasat sub obiectiv). Pentru vizualizarea setărilor există un ecran LCD de dimensiuni reduse și un led ce indică momentele în care se realizează înregistrări. Conexiunea cu calculatorul se

realizează prin intermediul unui port USB, prezent pe spatele aparatului.

În cutie găsim: camera foto, un trepied, un cablu USB, 2 baterii, o curea de prindere, un manual de utilizare, un CD ce conține: Digital Video Camera Manager, Ulead Photo Express 4.0, SE, Ulead Cool 360, Ulead Photo Explorer, VideoLive Mail 4.0, Windows NetMeeting 3.01, un manual electronic, și un CD cu Ulead Video Studio SE.

Aiptek Poket DV

Specificații: dimensiuni 77,7x35,5x79,9 mm, memorie 16 MB SDRAM, înregistrare vocală de până la 31 de minute, înregistrare în mod AV de până la 3 min 20 s, număr maxim de poze în modurile VGA (640x480) și QVGA (320x240) de 450 respectiv 2000. Preț informativ end-user: 70,1\$ (fără TVA). Garanție: 2 ani. Distribuitor Romsoft, tel.: 01-224.03.33, www.romsoft.ro. Aprecieri: ●●●●●.

Alternativa la televizor

ȘERBAN PĂDUROIU

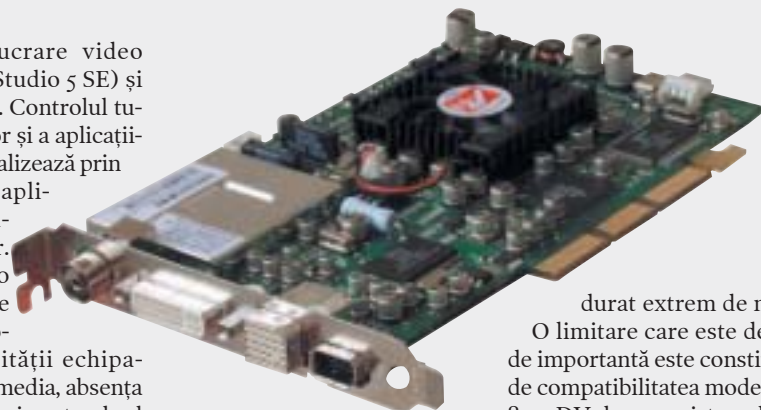
Parcă dintotdeauna ATI a fost legat de ideea de placă video cu capacități extinse multimedia, modelele All-in-Wonder constituind puncte de referință. Conformându-se tendinței generale impuse de nVidia, ATI a permis realizarea și de către producători independenți a unor modele bazate pe arhitectura creată de ei. În cazul nostru, avem de a face cu două modele produse de către firma Hercules, 3D Prophet All-in-Wonder 8500DV și 3D Prophet All-in-Wonder 7500, modele a căror design este extrem de asemănător cu design-ul de bază propus de ATI.

Performanțele obținute de cele două procesoare grafice folosite (dacă încă nu v-ați dat seama este vorba de ATI Radeon 8500, respectiv 7500)

ware de prelucrare video (Ulead Video Studio 5 SE) și un player DVD. Controlul tuturor facilităților și a aplicațiilor incluse se realizează prin intermediul aplicației ATI Multimedia Center.

Modelul 7500 oferă tot ceea ce este necesar conectării majorității echipamentelor multimedia, absența fiind portul firewire, standard deja în conectarea echipamentelor video digitale. Instalarea și configurarea decurg fără probleme, căutarea programelor durând mai puțin de 5 minute. Așa cum eram obișnuiți, calitatea este excelentă, captura realizată fiind impecabilă.

Modelul 8500 deja sparge standardele și oferă cu mult

**HERCULES 3D PROPHET
ALL-IN-WONDER 8500DV**

mite alimentarea cu energie direct din sursa de tensiune a calculatorului, soluție care nu solicită portul AGP. Prezența unui micro-comutator DV On/Off în apropierea conectorului AGP nu permite operarea decât atunci când placa nu este montată (rostul acestui comutator nu este cunoscut, în documentație neexistând referințe).

Avantajul integrării unui TV tuner în placa video ar fi total, dar... în cazul în care doriți să vă vedeți filmul înregistrat pe DVD și să înregistrați o emisiune TV veți fi dezamăgiți, acest lucru nu este posibil.

Telecomanda prezentă în pachet nu necesită contactul cu un senzor, comunicarea realizându-se prin radio. Soluție extrem de comodă cu atât mai mult cu cât cu ajutorul telecomenzii se poate lucra similar cu un mouse, fiind posibilă atât poziționarea pe ecran a cursorului cât și activarea funcțiilor butoanelor mouse-ului.

Și aici instalarea decurge fără probleme, dar echipamentul sosit în redacție are o problemă la conectorul antenei TV care nu se montează perfect în soclul corespunzător aflat pe placă. Aproape sigur din această cauză căutarea și găsirea programelor TV a

durat extrem de mult.

O limitare care este destul de importantă este constituită de compatibilitatea modelului 8500DV doar cu sistemele de operare Windows Me, 2000 și XP. Vechiul dar, încă, preferatul multora—Windows 98 SE—este incompatibil.

În aceste condiții, cred că pot recomanda aceste produse cu extrem de mare siguranță tuturor aceluia care doresc înglobarea în același echipament atât a unei plăci video cu performanțe grafice 3D cât și a unui tuner TV, totul la o calitate ridicată.

HERCULES 3D PROPHET ALL-IN-WONDER 7500

au fost discutate și comparate de mai multe ori. Deocamdată singurele care încearcă să facă față produselor de la nVidia, sunt dezavantajate mai ales de ritmul extrem de lent în care apar drivere noi.

Dar, așa cum spuneam la început, marea atracție este dată de posibilitatea de a vă transforma calculatorul într-un televizor performant și, mai mult decât atât, într-un studio de prelucrare video digitală. Ambele pachete includ soft-

mai mult. De la început se remarcă prezența conectorului firewire. Alături de acesta, un conector de o formă neobișnuită permite cuplarea unei panglici de extensie care se termină cu un receptacul cu intrări și ieșiri audio și video, inclusiv un alt port firewire. Legat de portul firewire, pentru cazurile în care se utilizează echipamente care se alimentează prin intermediul acestui port, pe placa video există un conector care per-

Hercules 3D Prophet All-in-Wonder 7500

Specificații: GPU ATI Radeon 7500 la 260 MHz, 64 MB DDR (Samsung cu timp de acces de 5ns), AGP 4X, tuner TV analogic stereo și multistandard (Pal B/G/D/K/I, Secam L/D/K), teletext, compresie MPEG-2, conector DVI și adaptor DVI la D-Sub15, ieșire TV la rezoluție de 1024x768

Pal/Secam.

Preț informativ: 181 \$ (fără TVA).

Garanție: 3 ani.

Aprecieri: ●●●●○.

Hercules 3D Prophet All-in-Wonder 8500DV

Specificații: GPU ATI Radeon 8500 la 230 MHz, 64 MB DDR (Samsung cu timp de acces de 5ns), AGP 4X, tuner TV digital stereo și multistandard (Pal B/G/D/K/I, Secam L/D/K), teletext, telecomandă radio, capturează 25 fps în rezoluție 720x576 (Pal), compresie MPEG-2, conector DVI și adaptor DVI la D-Sub15, ieșire TV la rezoluție de 1024x768 Pal/Secam, conexiune FireWire inclusă.

Preț informativ: 347 \$ (fără TVA).

Garanție: 3 ani.

Aprecieri: ●●●●○.

Distribuitor UBI Soft România, tel.: 01-231.67.69, www.ubisoft.ro.

Desktop/LX - Linux pentru acasă

ALEXANDRU VOICULESCU

Tendința generală în ultimii ani pe piața sistemelor de operare pentru servere este trecerea către Linux. Indiferent de serviciile de care avem nevoie, Linux-ul se dovedește o soluție viabilă la un preț foarte convenabil. Problemele care pot apărea nu țin atât de sis-

temul de operare, cât de lipsa cunoștințelor celor care îl administrează, deși fiecare componentă este extrem de bine documentată, iar suportul comunității nu a dezamăgit pe nimeni până acum. Deocamdată uneltele grafice de configurare nu ating nivelul celor întâlnite în sistemele comerciale și este uneori necesară intervenția din linia de comandă în fișierele cu setări; de aici și răspândirea slabă a sistemelor cu Linux pe piața desktop-urilor.

Cu scopul declarat de a realiza un Linux ușor de mănuit pentru utilizator, tânăra companie Lycoris (fosta Redmod Linux Corp.) a lansat distribuția Desktop/LX (recent redenumita distribuție RedmondLinux Personal). Din această cauză lipsesc din distribuție pachetele care oferă servicii (cu excepția serverelor de samba 2.2.1 și openssh 3.0.2) și s-au inclus doar cele de tip office, multimedia și amuzament.

Interfața este construită în jurul versiunii de KDE 2.2.2, modificate să semene cu cea de la Microsoft Windows XP. Pachetul de tip office este suita Koffice 1.1, ce conține un editor de text (KWord), un spreadsheet pentru calcul tabelar (KSpread) și o aplicație de prezentare (KPresenter). Pentru gestiunea fișierelor și navigarea pe internet sunt incluse Konqueror (2.2.1) și Mozilla (0.9.7). Cum serviciile de mesaje instantanee sunt tot mai utilizate, nu puteau lipsi aplicațiile de conectare la acestea: LICQ (client de ICQ), KSIRC (client IRC) și KIT (client AOL). Nici transferul de fișiere nu a fost uitat, fiind prezente Gftp, QTella și KNapster. Gestiunea fișierelor audio/video este realizată cu ajutorul programelor XMMS, KSCD, RealPlayer și Xine DVD/Divx, iar dacă dispunem de un TV Tuner, aplicația XawTV ne permite vizionarea canalelor de televiziune. Pentru introducerea imaginilor în calculator de pe scanner se poate folosi Kooka, iar descărcarea pozelor de pe o cameră digitală foto este intermediată de gPhoto. GIMP (GNU Image Manipulation Program), prezent în versiunea 1.2.2, este o aplicație asemănătoare Adobe Photoshop-ului și ne permite prelucrarea profesională a imaginilor. Koncd face parte din suita KDE și vă permite scrierea CD-urilor în Linux. Pentru amuzament au fost introduse 10 jocuri dintre care amintim Solitaire, Tetris,

Galaga și Asteroids.

Instalarea sistemului este probabil cea mai simplă din câte am întâlnit. Distribuția de la Lycoris nu permite nici un fel de selecție a pachetelor (individuală sau pe grupuri). Astfel, procesul de instalare a pachetelor (gestionat de rlizard) începe ime-

diat după alegerea partițiilor, rulând în fundal, iar configurările sistemului (numele calculatorului, parola de root, utilizatorii, legătura la internet) se realizează în paralel. După finalizarea tuturor setărilor, ne putem delecta cu un Solitaire până la terminarea instalării.

O aplicație extrem de utilă realizată de Lycoris este Network Browser-ul ce ne permite o intercomunicație sim-

plă cu alte sisteme Linux sau Microsoft Windows (folosind samba), în gen „Network Neighborhood” de la Microsoft. Sunt incluse facilitățile drag&drop prin rețea, nefiind necesară operația „smbmount”. Distribuția ne mai pune la dispoziție două utilitare specializate pentru actualizarea pachetelor cu

software și pentru instalarea de noi programe de pe siturile Lycoris. Pentru că această versiune de Linux se adresează mai ales celor obișnuiți cu mediile de lucru Microsoft Windows, s-au realizat modificări la nivel de interfață pentru a elimina senzația de necunoscut. Astfel, desktop-ul conține „My Linux System” și „Network Browser”, iar configurarea sistemului se realizează prin intermediul unui „Control Panel”, care este de fapt binecunoscutul KDE Control Center. Managerul sistemului de fișiere, Konqueror-ul, recunoaște aplicațiile executabile de Microsoft Windows și le rulează folosind Wine (Wine Is Not an Emulator, versiune 20011226), independent de prezența unei partiții cu Windows pe sistemul dumneavoastră. Cu ajutorul Wine-ului putem chiar instala programe de Windows.

Lycoris Desktop/LX este construit în jurul kernelului 2.4.12, cu versiunea XFree86 4.1.0 a serverului grafic.

Manualul tipărit prezent este sumar și se rezumă la un ghid de instalare de 30 de pagini. Documentația sistemului este prezentă în format electronic și poate fi consultată prin intermediul KDE HelpCenter-ului.

Lycoris Desktop/LX

Cerințe: Intel Pentium sau echivalent, 32 MB RAM, 700 MB spațiu pe disc
www.lycoris.com,
Preț informativ: 29,95 \$
Aprecieri: ●●●●○

Adaptoare FireWire

ȘERBAN PĂDUROIU

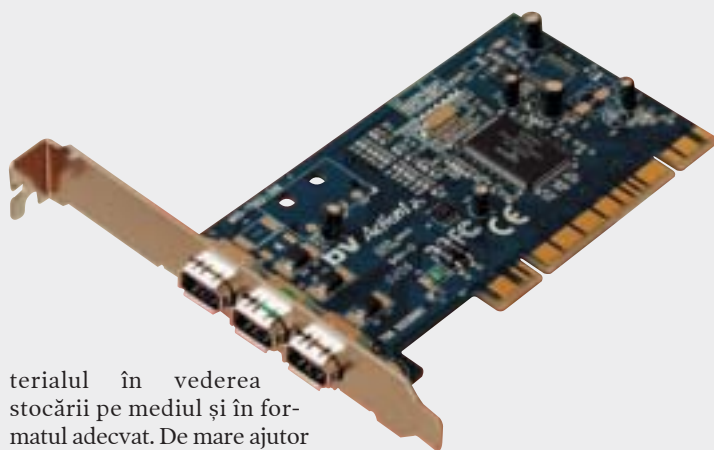
În timp ce camerele foto digitale se impun cu greutate în fața aparatelor fotografice tradiționale, camerele video digitale devin populare cu extrem de mare ușurință. Aceste echipamente ca și alte noi generații de echipamente multimedia (playere DVD etc.) permit conectarea la un calculator prin intermediul portului firewire (IEEE 1394). Deși porturile firewire sunt din ce în ce mai des prezente în dotarea plăcilor de sunet, a plăcilor video și a plăcilor de bază, pot spune cu certitudine că standardul nu include existența acestor porturi. Soluția ar fi folosirea unui controler intern care să ofere posibilitatea de a conecta în sistem unul sau mai multe echipamente.

Aceste controlere sunt în general vândute împreună cu programe care permit prelucrarea imaginilor video și pregătirea lor în vederea stocării pe diferite tipuri de formate (video-CD, DVD etc.). Se începe prin transferul secvențelor video în format digital de pe recorderul dumneavoastră în calculator prin intermediul portului firewire, apoi se trece la prelucrare cu ajutorul programelor din pachet. Secvențele se selectează, se agață și se mută în locul dorit, se înserează titluri, se realizează tranziții, se editează coloana sonoră inserând comentarii sau piese muzicale dintr-o multitudine de formate. Rezultatul este un film de calitate ridicată care se poate stoca cu ușurință într-o videotecă virtuală.

HERCULES DV ACTION! DVD EDITION

Firma Hercules oferă un controler intern PCI construit cu ajutorul cipsetului FW323-05 produs de agere. Sunt oferite 3 porturi externe capabile de transfer cu rate de 100, 200 sau 400 Mbps. Dată fiind popularitatea soluției (cipseturile de bază sunt înglobate în soluții mai vechi care funcționează perfect) este garantat un grad mare de compatibilitate cu echipamentele video digitale.

În pachet există alături de controlerul în sine un cablu cu conector mini-DV la conector DV și două CD-uri cu drivere și programe de prelucrare produse de către firma Ulead, respectiv VideoStudio 5 DVD Edition și Cool 3D versiunea 3. Acestea permit importul, prelucrarea și stocarea filmelor dumneavoastră

HERCULES DV ACTION! DVD EDITION

terialul în vederea stocării pe mediul și în formatul adecvat. De mare ajutor în economisirea spațiului este posibilitatea de a utiliza compresia MPEG-2 software cu ajutorul programului de compresie Ligos LSX.

Instalarea decurge fără nici un fel de probleme, conectarea unei camere digitale produsă de către Panasonic (model NVDS28) realizându-se fără dificultăți. Am efectuat prelucrarea imaginii la nivel de amator cu programele existente în pachet, rezultatul putând fi considerat mulțumitor din punctul de vedere al calității. Încetineala cu care se realizează prelucrarea poate fi pusă pe seama resurselor insuficiente, un procesor mai rapid și mai multă memorie fiind binevenite (am utilizat un Pentium II la 400 MHz, 128 MB memorie SDRAM PC133).

Terratec Cameo 600 DV

Pe aceeași configurație am instalat și Cameo 600 DV, produsul similar al firmei Terratec. De această dată construcția acestui controler se bazează pe cipseturile produse de Texas Instrument. Soluția pare un pic mai bogată în programe ce pot fi utilizate pentru prelucrarea imaginilor ce vor fi extrase de pe recorder și, în plus, are un panou frontal (se amplasează într-un slot de 5,25") pe care este poziționat un conector firewire. În compensație, în partea din spate a cal-

culatorului, nu există decât două porturi firewire.

Dacă se utilizează echipamente care se alimentează prin intermediul conexiunii firewire, a fost prevăzută o alimentare directă din sursă atât pe controlerul în sine cât și pe extensia pentru panoul frontal, pentru a nu suprasolicita placa de bază.

Funcționarea, ca și în cazul anterior, este ireproșabilă. Programele de prelucrare prezente oferă extrem de multe posibilități, având ocazia să realizați filme în format VideoCD, SVideoCD sau DVD. Nu pot decât să vă urez succes în utilizare.

Hercules DV Action! DVD edition

Specificații: 3 conectori FireWire, viteză de transfer negociabilă cu 400 Mbps, software de prelucrare audio-video inclus în pachet. Preț informativ end-user: 45 \$ (fără TVA). Garanție: 1 an. Distribuitor UbiSoft România, tel.: 01-231.67.69, www.ubisoft.ro. Aprecieri: ●●●●○

Terratec Cameo 600 DV

Specificații: 3 conectori FireWire (unul frontal prin intermediul unui panou pentru slotul de 5,25" și doi pe panoul din spate), viteză de transfer negociabilă cu max 400 Mbps, software de prelucrare audio-video inclus în pachet. Preț informativ end-user: 102,81 \$ (fără TVA). Garanție: 1 an. Distribuitor Romsoft, tel.: 01-221.73.77, www.romsoft.ro. Aprecieri: ●●●●○

TERRATEC CAMEO 600 DV

(cum am descris înainte). În condițiile în care dispuneți de un inscriptor de CD-uri sau DVD-uri puteți prelucra ma-

Calea de mijloc

ȘTEFAN ILIESCU

Competiția tot mai strânsă pe piața sistemelor conduce la apariția unor politici de marketing tot mai agresive. Firmele producătoare încearcă atragerea unor noi categorii de clienți prin scăderea prețului, creșterea calității echipamentelor sau prin lansarea unor noi concepte. Anul trecut, compania Elite Group Systems (ECS) s-a situat pe primul loc pe piața plăcilor de

paniei producătoare susțin că numărul celor care utilizează calculatorul atât acasă, cât și la serviciu cunoaște o creștere exponențială, iar soluția optimă pentru aceștia ar fi un sistem mobil, dar care prin absența bateriei devine mai ușor și mai simplu de transportat. Discuțiile pe marginea noului concept sunt abia la început, susținătorii ideii și adversarii acesteia fiind distribuiți deocamdată în mod egal.

Dar să aruncăm o privire

asupra caracteristicilor care diferențiază DeskNote de sistemele desktop sau laptop clasice. Lipsa bateriei constituie principala inovație. Prin alegerea acestei soluții producătorul susține că se obține o scădere a prețului de achiziție și o creștere a spațiului interior care permite folosirea unor componente mai mari. Marele avantaj al acestei soluții este, evident, lipsa de mobilitate. Pentru cei care doresc neapărat să folosească sistemul chiar și în deplasare există un acumulator extern opțional.

Folosirea memoriilor normale reprezintă un alt aspect esențial. Unul din factorii care contribuie la creșterea prețului pentru un laptop este constituit de folosirea memoriilor speciale, de dimensiuni reduse. Pe lângă preț, memoriile

BRINEL ALPIS CHALLENGER

speciale prezintă și dezavantajul că sunt mai greu de înlocuit.

Absența sloturilor PCMCIA reprezintă un alt aspect ce diferențiază DeskNote de un laptop clasic. Adaptorul de rețea și modemul încorporate, precum și conectorii USB și FireWire (la unele modele) fac inutil portul PCMCIA.

Gama sistemelor DeskNote cuprinde deocamdată patru modele. În laboratorul nostru s-au aflat două dintre ele. Primul model, A900, este construit în jurul unui cipset SiS 630 și beneficiază de un procesor Via Cyrix III la 733 MHz. Sistemul este echipat cu 256 MB SDRAM, din care 64 MB sunt folosiți de controlerul video. Cel de-al doilea model, A928, reprezintă vârful de gamă, fiind construit în jurul unui cipset SiS 650 cu procesor Pentium 4 la 1,6 GHz. Alături de procesor, cei 256 MB de memorie DDR PC2100 contribuie la creșterea

rezultatelor din teste. Controlerul video SiS 315 oferă performanțe comparabile cu cele oferite de o placă video cu cipset nVidia GeForce2 MX și folosește 32 MB din memoria sistemului. Cantitatea de memorie folosită de controlerul video poate fi mărită până la 64 MB.

Ecranul LCD cu diagonală de 15" suportă rezoluții de până la 1400x1050 pixeli. Ambele sisteme folosesc sistemul de operare Windows XP Profesional, iar modelul oferit de Net Brinel include și suita Office Microsoft Works 2001.

Pentru evaluarea performanțelor celor două sisteme am folosit testele de aplicații uzuale pentru birou, apropiate cât mai mult de ținta sistemelor DeskNote.

DeskNote Tora A900

Specificații: procesor Via Cyrix III la 733 MHz, cipset SiS 630, 256 MB SDRAM, disc hard IBM 10 GB, video SiS 630 integrat cu 64 MB shared, diagonala ecranului 14,1", DVD-ROM 8x, audio integrat, port infraroșu, modem 56 Kbps, adaptor LAN Realtek RTL8139 FastEthernet, 4xUSB, port S-Video. Sistem de operare Windows XP Profesional. Greutate 2,7 kg. Preț informativ: 800 \$ (fără TVA) – inclusiv bateria externă. Garanție: 18 luni. Distribuitor Tora, tel.: 01-332.64.66, www.tora.ro. Aprecieri: ●●●●○.

Brinel Alps Challenger (DeskNote A928)

Specificații: procesor Intel Pentium 4 la 1,6 GHz, cipset SiS 650, 256 MB DDR-RAM PQI, disc hard IBM 20 GB, video SiS 315 cu 32 MB shared, diagonala ecranului 15", CD-ROM 24x, audio integrat, port infraroșu, port FireWire, modem 56 Kbps, adaptor LAN 10/100 BaseT, 4xUSB, port S-Video. Sistem de operare Windows XP Profesional. Greutate 3,18 kg. Preț informativ: 1349 \$ (fără TVA). Garanție: 12 luni. Distribuitor Net Brinel, tel.: 064 - 41.46.10, www.brinel.ro. Aprecieri: ●●●●○.

DESKNOTE TORA A900

bază, ca număr de unități vândute. Anul acesta, firma încearcă atacarea pieței cu un nou standard, linia de sisteme DeskNote.

Un sistem DeskNote reprezintă o soluție de mijloc între un desktop și un laptop. Are formă de laptop, însă folosește o serie de componente de desktop, iar cel mai important aspect este constituit de lipsa bateriei. Reprezentanții com-

TESTE DE PERFORMANȚĂ

	Business Winstone 2001 (puncte)	Business Disk WinMark 99 (mii octeți/s)	High-End Disk WinMark 99 (mii octeți/s)	Business Graphics WinMark 99 (puncte)	High-End Graphics WinMark 99 (puncte)
DeskNote A900	15,4	3740	10600	128	326
DeskNote A928	29,1	3230	9520	345	735

Testele au fost realizate la o rezoluție de 1024x768 pixeli în 32 de biți.

Internet mobil (II)

CRISTIAN LĂCRARU

Așa cum am promis în numărul trecut, continuăm prezentarea terminarelor Zapp, fiind rândul modelului Synertek S200. Designul este mai reușit față de modelul H-100 prezentat în numărul trecut. Dimensiunile sunt destul de reduse, antena de lungime medie, dar ceva mai „grăsuță”. Așezarea tastelor este făcută într-un mod ce favorizează accesul rapid. În afară de tastatura numerică (tastele 0-9), există două taste de apel accept/ refuz convorbire, două butoane ce își schimbă funcțiile după meniul în care vă aflați, și un buton (cu patru direcții) pentru derularea între meniuri, accesarea mesajelor (tip SMS) și accesarea browser-ului web. Pe laterala telefonului există două butoane de derulare între meniuri ce au și rol de modificare a volumului. Tot aici mai există un buton pentru reportofon (capacitatea maximă este de cinci minute) și o priză de conectare a căștilor. Iluminarea tastelor este foarte bună pentru tastele 0-9, dar este puțin mai slabă pentru celelalte cinci butoane de pe fața telefonului. Ecranul lui Synertek S200 este de dimensiuni medii, măsurând aproximativ un sfert din lungimea telefonului fără antenă (antena are 3 cm). Un lucru interesant aici este faptul că ecranul își poate modifica culoarea de fundal din meniul telefonului, putând alege între șapte nuanțe (alb, bleu, roz, albastru, galben, portocaliu, verde).

Să trecem acum la interiorul telefonului Synertek S200. Meniul prezintă șase submeniuri: instrumente, melodii, apelare vocală, siguranță, setări și rețea, și este foarte animat. Din meniu puteți selecta alarme, utiliza

aplicații precum calculatorul, cronometrul sau calendarul, alege tonuri de apel, alerte, atașa comenzi vocale, introduce sau modifica setări de securitate, modifica limba, efectua setări asupra ecranului sau selecta modul de transmitere și recepție a datelor și viteza de transfer a acestora. Acestea reprezintă o parte din funcțiile pe care le deține Synertek S200. Pentru apelarea agendei nu este nevoie să se intre în meniu, pentru acest lucru existând un buton ce permite lansarea directă a acesteia. Și acest model de telefon permite anunțarea prezenței unui apel prin intermediul vibrațiilor. Și aici, ca și la agendă, pentru a dinamiza accesul, la apăsarea îndelungată a tastei * se pornește/oprește în mod direct modul vibrație. Pachetul cu care sosește telefonul Synertek S200 mai conține: un manual în limbile engleză și română, un alimentator și un dispozitiv handsfree.

CE AM MAI AFLAT ÎN TIMPUL TESTĂRII

În cazul efectuării unui apel, pe ecranul telefonului, imediat după ce apăsați tasta de apel, contorul convorbirii pornește. Nu vă speriați pentru că de taxat sunteți taxați din momentul în care începe practic convorbirea. Este posibil să fie puțin deranjant faptul că în timpul unei convorbiri pe ecran vă sunt afișate de exemplu 54 de secunde și de fapt din acest timp se scade timpul de conectare (de la apel până la începerea convorbirii), de exemplu 2 secunde, pentru a afla timpul real pentru care sunteți taxați care este în

acest caz de 52 de secunde.

La trimiterea unui mesaj Zapp către un operator de telefonie GSM din România, și invers, am avut o mică surpriză: nici unul nu a ajuns la destinație. Mai târziu am

fost faptul că după ce am trimis mesaje spre și de pe telefonul Zapp, nu am primit nici un mesaj care să confirme faptul că acestea au ajuns cu bine, sau dimpotrivă, acest fapt putând afecta în mod real relațiile dintre doi parteneri de afaceri spre exemplu (neconfirmarea primirii unui mesaj). Am descoperit însă aici un lucru demn de lăudat. Posibilitate de scriere cu text predictiv cu suport în limba română. La utilizarea acestuia, scrierea unui mesaj tip SMS devine extrem de rapidă, practic reducând foarte mult numărul de apăsări pe taste. Spre exemplu, pentru a scrie cuvântul „piața” trebuie să apăsați o singură dată tastele: 7-4-2-8-2.

Browser-ul web prezent în telefonul Synertek S200 este Microsoft Mobile Explorer versiunea 3.0, cu ajutorul acestuia putându-se naviga pe internet direct de pe telefonul mobil. Am făcut și noi acest lucru. Pentru o navigare mai rapidă se pot aplica diferite setări, cea utilizată de noi fiind dezactivarea afișării imaginilor. Am realizat conexiunea cu calculatorul prin intermediul unui cablu serial și a unui cablu USB. Am instalat softul necesar și am efectuat câteva setări și în telefon. Acestea constau în setarea modului de lucru (date) și a stabilirii vitezei de transmisie. De aici mai departe puteți naviga pe internet pe un PC/laptop, utilizând telefonul Synertek S200 pe post de modem. Am realizat o rată medie de transfer în jurul valorii de 18 kB/s prin intermediul conexiunii USB și 8 kB/s prin intermediul conexiunii seriale. În cazul modelului Hyundai H-100, ratele de transfer au fost asemănătoare. Am-

aflat că deocamdată nu se pot nici trimite și nici primi mesaje (tip SMS) către și dinspre alte rețele de telefonie mobilă de la noi din țară, acest lucru fiind posibil doar între terminalele Zapp. Ceea ce a fost însă mai puțin îmbucurător a

bele telefoane nu au semnalat probleme de conectare sau alte „bug-uri” pe parcursul navigării pe internet.

Tot în numărul trecut am promis să aducem în prim plan și serviciile de care beneficiați ca utilizator al unui telefon Zapp. Iată o scurtă trecere în revistă a câtorva dintre acestea, pe care le-am și „testat”.

PORTALUL ZAPP MOBILE

Înscrierea în acest portal este gratuită, singura condiție pe care trebuie să o îndepliniți fiind aceea de a deține un telefon din rețeaua Zapp. Se accesează portalul, se introduc câteva date, între care apare și numărul de telefon. Primiți

apoi pe telefon un mesaj tip SMS ce conține un cod de activare Zapp Mobile. Din acest moment sunteți membru al portalului. Aveți acum asignată o adresă de email și un nume de „zapper”. Iată ce oferă portalul Zapp Mobile: Zapp Mail, agendă, calendar, expediere SMS, MyZapp, configurare e-Cards, jocuri. Cum

era normal, ne-am înscris și noi. Vă povestim acum pe scurt ce am „văzut” acolo. Se poate spune că este cea de-a doua inimă a telefonului, inimă de care nu are neapărat nevoie, dar cu care merge mai bine. Legătura telefon-portal este foarte strânsă. Practic,

Zapp Mobile oferă utilizatorului unui telefon Zapp accesul la informație, și mai mult decât atât îi poate ușura munca. Cum se întâmplă însă acest lucru? Să le luăm pe rând pe cele mai importante.

- **Zapp Mail** - datorită adresei de email de tip nume@zapp-mobile.ro puteți trimite și primi mesaje de tip email direct de pe telefonul mobil sau din portal. Pentru acest lucru este nevoie de câteva setări în telefon, deloc complicate. Puteți primi înștiințare prin SMS în cazul sosirii unui email, mesaj ce conține subiectul, ora și expeditorul.

- **Agenda** - reprezintă locul unde puteți stoca contacte, pe care, la nevoie, să le puteți accesa (mail, SMS).

- **Calendar** - prin intermediul acestuia puteți introduce evenimente anumitor date, pentru ca ulterior să fiți înștiințat printr-un mesaj tip SMS sau mail direct pe telefonul mobil de existența acestora. Tot din portalul Zapp Mobile puteți trimite zilnic un număr de cinci mesaje tip SMS.

Pentru o cât mai bună navigare pe telefonul mobil există serviciul **MyZapp**. Prin intermediul acestuia puteți seta ce

anume să apară pe ecran și ce nu. Este vorba de informații precum vreme sau info cost. Aceste setări pot fi efectuate și din telefon, portalul și telefonul ținând cont de setările efectuate pe unul dintre acestea.

Obișnuirea cu portalul Zapp Mobile nu a fost deloc dificilă, situl fiind foarte aerisit și bine realizat din punct de vedere al așezării și afișării informațiilor. Utilizarea acestuia poate deveni o adevărată plăcere, ținând cont, pe lângă cele spuse până acum, că nici aici iubitorii jocurilor nu au fost uitați.

Nu ne rămâne decât să urăm succes companiei Telekom și să așteptăm și alte modele de telefoane sub tehnologie CDMA pe piața din România.

Synertek S200

Specificații: dimensiuni 107x43x20 mm, culori disponibile: negru+gri/roșu/albastru, frecvența de lucru 450 MHz CDMA, baterie Li-Ion 950 mAh, timp de convorbire 150 minute, timp de așteptare 130 ore, Web Browser Microsoft Explorer 3.0, Garanție: 1 an.

În România prin magazinele și distribuitorii autorizați Zapp, tel.: 01-402.44.44, www.zapp.ro. Aprecieri: ●●●●●.

Mână liberă imaginației

CRISTIAN LĂCRARU

Visurile voastre de graficieni pot fi puse acum în practică datorită noii tablete grafice Hyper Pen 12000U de la Aiptek. La primirea acesteia în redacție am fost foarte grăbit să instalez acest echipament și să văd ce calități ascunse am în acest domeniu. Nu am reușit să descopăr ceva „calități”, dar am fost destul de impresionat de performanțele lui Hyper Pen 12000U.

Pentru început e bine să vă delectați răsfoind manualul cu care sosește tableta sau chiar navigând puțin pe net pentru a vedea cum și ce puteți face cu ea. Odată terminată această etapă, puteți trece la instalare.

toane virtuale și un suport pentru stilou. Odată cu tableta primiți și un stilou și un mouse. Ambele instrumente pot fi folosite numai cu tableta grafică. Este utilizată tehnologia wireless electromagnetică, tableta comportându-se ca un receptor, iar uneltele ca și niște emițătoare. Pentru aceasta, ambele unelte trebuie să fie alimentate, acest lucru realizându-se prin intermediul bateriilor (prezente în pachet).

După ce v-ați familiarizat cu înfățișarea echipamentului, puteți trece la lucru. În mod normal, dar după ceva exercițiu, puteți renunța la vechiul mouse. Asta deoarece și noul

toane virtuale (denumite Fi-F24), cu posibilitate de personalizare a lor. Acestea pot îndeplini funcții precum: deschidere document nou, deschidere document, salvare, copy, paste și așa mai departe. Tot de aici puteți direct deschide de exemplu documente Word sau Excel, accesa clientul de mail sau pagina principală de internet. Prezența acestor butoane virtuale dinamizează destul de mult lucrul. Tableta se poate utiliza permanent, indiferent de aplicația în care lucrați. Practic odată instalată lucrează în simbioză cu sistemul fiind capabilă să „își bage coada” aproape oriunde. Cu ajutorul lui Hyper Pen 12000U puteți desena, securiza sau edita documente. De exemplu: în cazul în care scrieți un mail, puteți insera text scris de mână (o semnătură), direct în fereastra de editare, dând astfel o notă de originalitate materialului final. Același lucru se poate realiza și în cazul în care aveți un document Word, Excel sau PowerPoint deschis. În cazul nostru, sub programul Word nu am putut insera text prin intermediul tabletei (posibil și din cauza sistemului).

O altă aplicație interesantă este și posibilitatea de a putea dezactiva un screen-saver prin intermediul unei semnături. Acest lucru este posibil datorită programului Cadix Signature prezent pe unul dintre CD-uri. Parola aleasă trebuie scrisă de două ori aproximativ identic pentru a fi activată. De

**PRINCIPALA UNEALTĂ
UTILIZATĂ ÎN DESENARE**

aici încolo, pentru dezactivarea screen-saver-ului este nevoie să desenați textul ales (parola). Vă sfătuiesc însă să fiți atenți cum semnați (complexitatea), pentru că mie mi-a luat destul de mult timp până mi-am adus aminte ce semnătură am folosit și cum anume trebuie desenată.

Pentru desenatori, tableta este o adevărată oază de inspirație, iar utilizarea lui CorelArt Dabbler 2.1.3 vă poate ajuta destul de mult în acest sens. Pentru a putea desena cât mai realist, Hyper Pen 12000U deține posibilitatea de detecție a 512 nivele de presiune. Aceasta înseamnă că o curbă desenată va fi mai groasă sau mai subțire în funcție de nivelul de presiune exercitat de utilizator asupra stiloului. Posibilitățile de desenare sunt în acest caz nelimitate, singura limitare ce ar putea apărea fiind imaginația proprie. În timpul testelor, la desenarea unei linii curbe de dimensiune mai mare, apăreau puncte nedesenate în cadrul ei, puncte nesesizate deci de tabletă.

Aiptek Hyper Pen 12000U

Specificații: dimensiuni 385x347x12 mm (fizic)-304x228 mm (activ), greutate 1,37 kg, rezoluție maximă 3048 lpi/120 lpm, acuratețe 0,42 mm, înălțimea maxim admisă pentru recepție 8 mm, interfață USB. Preț informativ: 77 \$ (fără TVA). Garanție: 2 ani. Distribuitor Romsoft, tel.: 01-224.03.33, www.romsoft.ro. Aprecieri: ●●●●○.

MASA DE LUCRU

În primul rând verificați dacă pe sistemul utilizat există conectori USB, pentru că tableta folosește un cablu USB. Pe tabletă există un led ce indică starea de lucru pornit/ oprit. Dacă acest led este aprins înseamnă că tableta este alimentată. Instalarea în sine nu aduce nici un fel de probleme, de aici încolo putând începe lucrul. Aruncați o privire de ansamblu asupra tabletei. Veți observa că în afară de suprafața totală a acesteia, există o suprafață denumită activă, o serie de bu-

mouse și stiloul pot îndeplini funcții de acest fel. Mouse-ul tabletei pare de jucărie, pentru că nu prezintă nici biluță și nici vreun led, așa cum suntem obișnuiți. Stiloul prezintă și un buton cu două acționări rolul acestora putând fi programat, la fel ca și la mouse. Personal nu am folosit decât acest stilou, renunțând pe parcurs și la mouse-ul clasic și la cel al tabletei.

Să vedem acum ce putem face cu Hyper Pen 12000U. Așa cum am spus, pe suprafața acesteia există 24 de bu-

Amenințarea fantomei

ȘERBAN PĂDUROIU

Un lucru cert este instabilitatea sistemelor de operare în contactul direct cu programele realizate de diverși, unii mai inspirați, alții mai puțin pricepuți. Soluția este constituită în general de așa numitele programe de backup (realizează copii de siguranță ale celor mai importante fișiere din calculatorul dumneavoastră) sau, un caz particular, programele de „clonare”, care permit salvarea unei partiții sau a întregului disc hard într-un fișier unic, cu posibilitatea restaurării ulterioare. Avantajele ultimei soluții sunt evidente. Vă configurați sistemul, vă instalați aplicațiile, îl optimizați și apoi realizați o imagine a partiției care conține sistemul de operare. Orice s-ar întâmpla ulterior (în afara defectării unei componente din calculator), totul se poate repara prin restaurarea partiției în forma inițială, complet funcțională.

Drive Image, cu cea mai recentă variantă 2002, este produs de către cunoscuta firmă PowerQuest, creatoare între altele și a utilitarului Partition

Magic. Așa cum sugerează și numele, scopul principal al acestui program este realizarea de „imagini” a uneia sau mai multor partiții sau chiar a întregului disc hard. Salvarea acestor imagini se poate realiza într-o partiție separată sau pe un alt disc, dacă există. În cazul în care aveți o unică partiție se poate recurge la salvarea fie pe un CD (direct din Drive Image, dar este necesară o unitate inscriptoare de CD) fie se poate crea o partiție în spațiul liber disponibil. Este posibilă și utilizarea rețelei, salvarea realizându-se pe un disc hard partajat. La crearea imaginii se poate utiliza un algoritm de compresie care vă economisește spațiul, ocupând însă procesorul. De ajutor în această situație este posibilitatea de a programa realizarea imaginilor cândva mai târziu, când nu sunteți în birou sau când nu vă deranjează funcționarea lentă.

Drive Image 2002 este compatibil cu toate sistemele de operare produse de Microsoft, necesitând la instalare un spațiu de minim 20 MB. Este

dotat cu o interfață Windows prin intermediul căreia se pot realiza diverse operații asupra tuturor partițiilor cu excepția partiției pe care este instalat sistemul de operare. În cazul în care se dorește salvarea partiției pe care se află sistemul de operare, sistemul va reporni, va efectua operația dorită, la finalizarea ei reîncărcând sistemul de operare. Operațiile adiționale posibile sunt redimensionarea, ascunderea, crearea și ștergerea partițiilor.

În cazul în care sistemul de operare nu funcționează corect, puteți restaura partițiile prin pornirea de pe dischete, acestea oferindu-vă posibilitatea de a efectua cea mai mare parte a operațiilor de bază.

O unealtă excelentă care se recomandă oricărui profesionist prin bogăția opțiunilor, oricărui începător prin simplitatea interfeței, Drive Image 2002 poate fi salvarea dumneavoastră.

PowerQuest Drive Image 2002

Specificații: compatibil cu majoritatea unităților inscriptibile de CD conectabile pe interfață IDE, SCSI sau PCMCIA, poate opera cu partiții de tip FAT, FAT32, NTFS și Linux Ext2/Swap. Preț informativ: 76 \$ (fără TVA). Distribuitor Romsym Data, tel.: 01-323.14.31, www.romsym.ro. Aprecieri: ●●●●○

Noul HP și în România

In cadrul unei conferințe de presă organizate în București pe 24 mai 2002, au fost anunțate începerea activității biroului din România a noii companii Hewlett-Packard, rezultată în urma fuziunii HP-Compaq, precum și reconfirmarea în funcția de director general al HP România a domnului Radu Enache.

PRODUSE, SOLUȚII ȘI SERVICII FĂRĂ RIVAL

Iată, în continuare, discursul domnului Radu Enache la conferința de presă:

Suntem privilegiați pentru că în România noua companie are o poziție extrem de puternică pe piață. În primul trimestru al anului 2002, situația noastră este foarte bună la vânzările de desktop PC-uri, calculatoare mobile și servere. Suntem lideri și în domeniul serverelor Unix și a soluțiilor de stocare a informației. Avem în vedere o dezvoltare puternică a prezenței noastre pe piață și, ceea ce este esențial pentru noi, ne bucurăm de un sprijin extrem de important din partea MDG (Market Development Group), organizația care ne coordonează activitatea.

Evocând indicatorii de piață, estimăm că avem o pondere importantă în domeniul serviciilor, conform IDC, de aproape 22%. Suntem extrem de prezenți în sistemele care furnizează carduri pe piața românească și realizăm în România cel puțin un milion de dolari anual din dezvoltarea de software pentru necesitățile interne ale companiei noastre.

Îmi face plăcere să vă spun că noua companie are niște piloni solizi pe care se bazează; este vorba de conducerea activității în contractele majore, la principalii beneficiari. Avem o rețea de parteneri extrem de puternică, cu multă experiență și, de asemenea, avem relații privilegiate, excelente, cu principalii parteneri cu care realizăm alianțe de pe piața românească. Ceea ce creează un avantaj puternic pentru noi este faptul că noul HP oferă pe piața românească un portofoliu de produse extrem de larg, care include soluții de stocare la cel mai înalt nivel tehnic posibil, servere cu performanțe extrem de înalte, soluții pentru zona afacerilor și de infrastructură și, de asemenea, capacitatea de servicii, așa cum s-a văzut și din

datele statistice, extrem de puternică.

Ceea ce este important de subliniat este că noua companie și predecesoarele ei nu au ratat implementarea nici unui proiect și ne propunem și asigurăm beneficiarii noștri că toate angajamentele pe care și le-au luat anterior cele două companii vor fi implementate întocmai de noul HP.

Activitatea noii companii la nivel mondial, dar și național, se va desfășura pe patru direcții: *Personal Systems Group* - care se ocupă în special de sisteme personale de calcul, PC-uri, stații de lucru, notebook-uri și alte tehnologii de acest tip care se dezvoltă în prezent; *Imaging and Printing Group* - care se va ocupa de periferice, în general; *Enterprise Systems Group* - focalizată pe toate tipurile de servere, echipamentele de stocare a informației, software-ul de management al rețelelor; și, nu în cele din urmă, *HP Services* - divizia ce se va ocupa de soluțiile pe care noua companie le poate pune la dispoziția beneficiarilor săi.

Este extraordinar de interesantă gama foarte largă de produse, extrem de noi, care se adresează principalelor industrii pe verticală, este vorba de telecom, financial services industry, extended manufacturing, government. De asemenea, există soluții care se adresează beneficiarilor din zona afacerilor, a birourilor, soluții pentru comunicații mobile, soluții pentru zona familială.

În privința brandurilor care vor fi promovate în continuare, s-a ținut cont de poziția existentă pe piață a acestora. În zona desktop pentru business vom realiza o tranziție firească către un singur produs, care va avea brandul Compaq. Și în cazul mobilelor brandul va fi tot Compaq. În zona notebook-urilor și desktopurilor pentru utilizatorii casnici se vor menține ambele branduri. În ceea ce privește stațiile de lucru, serverele, ele se vor uni sub brandul HP. De asemenea, în zona RISC brandul va fi HP, dar se va ține seama de rezultatele deosebite obținute de Compaq anterior. Acest lucru se va întâmpla și în zonele de home networking, rețele wireless și thin clients. În ceea ce privește produsele periferice, brandul predominant va fi HP, cu includerea tuturor

„Privim către creșterea activității și nu către restrângerea în vreun fel a prezenței noastre în România.” - Radu Enache

tipurilor de produse dezvoltate de HP. Vom fi prezenți de asemenea în zona proiectoarelor digitale. Strategia în acest domeniu este clară pentru noi. Dorim să câștigăm în continuare în segmentul produselor entry level, să câștigăm piață în zona soluțiilor de copiere și pentru fax, să redefinim, în general, conceptul de imprimare și pe cel de imaging. Dorim de asemenea să conducem în continuare dezvoltarea pieței în zona de digital imaging și să transformăm componenta comercial printing folosind soluțiile de digital publishing. Evident ne dorim să furnizăm în continuare cele mai bune consumabile pentru beneficiarii noștri, având în vedere rolul acestora în asigurarea calității utilizării produselor noastre. În zona sistemelor enterprise, ne propunem să ne adresăm cu soluții de business, cu soluții pentru infrastructura beneficiarilor noștri, aceste lucruri bazându-se pe produsele deja menționate. Dorim să asigurăm beneficiarilor noștri o competitivitate sporită și să adăugăm valoare afacerilor lor. Pentru aceasta, ne bazăm pe practic cea mai largă gamă de produse, pe o colaborare extrem de puternică și în viitor cu

partenerii pentru a livra soluțiile oferite. Datorită faptului că în ultimul timp condițiile din România sunt tot mai bune, oferim un portofoliu tot mai larg de servicii de finanțare. Practic, vrem să fim lideri în soluțiile de natură să răspundă cerințelor beneficiarilor noștri, atât la nivelul diferitelor industrii dar și soluții pertinente pentru mai multe industrii, servicii de infrastructură și, evident, toate acestea bazându-se pe situația noastră de lider în domeniul produselor pe care le furnizăm.

În privința clienților HP, la nivel mondial, aceștia pot fi structurați piramidal, în vârf situându-se aproximativ 250 de beneficiari corporate, urmați de segmentul de beneficiari enterprise (aproximativ 4000), zona comercială, zona afacerilor mici și mijlocii și, evident, în partea de jos segmentul larg al consumatorilor.

În România, vom încerca să ne adaptăm strategia în funcție de specificul local. Ne propunem ca în zona corporate, mai puțin prezentă la noi, în cea enterprise și cea comercială să acționăm împreună cu partenerii enterprise dedicați unor beneficiari importanți și ne propunem la acești beneficiari să implementăm soluții de business bazate pe o infrastructură verificată, puternică și să oferim întreaga gamă de servicii pe care o avem la dispoziție împreună cu partenerii noștri. În restul piramidei de beneficiari, vom acționa prin parteneri comerciali.

Într-o anumită zonă, partenerii enterprise și comercial se suprapun, pentru că cei din zona comercială sunt cei care de obicei furnizează echipamente și adaugă mai puțină valoare. Vom realiza programe flexibile pentru partenerii noștri pentru a oferi beneficiarilor o gamă cât mai largă de produse și pentru a asigura în același timp partenerilor noștri profitabilitatea necesară pentru dezvoltarea afacerilor lor.

Vom fi un lider în zona soluțiilor Microsoft, furnizate prin partenerii noștri pentru această gamă de clienți. Practic toți beneficiarii noștri vor avea acces la service-ul și suportul furnizat de noul HP în întreaga lume.

În ceea ce privește desfacerea prin rețeaua de magazine pentru populație, pentru utilizatorii din zona casnică, vom beneficia de impactul brandurilor noastre, vom rămâne în continuare un lider în zona rafturilor din magazinele specializate de tehnică de calcul.

Primul pahar de șampanie. De la stânga la dreapta: Martin Kucera, Business Manager, HP Services, HP Market Development Group, Central, Southern & Eastern Europe; Antero Saren - General Manager and Enterprise Systems Group Manager, HP Market Development Group, Central, Southern & Eastern Europe; Radu Enache - Director General HP România

Noul HP oferă peste tot în lume un portofoliu de produse, soluții și servicii fără rival.

Principala noastră preocupare este aceea de a ne dedica beneficiarilor noștri, de a răspunde în cât mai mare măsură dorințelor acestora, de a-i ajuta să aibă succes în afacerile pe care le desfășoară. Noua companie are o extrem de puternică și experimentată rețea de parteneri care acoperă întreaga țară, întreaga gamă de produse, soluții și servicii pe care o punem la îndemâna beneficiarilor noștri. De asemenea, avem alianțe extrem de puternice, practic toate numele mari în domeniul TI reprezintă aliați prioritari ai noului HP.

Noua companie are un privilegiu în

România pentru că moștenește oameni de foarte bună calitate atât din punct de vedere tehnic cât și al activității de vânzări și ne propunem să păstrăm toate talentele, toți oamenii capabili și dedicați care pot să ajute compania să se dezvolte în continuare.

Noi planificăm în prezent creșterea activității. Evident că o să ne dimensionăm organizația în raport cu aceste planuri. Privim către creșterea activității și nu către restrângerea în vreun fel a prezenței noastre în România.

ȘANSE MARI DE A PĂSTRA COTELE DE PIAȚĂ

Iată și câteva gânduri exprimate de Mihai Pascadi, fostul director general al Compaq Computers România

PC Magazine: Care este părerea dumneavoastră despre viitorul noii companii?

Mihai Pascadi: Sunt extrem de optimist, pentru că oferta noii companii este foarte bună. În plus, specific pentru România, lucru care poate nu a rezultat așa de mult din ceea ce s-a discutat azi, pe lângă dimensiunea relativ redusă a pieței, implicit și dimensiunea relativ redusă a unei filiale. O asemenea filială evident trebuie să îndeplinească niște criterii de profitabilitate ori prin această concentrare, șansele de îndeplinire ale acestor criterii de profitabilitate cresc. Deci, combinat cu portofoliul de produse și servicii și cu o structură eficientă de funcționare, cred eu cea mai eficientă din piața românească, șansele de a păstra cotele de piață existente și chiar de a le crește sunt mari.

PC Magazine: În ultimul timp au survenit și alte modificări în privința jucătorilor de pe piața românească și este posibil să mai asistăm și la alte surprize. Mă refer, de exemplu, la deschiderea reprezentanței Fujitsu-Siemens și la posibilitatea intrării companiei Dell. Se anunță o concurență mai puternică decât până în prezent. În această conjunctură, noul HP își va menține cota de piață?

Mihai Pascadi: Cred că asta va depinde de execuție și de viteza de execuție. Dacă beneficiarii noștri nu vor percepe discontinuități, și asta e evident ambiția noii echipe, mă aștept ca intrarea pe piață a companiilor menționate să fie dificilă.

NR: Până la intrarea în tipografie a revistei, nu a fost anunțată oficial componența întregii echipe manageriale a noului HP România. - MC

Convergent Networks, la șase luni înaintea liberalizării pieței de telefonie fixă

Și în acest an, așa cum ne-a obișnuit, firma **Omnilogic** împreună cu partenerii săi - importante companii din domeniul telecomunicațiilor - și-a propus în cadrul zilei „Convergent Networks” să identifice tendințele, tehnologiile, serviciile, soluțiile și implicit oportunitățile care se deschid în domeniul convergenței mediilor de comunicare. Desfășurarea evenimentului, la numai jumătate de an de momentul mult așteptat al liberalizării serviciilor de telefonie fixă, a constituit un bun prilej pentru ca Omnilogic să își anunțe strategia și modul în care se va poziționa pe piață după 1 ianuarie 2003.

Făcând o analiză a situației actuale a pieței, Gabriel Marin, directorul general al firmei, constata că piața de voce este sub necesar, estimând că în momentul în care vor apărea alternative numărul abonaților va crește cu 1-2 milioane. Calitatea în zona local-loop va determina dezvoltarea de tehnologii al-

ternative fie pe cablu, fie pe wireless. Deoarece cheltuielile pe echipamente vor fi destul de ridicate, noii operatori nu vor cheltui foarte mult în personal, ci vor încerca să migreze spre outsourcing. Cea mai mare zonă de profit va fi probabil cea privind transmisia de voce pe distanță lungă, în domeniul internațional.

Subliniind importanța tehnologiei UMTS, domnul Marin a subliniat: „Suntem singurii care avem în acest moment expertiza pentru infrastructura de rețele terestre pentru UMTS. Strategia noastră în domeniul serviciilor profesionale și de high-end pentru telecomunicații s-a dovedit corectă pentru că deja al doilea trimestru al acestui an înseamnă contracte de 10 - 12 milioane de dolari. Noi vorbim de convergență de 4 ani, pentru că am identificat-o ca o tendință majoră. Pentru noi este foarte clar că în viitorul apropiat se va discuta de un singur segment de business care va cuprinde totul, inclusiv IT-ul tradițional”.

Prezent la eveniment, Ministrul Comunicațiilor și Tehnologiei Informației a trecut în revistă măsurile luate de minister

în vederea liberalizării pieței de telecomunicații în România. S-a evidențiat intrarea în funcțiune din 14 iunie a.c. a noului plan de numerotație și pașii realizați din punctul de vedere al cadrului legislativ. Dan Nica a ținut să accenueze asupra faptului că „Deciziile autorității vor fi obligatorii, iar aceasta va beneficia de acea operativitate executivă care să-i asigure exercitarea controlului pe piață: nu vor exista unii care respectă regulile și alții care doar vor mima acest comportament, pentru că ne ghidăm după un singur interes, cel al pieții românești și al clienților din România. Autoritatea va lua decizii în timp real și va avea instrumentele necesare pentru a impune respectarea acestor decizii, pentru corectarea încercărilor de comportament neadecvat pe piață”.

Evenimentul a fost structurat pe două secțiuni - „Telecoms & Operators” și „Enterprise solutions”, în care partenerii Omnilogic: Cisco Systems, Ericsson, Harris Corporation, Nortel Networks, Novell, RAD Data Communications, SMC, US Robotics, CheckPoint, AMDCOS, Network Associates au prezentat soluțiile concrete și tehnologiile noi dedicate platformelor de comunicare multiservice. Prezentările sunt accesibile pe site-urile: www.omnilogic.ro/convergent și www.idg.ro/convergent. - MC

„Noi vorbim de convergență de patru ani, pentru că am identificat-o ca o tendință majoră.”

MB Distribution se extinde pe zona de software

Colaborarea dintre IBM și MB Distribution a început în urmă cu 3 ani, când MBD a devenit distribuitor al întregii game de PC-uri IBM. Și cu toate că până în martie 1999, echipa MBD acumulase experiență numai pe partea de periferice Epson, prin profesionalism și seriozitate, firma a reușit să obțină rezultate de excepție și în vânzarea de PC-uri. Iar succesele au fost recunoscute printr-o serie de premii importante atât din partea reprezentanței IBM din România cât și a coordonatorului zonal, IBM Central and Eastern Europe, Middle East and Africa Inc.

În aceste condiții, extinderea parteneriatului într-o altă zonă a fost firească. În cadrul unei conferințe de presă organizate pe 23 mai 2002 la Clubul Polo din

capitală, a fost lansat oficial parteneriatul dintre IBM Software Group și MB Distribution, prin care cea din urmă devine distribuitor autorizat în România pentru produsele IBM Lotus, Tivoli, WebSphere și DB2.

Exprimându-și încrederea în succesul acestei noi direcții de business, Ștefan Rădescu, IBM Product Manager la MBD, a făcut următoarea declarație - angajament: „Apreciam că până la sfârșitul acestui an vom reuși să realizăm o cifră de afaceri de peste 700.000\$”.

MB Distribution intenționează să dezvolte pe piața internă parteneriate pentru oferirea de soluții complete hard-soft. Un prim pas a fost deja făcut prin inițiativa „Floarea de Lotus”, o aplicație de secretariat dezvoltată de firma Softnet. - MC

Directorii companiilor IBM România și MB Distribution lansând la apă Lotus-ul IBM

CheckPoint în România

In cadrul unei conferințe de presă din 31 mai a.c., a fost anunțată certificarea firmei S&T România ca Value Added Solution Provider de către CheckPoint, lider în domeniul soluțiilor de securitate de tip firewall și comunicație criptată. Acest parteneriat contribuie la completarea portofoliului de soluții de securitate oferite pe piața românească de reprezentanța locală a grupului S&T AG.

„Calitatea unică a soluțiilor de securitate de la S&T România este dată de folosirea produselor unor lideri mondiali în domeniu și de gama completă de servicii profesionale asigurate de specialiștii S&T. Aceste servicii cuprind consultanță pentru construirea politicii de securitate, adaptarea soluțiilor la nevoile specifice ale fiecărui beneficiar, implementarea propriu-zisă a soluțiilor, instruirea beneficiarului, suportul tehnic și întreținerea”, a declarat Florin Făgărașan, director pentru servicii profesionale la S&T România.

În România, există deja patru implementări importante ale soluțiilor CheckPoint. Printre acestea se află cea de la Ministerul de Interne, Direcția de Evidență a Populației, unde toate comunicațiile ce se realizează în cele 42 de capitale de județ și în București sunt criptate prin VPN-uri securizate CheckPoint.

În prezent, la S&T România există cinci specialiști certificați CheckPoint. Aceștia participă nu numai la implementarea de soluții pe plan local, ci și la proiecte internaționale în care este implicat grupul S&T. - MC

Detalii la: www.checkpoint.com, www.snt.ro/it.html.

Trei pentru succes

Uneori este dificil să răzbați singur pe o piață nu tocmai demanding, cum spune americanul. Și atunci, o asocieră cu alți parteneri de calibru poate să ajute, mai ales prin utilizarea competențelor complementare. Xerox România, IBM România și Xnet (desigur, tot România) și-au propus să ofere pieței românești o soluție standard pentru optimizarea proceselor interne și externe de comunicație și management al informației (capturarea și prelucrarea informațiilor aflate pe diverse medii, stocarea informațiilor și regăsirea informațiilor).

„Prin acest tip de parteneriate dorim să adăugăm valoare soluțiilor Xerox din mediul office oferite pe piața românească”, sublinia Valeriu Nistor, Director General Xerox România. „În acest moment putem spune că suntem pregătiți să întâmpinăm orice client cu un pachet complet de servicii, inclusiv consultanță pre- și post-vânzare și sisteme de finanțare”.

Pentru a-și face cunoscută oferta, cele trei firme au decis realizarea unui turneu, ce se va desfășura sub denumirea „Xerox Digital Tour”, în perioada 14 mai - 7 iunie 2002, care va include prezentări în zece dintre cele mai importante orașe din țară (București, Brașov, Timișoara, Oradea, Cluj Napoca, Târgu Mureș, Iași, Bacău, Galați și Constanța). Suportul de comunicație va fi asigurat pe toată durata evenimentului de Xnet, printr-o rețea virtuală privată între locațiile unde se vor desfășura prezentările, demonstrațiile serviciilor, aplicațiile de management de documente și videoconferință. - MC

Detalii la: www.xerox.ro

Un deceniu de existență pe piața românească

SIVECO România este un nume de succes pe piața românească a industriei de software, cu rezultate notabile în domenii variate și, în consecință, cu recunoașteri interne și internaționale.

Firma a luat naștere în 1992, ca societate cu răspundere limitată în cadrul grupului internațional SIVECO, cu sucursale în Franța, Elveția, Marea Britanie și Singapore. Ca repere majore în activitatea sa pot fi amintiți anii: 1994 - când a început dezvoltarea pachetului integrat Siveco Applications, produsul fanion al firmei; 1997 - care marchează evoluția de la SRL la societate pe acțiuni; 1999 - obținerea certificării ISO9001 din partea companiei franceze AFAQ-ASCERT și a OMCAS (Organismul de Certificare al Ministerului Apărării Naționale); 2000 - când grupul olandez Danel Business Ventures a devenit acționarul majoritar al firmei.

În prezent, SIVECO România are o listă de referințe de invidiat, ce include peste 1000 de clienți internaționali și 100 naționali. Iată câteva proiecte de referință derulate în ultimii ani: Maintenance-TV (pentru ABB Belgia), Feldmann New Media System (pentru Feldmann Media

Group Germania), SURF (pentru Romtelecom), Internet Driver Bar (SUA), AEL (sistem educațional integrat pentru școli și licee), OSKAR CDR Repository (pentru operatorul de telecomunicații ceh Cesky Mobil), ADLIC 2001 (primul sistem de admitere computerizată în licee din România), câteva proiecte pilot de eGovernment inițiate de MCTI (eReferendum, InfoChiosc, sistem financiar integrat, management de cash-flow), informatizarea Administrației Porturilor Maritime Constanța, AEROSTAR, Butan Gas etc.

Clienții SIVECO au format de-a lungul timpului în jurul firmei o comunitate din ce în ce mai numeroasă - Clubul Utilizatorilor Siveco - la ale cărui întâlniri anuale am asistat întotdeauna cu interes și plăcere ca observator, pentru că era și este o reală întâlnire de familie la care participanții sunt bucuroși să-și împărtășească experiențele și să învețe unii de la alții.

Există o rețetă a succesului Siveco? Cred că răspunsul poate fi cel pe care l-am auzit de la majoritatea campionilor: 10% inspirație și 90% transpirație. Cu alte cuvinte: munca făcută cu dăruire, cu pasiune, cu dorința de a fi tot mai bun. - MC

Detalii la: www.siveco.ro.

Irina Socol - un director de succes

FSC a mai urcat o treaptă în România

După aproape 5 ani de prezență indirectă pe piața românească, Fujitsu Siemens Computers (FSC) și-a deschis propriul birou de reprezentanță la București.

FSC a luat ființă la 1 octombrie 1999 ca urmare a fuziunii dintre Fujitsu Limited Computers (Europe) și Siemens Computer Systems, două companii cu o experiență de peste 30 de ani în domeniul TI. Contrar părerii multora că alianțele sunt sortite eșecului, FSC a devenit în scurt timp liderul pieței TI europene.

Și pe piața românească, partenerii autorizați ai companiei au reușit să impună brandul FSC, printre clienții cei mai importanți numărându-se: Ministerul de Interne, al Muncii și Apărării Naționale, Transelectrica, Transgaz, RADET, RATB, Shell etc. De altfel, deschiderea biroului de reprezentanță este o consecință a recunoașterii acestor rezultate.

În afara acestui birou, în prezent FSC are în România doi distribuitori autorizați și furnizori de servicii după vânzare - Lasting System și Scop Computers - și 3 Qualified Partner: Fujitsu Services, Siemens Business Services și Sofnet Services.

„Vrem să participăm la toate proiectele importante și să fim cât mai curând pe podium, imediat după IBM și HP”, a declarat Claudiu Florică, directorul reprezentanței Fujitsu Siemens Computers în România. - MC

Grafică profesională de la 3Dlabs prin LASTING System

Firma LASTING System a devenit recent distribuitor 3Dlabs pentru România. 3Dlabs oferă cea mai completă familie de acceleratoare grafice profesionale din industrie, deține controlul tuturor tehnologiilor pe care se bazează, dezvoltându-și in-house toate procesoarele, driver-ele și plăcile grafice.

Cu o cotă de peste 50% din piața graficii profesionale, 3Dlabs este cel mai important furnizor în acest segment, fiind orientat exclusiv către accelerarea aplicațiilor profesionale: CAD (computer aided design), DCC (digital content creation), AEC (architecture, engineering & construction), GIS (geographical information system), simulare. Experiența de peste 17 ani în domeniu s-a concretizat în peste 500 de certificări pentru aplicații ca 3ds max, AutoCAD, AVS-Express, Catia, Cinema 4D, Houdini, I-DEAS master Series, Lightscape, Lightwave 3D, Maya/Studio Tools, Mechanical Desktop, MicroStation, Pro/ENGINEER, Softimage, Solid Edge, SolidWorks, Unigraphics.

Lasting System oferă în prezent familia completă de acceleratoare grafice 3Dlabs, respectiv cele două linii de produse Oxygen și Wildcat. Linia Oxygen cuprinde plăci grafice profesionale pentru stații grafice Windows dedicate pieței CAD, DCC, AEC, simulare, în timp ce linia Wildcat este vârful de lance al 3Dlabs și cuprinde plăci grafice *extreme high end*, dedicate aplicațiilor intensive, respectiv proiectării profesionale avansate. - EAL

Detalii la: www.lasting.ro; www.3Dlabs.com

5 ani de activitate în România

Firma LLP Bucharest, unul dintre cei mai importanți furnizori de soluții informatice integrate pentru gestiunea afacerilor, distribuitorul oficial SunSystems în România, a împlinit în luna iunie 5 ani de activitate.

„Cred că cifrele vorbesc de la sine, în 1997 am plecat la drum cu 2 persoane și o cifră de afaceri de 100.000\$, pentru ca anul trecut să avem 1,8 milioane \$ și 23 de angajați”, spune Mihai Chiriță, directorul

firmei. „Evident că nu am fi putut obține aceste rezultate fără implicarea și spiritul de echipă de care dau dovadă toți colegii mei. Avem o echipă tânără și entuziastă, cu o medie de vârstă de 29 de ani, ei reprezentând cel mai important „capital” al firmei, cel care ne face să privim cu încredere în viitor”, spune Chiriță.

În prezent, LLP oferă pe lângă soluția ERP SunSystems și aplicația CRM Pivotal, o gamă completă de servicii de consul-

tanță, project management, training și suport, iar începând de anul trecut firma s-a impus cu produse ca SunB2B și time@Work care sunt astăzi comercializate la nivel mondial.

Cu ocazia acestei aniversări, LLP Bucharest a lansat un nou „produs” - Customer Gold Support - un serviciu telefonic de suport și help-desk care stă la dispoziția clienților 24 de ore pe zi, 7 zile din 7. - EAL Detalii la: www.llpgroup.com

La aniversare

In cadrul Apple Day, eveniment organizat pe 22 mai de IRIS SA - Apple România IMC, împreună cu partenerii săi Grup Transilvae, NouMax, MacNet Development și Biro Technologies, au aniversat zece ani de prezență a companiei Apple pe piața din România.

Apple intenționează să transforme calculatorul Macintosh într-un veritabil „hub digital”, integrând hardware fiabil, tehnologii standard precum Quicktime sau FireWire și aplicații software puternice dar ușor de utilizat pentru lucrul cu fișiere video, audio sau imagini digitale. Gama iApplications conține în prezent patru componente: iMovie pentru editare video, iTunes pentru muzică în format MP3, iDVD pentru asamblarea și producția DVD și iPhoto pentru gestionarea fotografiilor digitale - toate oferite gratuit utilizatorilor Macintosh.

Cea mai bună ilustrare a acestui concept este noul iMac flat-panel, care oferă într-un design compact și elegant un procesor performant, un superb ecran plat cu cristale lichide, o unitate SuperDrive DVD-R/CD-RW pentru citirea și scrierea CD-urilor și DVD-urilor, precum și opțiuni complete pentru comunicații și conectivitatea perifericelor.

Apple a declanșat o campanie susținută pentru abordarea unui segment de piață nou pentru companie. Este vorba de clienții de tipul large corporate/enterprise, pentru care a anunțat recent lansarea Xserve - primul server Apple de anvergură industrială. O altă soluție destinată segmentului enterprise este WebObjects 5.1, ultima versiune a serverului de aplicații Apple. - DȘ

Detalii la www.apple.ro

Tehnopolis, cel mai important proiect TI al Iașului, a intrat în linie dreaptă

Proiectul parcului tehnologic Tehnopolis, a intrat în linie dreaptă prin lansarea sa oficială realizată de Ministerul Dezvoltării și Prognozei și deschiderea pe 15 mai a licitației de construire. Pe 5 decembrie urmează să se realizeze contractarea și apoi, pe 3 ianuarie 2003, să demareze lucrările de construcție. Parcul tehnologic de la Iași are la bază conceptul de transfer de idei, inovarea tehnologică și realizarea unui mediu dinamic de afaceri prin interme-

Lucian Flaisher,
Președintele Consiliului Județean Iași

diul activităților legate de tehnologia de vârf, centrele de cercetare, universitățile și instituțiile financiare implicate. Proiectul face parte din programul „Proiecte regionale de infrastructură” finanțat de Phare și a apărut în contextul în care Iașul beneficiază de o dezvoltare destul de puternică a infrastructurii tehnologiei informației (rețea metropolitană, câteva firme puternice de TI), de personal cu înaltă calificare, fiind și un important centru universitar cu mulți cercetători de valoare.

Oficialii parcului tehnologic afirmă că în Tehnopolis vor colabora cercetarea științifică, producția (realizarea unui produs la nivel industrial cu întregul lanț de fabricație) și consultanța (în ceea ce privește studiile de piață, promovarea unui produs brevetat, legăturile cu beneficiarii produsului, cu potențialii clienți).

Parcul tehnologic are 3 etape de dezvoltare, prima este destinată realizării proiectului cu punerea în funcțiune în decembrie 2003, iar celelalte două cuprind dezvoltarea parcului în circa 10-12 ani. În prima etapă finanțarea provine de la Uniunea Europeană (4 milioane euro), Guvernul României (1,3 milioane euro) și Consorțiul Local. Tehnopolis va

crea în prima etapă de dezvoltare circa 400 de noi locuri de muncă, în special în domeniul construcțiilor, iar în etapele a doua și a treia, 500, respectiv 2000 de noi locuri de muncă, cu preponderență în domeniul TI. Parcul tehnologic este amplasat la ieșirea din oraș, iar suprafața de teren pe care se întinde, de circa 11 hectare, și hala de 3000 mp reprezintă achizițiile Consiliului Județean și Consiliului Local.

Parcul va fi condus de Consorțiul Local format din Consiliul Județean reprezentat de președintele acestuia, Consiliu Local reprezentat de primar și universitățile afiliate: Universitatea Tehnică Gheorghe Asachi, Universitatea Alexandru Ioan Cuza, Universitatea Ion Ionescu de la Brad și Universitatea de Medicină, Gr. T. Popa, reprezentate de rectorii acestora.

O importanță deosebită va fi acordată activităților de studiu și cercetare, parcul fiind dotat cu amfiteatre în care vor putea învăța studenții doritori să facă practică la firmele din parc.

Activitățile desfășurate în parcul tehnologic vor cuprinde domeniile tehnologiei informației, industriei audio-vizualului, industriei alimentare și a biotehnologiilor. Facilitățile de ordin fiscal de care vor beneficia membrii parcului vor consta în reducerea impozitului pe profit.

Vor fi oferite următoarele servicii de bază: consultanță și asistență juridică, managerială, tehnică de specialitate, în investiții bancare, în proiecte și strângere de fonduri, brokeraj (valori mobiliare, investiții și inovații financiare), managementul calității, protecția mediului, standardizări, formare antreprenorială, centru de informare europeană, incubator de afaceri și centru de advocacy. Pe lângă serviciile de bază sunt oferite și servicii administrative de tipul leasing, închiriere sau vânzare terenuri și spații, furnizare de utilități, servicii de curățenie, întreținere și pază a spațiilor și terenurilor. Foarte important de reținut

sunt serviciile suport care constau în birou unic de autorizații, ghișeu bancar, restaurant, ticketing, birou de informații generale, asistență medicală, acces internet și consultanță e-commerce.

Inovator pentru parcul tehnologic ieșean este faptul că înglobează un incubator de afaceri, care are rolul de a lansa microîntreprinderi și de a le oferi consultanță și condiții de dezvoltare.

În parc vor funcționa incubatoarele de inovare cu compartimentele de conducere aferente (10 firme incubate), întreprinderi mici și mijlocii (5 IMM-uri, 4 întreprinderi TI și una de biotehnologie), întreprinderi mari și firme prestatoare de servicii cu caracter general. De reținut este faptul că după implementarea proiectului bazat pe tehnologia informației va urma dezvoltarea proiectului bazat pe industria audio-vizualului. În parc vor mai funcționa: un studio și o

casă de înregistrări audio-video, compartimentele tehnice pentru oferirea de servicii, spații multifuncționale (spații de recepție și primire; spații pentru expoziții, filială de bancă, oficiu poștal, sală de întruniri, centru de standarde UE, bibliotecă audio-video, spații de cazare și relaxare).

Firmele care vor fi găzduite în parcul tehnologic vor fi selectate în funcție de următoarele criterii: încadrarea în profilul tehnologic, viabilitatea afacerii care doresc s-o desfășoare, crearea de noi locuri de muncă, în special pentru personal cu înaltă calificare, racordarea la mediul de afaceri local.

Oficialii Tehnopolis afirmă că și-au manifestat deja interesul pentru a se instala în parc importante firme de TI din Israel și Franța, existând discuții și cu alte companii internaționale. - **Cristi Lucan**
Detalii la: www.tehnopolis.ro

Vânzările de licențe Office XP depășesc așteptările

Compania Microsoft a anunțat că au fost vândute peste 60 de milioane de licențe Office XP în timp de aproape un an de la lansarea produsului pe piață. Numărul de licențe Microsoft Office XP vândute este mai mult decât dublu față de numărul de licențe Office 2000, pe perioada de timp comparabilă. În România, numărul de licențe de Office XP Professional Romanian vândute a fost de peste 30.000, de trei ori mai multe față de Office 2000 Professional localizat, în aceeași perioadă de vânzări.

„În această perioadă în care bugetele TI sunt intens analizate, constatăm cu satisfacție că firmele apreciază Office XP ca pe un produs critic pentru creșterea productivității și a valorii de business care se poate adăuga utilizând această suită de aplicații foarte răspândită. Avem anul acesta varianta complet localizată, Office XP Professional Romanian, cât și o suită de aplicații pentru întreprinderile mici, Office XP Small Business, localizată, care se vinde de către producătorii de calculatoare”, a declarat Silviu Hotăran, General Manager Microsoft România.

Companiile pot folosi acum Office XP nu doar pentru aplicații sale de bază, ci și ca un instrument de creare a unor soluții proprii ce pot fi folosite intern sau extern. Un exemplu este cel a tehnologiei smart tag, prin care pot fi realizate aplicații ce permit accesarea și analiza rapidă a datelor. - EAL

Detalii la: www.microsoft.com/romania

Navigare online prin portul Constanța

Companiile Bull și Siveco România au anunțat lansarea unui portal web care cuprinde informații specifice activității portuare, informații de marketing, informații generale și statistici despre portul Constanța.

Informațiile sunt structurate pe categorii și permit accesarea rapidă a oricărei arii a portalului, fie prin navigarea prin meniuri, fie direct din harta sitului.

Portalul se dorește a fi unul dintre principalele instrumente de promovare a portului Constanța, furnizând informații de marketing utile pentru companiile interesate să desfășoare activități în acest loc.

Informațiile publice, de interes general, includ prezentări ale facilităților disponibile în port (echipamente, infrastructură, servicii etc.) precum și statistici generale, de exemplu referitoare la cantitățile de marfă care tranzitează anual prin port. Secțiunea dedicată comunității portuare cuprinde informații meteorologice, informații despre navele ce vin, pleacă sau operează în port în orice moment, informații despre infrastructură (terminale), despre operatori și alți prestatori de servicii. Din punct de vedere tehnic, aplicația se bazează pe tehnologia Oracle 9iAS, care-i asigură o serie de avantaje și facilități, cum ar fi suportul pentru mai multe limbi, securitate de tip Single Sign-On, gestionarea facilă a conținutului, precum și stabilitatea caracteristică platformei Oracle. - EAL

Detalii la: www.siveco.ro

Cele mai noi produse Trendware

Romsoft a anunțat disponibilitatea pe piața românească a celor mai noi produse wireless de la TRENDware, compatibile cu cele mai avansate standarde de networking IEEE 802.11b. Echipamentele implementează patru rate de transfer de 1, 2, 5,5, și 11 Mbps cu selecție automată a ratei pentru comunicare wireless rapidă. Cu o acoperire de până la 300 metri (fără antenă adițională), permit conectarea la rețea acasă sau la birou, având acces la resurse de rețea precum discuri hard, unități CD-ROM/DVD, imprimante de rețea și conexiune la internet.

Printre produsele noi din gama TRENDnet Wireless se află TEW-202CF (Wireless Compact Flash Card pentru PDA), un produs compatibil cu standardul IEEE 802.11b care funcționează cu o tehnologie de transmitere de 2.4GHz Direct Sequence Spread Spectrum (DSSS), și TEW-211BRP (Wireless Router + Access Point + 4-Port Switch all in one), care permite conectarea la internet de mare viteză.

TEW-211BRP funcțio-

nează și ca un firewall (NAT), protejând rețeaua de posibile atacuri ale hackerilor.

Pentru o acoperire mai mare, TRENDware oferă antene wireless adiționale. Omni TEW-IA040 este o antenă multi-point, care asigură mai multă putere și acoperă o distanță mai mare pentru rețeaua wireless, permițând legături „point-to-multi-point”, în timp ce antena uni-direcțională TEW-OA14D necesită direcționare în câmpul de vizibilitate pentru conectarea „point-to-point”.

TEW-201PC 11Mbps Wireless PCMCIA Network Card este ultima creație în domeniul aplicațiilor wireless. Este compatibilă cu standardele IEEE 802.11b și PCMCIA de tip II și funcționează cu o tehnologie de transmisie de 2,4 GHz Direct Sequence Spread Spectrum (DSSS). - EAL

Detalii la: www.romsoft.ro; www.itshop.ro

Intel lansează procesoare Celeron la 1,7 GHz

Intel Corporation a lansat două noi procesoare Intel Celeron pentru sisteme desktop. Acestea reprezintă cele mai rapide produse Intel pentru segmentul de piață al PC-urilor care oferă un bun raport calitate preț. Procesoarele Intel Celeron la 1,7 și 1,4 GHz oferă combinația optimă între calitățile încorporate și frecvență, la prețuri diversificate, pentru piața sistemelor desktop.

Procesorul Intel Celeron la 1,7 GHz este construit pe baza tehnologiei de 0,18 microni și are un front side bus de 400 MHz, iar procesorul Intel Celeron la 1,4 GHz este construit pe baza tehnologiei Intel de 0,13 microni și are un bus de 100 MHz. -EAL

Detalii la: www.intel.com

Studio foto pentru acasă

Compania Hewlett-Packard a anunțat extinderea portofoliului său de soluții de imprimare a fotografiilor de înaltă calitate cu o gamă nouă și îmbunătățită de hârtie fotografică, cartușe cu cerneală și imprimante cu jet de cerneală.

Noua calitate a fotografiilor obținute pe imprimantă se datorează combinației dintre trei elemente: hârtie fotografică HP Premium Plus Photo Paper, cartușe cu cerneală HP nr. 56, 57 și 58 și o nouă generație de imprimante HP Deskjet și Photosmart.

Noua hârtie fotografică îmbunătățită, HP Premium Plus, oferă clienților beneficii multiple. Atunci când sunt imprimate cu noile cartușe HP nr. 58 foto și HP nr. 57 tri-color, imaginile imprimate pe hârtia HP Premium Plus Photo Paper rezistă la decolorare un timp mai îndelungat decât cele mai multe dintre fotografiile obținute prin procese tradiționale. Noile cartușe HP cu cerneală sunt proiectate special pentru a asigura rezistența la decolorare mai bine decât oricare dintre soluțiile precedente HP. În plus, tehnologiile de îmbunătățire a imaginii care utilizează hârtia multi-stratificată constituie principala influență asupra capacității sporite de rezistență la decolorare.

Hârtia HP stratificată este mai rezistentă la zgârieturi și murdărire decât variantele anterioare. Mai mult, noul strat dur adăugat pe spatele hârtiei împiedică lipirea fotografiilor, atunci când sunt puse una peste alta în tava de evacuare, ceea ce permite imprimarea unor copii multiple, fără deteriorări.

Cartușul HP nr. 57 tri-color și noul cartuș nr. 58 foto formează noua soluție de imprimare cu 6 culori. Fiecare cap de imprimare este integrat pe cartușul cu cerneală HP nr. 57 sau 58 incluzând 300 de duze, fie cu noua tehnologia de precizie HP Photoret IV, fie alternativ cu rezoluția optimizată 4800 x 1200 dpi. Datorită suprafeței mai mari a capului de imprimare, se tipăresc două linii la o singură trecere, ceea ce conduce la creșterea vitezei. Noua dimensiune compactă a cartușelor este proiectată special pentru imprimante HP mai mici, care au nevoie de mai puțin spațiu.

Hârtia fotografică HP Premium Plus și cartușele cu cerneală HP nr. 56, 57 și 58 sunt proiectate special pentru noua generație de imprimante HP, care asigură această calitate excepțională a imprimării color: HP Deskjet 5550, HP Photosmart 7150 și 7350.

Imprimantele HP Photosmart au o capacitate de imprimare directă de pe card-uri de memorie sau direct din camera foto digitală pe suporturi media de diferite dimensiuni, de exemplu fotografii de 10 x 15 cm. Cu opțiunea de imprimare în 6 culori, imprimanta HP Deskjet 5550 oferă performanțe de excepție. Toate componentele sistemelor de imprimare HP - imprimante, cartușe, cerneleuri și hârtie - sunt concepute împreună, pentru a asigura rezultate optime. - EAL

Detalii la: www.hp.com.ro

în direct

Produse SOFTWARE AG

Firma Net Consulting a încheiat recent un parteneriat cu compania germană Software AG. „Este un moment foarte important în evoluția firmei noastre”, a declarat cu această ocazie Călin Bârseți, Director Proiecte la Net Consulting. „Colaborarea cu SOFTWARE AG se înscrie în strategia de dezvoltare a firmei noastre și are ca obiectiv principal diversificarea ofertei de produse software. Încercăm de mai multă vreme să-i convingem pe cei de la SOFTWARE AG că suntem o companie capabilă să asigure promovarea în România a produselor sale, care se numără printre cele mai sofisticate și complexe în momentul de față la nivel mondial. Am reușit în cele din urmă și am devenit partener oficial SOFTWARE AG în România.”

Cu sediul în Darmstadt, Germania, Software AG a fost furnizor global de sisteme mission-critical software timp de peste 30 ani. Portofoliul său cuprinde o gamă largă de produse XML de bază, atât pentru dezvoltarea și integrarea de aplicații cât și pentru procesare și stocare de date, produsul *EntireX*, o soluție middleware cu ajutorul căreia se pot integra platforme și aplicații în interiorul și în exteriorul întreprinderii și *Adabas*, una dintre primele baze de date din lume. Adabas rulează în special pe sisteme mainframe, fiind o soluție de bază pentru multe aplicații de tip mission-critical. Astăzi Software AG comercializează versiunea 7 a bazei sale de date.

În ultimii trei ani, Software AG a elaborat un nou mediu de dezvoltare de sisteme pentru soluții e-business (prin internet și comunicații fără fir), bazat pe XML, și și-a extins preocupările în direcția middleware/EAI (Enterprise Application Integration). - EAL
Detalii la: www.netconsulting.ro

KPNQwest pune în funcțiune legătura de rezervă de 500 Mb/s

KPNQwest România, parte a companiei pan-europene KPNQwest NV, a anunțat că soluțiile de rețea prin care se asigură conexiunea externă a companiei au fost implementate cu succes, fără ca serviciilor furnizate clienților să le fie afectată calitatea.

Temerile au apărut pe 31 mai, în urma depunerii procedurilor de faliment de către compania mamă. Astfel, s-a generat pericolul apariției de disfuncționalități pe rețeaua de fibră optică pan-europeană EuroRings, disfuncționalități care ar fi putut afecta continuitatea și calitatea serviciilor internet furnizate atât clienților din România cât și unor operatori regionali.

Pentru a evita apariția oricărei probleme tehnice în livrarea serviciilor internet, KPNQwest România a pus în funcțiune o soluție de conectare redundantă la internet folosind rețelele Colt Telecom și BT Ignite. Soluția de conectare realizată a fost pusă în funcțiune în noaptea de 1-2 iunie pentru întreaga capacitate externă de 500Mb/s, conectarea fiind realizată, respectiv în Viena și Praga, urmând ca în perioada imediat următoare să fie dezvoltată și pusă în funcțiune o soluție proprie de conectare pentru întregul business unit Central and Eastern Europe.

„A fost realizată conexiunea externă de back-up pentru toată lățimea de bandă de 500Mb/s a KPNQwest România, iar aceasta s-a făcut fără ca nici unul dintre clienții noștri, atât companii comerciale cât și furnizori de servicii internet, să aibă de suferit în ceea ce privește calitatea și continuitatea serviciului”, a declarat Dan Mihăescu, Country Manager KPNQwest Romania. - DȘ

eTrust a obținut certificarea ICSA Labs pentru Solaris și Linux

TruSecure Corporation, unul dintre cei mai importanți furnizori de servicii de securitate, a anunțat că divizia sa independentă, ICSA Labs, a finalizat primele teste de certificare din industrie pentru produsele antivirus proiectate pentru sistemele de operare Solaris și Linux.

Primul produs care a primit această certificare este eTrust Antivirus al companiei Computer Associates. Programul de certificare ICSA Labs Anti-Virus este un proces independent și complex care verifică riguros, evaluează și validează securitatea produselor antivirus folosite de toate tipurile de companii din întreaga lume.

„Datorită creșterii importante a propagării virusilor și viermilor, în prezent este mai important ca niciodată să se asigure informarea utilizatorilor pentru a-i ajuta să-și asigure securitatea sistemelor, în special a sistemelor de operare de pe serverele web“, spune Larry Bridwell, manager al programului de securitate a conținutului de la ICSA Labs. „Colaborând atât cu producătorii soluțiilor antivirus, cât și cu utilizatorii din interiorul companiilor, ICSA Labs a creat cel mai complet și riguros set de criterii acceptate pentru testarea antivirus și certificarea produselor, pentru a-i ajuta pe utilizatorii finali să ia deciziile cele mai corecte în achiziționarea produselor de securitate pentru organizațiile lor”.

Pentru a obține certificarea Anti-Virus ICSA Labs, un produs trebuie să demonstreze că poate proteja sistemele de calcul și mediile de stocare de intruziunea virusilor, poate detecta virusii de pe calculatoarele infectate sau de pe mediile de stocare și poate asigura recuperarea sistemului în urma infectării. În prezent, produsele certificate ICSA Labs trebuie să detecteze 100% din virusii existenți în lista curentă „In the Wild”, 100% din lista obișnuită a ICSA Labs și 90% din virusii cunoscuți neincluși în lista „In the Wild” și să realizeze acest lucru fără să determine alarme false. Criteriile complete de evaluare pot fi găsite la adresa www.icsalabs.com. - EAL

Detalii la: www.dna.ro

TerraTec în România

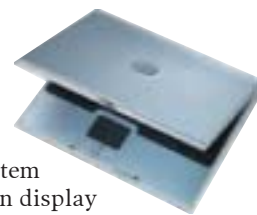
Incepând din luna mai a.c., Romsoft a devenit distribuitor pe piața românească al firmei germane TerraTec, cunoscut producător de echipamente multimedia: plăci video, camere web, plăci de sunet, sisteme audio, player-e MP3 ș.a. Folosind tehnologia EWS, firma și-a impus propriile standarde pe piața plăcilor de sunet. Printre preocupările sale se mai află și recunoașterea vorbirii pe PC-uri și Digital Audio Broadcasting.

Michael Scherrer, reprezentantul regional al firmei TerraTec, bun cunoscător al pieței românești, ne-a declarat că este pregătit să facă față oricărei provocări din partea competitorilor prin promovarea unor produse superioare din punct de vedere al calității și performanțelor.

Primele produse TerraTec deja ne-au fost trimise la testare; la rubrica Prima Impresie veți putea citi despre sistemul de boxe Home Arena 5.1 și despre placa de sunet SixPack 5.1+. -CL

Detalii la www.terratec.com, www.romsoft.ro

Vara aceasta se poartă ASUS L3000C

Firma Romsoft a anunțat lansarea pe piața românească a celui mai nou sistem portabil Asus. ASUS L3C îmbină un display LCD de 15”, procesor P4-M de până la 2.0 GHz, memorie DDR și o unitate combo DVD/CD-ROM/ CD-RW într-un design compact și rafinat.

Cu acest model, ASUS introduce tehnologia Power 4 Gear care mărește durata de autonomie a bateriei. Tehnologia ASUS Power4 Gear controlează economisirea energiei, reglând luminozitatea LCD-ului și consumul de energie al procesorului în funcție de stadiile de lucru necesare utilizatorului la un moment dat.

Pentru a asigura o experiență 3D de excepție, Asus L3C a integrat cipset-ul Mobility Radeon 7500, cea mai rapidă placă grafică la ora actuală pentru laptop-uri. Cei 32 MB DDR de pe placa video îndeplinesc cu brio toate cerințele celor mai noi jocuri 3D.

Alte facilități demne de amintit sunt: rețeaua wireless 802.11b - ca accesoriu opțional, interfața 1394, ieșirea TV, S/PDIF-out, suportul pentru comunicații Bluetooth. Design-ul este special construit pentru reduce zgomotul și vibrațiile, iar pentru disiparea căldurii a fost utilizată tehnologia ADTD II. - EAL

Detalii la: www.romsoft.ro; www.itshop.ro

Philips Pixel Plus - tehnologia care revoluționează televiziunea

In încercarea sa continuă de a oferi o calitate a imaginii din ce în ce mai bună, Philips a introdus în premieră mondială tehnologia Pixel Plus, cu care este echipată o nouă versiune a gamei sale de top Matchline.

Aparatele echipate cu Pixel Plus asigură o rezoluție ultra-înaltă, care dublează rezoluția orizontală standard și crește rezoluția verticală cu o treime, ceea ce conferă o incredibilă precizie a detaliilor și a profunzimii imaginii TV, întâlnită până acum doar la monitoarele calculatoarelor. Rezultatul constă într-o transformare pătrunzătoare a imaginii, cu detalii clare și naturale pentru orice tip de semnal care intră în TV. După ce a inventat primele televiziuni la 100 Hz și tehnologiile Natural Motion, Natural Digital Motion și active Control, cu Pixel Plus Philips reușește să traseze, practic, un nou standard de calitate a imaginii TV, foarte apropiate de cel al televiziunii de înaltă definiție, deja operațională în SUA.

Pixel Plus încorporează un software de procesare a imaginii care dublează rezoluția PAL standard de 1024x625 la un nivel al rezoluției orizontale de 2048 pixeli și 833 de linii verticale. Astfel, numai rezoluția verticală elimină total structura de linii fine atât de vizibilă la sistemele TV PAL.

Detaliile tehnologiei Pixel Plus îmbunătățesc, de asemenea, distincția dintre fundal și prim-plan, ceea ce conduce la o percepere în profunzime a imaginii și la obținerea unor culori strălucitoare. - DȘ

Detalii la www.philips.com

Brocade și CA simplifică backup-ul datelor în mediu SAN

Brocade Communications Systems, unul dintre cei mai importanți furnizori mondiali de infrastructură pentru Storage Area Networks (SAN), și Computer Associates (CA), lider mondial al soluțiilor de management al e-Business-ului, și-au extins parteneriatul pentru a simplifica backup-ul datelor în mediile de stocare de rețea.

„Clienții noștri trebuie să facă față unui număr impresionant de provocări tehnologice și nu dispun de timpul și banii necesari pentru acest lucru”, spune Gary McGuire, senior vice president pentru soluții BrightStor de la CA. „Ambele companii oferă

atât soluțiile cât și expertiza necesare protejării datelor critice, făcând față în același timp tuturor celorlalte solicitări TI”.

Bazându-se pe testări complete, soluțiile de infrastructură SAN de 1GB/s și 2GB/s ale Brocade, inclusiv SilkWorm 2400, 2800, 3200 și 3800, au fost certificate „ca smart” cu opțiunile Serverless Backup și SAN ale soluțiilor CA BrightStor ARCserve Backup și BrightStor Enterprise Backup. Atestarea „ca smart” este acordată partenerilor care adaugă valoare eBusiness și excelență tehnică produselor lor prin compatibilitatea acestora cu tehnologiile CA. - MC

Detalii la: www.dna.ro

Infrastructură IBM la Colgate-Palmolive

Colgate-Palmolive a ales compania IBM drept furnizor strategic de tehnologie pentru întreaga infrastructură TI a companiei, pornind de la servere, soluții de stocare, software, PC-uri până la dispozitive mobile.

„Fiind una dintre cele mai bine cunoscute companii pe plan mondial, Colgate-Palmolive înțelege impactul semnificativ al infrastructurii TI asupra performanțelor de afaceri,” a declarat Bill Zeitler, senior vice president și group executive, IBM Server Group. „Aceasta demonstrează cum puterea tehnologiei poate ajuta la creșterea în linie a rezultatelor”.

IBM va furniza infrastructura care susține operațiile critice de afaceri ale Colgate-Palmolive, începând cu aplicațiile SAP globale. Colgate-Palmolive a început deja implementarea serverelor UNIX IBM eServer pSeries, a serverelor de stocare

pentru întreprinderi TotalStorage și a software-ului Tivoli de administrare a întreprinderii. Colgate-Palmolive estimează că aceste soluții au determinat deja o creștere a performanței de 40 la sută și îmbunătățiri substanțiale ale disponibilității față de sistemele anterioare ale companiei.

Software-ul SAP administrează operațiunile de afaceri ale Colgate-Palmolive din 51 de țări, reprezentând 90 de procente din veniturile companiei. Aplicațiile includ lanțul de distribuitori, comenzi, inventar, resurse umane și un depozit de date. Acest „depozit” este una dintre cele mai importante componente software ale companiei, asigurând accesul companiei la informații de maxim interes de oriunde în lume - cum ar fi prețul materiilor prime în zeci de piețe diferite - și poate conține până la 50 terabytes de date. - EAL

Crystal E-mail

GeCAD Software și PCNET au anunțat pe 4 iunie lansarea unui nou serviciu de protecție a e-mail-ului. Prin acest serviciu, utilizatorii poștei electronice vor putea fi protejați eficient fără necesitatea instalării unui server sau a unui program software suplimentar. Printr-o simplă re-configurare a conexiunii mesageriei electronice, e-mail-urile vor sosi în căsuța destinatarului deja scanate și dezinfectate. Mai exact, orice e-mail, în drum spre destinatarul său, va fi redirecționat spre laboratoarele Crystal eMAIL, unde va fi scanat și dezinfectat cu ajutorul motorului de devirusare RAV v 8.7. Fiecarui mesaj protejat îi va fi adăugată mențiunea „Acest mesaj a fost scanat de RAV AntiVirus, în numele Crystal eMAIL”, după care acesta va fi livrat destinatarului.

Utilizatorii serviciului vor avea la dispoziție numeroase facilități suplimentare: vor beneficia de suport tehnic, vor putea configura acțiunile care vor fi executate de RAV atunci când un virus este interceptat, expeditorul și destinatarul vor fi avertizați automat iar actualizarea semnăturilor va fi de asemenea executată automat, de fiecare dată când un nou pachet de update este disponibil.

Mihai Bătrâneanu și Radu Georgescu, o echipă de succes

Apelând la acest serviciu nu mai este necesară întreținerea și actualizarea protecției la sediul clientului, nu sunt utilizate resurse din cadrul companiei, motorul de scanare este actualizat permanent de specialiștii Crystal eMAIL, iar documentele importante care au fost virusate vor putea fi dezinfectate preferențial - trei nivele diferite de protecție fiind disponibile.

„Parteneriatul PCNET - GeCAD Software are ca rezultat lansarea unui serviciu unic în România - atât din punct de vedere al conceptului, cât și al tehnologiilor înglobate în acest proiect”, a declarat Mihai Bătrâneanu, directorul general PCNET, cu ocazia conferinței de presă organizate pentru lansarea noului serviciu. „RAV a demonstrat și cu alte ocazii că este un ajutor de nădejde. Prin Crystal eMAIL vom putea oferi un trafic de mail curat oricărui utilizator din România și de peste hotare”, a concluzionat Mihai Bătrâneanu. - EAL

Detalii la: www.crystal-email.ro

Standardizarea distribuțiilor de Linux pentru afaceri: UnitedLinux

La sfârșitul lunii mai, în cadrul conferinței anuale Caldera în România organizate de Genesys, a fost anunțată lansarea oficială la nivel mondial a noului UnitedLinux.

Acest produs se dorește a fi o versiune de Linux pentru medii de afaceri ce va fi realizată în colaborare de către firmele Caldera International, Conectiva, SuSE și TurboLinux. Majoritatea producătorilor de sisteme și software, cum ar fi AMD, Borland, Computer Associates, Fujitsu Siemens, Fujitsu Japan, Hewlett-Packard, IBM, Intel, NEC și SAP sprijină eforturile celor patru firme în realizarea unei distribuții standardizate de Linux.

Greg Bogochwalski, director regional Caldera

UnitedLinux va asigura o platformă uniformă, stabilă, unică pentru dezvoltarea de aplicații, certificări și implementare. Primele produse software server bazate pe această platformă sunt anunțate spre sfârșitul anului în curs.

În cadrul conferinței, Greg Bogochwalski, directorul regional Caldera, a prezentat și strategia de piață, planurile de viitor și programul de parteneriat dintre Caldera și Genesys. S-a insistat asupra noii versiuni de Caldera Volution ce cuprinde mai multe aplicații dintre care amintim: Manager și Messaging Server. Volution Manager este o aplicație complexă de management ce rulează pe trei platforme: Windows, Unix și Linux, iar Volution Messaging Server este un competitor direct al produsului Microsoft Exchange Server.

De asemenea, au fost trecute în revistă principalele caracteristici tehnice ale produselor Caldera: OpenUnix 8, OpenLinux 3.1.1, Volution Manager, Volution Messaging Server. OpenUnix este construit pe platforma UnixWare 7 la care s-a adăugat Linux Kernel Personality, facilități ce permit rularea aplicațiilor native Linux ce respectă standardul LSB (Linux Standard Base) și soluțiile oferite de Genesys ce au la bază tehnologiile Caldera. - AV

Detalii la: www.unitedlinux.com; www.genesys.ro

Soluții TI pentru o companie de succes

Marti, 28 mai 2002, a avut loc la Hotel „Continental” Cluj-Napoca evenimentul organizat de SISTEC în colaborare cu MICROSOFT România - „Soluții TI pentru o companie de succes”.

Întâlnirea s-a adresat cu precădere întreprinderilor mici și mijlocii, clienților actuali și potențiali ai firmei Sistec. Cele aproximativ 100 de persoane prezente au aparținut nivelului tehnic al companiilor, managerilor TI și persoanelor specializate interesate de implementarea unor soluții de calitate.

Parteneriatul cu Microsoft, certificarea MCP - Microsoft Certified Partner (cel mai înalt parteneriat al Microsoft cu firme furnizoare TI), permit firmei Sistec să ofere clienților săi soluția informatică necesară implementării unei platforme TI de succes.

Totodată evenimentul a marcat demararea unor noi partener-

iate ale Sistec-ului cu firme de renume: SuperMicro (servere) și Molex (sistem de cablare structurată).

Au fost prezentate competențele tehnice și de vânzări ale Sistecului, soluțiile hardware și networking necesare, precum și două studii de caz cu exemple ale implementării Small Business Server 2000 și Windows 2000 Server la Gerry Weber, respectiv Facultatea de Sociologie din cadrul Universității Babeș-Bolyai.

A fost lansată și o promoție valabilă în perioada 1 iunie-31 august, de 20% reducere la achiziționarea unui server SuperMicro cu Small Business Server preinstalat.

Întâlnirea a dovedit încă o dată necesitatea investiției într-o platformă informatică de cea mai înaltă calitate pentru asigurarea bazei necesare dezvoltării unei afaceri de succes.

Detalii la: www.sistec.ro

Soluții informatice pentru administrația publică

Motorul dezvoltării economice a societății post-industriale este reprezentat în prezent de tehnologia informației, motiv pentru care informatizarea societății românești este considerată o prioritate națională. Construirea unui sistem informațional la nivel național pentru administrația publică este una dintre etapele cele mai importante ale acestui proces.

În acest context, IBM România și Genesys Software au organizat pe 23 mai o conferință cu tema „Soluții informatice pentru administrația publică”, reunind factori de răspundere din guvern, ministere, parlament, camere de comerț, instituții ale administrației centrale și locale. Obiectivul conferinței a fost acela de a informa audiența despre ultimele tendințe mondiale în informatizarea administrației publice.

Structurată în două părți, conferința a debutat cu intervenția lui Gabriel Stoescu, Territory Partner Manager - IBM România, care a prezentat o analiză a evoluției și a caracteristicilor pieței mondiale Linux, tendințele și perspectivele de dezvoltare, precum și angajamentul, serviciile și soluțiile (hardware și software) dezvoltate de IBM pentru platformele Linux. La rândul său, Constantin Teodorescu, Director - General Investment Group Brăila, a pledat în favoarea folosirii în administrația publică a soluțiilor open-source, explicând și argumentând domeniile de utilizare și avantajele acestora. Concluzia desprinsă a fost că open-source reprezintă alegerea corectă pentru informatizarea eficientă a administrației publice în România, atât din perspectiva costurilor, cât și din cea a posibilităților de implementare și a efectelor benefice ale acestei tehnologii. Între efectele benefice ale adoptării platformelor open-source în administrație se

remarcă posibilitatea integrării mai ușoare și în condiții de securitate și stabilitate în operare a echipamentelor și aplicațiilor într-o rețea de întindere națională, disponibilitate sporită a serviciilor, costuri zero în materie de licențe ale sistemelor de operare sau aplicațiilor, existența furnizorilor de aplicații românești, imunitatea la viruși, reutilizarea echipamentelor de calcul mai vechi, adaptabilitatea personalului.

Sorin Baltag, Director General Genesys, a expus competențele și soluțiile propuse de Genesys, bazate pe infrastructuri care înglobează ultima tehnologie pe plan mondial, soluții implementate în întreaga țară prin rețeaua de partenerii locali autorizați.

„În urmă cu o lună am prezentat soluțiile propuse de noi pentru companiile de telecomunicații, ISP, bănci și instituții financiare. Astăzi ne-am propus să expunem soluții dedicate altui segment deosebit de important pentru Genesys și anume cel reprezentat de administrația publică centrală și locală. Pentru instituțiile administrației de stat din orice punct al țării, Genesys poate acționa ca integrator de sistem: utilizează aplicații dezvoltate de noi și de către partenerii noștri din țară sau din străinătate, le instalează pe platforme hardware IBM puternice și fiabile și oferă toate serviciile aferente, precum consultanță, instalare, mentenanță, asistență tehnică, training. Rezultă astfel o soluție la cheie, funcțională imediat și cu un cost scăzut de utilizare și întreținere”, a declarat Sorin Baltag. El a mai adăugat că, în cei șapte ani de activitate, Genesys a acumulat o vastă experiență în derularea unor astfel de proiecte de anvergură la nivel național. Evident acest lucru a fost posibil datorită, pe de o parte, sprijinului deosebit primit din partea IBM România, iar pe de altă parte, datorită excelentelor relații de co-

laborare cu cei peste 500 de parteneri locali, din întreaga țară.

A doua parte a conferinței a fost dedicată prezentării unor soluții cu aplicabilitate practică imediată în instituțiile administrației publice. Au fost abordate soluții de securitate pentru sistemele informatice, soluții server centric, PIRS-ePRIM soluție de management al documentelor și server de e-mail pentru primării, soluții geospațiale pentru administrația publică, dar și Assert - un software dedicat administrării impozitelor și taxelor produs de Scala Business Solutions.

În cadrul unui workshop, participanții la conferință au avut posibilitatea să vadă la lucru, să testeze și să discute în detaliu despre funcționalitățile aplicațiilor prezentate. Pe lângă soluțiile enumerate mai sus, General Investment Group a prezentat în cadrul workshopului trei aplicații dezvoltate pe platforma Linux: iTaxe - impozite și taxe, Jabal - aplicație

Gabriel Stoescu,
Territory Partner Manager, IBM România

de contabilitate pentru instituțiile bugetare, eFTIN - configurare ieftină a unui birou pentru administrații din mediul rural (cu LTSP și calculatoare uzate moral; imprimare în rețea, office, acces internet, mici aplicații intranet). -DȘ

Detalii la www.genesys.ro

Soluții de vânzare de ziare și cărți electronice

Softwin a participat la Târgul Internațional de Carte București 2002 cu soluții de vânzare de ziare și cărți electronice, o nouă oportunitate pentru lumea editorială.

Soluțiile dezvoltate de Softwin oferă editorilor și distribuitorilor de carte posibilitatea să-și distribuie, prin magazinul lor virtual, pe lângă cărțile în format tipărit și cărți electronice. Furnizorii de conținut își pot distribui cărțile sau

ziarele către cititor în deplină siguranță și cu costuri minime, având la dispoziție un sistem complex de gestiune a clienților și urmărire permanentă a vânzărilor.

Oricare ar fi modalitatea de distribuție aleasă (online sau offline, pe CD, DVD, dischetă), editorii au garanția că un exemplar vândut este un singur exemplar consultat, soluțiile de distribuție și vânzare oferite de Softwin asigurând protecția informației împotriva multiplicării

și a accesului neautorizat.

Orice titlu disponibil pe situl editorului sau distribuitorului este criptat (securizat), astfel încât doar clientul care a făcut dovada plății îl poate accesa. Odată cu titlul cumpărat, clientul va primi și un cod de acces care va permite vizualizarea publicației respective doar pe calculatorul propriu, fără posibilitatea de a o salva, imprima sau transmite și altor utilizatori. -DȘ

Detalii la www.softwin.ro

MIHAI OLARU MANAGER DATA NETWORKS ASSOCIATES

„În afaceri, ca și în orice teorie evoluționistă, lucrurile nefolositoare sunt excluse de sistem”

O nouă modalitate de a face afaceri, prin internet

Într-o lume tot mai dominată de internet, afacerile moderne nu mai sunt posibile în afara acestui mediu. Care sunt soluțiile cele mai potrivite pentru un business profitabil, este însă o întrebare al cărui răspuns depinde de mulți factori. Am încercat să lămuresc câteva dintre problemele ridicate de business-ul modern într-un dialog cu Mihai Olaru, directorul firmei Data Networks Associates, Partener Certificat de Afaceri în România al Computer Associates, companie al cărei slogan este „The software that manages eBusiness”.

PC Magazine: Despre eBusiness s-a vorbit foarte mult în ultimii ani, au fost multe experiențe ce s-au soldat cu eșecuri, au existat și experiențe reușite. Ca partener în

România al unei firme care oferă soluții pentru managementul eBusiness-ului, cum credeți că ar trebui interpretat corect modul de a face afaceri prin internet?

Mihai Olaru: Revoluția internet a adăugat o nouă dimensiune în mediul de business. Există, ca în orice redefinire a unor concepte, o adaptare mai rapidă sau mai lentă la noul model, lipsa de înțelegere a modelului ducând la eșecuri. Identificându-te cu acesta, înțelegându-l, apoi exploatându-l poți să atingi realizările prognozate. Cred că înainte de a face afaceri pe internet, foarte mulți nu au înțeles că în afaceri, ca și în orice teorie evoluționistă, lucrurile nefolositoare sunt excluse de sistem. Dacă se intersectează cele două idei: a face afaceri (a deveni important pentru orice partener sau client ce dorește prin colaborarea cu firma ce o reprezintă un beneficiu) și a folosi internetul (oferirea unor mijloace foarte rapide, facile, ieftine de comunicare și materializarea relațiilor de afaceri) cred că se pot înțelege atât eșecurile cât și succesele folosirii internetului în afaceri.

PC Magazine: Care sunt pașii pe care ar trebui să-i urmeze cineva care dorește să demareze o afacere nouă, modernă, din punctul de vedere al folosirii oportunităților oferite de internet?

Mihai Olaru: Sunt câțiva factori cheie care influențează mediul de business acum și îl vor caracteriza în mod radical: SIMPLIFICARE. UTILITATE. COSTURI SCĂZUTE. ECONOMISIRE A TIMPULUI. SCURTAREA PERIOADEI DE DECIZIE. INFORMAȚIA. Plecând de la acești factori, cred că pașii de propus ar fi: redefinirea în sensul maximei eficiențe a propriului model de afaceri, adaptarea unei părți a modelului clasic la internet prin propunerea unei căi simple și utile pentru parteneri și end-useri. Numai oferirea unor avantaje evidente va determina o terță parte să renunțe la modul clasic de lucru și să treacă la utilizarea noului sistem implementat. Decisivă în acest context este oferirea unei infrastructuri viabile și stabile pentru accesul la informație, dar și protecția acesteia prin stocare, securitate etc.

PC Magazine: Computer Associates oferă o gamă foarte variată de soluții bazate pe internet, care credeți că sunt cele mai adecvate în momentul actual pentru piața românească și cum vedeți evoluția în anii următori?

Mihai Olaru: Evoluția pieței românești este firească în condițiile

celorlalți factori: economic, social, cultural etc. Există o schimbare evidentă de la an la an în mentalitatea clienților. Ceea ce este foarte important este că începe să se discute din ce în ce mai mult de soluție și nu de produs.

În ceea ce privește activitatea noastră în România, ne-am propus o poziționare strategică pentru problemele inerente generate de complexitatea administrării infrastructurii TI, probleme care au început să fie deja specifice și în România. Ni se solicită din ce în ce mai mult, cu precădere pentru medii eterogene, specialiști și soluții puternice, vizând integrare, networking, inventory centralizat, help desk, software delivery din suita UNICENTER, soluții complexe de stocare din gama Brighstor-Arcserve, incluzând recuperare din dezastre, backup specializat pentru aplicațiile și bazele de date consacrate etc., soluții de securitate complexe din gamele apărare și acces eTrust, și aici mă refer la antivirus, inspectarea conținutului, detecția intruziunilor, controlul accesului, audit, single sign-on etc., soluții de portal CleverPath ș.a.

PC Magazine: Care sunt tendințele actuale în e-business?

Mihai Olaru: Competiția, exigențele piețelor, riscurile au căpătat accente foarte puternice. Consolidarea „e” a business-ului vine din necesitatea repropunerii activității companiilor conform noilor cerințe. Flexibilitatea oferită de decizii rapide se bazează pe informație: în aceste condiții în utilizarea structurii TI s-au impus ca și factori cheie: obținerea informației, accesul și livrarea informației în timp util în locul dorit, stocarea informației și protejarea informației. În dinamismul actual al globalizării cred că se vor impune soluțiile puternice și serioase, clienții aliindu-se doar cu furnizori care i-ar sprijini în menținerea afacerilor în sfera de succes.

Din punctul nostru de vedere, există două aspecte vitale ce vizează mediile importante de TI: Managementul infrastructurii și Managementul informației.

Problemele privind managementul infrastructurii vor deveni din ce în ce mai complicate, necesitând o abordare elaborată a monitorizării și intervenției asupra aglomerării și problemelor specifice de hardware, medii de sute, mii, zeci de mii de dispozitive, sisteme de operare, telecomunicații, aplicații software, resurse non-TI. Într-o fază imediat următoare, se va discuta de asemenea de cealaltă latură importantă precizată anterior și anume managementul informației, ce include monitorizarea complexă, centralizată a bazelor de date, a aplicațiilor, oferirea de informații prin intermediul portalurilor etc. ■

A consemnat Mihaela Cârstea

PO

MAGAZINE

ROMÂNIA

S O L U Ţ I I

ŞI SFATURI PENTRU O VIAŢĂ MAI UŞOARĂ

Țara de dincolo de negură

Răzvan Sandu

Motto: „- Turnule,
nu reușesc să iau
legătura cu ceilalți.
Spune-le tu să nu mai
schimbe cursul ca să
vină după mine.
Am ajuns la apa cea
albă.”

(Ultima comunicație
radio cu un pilot militar
dispărut fără urmă
deasupra Triunghiului
Bermudelor)

Mă bucur să anunț aceluia care au urmărit discuția noastră despre sistemul de operare Linux că a sosit și clipa cea mare: realizarea instalării! În cele ce urmează, voi încerca să vă ofer un mic ghid practic, astfel încât instalarea să decurgă fără probleme.

Pentru aceia dintre dvs. care mi-au adresat prin e-mail întrebări nerăbdătoare, voi face o precizare: episodul acesta își găsește locul abia acum fiindcă nici o introducere în lumea sistemelor Unix nu poate fi corect făcută fără a cunoaște întâi în detaliu hardware-ul pe care urmează să lucrăm și fără a fi citit și înțeles câteva piese de documentație fundamentală. În lipsa acestor elemente, prima instalare se transformă, aproape întotdeauna, într-un prilej de mari decepții, pierderi de date, nervi sau chiar pagube financiare. Asigurați-vă, deci, că sunteți familiarizați cu elementele prezentate în întâlnirile noastre anterioare și că ați parcurs pașii sugerați acolo – nu voi mai reveni asupra lor, din dorința de a nu repeta cele spuse.

ÎNAINTE DE A ÎNCEPE

Conform celei mai complete liste pe care am putut s-o găsesc (www.sourceforge.net), au fost înregistrate până acum nu mai puțin de 182 de distribuții de Linux. Între acestea există diferențe mari privind procedurile detaliate de instalare. La prima vedere, diversitatea lor v-ar putea intimida, dar, odată ce vă veți fi însușit filozofia Linux, va fi ușor să înțelegeți că, sub o formă sau alta, toate realizează aceleași operații. Nu veți găsi în lumea Unix ghiduri în binecunoscutul stil Windows

(„dați clic pe tab-ul X aflat în meniul Y și alegeți opțiunea Z”), ci vi se vor furniza toate elementele pentru a înțelege singuri procesul și vă veți descurca ușor la fața locului. Aceasta este, și în opinia mea, metoda de învățare corectă – cunoașteți pe cineva care a reușit să memoreze combinațiile de taste ale tuturor programelor existente?

Pentru că trebuie să fac totuși referire la un anumit proces de instalare, voi folosi ca exemplu distribuția Red Hat, cea mai cunoscută la noi (și, totodată, una dintre cele mai vechi și mai stabile). Considerând cazul cel mai frecvent, presupun, de asemenea, că dispuneți de un calculator rezonabil de nou, având instalat sistemul de operare Windows 95 sau superior și că aveți la îndemână cel puțin o cutie de dischete de bună calitate.

Cerințele hardware pentru sistem pot varia și ele în limite foarte largi. Există distribuții de Linux ce pot rula pe un 386 prevăzut cu câțiva megaocteți de RAM, folosind ca suport două dischete – este cazul distribuției Brutalware. Însă dacă doriți un sistem comod, de birou, care să ruleze și aplicații grafice X, vă recomand minim 32 MB RAM pentru a instala Red Hat Linux.

O regulă de aur Unix spune că nu contează de cât spațiu pe disc dispuneți – el este insuficient. Versiunea *Workstation* a in-

stalării Red Hat, cea care este realizată în cazul în care alegeți „*procedura automată*”, „*typical*”, necesită aproximativ 1 GB liber pe discul hard. Pentru o instalare completă veți avea nevoie, însă, de 3 GB numai pentru sistemul de operare. Pentru un utilizator obișnuit cu Windows, consumul de spațiu poate părea exagerat, dar nu trebuie uitat că Linux conține „*in the box*” zeci de aplicații care pe platformele Microsoft se achiziționează separat.

CE SE GĂSEȘTE ÎN CUTIE

Începând cu versiunea 7.0, distribuția Red Hat are nevoie de două CD-uri de instalare, identice cu cele care pot fi descărcate gratuit prin FTP. Se adaugă un *Documentation CD* (care cuprinde documente HOWTO, liste de FAQs și alte ghiduri, unele și în limba română), un CD cu sursele programelor și unul conținând o suită de aplicații gratuite grupate sub denumirea de *PowerTools*. Dacă ați achiziționat cutia originală a distribuției, vă veți bucura și de pachetul complet de birou *StarOffice 5.2* de la Sun, de un număr mare de CD-uri cu aplicații comerciale (în general jocuri) și de un set complet de manuale tipărite, foarte necesare utilizatorilor de orice nivel. Dintre acestea, *Installation Guide* acoperă toate detaliile procedurilor de instalare de bază, iar *Reference Guide* (existent în format electronic pe CD-ul cu documentație) se adresează utilizatorilor mai avansați care doresc să realizeze instalări de tip server, prin rețea, sau au nevoie de alte opțiuni mai rar întâlnite. Dacă aveți ocazia, vă recomand să răsfoiți măcar aceste ghiduri înainte de demararea instalării – vă vor ajuta să vă familiarizați cu procedura ce urmează.

Deoarece lucrarea propriu-zisă se face folosind numai cele două CD-uri de bază, acestea merită o analiză mai atentă. Sub Windows, introduceți în unitate primul CD și identificați, pentru început, subdirectoarele *dosutils* și *images*. Pentru moment, ne sunt necesare utilitarul de DOS *rawrite.exe* și cele câteva fișiere cu extensia *img* care se găsesc aici (șapte la număr în distribuția Red Hat 7.2).

Rawrite este un program care permite recrearea unei dischete originale pornind de la „imaginea” ei. El copiază bit cu bit fișierul *.img* furnizat ca parametru de intrare pe discheta indicată (de obicei unitatea A). Introduceți o dischetă în unitate și, folosind o fereastră DOS, lansați în execuție utilitarul *rawrite*. La cerere, indicați drept fișier de intrare fișierul *boot.img* existent pe CD (cu calea completă, dacă este nevoie). Confirmați faptul că discheta țintă se găsește în uni-

tatea A și așteptați câteva secunde, timp în care conținutul fișierului va fi transferat pe dischetă. Extrageți discheta, protejați-o la scriere și etichetați-o cu numele fișierului copiat, *boot.img*. Este necesar să repetați această operație și pentru celelalte șase fișiere *.img* existente pe CD. În final, veți obține un set complet de dischete utilitare Red Hat, numite: *boot.img*, *bootnet.img*, *drvblock.img*, *drvnet.img*, *oldcdrom.img*, *pcmcia.img*, *pcmciaadd.img*.

Cu excepția unor cazuri speciale, pe care le voi aminti doar în treacăt aici, pentru prima instalare de Linux nu veți avea nevoie decât de prima dischetă, *boot.img*.

Menționez că *rawrite* este un utilitar care vă poate fi util nu numai în legătură cu sistemul de operare Linux, ci și pentru reproducerea 1:1 a oricărei dischete de a cărei imagine dispuneți.

SĂ APELĂM LA UN MANAGER

În mod tradițional, în lumea Unix software-ul este distribuit în format arhivat și compresat folosind succesiv utilitarele Linux *tar* și *gzip*. Fișierele obținute au extensia *.tar.gz* și pot cuprinde fie codul sursă al programului (cazul cel mai frecvent), fie fișiere binare precompilate pentru o anumită platformă hardware.

Pentru a ușura și automatiza distribuția software-ului, firma Red Hat a pus la punct tehnologia *Red Hat Package Manager (rpm)* și utilitarul Linux ce poartă acest nume. În ciuda faptului că și alte distribuții oferă utilitare echivalente (cum ar fi cel de la Debian, care folosește fișiere de tip *.pkg*), formatul *.rpm* de la Red Hat s-a bucurat de un enorm succes de piață, devenind un standard aproape universal acceptat.

Un fișier cu extensia *rpm* este un pachet software arhivat ce posedă proprietăți remarcabile atunci când este manipulat cu ajutorul utilitarului în linie de comandă *rpm* sau al altor programe similare cu interfață grafică X:

- poate fi instalat, deinstalat sau updatat printr-o singură comandă;
- i se poate verifica integritatea după download;
- conține informații despre software-ul arhivat, iar aceste informații pot fi imediat afișate;
- conține lista fișierelor arhivate;
- se poate verifica imediat dacă un program ce a fost instalat folosind un pachet *.rpm* a fost alterat, comparând fișierele de pe sistem cu cele din pachetul *.rpm* original (printr-o procedură complet automată);
- în cazul în care două programe împăchetate în format *.rpm* depind funcțio-

Scăpați de toolbar-ul Clipboard

În caz că v-ați săturat de apariția incontrollabilă pe ecran a clipboard-ului extins din Office 2000/XP, aveți soluția dezactivării sale. Atenție însă, soluția noastră implică efectuarea unor modificări în registry, trebuind să vă luați toate precauțiile necesare unei astfel de operații. Ceea ce trebuie să faceți este să folosiți utilitarul regedit și să navigați până la HKEY_CURRENT_USER\Software\Microsoft\Office\9.0\Common\General; aici căutați sau modificați valoarea de tip DWORD denumită AcbControl. Setati valoarea acesteia pe 1, în așa fel încât toolbarul nu va mai apare în mod automat când copiați mai multe fragmente în aplicațiile Office.

Sortați câmpurile lookup în Access 2000

Un câmp de tip lookup este similar cu un combo-box, doar că funcționează la nivel de tabel. Access-ul nu sortează lista acestui câmp, lucru ce poate fi destul de supărător atunci când doriți să căutați ceva într-o lungă listă dezordonată. Din fericire, problema este ușor de rezolvat. Mai întâi, deschideți tabelul cu câmpul lookup în Design View și selectați câmpul lookup în partea superioară a ecranului. Apoi dați un clic pe secțiunea Lookup, selectați proprietatea Row Source și apăsați pe butonul Builder (acel buton mic cu trei elipse plasat în dreapta câmpului). Builder-ul va lansa o fereastră asemănătoare cu spațiul de design a interogărilor SQL Statement: Query Builder. Identificați câmpul ce conține elementele pe care le doriți sortate și alegeți ordinea dorită din Sort. Variantele pe care le aveți la dispoziție sunt aceleași ca și când ați lucra pe o interogare obișnuită: Ascending, Descending, și Not Sorted. După definirea ordinii de sortare, închideți fereastra.

Ajustarea despărțirilor pe pagini

Folosindu-vă de două opțiuni din Page Setup în aplicațiile Excel (97/2000/XP), puteți micșora

SOLUȚII LINUX

nal unul de celălalt, lista dependențelor (dependencies) este inclusă în pachete – dacă A depinde de B și veți încerca să instalați A fără B, utilitarul *rpm* vă va avertiza;

- conține informații asupra numărului de versiune al software-ului – în mod implicit, o versiune de program se instalează „peste” cea existentă pe sistem numai dacă este mai nouă decât aceasta;
- upgrade-ul între două versiuni ale aceluiași program se realizează automat, iar fișierele de configurare ce au fost modificate manual de utilizator în vechea versiune sunt portate automat în cea nouă.

De exemplu, pachetul software *aspell-de-0.1.1-9.i386.rpm* conține corectorul ortografic *aspell* pentru limba germană, versiunea 0.1.1-9, în format binar compilat pentru procesoare din familia Intel 386. Similar, pachetul *anonftp-4.0-4.src.rpm* conține codul sursă al serverului de FTP anonim *anonftp*, versiunea 4.0-4. Conform convenției de notare folosite în Linux pentru numerele de versiune, pachetele denumite cu un număr impar pe poziția a doua sunt pachete aflate în stadiu experimental (beta sau alpha), iar cele ce includ o cifră pară pe aceeași poziție sunt pachete stabile, mature.

Continuând analiza primului CD, puteți descoperi că „inima” viitorului dvs. sistem Linux se găsește în subdirectorul *\Red-Hat\RPMS*. Aici este găzduită colecția de programe, arhivată în format *.rpm*, care va fi instalată pe discul hard la „nașterea” sistemului (pe ambele CD-uri de instalare). Tot de aici puteți lua programele lipsă, în cazul în care efectuați întâi o instalare parțială de tip *Workstation* și doriți ulterior să o „completați”.

Având la dispoziție tehnologia *rpm*, instalarea software-ului Linux devine o operație cel puțin la fel de simplă și de sigură ca și instalarea oricărui software din mediile Microsoft. Nu trebuie decât să aduceți pe sistemul dvs. pachetele *.rpm* necesare (folosind ca sursă internetul, diverse CD-uri etc.) și să le instalați, cu o singură comandă de genul:

```
rpm -ivh anonftp-4.0-4.i386.rpm
```

A MAI RĂMAS VREO FELIE DIN TORTUL DE ASEARĂ ?

Odată ce ați confecționat setul de dischete de instalare și ați descoperit câte ceva despre modul cum este distribuit software-ul în lumea Linux, nu ne mai rămâne decât să începem instalarea propriu-zisă. Dintre pașii ce trebuie parcurși, primul și cel mai dificil este partiționarea discului hard al mașinii dvs., adică rezervarea spațiului care va fi utilizat de noul sistem de operare.

Din câte am putut să constat, partiționarea

este o operație care dă naștere la un număr mare de greșeli și confuzii. Lucru cu atât mai regretabil cu cât este și unul dintre momentele în care se pot pierde iremediabil date!

Când vorbim despre „spațiu liber” (pe discul hard) destinat amplasării Linux-ului, nu este vorba de zona neocupată de date din interiorul partiției Windows, ci de o zonă situată „în afara” acestei partiții. Dacă întreg discul hard a fost dedicat Windows-ului, atunci el este alocat în întregime acestui sistem de operare și nu există o a doua „zonă” a discului. Obiectivul operației de partiționare este tocmai să o creăm, realocând în acest scop o parte din spațiul neocupat cu date existent în Windows. Deși Linux oferă – prin intermediul unor utilitare foarte comode – opțiunea partiționării în momentul instalării sistemului de operare, o flexibilitate maximă se obține efectuând această operație înainte de instalarea propriu-zisă. **Pentru cei care nu știu încă acest lucru, atenție:** repartiționarea „de la zero” a unui disc hard, adică ștergerea partițiilor existente și recrearea lor după o altă schemă – operație numită și „partiționare distructivă” – duce la pierderea **tuturor** datelor de pe partițiile șterse!

Dacă dispuneți de un sistem sau de un disc hard nou, care nu conține Windows sau alte date pe care doriți să le păstrați, partiționarea va fi deosebit de ușoară. Dacă, în schimb, doriți să „restrângeți” partiția Windows existentă și să „faceți loc” pentru cea de Linux, este nevoie de mai multă atenție, fiindcă datele pot fi pierdute din greșeală. Vă recomandăm cu căldură să efectuați salvări de siguranță ale informațiilor existente (fișierele personale ale utilizatorilor din sistem) și să aveți la îndemână CD-urile de instalare ale programelor, fiind pregătit să le reinstalați la nevoie. Arhivarea acestor date se poate face pe dischete, dar o soluție mai elegantă și mai comodă este să împrumutați de la un prieten o unitate Zip externă, o unitate de bandă, una magneto-optică sau măcar un CD-writer.

Pe primul CD de instalare, în același director *\dosutils*, veți găsi utilitarul *fips*. Acesta vă va ajuta să redimensionați nedistructiv eventuala partiție Windows existentă, restrângând-o și lăsând loc liber pentru crearea celei destinate Linux-ului. Documentația *fips* se găsește alături de executabil și trebuie citită cu atenție înainte de a încerca să folosiți programul. Dacă vă sunt mai familiare alte utilitare comerciale, cum ar fi *PartitionMagic*, le puteți folosi cu succes pe acestea.

Pentru crearea partițiilor Linux nu veți putea folosi utilitarul *fdisk* din DOS sau Windows, fiindcă acesta nu „știe” să creeze alte partiții decât cele proprii. În schimb, instrumentul echivalent Linux (numit tot *fdisk*) poate gestiona câteva zeci de tipuri de partiții

diferite (în help-ul programului veți găsi aceste partiții identificate prin coduri).

MAREA ÎMPĂRȚEALĂ

Mai întâi, pentru a evita orice confuzie, iată cum denumește Linux unitățile de disc fix IDE:

Nr. crt.	Denumirea uzuală Windows	Denumirea Linux	Tipul discului
1.	C:	/dev/hda	Primary Master
2.	D:	/dev/hdb	Primary Slave
3.	E:	/dev/hdc	Secondary Master
4.	F:	/dev/hdd	Secondary Slave

Luând ca exemplu primul disc, partițiile primare sau extinse sunt denumite /dev/hda1 - /dev/hda4, iar partițiile logice poartă numele /dev/hda5, dev/hda6 etc.

Linux are nevoie de cel puțin două partiții: una principală („root”, notată cu „/”, tipul 83) și una de memorie virtuală, „swap” (tipul 82). Eventualele partiții Windows sunt (și rămân) de tipul 6 (FAT), b sau c (FAT32) sau 7 (NTFS). Fișierele sistemului se găsesc pe partiția principală. Dintre acestea, nucleul Linux („kernel”) și alte câteva fișiere trebuie să fie disponibile imediat, în momentul bootării. Deoarece unele BIOS-uri nu „știu” să citească informații cuprinse dincolo de primii 1024 cilindri ai discului hard, iar discurile moderne depășesc întotdeauna această limită, este bine să creați și o a treia partiție, numită „boot”, chiar la începutul discului. Aceasta va avea o dimensiune de maximum 50 MB, tipul 83, și va cuprinde fișierele critice (amplasate acolo automat de către sistemul de operare).

Partiția de memorie virtuală este, de obicei, egală ca dimensiune cu cantitatea totală de RAM folosită, dar nu mai mare de 128 MB. În cazul în care dispuneți de mai mult RAM și estimați că veți folosi intensiv aplicații mari consumatoare de memorie, preferați varianta de a crea mai multe partiții de swap cu dimensiunea de 128 MB (ideal, pe discuri hard diferite, dacă există mai multe în sistem).

În rezumat, un sistem (cu un singur disc hard) care va fi destinat să booteze atât în Windows cât și în Linux trebuie să conțină (exemplu):

Numărul partiției	Denumirea Linux	Punctul de montare	Codul partiției	Tipul partiției	Dimensiunea	Sistemul de operare
1	/dev/hda1	/boot	83	primară	50 MB	Linux
2	/dev/hda2	/mnt/win	6, b, c sau 7	primară	3 GB	DOS / Windows
3	/dev/hda3	/	83	primară	3 GB	Linux
4	/dev/hda4	-	5	extinsă	128 MB	-
5	/dev/hda5	-(swap)	82	logică	Egală cu RAM-ul instalat, dar nu mai mare de 128 MB	Linux / Windows

În funcție de configurația existentă și de cea proiectată a sistemului dvs., puteți

obține o schemă de partiționare ca aceea descrisă anterior pe diverse căi. Dacă alegeți calea de instalare recomandată, cea cu un disc hard „curat”, partițiile de mai sus pot fi create direct cu utilitarul *fdisk* al Linux-ului. Pentru configurații mai complexe, vă recomand să parcurgeți secțiunile dedicate din *Reference Guide*-ul de la Red Hat și următoarele documente HOWTO și mini-HOWTO existente la www.tldp.org/: *Partition, Large-Disk-HOWTO*, *Linux+Win95* și *Linux+WinNT*.

Pentru cei care doresc să realizeze partiționarea discului folosind utilitarul amintit (chiar dacă nu realizează momentan și instalarea), metoda cea mai directă este declanșarea procesului folosind discetă *boot.img* și primul CD și alegerea opțiunilor „Custom Installation” și „fdisk” atunci când vi se solicită acest lucru. Procedura poate fi întreruptă imediat ce noua structură de partiții a fost scrisă pe disc, adică după părăsirea (cu salvare) utilitarului *fdisk*. Din comenzile *fdisk*, probabil nu veți folosi decât opțiunile Menu (m), Print (p), Toggle (t), New (n), Delete (d), List (l), Write (w) și Help (?).

LILLO

Nu, nu, nu-i vorba de personajul feminin al grupului „Vacanța Mare”, ci un program! *LILLO - The Linux LOader* - este un bootloader, adică un program care vă permite să alegeți, în momentul bootării, ce sistem de operare trebuie încărcat (dacă există mai multe instalate pe calculatorul dvs.). Linux dispune de două asemenea bootloadere, celălalt (mai nou) fiind *GRUB*.

Dacă Linux împarte același sistem cu DOS, Windows 95, 98 sau oricare alt sistem instalat pe o partiție FAT sau FAT32, *lilo* poate fi instalat în Master Boot Record-ul discului hard (zona comună). Pentru cazul în care veți folosi, alături de Linux, Windows 2000 sau Windows XP instalate pe o partiție NTFS (soluția recomandată din punct de vedere al securității și stabilității), trebuie să recurgeți la un artificiu: instalați *lilo* în primul sector al partiției Linux, și lăsați Windows-ul să-și amplaseze în MBR propriul bootloader

(pe care îl veți folosi ca să bootați și Linux). Sistemele de operare Microsoft

sau mări dimensiunea datelor din worksheet, în așa fel încât acestea să fie tipărite în mod corespunzător. Dacă vă folosiți de aceste opțiuni, aveți grijă să verificați modul în care paginile au fost despărțite atunci când resetați opțiunile. Există o bună probabilitate să fiți nevoiți să ajustați aceste despărțiri în mod manual, atunci când schimbați setările de imprimare. Pentru a modifica rapid aceste despărțiri, folosiți-vă de vederea Page Break Preview activată de un buton afișat în Page Preview. Dați un clic cu butonul din dreapta și veți putea alege din meniul contextual Reset All Page Breaks. Această acțiune elimină toate despărțirile făcute în mod manual și restabilește toate despărțirile implicite.

Folosiți shortcut-urile Web Folder

Facilitățile web incluse în Word 2000/XP vă permit publicarea de pagini web complete direct pe serverul web. Folosindu-vă de Web Folders, puteți crea shortcut-uri către fișiere și foldere web din intranet sau chiar de pe serverele internet. (pentru aceasta, serverul web trebuie să suporte facilitățile Web Folders.) Rețineți însă că Word creează un Web Folder doar dacă ați decis instalarea componentei numite Web Publishing în timpul procesului de instalare. Dacă ați decis să instalați această componentă la prima utilizare, la prima încercare de a crea un Web Folder vi se va solicita introducerea CD-ului de instalare. Pentru a afla dacă această facilități a fost instalată, deschideți My Computer. Dacă vedeți un articol numit Web Folders, atunci totul este în regulă. Dacă selectați File, Save as Web Page și apăsați pe opțiunea Web Folders din secțiunea Save In din partea de sus a dialogului Save As, Web Folders va apărea ca locație pentru salvarea documentului. Apăsând pe Save va întoarce un mesaj de eroare ce vă avertizează că nu puteți salva fișierul dorit deoarece locația desemnată nu reprezintă o locație a unui sistem de fișiere. Dați OK, apoi apăsați pe icon-ul

SOLUȚII LINUX

„presupun” că sunt singure pe disc și suprascriu MBR-ul fără „să se uite” ce se găsește acolo.

Procedura de realizare a dual-boot-ului între Linux și un Windows pe NTFS va fi descrisă separat – în caz de urgență, o puteți găsi tot la www.tldp.org, în documentul mini-HOWTO Linux+NT Loader. Alte documente care pot fi utile sunt *Multiboot-with-Lilo* și *Multiboot-with-GRUB*. Pentru moment, tot ceea ce este necesar este să fi auzit despre *lilo*.

NAȘTEREA UNEI MAȘINI UNIX

Odată ce ați realizat corect partiționarea discului, operația de instalare de pe CD-ROM este la fel de ușoară ca și cea a Windows. Desigur, meniurile nu sunt aceleași, dar programul setup (numit, în Red Hat Linux, *anaconda*) nu va cere decât informații generale: zona de fus orar în care vă găsiți, adresa IP a mașinii (dacă aceasta va fi legată într-o rețea), parola contului de administrator (în Unix, contul *root*) etc.

Introduceți discheta *boot.ini* (creată anterior) și primul CD în unitățile respective și reporniți calculatorul. După un timp, necesar încărcării kernel-ului, veți fi întâmpinați de ecranul text în care începe instalarea distribuției.

Pentru cazul în care nu sunteți 100% sigur de parametrii subsistemului video, renunțați momentan la tentația instalării în mod grafic și alegeți opțiunea de instalare în mod text (meniuri alfanumerice). Pentru aceasta, scrieți cuvântul „text” după promptul *boot*: ce apare în josul ecranului. Marea aventură a început!

Dacă pregătirea dvs. teoretică a fost făcută corect, sunt sigur că nu veți întâmpina probleme. Câteva opțiuni ce apar merită o atenție mai specială și le voi detalia în cele ce urmează.

Limba. Veți constata cu plăcere că Linux poate purta dialogul de instalare în mai multe limbi, printre care și româna.

Tipul de instalare. Puteți alege între instalări de tip *Workstation* (implicită, pentru sisteme de birou uzuale), *Server* (optimizată pentru servere fără interfață grafică), *Custom* (personalizată – recomandată dacă ați urmat cele spuse până acum), *Laptop* (pentru sisteme mobile) și *Upgrade* (pentru cazul în care aveți deja o versiune mai veche de Linux deja prezentă și doriți să o aduceți la zi, nedistructiv). Dintre aceste variante, opțiunea *Custom* vă oferă nu numai un control complet asupra procesului, dar și posibilitatea de a instala toate programele cuprinse în distribuție. Dacă aveți pe disc și o partiție Windows plină cu date, atenție: opțiunile de

instalare „automate” pot duce accidental la pierderi de informație, fiindcă schimbă structura de partiții a discului. De aceea, *Custom* sau *Upgrade* (dacă este cazul) sunt singurele recomandate aici.

Montarea. Partițiile pe care le-ați realizat anterior cu *fdisk* trebuie montate, adică atașate viitorului sistem de fișiere Linux. În tabelul dat ca exemplu înainte, sunt enumerate și punctele de montare pentru aceste partiții (vă vor fi cerute de utilitarul numit *Disk Druid*). Nu trebuie decât să le indicați, fără a mai umbla la structura de partiții a discului. În cazul în care aveți o partiție Windows FAT32, montați-o ca */mnt/win* (sau */mnt/win1*, */mnt/win2* etc., dacă sunt mai multe) – o veți putea accesa din Linux. Dacă partiția Windows a fost construită pe NTFS, omiteți montarea – Linux nu știe încă să citească/scrie NTFS cu suficientă siguranță.

Alegerea pachetelor. Vi se va oferi opțiunea de a alege care dintre pachetele *.rpm* existente în distribuție (cele din *\RedHat\RPMS*) vor fi instalate. Dacă dispuneți de spațiu suficient, vă recomand să derulați lista până la ultima poziție și să bifați căsuța *Everything* – o instalare completă. Lipsa anumitor pachete poate fi destul de frustrantă ulterior, dacă nu ați învățat cum să le adăugați după instalarea Linux...

Parola de root. *root* este utilizatorul administrator al sistemului. Puterea sa este enormă, fiind singurul utilizator care are control absolut asupra mașinii/rețelei (inclusiv în sensul distrugerii). De aceea, trebuie să folosiți o parolă sigură pentru acest cont – nu introduceți data dvs. de naștere, prenumele soției, numărul de la mașină sau vreun cuvânt din dicționar. Talentul în alegerea unei parole va crește odată cu experiența – pentru moment, alegeți o parolă cât mai sigură, cât mai lungă și cât mai personală.

Lilo. Veți fi întrebat dacă doriți să instalați *lilo* în MBR sau în primul sector al partiției Linux. Dacă aveți instalat Windows pe NTFS, alegeți a doua opțiune; dacă nu, prima este cea implicită (corectă, de exemplu, pentru Windows 95/98).

Discheta de boot personalizată. Spre finalul procesului vi se va recomanda să creați o dischetă de boot personalizată (nu o confundați cu discheta de boot *boot.img* pe care ați creat-o la început). Aceasta vă va permite să lansați sistemul în caz de dezastru. Este un instrument de siguranță, așa că folosiți o dischetă de bună calitate și chiar realizați un duplicat după ea, după încheierea instalării. Dacă aveți un sistem Windows pe NTFS și ați încărcat *lilo* în primul sector al partiției Linux, această dischetă va fi singura metodă

SOLUȚII LINUX

prin care veți putea boota în Linux, până în momentul în care veți opera modificările necesare în bootloader-ul NT-ului.

Modul de boot. Linux poate boota atât în mod grafic, cât și în mod text. Pentru motivele expuse în articolele anterioare – flexibilitate – vă recomand a doua metodă. Ea vă poate feri de neplăceri în cazul în care ați configurat incorect sistemul grafic. Acesta este, oricum, disponibil ulterior, indiferent în ce mod ați pornit inițial. Desigur, fac excepție cei care se tem peste măsură de lucrul în mod text dar, dacă ați ales un sistem Unix, bănuiesc că nu faceți parte dintre ei...

MAI LUNGĂ-MI PARE CALEA ACUM, LA-NTORS ACASĂ ...

Procesul de instalare se finalizează cu ejectarea automată a CD-ului și reboot-ul sistemului. Fără discheta de boot personalizată în unitate, calculatorul va porni și veți vedea meniul grafic al bootloaderului lilo. Verificați întâi dacă simpaticul Windows se încarcă normal, ca și până acum. Reporniți apoi mașina și alegeți cealaltă opțiune, numită *Linux*. Dacă totul este în regulă, sistemul va începe să se încarce și veți vedea, pe fondul ecranului negru, un

șir lung de OK-uri scrise cu verde. Acestea sunt „programe de fundal” (*daemons*) care își încep activitatea. În final, dacă ați ales ca Linux să booteze în mod text, obțineți prompterul la care trebuie să introduceți (pentru început) numele de utilizator *root* și parola aleasă.

Dacă ați ajuns aici, aștept e-mail-urile dvs. la linuxwill@go.ro, ca să ne bucurăm împreună (sau ca să rezolvăm problemele apărute)!

Oprirea calculatorului („shutdown”) se realizează cu comenzile (tastate la prompter):

```
shutdown -h now  
sau  
poweroff
```

ALTE PROCEDURI DE INSTALARE

Ne-am ocupat mai sus numai de procedura de instalare cea mai simplă, folosind o unitate CD-ROM. Linux poate fi instalat însă și în alte maniere: în rețea, prin sistemul *Network File System (NFS)*, de pe discul hard etc. Pentru aceasta, s-ar putea să aveți nevoie de celelalte dischete de tip *.img*. Detalii se găsesc în manualul *Reference Guide* de la Red Hat – nu ne putem ocupa aici de proceduri detaliate. ■

Create New Folder din toolbar-ul Save In. În acest moment va fi lansat vrăjitorul Add Web Folder. Primul pas vă va solicita calea către un server web. Această cale trebuie să înceapă cu <http://>. Serverul web trebuie să fie în mod necesar un Microsoft Internet Information Server (care să ruleze pe un sistem Windows NT 4.0 Server sau cu versiune mai mare) și trebuie să aibă instalate Office Web Server Extensions. De asemenea, trebuie să aveți drepturi de scriere pe acest server.

După completarea URL-ului către serverul web, dați Next. În continuare va trebui să vă introduceți datele de autentificare (username și parolă). Dacă acestea vor confirma că aveți drepturi de scriere pe server, puteți denumi acest nou Web Folder și puteți apăsa pe butonul Finish. Odată creat, îl puteți folosi pentru deschiderea și scrierea de fișiere. Salvați direct fișierul pe serverul web apăsând pe Save și selectând Web Folder-ul dorit.

Accesarea paginii Outlook Today

Dacă nu puteți vedea nimic atunci când dați clic pe Outlook Today (în Outlook 2000/XP), aceasta poate fi rezultatul noii opțiuni de a asocia vederi web folderelor. Deoarece Outlook Today este o pagină web creată de fișierul Outlwww.dll, atunci când vederea web este dezactivată nu veți putea vedea nimic în pagina Outlook today. Pentru a remedia problema, din meniul View alegeți opțiunea Show Folder Home Page pentru a activa/dezactiva vederea web. Dacă tot nu aveți nimic în zona View atunci când selectați Outlook Today, încercați să dați un clic pe opțiunea Folder List din meniul View. Apoi, în lista cu foldere, dați un clic cu butonul din dreapta pe folderul Outlook Today și apoi selectați Properties. În caseta de dialog Mailbox Property, selectați tab-ul Home Page. Selectați Show Home Page by Default for This Folder și apoi dați OK.

Tipărirea pe hârtie „liniată”

Pentru cei ce obișnuiesc să tipărească volume mari de date și care au probleme cu urmărirea liniilor lungi de cifre și litere, tipărirea pe hârtie specială, cu rânduri colorate alternativ, ar fi o foarte bună soluție. Din fericire, efectul acestor coli de hârtie poate fi reproduș foarte ușor în Excel 97/2000/XP. Primul pas este colorarea primului rând sau primelor rânduri. Este preferabil să vă folosiți de culori deschise la culoare, care pe imprimantele alb-negru vor fi tipărite ca tonuri deschise de gri. În continuare, selectați acest rând împreună cu cel de sub el (de fapt, ideea este să creați un tipar, pe care în continuare îl vom reproduce ușor pe întreaga pagină). Tot ce mai aveți de făcut este să apăsați pe butonul Format Painter din toolbar (cel cu o pensulă) și apoi să selectați toate rândurile care vă interesează (mai puțin cele selectate la pasul precedent). În acest fel, formatarea primelor rânduri a putut fi reprodușă fără efort pe restul paginii.

SOLUȚII INTERNET

Soluții web client-side cu JavaScript

Iulian Radu

SCRIEREA CORECTĂ

A UNEI BUCĂȚI DE COD ÎN JAVASCRIPT

În acest articol vor fi prezentate modurile în care se scrie corect un cod JavaScript în cadrul paginilor web. Pentru început, o variantă care afișează un mesaj în navigatoarele care nu știu de existența tag-urilor <SCRIPT>:

```
1. <SCRIPT LANGUAGE="JavaScript">
2. <!-- Mesajul care urmează va fi afișat
   doar de navigatoarele care nu înțeleg
   JavaScript -->
3. <!-- --> <HR><H1>Această pagină nece-
   sită JavaScript</H1>
4. <!-- --> Navigatorul dumneavoastră web
   nu este capabil să execute programe în
   JavaScript,
5. <!-- --> astfel încât nu puteți să
   folosiți această pagină. Vă rugăm să
   luați în considerare folosirea
6. <!-- --> ultimei versiuni a navigatoru-
   lui Netscape Navigator sau Microsoft
   Internet Explorer.
7. <!-- --> <HR>
8. <!-- începem comentariul HTML care
   ascunde script-ul
9. Codul JavaScript este introdus aici -.
10. // terminarea comentariului HTML care
   ascunde script-ul -->
11. </SCRIPT>
```

Liniile 1 și 11 delimitează scriptul nostru în JavaScript. Deoarece JavaScript recunoaște succesivitatea de caractere „<!--” și „//” ca începutul unui comentariu ce se termină la sfârșitul liniei, ne vom folosi de acest lucru. JavaScript va considera că în liniile 2-8 și 10 avem comentarii și le va ignora. În schimb, navigatorul va considera comentariu doar ce se află între „<!--” și „-->”. Astfel, el va afișa codul HTML aflat în liniile 3-7, dar va considera comentariu tot ce se află în liniile 2 și 8-10. **Atenție**, nu fiți tentați în baza exemplurilor următoare să puneți cod JavaScript după „<!--”. Tot ce va apărea după aceste caractere va fi ignorat (vezi mai sus explicațiile).

Dacă o pagină de web conține cod JavaScript, înseamnă că are nevoie de el și dacă pagina trebuie să fie funcțională pentru vizi-

tator, atunci singura soluție este să creăm o variantă a paginii în format HTML pur și să facem apel la scripturile CGI. În continuare este dată varianta în care pagina ce folosește JavaScript este diferită de cea cu HTML pur. Vizitatorul trebuie să acceseze în mod implicit pagina cu HTML pur care va conține la începutul ei următorul cod:

```
1. <HEAD>
2. <SCRIPT LANGUAGE="JavaScript">
   <!-- încep ascunderea script-ului
3. window.location =
   "my_js_home_page.html";
   // termin ascunderea script-ului -->
4. </SCRIPT>
5. <TITLE>Pagina mea de intrare
   (Versiunea care nu înțelege
   JavaScript)</TITLE>
6. </HEAD>
7. <BODY>
8. Pagina în format HTML
   pur este introdusă aici -.
9. </BODY>
```

În linia 3 indicăm navigatorului că dorim să accesăm o nouă pagină denumită „my_js_home_page.html” și care este echivalentul paginii curente, doar că include și cod JavaScript. Trebuie remarcat că dacă utilizatorul folosește butonul BACK al navigatorului, se va întoarce la această pagină care îl va retrimite în cea care conține cod JavaScript. În acest fel este creată o buclă. Soluția constă în folosirea funcției „location.replace”. Un exemplu de utilizare a acestei funcții apare în unul din exemplele următoare.

Dacă avem multe pagini ce conțin scripturi JavaScript, atunci este indicat ca denumirile paginilor cu cod JavaScript să fie asemănătoare cu cele ce conțin doar cod HTML pur. Să presupunem că paginile cu cod JavaScript au prefixul js_. În acest caz se poate folosi scriptul următor (în realitate scriptul este mai complex pentru că trebuie să se țină cont de separatorul folosit de sistemul de operare de pe serverul de web pentru separarea numelor de directoare și fișiere în cadrul definirii căilor) în locul celui precedent:

SOLUȚII INTERNET

```
1. <SCRIPT> <!-- încep ascunderea script-  
ull  
2. var path = window.location.path;  
3. var filename =  
  path.substring(path.lastIndexOf("/") +  
  1, path.length);  
4. window.location = path.substring  
  (0, path.lastIndexOf("/")) + "/js_" +  
  filename;  
5. // termin ascunderea script-ului  
--> </SCRIPT>
```

În linia 2 obținem URL-ul paginii curente, din care obținem în linia 3 în variabila filename numele paginii curente. În linia 4 îi indicăm navigatorului numele noii pagini pe care dorim să o încărcăm și să o afișeze.

Soluțiile prezentate până acum afișau un mesaj care indica lipsa facilităților de script în navigatoarele care înțeleg doar HTML.

În continuare este prezentată o soluție pentru cazul în care sunt necesare facilitățile oferite de JavaScript 1.1, dar navigatorul recunoaște doar JavaScript 1.0:

```
1. <SCRIPT LANGUAGE="JavaScript"> <!--  
2. _version = 10; // --> </SCRIPT>  
3. <SCRIPT LANGUAGE="JavaScript1.1"> <!--  
4. _version = 11; // --> </SCRIPT>  
5. <SCRIPT LANGUAGE="JavaScript"> <!--  
6. if (_version < 11) {  
7. document.write('<HR><H1>  
  Această pagină necesită JavaScript  
  1.1</H1>');  
8. document.write('Navigatorul  
  dumneavoastră acceptă doar JavaScript  
  1.0<HR>');  
9. }  
10. // --> </SCRIPT>  
11. <SCRIPT  
  LANGUAGE="JavaScript1.1">  
12. <!-- Mesajul care urmează va fi  
  afișat doar de navigatoarele  
  care nu înțeleg JavaScript -->  
13. <!-- --> <HR><H1>Această pagină  
  necesită JavaScript 1.1</H1>  
14. <!-- --> Navigatorul dumneavoastră  
  nu poate executa script-uri  
  JavaScript.<HR>  
15. <!-- încep ascunderea script-ului  
16. Codul JavaScript 1.1 este intro-  
  dus aici - .  
17. // termin ascunderea script-ului  
-->  
18. </SCRIPT>
```

În liniile 2 și 4 atribuim variabilei `_version` un cod ce ne indică numărul celei mai noi versiuni de JavaScript înțeleasă de către navigator. În liniile 6-9 afișăm mesajul de aver-

tizare dacă nu este suportat JavaScript 1.1, dar este suportat JavaScript 1.0. În liniile 13 și 14 afișăm mesajul în navigatoarele care nu înțeleg scripturi.

Dacă dorim să încărcăm o nouă pagină atunci codul va arăta așa:

```
1. <SCRIPT  
  LANGUAGE="JavaScript1.1"> <!--  
2. location.replace(unescape(loca-  
  tion.search.substring(1)));  
3. self.loading = true;  
4. // --> </SCRIPT>  
5. <SCRIPT LANGUAGE="JavaScript">  
6. <!-- --> <HR><H1> Această pagină  
  necesită JavaScript 1.1</H1>  
7. <!-- --> Navigatorul dumneavoastră  
  nu poate executa script-uri  
  JavaScript.<HR>  
8. <!--  
9. if (!self.loading) {  
10. document.write('<HR><H1> Această  
  pagină necesită JavaScript  
  1.1</H1>');  
11. document.write('Navigatorul  
  dumneavoastră acceptă doar  
  JavaScript 1.0<HR>');  
12. }  
13. // -->  
14. </SCRIPT>
```

Avantajul acestui script este că obținem adresa paginii ce conține codul JavaScript 1.1 direct din URL-ul paginii curente; se presupune că aceasta a fost apelată în genul:
`http://site/path/html_js1.0.html?pathz/html_js1.1.html`

În linia 2 observăm folosirea funcției „`replace`” a obiectului `Location` (aminteam la începutul articolului). Apelarea acestei funcții va conduce la înlocuirea paginii curente cu cea specificată, atât pe ecran cât și în lista history a navigatorului (lista de URL-uri vizitate). Citirea din „`location.search`” ne întoarce șirul care apare după semnul întrebării în URL-ul paginii curente (inclusiv semnul întrebării). De aceea vom extrage din acest șir toate caracterele cu excepția primului (aplicarea funcției „`substring`” cu argumentul 1). Definim și o proprietate atribuită ferestrei curente („`self`” este identic cu „`window`”) denumită „`loading`” și care să ne indice dacă este în curs de încărcare pagina în format JavaScript 1.1.

Uneori, IN este mai bun ca OR

În Access 2000, uneori, operatorul IN este o alternativă mai bună decât o expresie OR de dimensiuni mari. De exemplu, următorul criteriu se folosește de câteva seturi de operatori OR: „A” OR „AB” OR „B” OR „BC” OR „C” OR „CD”. Un format mai simplu al aceleiași expresii, folosind operatorul IN, ar putea fi IN(„A”, „AB”, „B”, „BC”, „C”, „CD”). De fapt, operatorul IN este de preferat în cazul în care expresia este limitată ca număr de caractere, deoarece se face o economie de trei caractere pentru fiecare OR. Puteți folosi astfel acest operator ori de câte ori aveți nevoie să determinați dacă o valoare este egală cu un membru al unei mulțimi.

Ajustați dimensiunea cache-ului

Atunci când vizitați un sit web folosindu-vă de navigatorul Netscape, acesta obișnuiește să păstreze în cache o copie a paginii cu pricina. Această salvare, ce vă va spori semnificativ viteza cu care respectivele pagini vor putea fi re-accesate, are loc atât în memorie cât și într-un spațiu special rezervat pe discul hard. Pentru a modifica setările acestei opțiuni sau pentru a vă asigura că ceea ce vedeți este cea mai nouă versiune a paginii, selectați meniul Edit, Preferences, Advanced, apoi Cache. Dacă vreți ca de fiecare dată navigatorul să preia pagina web de pe situl ce o găzduiește, selectați opțiunea Every Time, însă trebuie să rețineți că în acest caz viteza de navigare va fi scăzută. Dacă selectați în schimb Once Per Session, veți vedea în mod normal destul de multe pagini aduse din cache-ul local, cu creșteri notabile de încărcare a paginilor. Dezavantajul apare în cazul siturilor al căror conținut se actualizează des, ce nu vor apare întotdeauna în cea mai recentă variantă.

Restricționați accesul la conținutul web

Content Advisor existent în Internet Explorer vă dă posibili-

tatea de a restricționa accesul la anumite pagini web sau anumite tipuri de situri. Pentru a accesa această facilitare, dați Start, Settings, Control Panel și dați apoi un dublu-clic pe Internet Options. O altă cale de a accesa aceste setări este folosirea meniului Tools din Internet Explorer (începând cu varianta 4.0) și alegerea opțiunii Internet Options. Selectați Content, iar în zona Content Area apăsați pe butonul Enable. Dacă această facilitare era deja activată, atunci apăsați pe Settings unde va trebui mai întâi să introduceți parola de supervisor. Din momentul în care Content Advisor a fost activat, selectați o categorie din listă, apoi trageți de slider pentru a seta limitele permise de accesare a siturilor din categoriile respective. Repetați acest proces pentru fiecare dintre categoriile dorite, apoi dați OK. Dacă o parolă de supervisor nu a fost încă stabilită, vi se va solicita una, pe care va trebui să o țineți minte. De ea veți avea nevoie de fiecare dată când veți dori să schimbați setările pentru Content Advisor. Pentru a preveni vizitarea de situri ce nu se folosesc de sistemul de cotare folosit de Content Advisor, puteți merge în Approved Sites și să schimbați setările după dorință.

Utilizarea AutoLayouts pentru slide-uri cu format uniform

Chiar dacă aveți libertate deplină în realizarea prezentărilor în PowerPoint, nu trebuie să pierdeți din vedere unitatea de formă a conținutului. O bună metodă de a păstra o linie comună a prezentării este folosirea organizării predefinite de slide-uri. În PowerPoint aveți o mulțime de AutoLayouts ce includ zone predefinite în care să puteți introduce text, grafică sau elemente multimedia. Folosirea acestor șabloane nu numai că vă ajută să creați rapid prezentări, însă vă ajută să păstrați și o anumită constanță. Pentru a alege un nou șablon pentru slide, apăsați pe butonul New Slide pentru a aduce în față dialogul New Slide. Dați dublu-clic pe

SOLUȚII INTERNET

Se observă că în liniile 8 și 13 nu am mai pus și comentariul care indica rolul acelor linii. Acest lucru nu este bun, deoarece în cadrul unor script-uri mari este posibil să nu mai fie evident rolul lor.

Dacă navigatorul dumneavoastră știe JavaScript, dar în cadrul tag-ului <SCRIPT> nu recunoaște atributul SRC, se poate utiliza următoarea variantă:

```
1. <SCRIPT SRC="utils.js"> <!--
2. var path = location.path;
3. location = path.substring(0,
   path.lastIndexOf("/")) + "utils.html";
4. // --></SCRIPT>
```

În linia 3 apelăm o pagină web care are inclusă în ea codul scriptului JavaScript aflat în fișierul de sine stătător „utils.js”.

OBȚINEREA DE DATE DESPRE NAVIGATORUL WEB

```
1. <SCRIPT LANGUAGE="JavaScript">
2. function _get_version() {
3.     return
   Math.round(parseFloat(navigator.appVersion) * 1000);
4. }
5. function _get_os() {
6.     if (navigator.appVersion.indexOf("Win95") > 0) return "WIN95";
7.     else if
   (navigator.appVersion.indexOf("Win16") > 0) return "WIN31";
8.     else if
   (navigator.appVersion.indexOf("Win") > 0) return "WIN";
9.     else if
   (navigator.appVersion.indexOf("Mac") > 0) return "MAC";
10.    else if (navigator.appVersion.indexOf("X11") > 0) return "UNIX";
11.    else return "UNKNOWN";
12. }
13. var browser = new Object();
14. if
   (navigator.appName.substring(0,8) == "Netscape") {
15.     browser.name = "NN"; }
16. else if (navigator.appName.substring(0,9) == "Microsoft") {
17.     browser.name = "MSIE"; }
18. else {
19.     browser.name = navigator.appName; }
20. browser.version = _get_version();
21. browser.os = _get_os();
22. browser.langlevel = 1000;
```

```
23. </SCRIPT>
24. <SCRIPT
   LANGUAGE="JavaScript1.1">
25.     browser.langlevel = 1100;
26. </SCRIPT>
27. <SCRIPT
   LANGUAGE="JavaScript1.2">
28.     browser.langlevel = 1200;
29. </SCRIPT>
```

În liniile 2-4 definim o funcție denumită „_get_version” care extrage versiunea și o prelucrează. De exemplu, va întoarce 3000 pentru Internet Explorer 3.0. Funcția „_get_os” definită în liniile 5-12 încearcă să identifice sistemul de operare. În linia 13 creăm un obiect denumit „browser” și care nu are nici o proprietate. În liniile 14-19 definim o proprietate denumită „name”, în care memorăm un cod ce identifică numele firmei care a creat navigatorul. În liniile 20 și 21 creăm alte două proprietăți (denumite „version” și „os”) care memorează ce versiune de navigator afișează pagina și pe ce sistem de operare. În liniile 22 și 24-29 identificăm versiunea cea mai recentă de JavaScript pe care o înțelege acest navigator.

AFIȘAREA UNEI FERESTRE DE ERORI MAI DETALIATĂ

De multe ori constatăm că avem o eroare în codul nostru JavaScript, dar nu primim nici o informație din partea navigatorului ca să identificăm unde anume este ea. De aceea, cea mai bună metodă este de a ne crea propria funcție de afișare în caz de eroare. Iată o astfel de soluție:

```
<SCRIPT LANGUAGE="JavaScript">
function report_error(msg, url, line) {
var w =
window.open("", "error_javascript", "resizable, status, width=600, height=400");
var d = w.document;
d.write('<DIV align=center>');
d.write('<H1><B>Eroare JavaScript detectată !</B></H1>');
d.write('<HR SIZE=4 WIDTH="80%">');
d.write('<INPUT TYPE="button"
VALUE="Dismiss"
onClick="self.close()">');
d.write('</DIV><DIV align=right>');
d.write('<BR>Mesaj de eroare: ' + msg);
d.write('<BR>Document: ' + url);
d.write('<BR>Număr line: ' + line);
d.write('<BR>Versiune navigator: ' +
navigator.userAgent);
d.write('</DIV>');
d.close();
return true;
}
self.onerror = report_error;
```

SOLUȚII INTERNET

```
</SCRIPT>
```

Pentru a testa funcționarea, puteți introduce ulterior următoarea comandă JavaScript care va activa apelarea funcției „report_error”:

```
</SCRIPT>
self=null;
</SCRIPT>
```

Se observă că funcția va afișa în cadrul aceleiași ferestre toate mesajele de anunțare a erorilor JavaScript. Astfel, la sfârșit va fi afișată practic ultima eroare întâlnită. Dacă se dorește ca pentru fiecare eroare să fie afișată o fereastră diferită se poate implementa o variabilă care să memoreze a câta eroare este și care să fie adăugată la numele ferestrei care se deschide.

AFIȘAREA UNEI LISTE CU PROPRIETĂȚILE UNUI OBIECT

Acest script va afișa toate proprietățile obiectului specificat:

```
1. <SCRIPT LANGUAGE="JavaScript">
2. function display_prop(obj, pad) {
3.     for(i in obj){
4.         the_obj=obj[i];
5.
6.         the_type=typeof(the_obj);
7.         the_pad=pad+"."+i;
8.         str="
9.         <b>"+the_pad+"</b> "+the_obj+"
10.        <i>("+the_type+")</i>";
11.        document.write(str+"<br>");
12.    }
13. }
14. display_prop(self,"self",1);
15. </SCRIPT>
```

În liniile 2-9 definim funcția care va afișa proprietățile obiectului respectiv. Argumentul „obj” va primi obiectul ale cărui proprietăți dorim să le vizualizăm și „pad” va conține un șir care va fi afișat în fața proprietăților obiectului (cel mai indicat este să fie chiar numele obiectului). În cazul nostru, afișăm toate proprietățile ferestrei curente (obiectul referit prin „self”; vezi linia 10). Deoarece în JavaScript proprietățile unui obiect pot fi accesate ca și cum am avea o listă asociativă, în linia 3 ne folosim de bucla de tip for/in pentru a extrage numele proprietăților obiectului. Creăm o nouă scurtătură denumită „the_obj” spre proprietatea obiectului (care poate fi la rândul lui un obiect). Folosim funcția „typeof” pentru a obține un șir ce descrie de ce tip este argumentul trimis ei la apelare. Șirul întors va aparține unuia dintre următoarele tipuri: „boolean”, „function”, „number”, „object”, „string” sau „undefined”.

În variabila „str” asamblăm șirul care va fi introdus în document folosind funcția „document.write”.

AFIȘAREA DATEI LA CARE A FOST MODIFICATĂ PAGINA

```
<SCRIPT LANGUAGE="JavaScript">
document.write(document.lastModified);
</SCRIPT>
```

Pur și simplu afișăm șirul întors de citirea proprietății „lastModified” a obiectului ce reprezintă documentul curent. Pentru a vedea ce alte proprietăți mai sunt asociate obiectului Document, folosiți scriptul dat în cadrul exemplului „Afișarea unei liste cu proprietățile unui obiect”, apelând funcția astfel „display_prop(self.document, 'self.document')”.

AFIȘAREA UNUI CEAS ÎN LINIA DE STARE

```
1. <SCRIPT LANGUAGE="JavaScript">
2. function
3.     display_time_in_status_line(){
4.         var d = new Date();
5.         var h = d.getHours();
6.         var m = d.getMinutes();
7.         var ampm = (h >= 12)? "PM": "AM";
8.         if (h > 12) h -= 12;
9.         if (h == 0) h = 12;
10.        if (m < 10) m = "0" + m;
11.        defaultStatus = h + ':' +
12.        m + ' ' + ampm;
13.        setTimeout("display_time_in_status_line()", 60000);
14.    }
15. </SCRIPT>
16. <BODY
17.     onLoad="display_time_in_status_line()"
18.     ;">
19. - .
20. </BODY>
```

În liniile 2-13 definim o funcție care va afișa în linia de status a navigatorului (cea de la baza ferestrei acestuia) timpul curent. În linia 3 creăm o variabilă denumită „d”, care va conține ora curentă. În liniile 4 și 5 extragem ora și minutele în variabilele „h” și respectiv „m”. Atribuim lui ampm, în linia 6, un șir care identifică în care jumătate a zilei ne aflăm. În liniile 7-9 facem pregătirile pentru a afișare frumoasă a timpului curent. În linia 10 stabilim ca valoare implicită a textului afișat în linia de status timpul curent (el va fi modificat temporar când se va atribui o valoare proprietății „status” a ferestrei curente). În linia 11 instrum navigatorul să apeleze în mod automat această funcție după un minut (un

stilul AutoLayout ce vi se pare cel mai potrivit. Puteți de asemenea schimba aspectul slide-ului folosindu-vă de organizarea unuia deja existent, însă unele dintre elementele existente s-ar putea să nu fie afișate așa cum v-ați așteptat. Afișați slide-ul pe care îl doriți modificat și apoi dați Format, Slide Layout. În dialogul următor, dați dublu-clic pe acel AutoLayout pe care îl doriți. Un ultim ajutor în unificarea prezentației este folosirea Slide Masters pentru plasarea unui element grafic, cum ar fi de exemplu sigla firmei dumneavoastră, pe toate slide-urile. Pentru aceasta, alegeți View, Master, Slide Master. Faceți modificările pe acest șablon, ca de exemplu inserarea unui logo sau schimbarea stilului de afișare a listelor, iar atunci când ați terminat apăsați pe butonul Normal (sau Slide) view. Schimbările vor apărea pe toate slide-urile.

Navigarea în linia de comandă

Chiar dacă sistemele Windows au făcut un mare pas înainte cu interfețele grafice, uneori mai este nevoie să navigați prin structura de fișiere folosind linia de comandă. Și chiar dacă sunteți un as la tastaturii, introducerea de nume lungi pentru foldere tot este un chin.

În Windows 2000/XP, vă puteți folosi de wildcard-uri, în locul introducerii de nume ciuntite la 8.3 caractere. De exemplu, în loc de a introduce cd „\Program Files” este mult mai simplu să introduceți cd „Pr*”. Sistemul de operare vă va trece în folderul cel mai apropiat de expresia pe care ați introdus-o, în acest caz Program Files.

O altă informație utilă este aceea că puteți îmbina cu mult succes navigarea din linia de comandă cu cea prin intermediul interfeței grafice. Astfel, puteți trage calea completă dintr-o fereastră Windows Explorer, cu ajutorul mouse-ului, în fereastra consolei. Atunci când aveți de lansat un program având ca parametru o cale, această soluție este cât se poate de rapidă.

Ce se întâmplă când un DC lipsește

Atunci când Windows 2000 vă loghează la un domeniu, sistemul încearcă să contacteze un domain controller (DC) pentru autentificare. Însă există situații în care un DC este căzut și nici nu există un altul care ar putea satisface cererea de autentificare, sau pur și simplu conectivitatea dintre workstation și server să nu funcționeze cum ar trebui. În acest caz, stația Windows 2000 vă va permite log-on-ul, utilizând un set de atribute de securitate aflate în cache, de la operațiunile precedente. Cu toate acestea însă, o serie de servicii furnizate de DC nu vor fi disponibile, cum ar fi execuția login-scripturilor, setarea directorului Home și aplicarea de group policy. Interesant este că Windows 2000 nu va da nici un mesaj de avertizare.

O soluție de securitate bună ar fi să preveniți logarea cu informații și drepturi memorate în cache, obligând utilizatorul fie să aștepte revenirea DC-ului, fie logarea pe un cont local pe stație. Acest cont local va trebui creat de administrator. După aceea, fiind intrat local în contul Administrator al stației, deschideți Registry Editor și navigați până la HKEY_LOCAL_MACHINE\Software\Microsoft\Windows NT\CurrentVersion\Winlogon. Identificați cheia CachedLogonCount și setați valoarea la 0, ceea ce va duce la dezactivarea cache-ului cu date de identificare. În final, restartați calculatorul.

Dacă totuși doriți ca utilizatorii să aibă posibilitatea de a se loga la domeniu cu informațiile din cache, dar să fie avertizați de situația anormală, atunci va trebui să efectuați următoarele operații: navigați către aceeași structură cu regedit, HKEY_LOCAL_MACHINE\Software\Microsoft\Windows NT\CurrentVersion\Winlogon; din meniul Edit, dați clic pe Add Value și apoi adăugați o cheie de tip REG_SZ denumită ReportControllerMissing cu valoarea TRUE; în final, dacă nu există nici o valoare ReportDC în același loc, adăugați una de tip REG_DWORD cu acest nume și setați-o la valoarea 1 (implicit e 0, ce previne notificarea).

SOLUȚII INTERNET

minute conține 60000 ms). Această funcție va fi prima dată apelată după ce întreaga pagină a fost încărcată (pentru aceasta folosim evenimentul „onLoad” al ferestrei curente).

AFIȘAREA UNEI LISTE CU COOKIE-URILE CARE SE APLICĂ DOCUMENTULUI CURENT

```
1. <SCRIPT LANGUAGE="JavaScript">
2. function display_cookies(){
3.     var
4.     cookies=document.cookie.split(";");
5.     str="Cookie-urile documentului
6.     curent:\n\n";
7.     for(i=0; i<cookies.length; i++){
8.         str += unescape(cookies[i]) +
9.         "\n";}
10.    alert(str);
11. }
```

Deoarece citirea din „document.cookie” întoarce un șir ce conține subșiruri de tipul „nume=valoare” despărțite prin virgulă, apelăm la funcția „split” care va crea o listă cu aceste subșiruri. Fiecare element al acestei liste va fi de forma: nume_cookie=valori

APELAREA UNUI URL PE BAZA UNEI LISTE

```
1. <SCRIPT LANGUAGE="JavaScript">
2. function go_there(){
3.     var f=document.the_form.the_se-
4.     lect.options;
5.     for(i=0; i<f.length; i++) {
6.         if( f[i].selected ) {
7.             location = f[i].value;
8.             break; }
9.     }
10. }
11. </SCRIPT>
12. <BODY>
13. <FORM NAME="the_form"
14.     onSubmit="go_there(); return false;">
15.     <INPUT TYPE=submit
16.         VALUE="Vizualizare">
17.     <SELECT NAME="the_select" SIZE=10>
18.         <OPTION VALUE="content.html"
19.             SELECTED>Cuprins
20.         .
21.         <OPTION VALUE="index-
22.             example.html">Index exemple
23.     </SELECT>
24. </FORM>
25. </BODY>
```

Acest script ne permite să afișăm o listă de URL-uri și după alegerea descrierii unuia dintre ele și apelarea butonului „Vizualizare” să vedem pagina corespunzătoare. Pentru aceasta folosim handler-ul de evenimente

„onSubmit” asociat tag-ului „FORM” (vezi linia 13) din care apelăm funcția definită în liniile 2-9. Întoarcem „false” ca să nu încerce și navigatorul apelarea URL-ului asociat form-ului. În cadrul funcției, în linia 3, creăm o scurtătură definind variabila f ce conține referința la opțiunile tag-ului „SELECT” denumit „the_select”. În liniile 4-8 căutăm acea opțiune care este selectată și folosim valoarea câmpului „VALUE” a acelei opțiuni pentru a apela noua pagină. Deoarece am solicitat deja afișarea noului URL, nu mai are rost să continuăm ciclul. Dacă modificați numele form-ului sau al select-ului, nu uitați să modificați și în script numele asociat lor.

ANIMAȚIE DE IMAGINI

```
1. <IMG SRC="frame0.gif" NAME=animation>
2. <SCRIPT LANGUAGE="JavaScript1.1">
3.     var max_frame = 10;
4.     var num_loaded_images = 0;
5.     var frame = 0;
6.     var timeout_id = null;
7.     function count_images() {
8.         num_loaded_images++;
9.         if (num_loaded_images == max_frame){
10.             animate();
11.         }
12.     }
13.     images = new Array(max_frame);
14.     for(var i = 0; i < max_frame; i++) {
15.         images[i] = new Image();
16.         images[i].onload = count_images;
17.         images[i].src = "frame" + i + ".gif";
18.     }
19.     function animate(){
20.         document.animation.src =
21.             images[frame].src;
22.         frame = (frame + 1)%max_frame;
23.         timeout_id = setTimeout("animate()",
24.             250);
25.     }
26. </SCRIPT>
27. <FORM>
28. <INPUT TYPE=button VALUE="Start"
29.     onClick="if (timeout_id==null &&
30.         num_loaded_images==max_frame)
31.         animate()">
32. <INPUT TYPE=button VALUE="Stop"
33.     onClick="if (timeout_id)
34.         clearTimeout(timeout_id);
35.         timeout_id=null;">
36. </FORM>
```

În linia 1 afișăm prima imagine din animație; restul de imagini trebuie să aibă exact aceleași dimensiuni ca și aceasta. Îi dăm și un nume pentru a ne putea referi ușor la ea când trebuie să o înlocuim. În liniile 3-6 definim variabile în care memorăm câte frame-uri are animația, numărul de imagini off-screen deja încărcate, numărul frame-ului care trebuie să

SOLUȚII INTERNET

fie afișat ($0 - \text{max_frame} - 1$) și, respectiv, o variabilă a cărei valoare să ne indice dacă trebuie să acceptăm pornirea/oprirea animației. Funcția „count_images”, definită în liniile 7-11, înregistrează câte imagini au fost încărcate. În momentul când au fost toate aduse în cache-ul local se pornește în mod automat animația (vezi liniile 9 și 10). În linia 12 definim variabila de tip listă care va conține toate imaginile off-screen. În liniile 14-16 aducem imaginile și ne folosim de handler-ul de evenimente „onload” al obiectului Image pentru a putea înregistra câte imagini au fost aduse. Atenție, ordinea liniilor 15 și 16 nu poate fi schimbată, existând altfel riscul ca o imagine să fie luată din cache-ul navigatorului și să nu fie înregistrată ca adusă. Funcția „animate” realizează animația propriu-zisă. De remarcat că tot ce avem de făcut este să modificăm valoarea proprietății „src” a imaginii deja afișate pentru a afișa noua imagine. În linia 21 instrum navigatorul să apeleze din nou această funcție după 1/4 minute (creăm o animație de 4 fps). În liniile 24-27 construim două butoane care ne permit să pornim/oprim animația.

VERIFICAREA CÂMPURILOR UNUI FORM

```
1. <SCRIPT LANGUAGE="JavaScript1.1">
2. function isblank(s) {
3.   for(var i = 0; i < s.length; i++) {
4.     var c = s.charAt(i);
5.     if ((c != ' ' && (c != '\n') && (c != '\t')) {
6.       return false; }
7.   }
8.   return true;
9. }
10. function verify(f) {
11.   var msg, empty_fields = "", errors = "";
12.   for(var i = 0; i < f.length; i++) {
13.     var e = f.elements[i];
14.     if (((e.type == "text") || (e.type == "textarea")) && !e.optional) {
15.       if ((e.value == null) || (e.value == "") || isblank(e.value)) {
16.         empty_fields += "\n" + e.name;
17.         continue; }
18.       if (e.numeric || (e.min != null) || (e.max != null)) {
19.         var v = parseFloat(e.value);
20.         if (isNaN(v) || ((e.min != null) && (v < e.min)) || ((e.max != null) && (v > e.max))) {
21.           errors += "- The field " + e.name + " must be a number";
22.           if (e.min != null) {
23.             errors += " that is greater than " + e.min; }
24.           if (e.max != null && e.min != null) {
25.             errors += " and less than " + e.max; }
26.           else if (e.max != null) {
27.             errors += " that is less than " + e.max; }
```

```
28.         errors += ".\n"; }
29.       }
30.     }
31.   }
32.   if (!empty_fields && !errors) return true;
33.   msg += "Form-ul nu poate fi trimis deoarece are următoarele erori.\n____\n\n";
34.   if (empty_fields) {
35.     msg += "- The following required field(s) are empty:" + empty_fields + "\n";
36.     if (errors) {
37.       msg += "\n"; }
38.   }
39.   msg += errors;
40.   alert(msg);
41.   return false;
42. }
43. </SCRIPT>
44. <FORM onSubmit="
45.   this.firstname.optional = true;
46.   this.phonenumber.optional = true;
47.   this.zip.min = 0;
48.   this.zip.max = 99999;
49.   return verify(this);">
50. Nume: <INPUT TYPE=text NAME="first-name">
51. Prenume: <INPUT TYPE=text NAME="last-name"><BR>
52. Adresă:<BR><TEXTAREA NAME="address" ROWS=4 COLS=40></TEXTAREA><BR>
53. Cod poștal: <INPUT TYPE=text NAME="zip"><BR>
54. Număr de telefon: <INPUT TYPE=text NAME="phonenumber"><BR>
55. <INPUT TYPE=submit>
56. </FORM>
```

În liniile 2-9 definim o funcție denumită „isblank” care întoarce „true” dacă șirul trimis ca argument este gol sau conține doar caractere spații. În liniile 10-42 definim funcția „verify” care primește ca argument form-ul ce trebuie verificat. Această funcție va fi apelată din handler-ul de evenimente „onSubmit” al form-ului (vezi liniile 44-49). În linia 13 definim variabila „e” care va conține pe rând fiecare element al form-ului. Ne interesează doar elementele de tip „text” și „textarea” care nu sunt opționale (vezi linia 14). Dacă avem un astfel de câmp și este gol atunci îl adăugăm la lista de câmpuri goale, denumită „empty_fields” (vezi liniile 15-17). Apoi verificăm dacă câmpurile trebuie să fie de tip numeric (au una din următoarele proprietăți: „numeric”, „min” sau „max”) și dacă se încadrează în limitele stabilite (vezi liniile 18-29). Dacă totul este în regulă, în linia 32 terminăm executarea funcției întorcând valoarea „true”. În liniile 33-40 pregătim mesajul și îl afișăm, iar în linia 41 terminăm funcția întorcând valoarea „false”, care la rândul ei este întoarsă navigatorului și care îi indică faptul că form-ul nu trebuie să fie trimis. Liniile 50-54 conțin câmpurile form-ului, iar în linia 55 definim butonul de trimitere a form-ului. ■

Excluderi din profilele roaming

Profilele de tip roaming permit utilizatorilor să execute log-on oriunde pe rețea și să primească același mediu desktop, completat cu My Documents și alte foldere. Windows 2000 copiază profilul utilizatorului, ce include o serie de foldere, inclusiv Desktop și My Documents, precum și meniul Start, de pe server, la fiecare log-on. Chiar dacă procesul acesta este optimizat, în sensul că se verifică fișierele componente și se transferă doar cele modificate între timp, în momentul în care profilul crește în dimensiuni, timpii de log-on și log-off vor crește semnificativ, cu impact destul de ridicat asupra controllerelor de domeniu. De aceea, ar fi destul de util să se elimine câteva foldere nu tocmai semnificative din această „plimbare” folosind profilul roaming.

Pentru a configura excluderea unor foldere, va trebui să porniți Registry Editor și să navigați până la HKEY_CURRENT_USER\Software\Microsoft\Windows NT\CurrentVersion\Winlogon (setarea se refera la user, nu la stație de lucru sau la un anumit server!). Aici va trebui să setați valoarea ExcludeProfileDirs pentru a conține folderele ce le doriți excluse din profil. Pentru aceasta, va trebui să le introduceți numele separat de punct și virgulă („;”). Pentru a introduce corect numele folderelor și pentru a vă face o idee despre ce puteți exclude, căutați pe discul sistem local (probabil c:\) folderul Documents and Settings și deschideți profilul unui utilizator. În mod normal, aproape toate folderele existente aici vor lua calea serverului la log-off, așa că puteți judeca ce merită exclus. Nu uitați însă că eliminarea unor foldere va conduce la funcționări anormale în cazul în care utilizatorul se mută pe un alt sistem (eliminarea Favorites va împiedica utilizatorul de a naviga de pe un alt sistem pe siturile preferate folosindu-se de aceste scurtături).

CUM SĂ FACI UN

PC

ȘERBAN PĂDUROIU
ȘTEFAN ILIESCU
CRISTIAN LĂCRARU

Construcția calculatorului dumneavoastră merită plănuită cu grijă. Acum este momentul să vă gândiți la câteva amănunte esențiale.

Banii reprezintă factorul limitator în calea viselor dumneavoastră. Vedeți câți bani aveți și de câți bani puteți face rost. Eventual structurați banii în două categorii: bani pe care ați vrea să-i cheltuiți cu acest calculator și banii pe care ați putea să-i cheltuiți în plus dacă este cazul (reușiți să găsiți o componentă de foarte bună calitate al cărei preț, deși mai mic decât prețul de catalog, este mai mare decât doreați să investiți; reușiți să stricați una dintre componentele cumpărate etc.).

ÎN ACEASTĂ PREZENTARE

- 52 Fii sigur de ceea ce-ți dorești
- 54 Placa de bază
- 56 Procesorul
- 56 Memoria
- 57 Placa video
- 58 Discul hard
- 59 Unitatea optică
- 59 Unitatea floppy
- 59 Conectivitate
- 60 Sistemul de sunet
- 61 Plăci de extensie
- 62 Carcasa
- 63 Accesorii pentru asamblare
- 64 Dispozitive de intrare
- 65 Monitorul
- 66 Imprimanta
- 66 Sistemul de operare
- 66 Studiul pieței, achiziția, reevaluarea
- 68 Construcția sistemului
- 75 Instalarea sistemului de operare

ILUSTRATIE DE DAVID POHL

FII SIGUR DE CEEA CE-ȚI DOREȘTI

Scopul în care este construit acest calculator este corelat cu suma pe care doriți să o investiți în el. O socoteală cinstită spune că bani din piatră seacă se pot scoate cu mare greutate. Dacă doriți să „spargeți norii” cu mașina pe care o construiți, trebuie să investiți. Dacă doriți să rulați aplicații uzuale, de birou (un editor de text, un program de calcul tabelar etc.) și, ocazional, să vă jucați, nu este o investiție majoră, dar dacă doriți să faceți prelucrare de imagini video, să obțineți o veridicitate și o dinamică perfectă chiar și în cele mai complexe jocuri este cazul să devalizați mai multe pușculițe (de preferință proprietate personală) și să obțineți o siluetă avântoasă prin regim liber consimțit. Chiar în cazul în care câștigați suficient, este știut că un calculator poate costa oricât de mult vreți!

Dacă știți ce bani aveți și la ce va fi întrebuințat calculatorul, puteți determina ce anume trebuie și va putea conține. În mod sigur veți avea un procesor (mai mult sau mai puțin puternic, în funcție de necesități). Apoi puteți alege placa de bază, ținând cont că aceasta vă condiționează și alegerea tipului de memorie. Memoria, placa video, discul hard, unitatea optică, unitatea de dischetă, carcasa, sistemul de operare etc. sunt alegeri care se supun și ele, fiecare în parte, unor criterii specifice, impuse de domeniile de utilizare propuse. Pe lângă elementele comune poate apărea necesitatea unor componente specifice: plăci de achiziție de date, de prelucrare video etc.

Este indicat să luați în calcul și posibilitățile viitoare de utilizare a acestui calculator, în aceste condiții contând extrem de mult și variantele de upgrade. Dacă aveți dubii, puteți achiziționa o configurație mai ieftină cu posibilități de îmbunătățire ulterioare, când punga va fi mai plină sau începeți să amortizați ceea ce ați cumpărat deja.

În absolut toate cazurile este necesară o informare prealabilă. Cereți sfatul tuturor celor care lucrează cu aplicațiile pe care doriți să le utilizați și dumneavoastră fiind atenți atât la ceea ce le place cât și la nemulțumiri. Dacă există incompatibilități, dacă există recomandări, dacă există limitări... acum ar fi bine să aflați.

Apoi vedeți ce există pe piața autohtonă. Prețurile de pe piața internațională, pe care le găsiți pe internet vor fi mai mici, dar costurile de transport, lipsa garanției sau durata efectuării reparațiilor în garanție compensează. Există situații, destul de rare, în care importatorul român nu poate să vă ofere o remediere rapidă a defecțiunilor apărute în garanție, reparația făcându-se prin expedierea componentei la producător și, în acest caz, ținând cont de birocrație, blocaje financiare etc., rentează să cumpărați direct din străinătate.

Pentru că tot am vorbit de garanție... fiți atenți la garanția oferită, fiecare furnizor având regulile proprii care nu corespund neapărat cu legislația în vigoare. Oricum, toți furnizorii care se respectă vă vor da un certificat de garanție care, chiar dacă este scris cu litere extrem de mici, chiar dacă este șters sau prost imprimat până la pragul ilizibilului, vă avertizează asupra condițiilor de garanție.

Pe parcursul articolului vă sfătuim și vom continua să o facem să apelați la prietenii sau cunoștințele cu adevărat price-

pute. Considerăm o datorie morală să vă avertizăm în privința persoanelor cu o experiență îndoielnică în domeniu dar cu mult tupeu, care se perfecționează pe pielea prietenilor care nu se pricep deloc. Unii „pricepuți” sunt greu de identificat, ei fiind ușor de confundat cu cei care se pricep în mod real și care vă pot ajuta. În aceste condiții, ar fi poate indicat să vă alocați o parte din buget pentru consultații. Avantajul banului dat este că, în cazul în care ceva merge prost, poți să ceri socoteală.

Pe de altă parte, o practică tot mai întâlnită în magazinele noastre este tentativa vânzătorilor de a vă îndesa pe

gât „marfa din depozit” în primul rând, abia pe locul doi conținând necesitățile dumneavoastră. În aceste condiții este bine să cereți consultații persoanelor care nu sunt implicate direct în achiziția componentelor (nu fac parte dintre furnizori).

Dacă în privința garanției și seriozității furnizorilor nu putem să vă ajutăm (cel mai bine găsiți un client mai vechi al firmei respective care vă spune tot ceea ce vreți să știți), în privința componentelor vom încerca să vă dăm câteva detalii în cele ce urmează.

PO

MAGAZINE

ROMÂNIA

PLACA DE BAZĂ

Cea mai importantă componentă a PC-ului este, din păcate, și cel mai ușor trecută cu vederea de mulți utilizatori. Alegerea plăcii de bază (PCB) trebuie să țină cont de platforma dorită, tipul memoriei ce va fi folosit și de viitoarele îmbunătățiri ce urmează a fi făcute pe termen mediu și lung. Dacă nu se iau în considerare toate aceste aspecte, este foarte probabil ca peste nu mult timp să fiți nevoit să schimbați placa de bază pentru a suporta noul procesor sau noul tip de memorie.

Pe scurt, se pot defini trei categorii de plăci de bază ce pot constitui o alegere în cazul unui utilizator individual.

Plăcile integrate sunt alegera potrivită pentru cei care doresc să se confrunte cu cât mai puține probleme de compatibilitate între componente, urmând să folosească sistemul pentru rularea de aplicații de nivel mediu. Aceste plăci beneficiază de obicei de controler video și de sunet integrate, unele mergând până la includerea unui modem. Gama de procesoare suportate nu este de obicei la fel de mare ca în cazul celorlalte plăci, capabilitățile de overclocking fiind extrem de limitate. Prețul relativ mic de achiziție constituie un avantaj deloc de neglijat al acestui tip de plăci de bază.

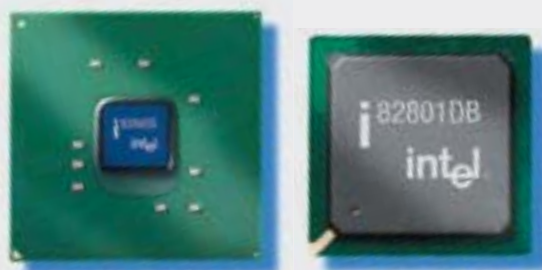
A doua categorie, și cea mai răspândită, este cea a plăcilor de nivel mediu. Acestea nu beneficiază de controler video integrat, lăsând alegerea plăcii video la îndemâna utilizatorului. Toate plăcile existente pe piață oferă un controler audio integrat, acesta putând fi dezactivat în cazul în care doriți să apelați la o placă de sunet specializată. Gama de procesoare suportate este destul de mare, facilitățile de overclocking, cum ar fi modificarea tensiunii de alimentare a procesorului, fiind întâlnite în majoritatea cazurilor. Tot mai multe

modele prezente pe piață oferă controler RAID încorporat, cu toate că cele mai multe suportă doar nivelele 1 și 0. Numărul sloturilor PCI variază între 5 și 6, destul pentru aproape toate plăcile de extensie pe care utilizatorul le-ar putea achiziționa ulterior.

A treia categorie este constituită din plăcile dedicate stațiilor de lucru, destinate aplicațiilor profesionale, de mare intensitate. Oferind suport pentru două procesoare, aceste plăci includ de cele mai multe ori și facilități cum ar fi controler de rețea sau SCSI și multe sloturi PCI.

Există câteva caracteristici pe care trebuie să le aveți în permanență în minte atunci când decideți placa de bază potrivită.

Cipsetul - este inima plăcii de bază și necesită o atenție deosebită înainte de achiziție. El este responsabil pentru tipurile de componente care vor fi suportate de placa de bază. Multitudinea de cipseturi existente la ora actuală pe piață este de natură să creeze destulă confuzie. Mai mult decât atât, confuzia este amplificată și chiar întreținută cu bună știință

Northbridge și Southbridge, cele două componente ale unui cipset

de unii producători care își numesc produsele pentru a deruta. De exemplu, modelul Acorp 7KT266AL este dotat cu cipset KT266 și nu cu KT266A, așa cum se înțelege din numele său comercial.

Arhitectura plăcii - majoritatea utilizatorilor nu acordă mare importanță modului în care sunt plasate componentele pe PCB. Spațiul liber din jurul socketului procesorului este un factor foarte important. În cazul în care acea zonă este populată cu mai mulți condensatori, veți avea probleme la montarea unui cooler de dimensiuni mai mari. De asemenea, spațiul liber de lângă sloturile PCI va fi foarte apreciat atunci când una sau mai multe dintre plăcile de extensie vor avea lungimi mai mari. Poziționarea sloturilor de memorie prea aproape de marginea din dreapta a PCB-ului poate crea probleme atunci când, sistemul fiind asamblat, veți fi nevoit să înlăturați unitatea de dischetă pentru a avea acces la memorie.

Sloturile - chiar dacă pentru cei mai mulți dintre noi cele 4, 5 sau 6 sloturi PCI vor fi mai mult decât de ajuns, există utilizatori pasionați pentru care acestea se vor dovedi insuficiente după un anumit timp. Încercați să estimați cât mai aproape de adevăr numărul viitoarelor plăci de extensie pe care urmează să le folosiți.

Suportul hardware - este bine să alegeți modele care să ofere suport pentru viitoarele versiuni ale componentelor ce urmează a fi utilizate. Cu cât suportul oferit este mai generos, cu atât veți avea mai puține bătăi de cap odată cu viitorul upgrade. Un aspect foarte important este legat de posibilitatea de dezactivare a controlerelor integrate pe placă. Chiar dacă apelați la o placă cu controler video, audio sau de alt tip integrat, este posibil ca în viitor să doriți achiziționarea unei plăci de extensie specializate și nu este de dorit ca acestea să intre în conflict.

Manualul de utilizare

- de foarte multe ori trecut cu vederea, un manual de utilizare bine realizat poate face diferența între agonie și extaz. Încercați să răsfoiți manualul de utilizare înainte de achiziția plăcii, pentru a vă asigura că înțelegeți ce

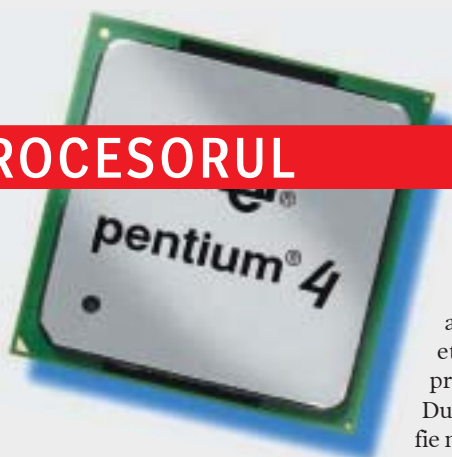
se spune acolo. Producătorii de renume, cum ar fi Abit, Asus, Epox sau MSI, oferă manuale de utilizare detaliate, cuprinzând o largă varietate de probleme ce pot apărea în procesul de instalare.

PO

MAGAZINE

ROMÂNIA

PROCESORUL

Decizia de achiziție în cazul procesorului ține atât de criterii obiective, cum ar fi performanța oferită, dar și de criterii subiective, precum dorința de a avea un procesor mai puternic decât al colegului de alături. Indiferent de criteriile de alegere, trebuie ținut cont totuși că frecvența procesorului nu este singurul factor care contează în creșterea performanțelor. Cel mai bun raport între prețul de achiziție și performanțele oferite se află undeva în zona gamei de mijloc și nicidecum în cazul celor mai puternice procesoare.

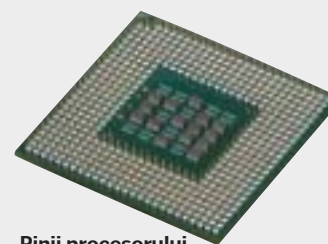
Departa de a fi încheiată, lupta dintre cei doi mari producători de procesoare

– Intel și AMD – cunoaște o evoluție permanentă. Procesoarele AMD oferă marele avantaj al compatibilității, Socket A fiind în continuare soluția preferată. Astfel, un utilizator de Duron poate trece la Athlon fără să fie nevoit să investească într-o nouă placă de bază. Un alt avantaj al procesoarelor AMD constă în posibilitățile variate de overclocking, chiar dacă în contextul actual, cu procesoare rulând la frecvențe din ce în ce mai mari, overclockingul a devenit mai mult apanajul pasionaților, decât o necesitate strictă. De partea cealaltă, Intel rămâne un producător fidel ideii de stabilitate. Trecerea de la Socket 370, folosit de procesoarele Pentium III, la Socket 423 pentru primele versiuni ale Pentium 4, urmată de schimbarea relativ rapidă la versiunea de Socket 478 a fost de natură să creeze confuzie în rândul utilizatorilor, aducând totodată și o nesiguranță absolut logică. Stabilizarea la versiunea de Socket 478 a

readus o anumită liniște în tabăra utilizatorilor Intel, stabilitatea fiind din nou criteriul principal de alegere a acestei platforme.

Dacă pe segmentul soluțiilor ieftine, versiunile Intel Celeron și AMD Duron au luptat foarte strâns o bună perioadă de timp, se pare că odată cu anunțarea noii versiuni de Celeron cu „core” de Pentium 4, folosind tehnologie de 0,13 microni, rezultatul luptei se va decide în favoarea Intel.

Indiferent de procesorul ales, răcirea reprezintă un aspect extrem de important. Pe piață puteți găsi o gamă largă de coolere, cu prețuri variind în limite destul de mari. Dacă doriți un cooler care să asigure o răcire corespunzătoare procesorului dumneavoastră, cu un nivel de zgomot cât mai redus, atunci va trebui să plătiți măcar 20 de dolari.

Pinii procesorului

Memoria cu acces aleator (Random Access Memory - RAM) este cel mai cunoscut tip de memorie. Așa cum îi spune și numele, accesul la informațiile stocate în RAM se face în mod aleator, orice celulă de memorie putând fi apelată independent. Opusul memoriei RAM este memoria SAM (Serial Access Memory). Aceasta stochează informația ca o serie de celule legate în serie, ce pot fi accesate doar secvențial (ca o casetă audio). Dacă informația căutată nu se află într-o anumită locație, atunci se va verifica fiecare celulă de memorie până la găsirea ei.

La fel ca și în cazul procesorului, un cip de memorie este reprezentat dintr-un circuit integrat construit din milioane de tranzistori și condensatori. În cazul celui

Modul SDRAM

mai cunoscut tip de memorie RAM, DRAM (Dynamic Random Access Memory), un condensator și un tranzistor formează o pereche pentru a crea o celulă de memorie. Fiecare celulă de memorie

reprezintă un bit. Condensatorul stochează bitul de informație - un 0 sau un 1 sub formă electrică. Tranzistorul acționează ca un comutator permițând citirea sau schimbarea stării de încărcare a condensatorului. Atunci când condensatorul este încărcat, valoarea bitului de informație este 1, iar când nu este încărcat, valoarea bitului este 0. Principala problemă este că respectivul condensator nu își poate menține starea de încărcare mai mult de câteva milisecunde. Astfel, pentru ca memoria DRAM să funcționeze, este necesar ca fie procesorul fie controlerul de memorie să comande reîncărcarea condensatorilor înainte ca aceștia să se descarce. Această operație de reîmprospătare se repetă de câteva mii de ori în fiecare secundă. De aici provine de altfel și numele de memorie *dinamică*.

MEMORIA

MODULE DE MEMORIE

Cipurile de memorie folosite inițial în calculatoarele personale se numeau DIP (Dual Inline Package). Acestea erau montate direct pe placa de bază sau erau conectate în niște socketuri de pe placa de bază. Metoda a funcționat atâta timp cât PC-urile au funcționat cu unul sau doi megaocteți de memorie RAM. Odată cu creșterea necesarului de memorie, spațiul ocupat de DIP-uri pe placa de bază a devenit mult prea mare. Soluția a fost constituită de montarea mai multor DIP-uri, împreună cu toate celelalte componente implicate în administrarea memoriei pe o placă PCB, care la rândul său este introdusă într-un slot aflat pe placa de bază.

Tipurile de PCB-uri folosite pentru construirea memoriilor au evoluat în ul-

timii ani. Apariția SIMM-urilor (Single In-line Memory Module) a introdus noțiunea de standard și pe piața memoriilor, fiind posibil ca mai mulți producători să

Modul RDRAM

ofere memorii de același tip. Odată cu creșterea vitezei procesoarelor și a lățimii de bandă a magistralei de date, a apărut un nou standard: DIMM (Dual In-line Memory Module). Capacitatea de stocare a DIMM-urilor variază după puterile lui 2 (4 MB, 8 MB, 16 MB, 32 MB etc).

TIPURI DE MEMORIE

- **DRAM** (Dynamic Random Access Memory), despre care am vorbit, este construit din perechi de tranzistori cu condensatori, necesitând reîncărcare permanentă.
- **SDRAM** (Synchronous Dynamic Random Access Memory) - citirea informațiilor se face rămânând pe rândul de celule de memorie de unde s-a făcut ultima accesare și căutând următoarea informație pe coloane. Principiul de bază este că informațiile cerute de

procesor se află cel mai probabil în aceeași secvență. Rata maximă de transfer către memoria cache de nivel 2 este de 528 MBps.

- **RDRAM** (Rambus Dynamic Random Access Memory) - reprezintă cea mai radicală schimbare de la modelul inițial DRAM. Proiectată de Rambus, memoria RDRAM folosește module RIMM (Rambus In-line Memory Module), care sunt similare ca dimensiuni și număr de pini cu DIMM-urile standard. Ceea ce diferențiază memoria RDRAM de celelalte tipuri de memorie este magistrala de date de mare viteză folosită, numită canal Rambus. Astfel, cipurile de memorie Rambus lucrează în paralel obținând o frecvență a magistralei de date de 800 MHz. Marea problemă a memoriei RDRAM, pe lângă prețul mare, este constituită de posibilitatea conectării doar în perechi.
- **DDR-SDRAM** (Double Data Rate - SDRAM) - reprezintă evoluția naturală a SDRAM-ului și este preferată ca alternativă memoriei Rambus. Principalul avantaj este reprezentat de faptul că DDR este un standard deschis, adică orice producător îl poate folosi pentru a produce memorii, în timp ce producerea memoriilor de tip RDRAM necesită

plata unei licențe către Rambus. Spre deosebire de standardul SDRAM, memoria DDR transmite și primește date atât pe alternanța pozitivă cât și pe cea negativă a unui ciclu de ceas, ceea ce conduce la o dublare a ratei de transfer față de SDRAM.

CÂT DE MULTĂ MEMORIE?

Se spune că niciodată nu poți avea atâta memorie cât ți-ar trebui. Acest lucru este adevărat, mai ales dacă urmează să rulați aplicații intensive, cum ar fi jocuri de ultimă oră sau prelucrări video pe noul

Modul DDR-SDRAM

dumneavoastră sistem. Alături de puterea procesorului, cantitatea de memorie este un factor la fel de important în creșterea de performanțe a sistemului.

Pentru un sistem pe care urmează să rulați în general aplicații de birou, 128 MB de memorie RAM se vor dovedi suficienți. Dacă doriți să jucați și ceva jocuri sau să vă puneți la încercare talentul în domeniul prelucrărilor grafice, atunci un minim de 256 MB se impune.

PLACA VIDEO

Placa video este responsabilă de afișarea imaginilor pe monitor sau alt dispozitiv extern care permite acest lucru. Monitoarele reprezintă cele mai comune dispozitive de afișare. Placa video este responsabilă alături de monitor de calitatea imaginii afișate, o achiziție inteligentă făcută corelând performanțele celor două componente ale sistemului.

Plăcile video pot fi caracterizate din

punctul de vedere al calității afișării (rezoluție și rată de reîmprospătare) și al generării imaginii (viteză de prelucrare a informației grafice 2D sau 3D și calitatea detaliilor în această imagine).

Rata de reîmprospătare este importantă pentru sănătatea ochilor dumneavoastră. Teoretic, se consideră că un minim acceptabil este 70 Hz, dar în practică rata de reîmprospătare recomandată este mai mare sau egală cu 85 Hz.

Inițial, plăcile video se conectau pe slotul ISA, dar a apărut slotul PCI și a dispărut ISA, apoi a apărut slotul AGP și toate plăcile video au profitat de el. În prezent, plăcile video care se conectează pe slotul PCI sunt rarități. Slotul AGP a evoluat și el, viteza de transfer crescând. Astfel a apărut AGP 2x (de două ori mai rapid ca AGP-ul inițial), AGP 4x (de patru ori...) și, extrem de recent, AGP 8x.

Standardul la ora actuală este AGP 4x, trecerea către 8x fiind preconizată în a doua jumătate a anului. Standardul AGP 2x este pe cale de a fi îngropat forțat de către firma Intel, lider în construcția de cipseturi de plăci de bază, care prin seria 845 a impus folosirea plăcilor video cu AGP 4x. Folosirea unei plăci cu AGP 2x pe o placă de bază cu Intel 845 poate provoca distrugerea ambelor echipamente.

Viteza de prelucrare a informației grafice a unei plăci video este determinată în cea mai mare parte de procesorul grafic și de memoria plăcii video. Procesoarele grafice diferă în primul rând prin arhitectură. Cei mai mari trei producători de procesoare grafice sunt nVidia, ATI și Matrox. Deși în ultimul timp a fost vizibilă concurența dintre nVidia, cu seria sa GeForce (ajunsă la generația a 4-a), și ATI, cu seria sa Radeon, Matrox anunță revenirea cu o placă video dotată cu procesorul cu nume de cod Parhelia. Rezultatele comparative obținute de aceste procesoare grafice fac obiectul

testelor comparative și de aceea nu vom detalia acest subiect. Putem să vă spunem totuși că, în afara arhitecturii

diferite a acestor procesoare, ele funcționează la frecvențe diferite, corelația între frecvența de lucru și performanță fiind direct proporțională.

Memoria plăcii grafice influențează și ea prin cantitate și prin frecvența de lucru, diferită de cea a procesorului grafic. Calitatea memoriei este indicată de timpul de

acces (cu cât este mai mic cu atât mai bine). Cunoscând timpul de acces puteți determina care este frecvența de lucru maximă a memoriei.

Rezultatele din testul de plăci video apărut în revista noastră în luna octombrie a anului trecut arată că toate plăcile au performanțe grafice 2D mai mult decât suficiente pentru aplicațiile uzuale, de birou. Prelucrarea informației 3D, extrem de importantă pentru ultimele generații de jocuri, necesită resurse deosebite care se plătesc ca atare. Putem considera că evoluția plăcilor video este similară cu creșterea performanțelor 3D, în primul rând, cu creșterea calității imaginilor 3D, în al doilea rând, și cu evoluția posibilităților de afișare, în al treilea rând. Trebuie să precizez că atun-

ci când vorbesc despre posibilitățile de afișare mă refer la ieșirea TV și la ieșirea digitală (DVI) care presupune însă și un monitor cu o asemenea intrare pentru a putea beneficia de ea.

La achiziția unei plăci video trebuie să țineți cont că frecvențele de lucru ridicate atât ale procesorului grafic cât și ale memoriei duc la supraîncălzire, fiind necesară o răcire forțată. În dorința de a obține soluții performante la prețuri cât mai mici, unii producători neglijează problema răcirii. Atunci când achiziționați placa video, evaluați sistemul de răcire și, dacă este cazul, achiziționați separat radiatoare și ventilatoare care să completeze acest sistem. Mai multe despre acest subiect la secțiunea „Accesorii pentru asamblare”.

DISCUL HARD

Discul hard este dispozitivul care permite stocarea informației digitale în interiorul calculatorului.

Este caracterizat de dimensiune, capacitate de stocare, interfață de transfer, viteză de rotație, viteză de transfer a datelor, timp de acces. Majoritatea discurilor hard din sistemele fixe sunt construite pentru a intra într-un locaș de 3,5”. Modelele construite pentru locașe de 5,25” nu se mai produc.

Evoluția discurilor hard este legată în mod direct de creșterea capacității de stocare. Dacă în trecut „foamea” de spațiu de stocare devora produsele mai repede decât putea oferi evoluția tehnologică, în prezent s-a ajuns la realizarea de unități capabile să stocheze aproximativ 135 GB, mai mult decât nevoile majorității consumatorilor.

Eficiența comunicării între discul hard și placa de bază este un factor important în funcționarea calculatorului și se de-

finește prin mai mulți parametri, care descriu viteza cu care funcționează diferitele subansamble care participă la acest transfer.

Am putea scrie un articol separat dedicat prezentării acestor subansamble și a modului în care eficiența lor este descrisă de parametrii de funcționare, dar spațiul necesar ar fi prea mare și nu credem că interesează în acest moment. Ceea ce trebuie să știți atunci când achiziționați un disc hard este modul în care acești parametri variază cu performanța și problemele de compatibilitate care apar.

Interfața de conectare cea mai utilizată este E-IDE. Majoritatea plăcilor de bază asamblate în calculatoarele destinate utilizării generale (nu mă refer la servere, stații grafice etc., care au necesități specifice) sunt dotate cu un controler E-IDE. Inițial, aceste tipuri de interfețe suportau o rată maximă de transfer de 33 MBps. În prezent, rata maximă de transfer este de 133 MBps (există interfețe dezvoltate intermediar la 66 și 100 MBps). Pentru a putea atinge viteza de 133 MBps este necesar ca atât discul

hard cât și controlerul să fie capabile să comunice cu această viteză. Dispozitivul cu rata maximă de transfer cea mai mică limitează viteza de comunicare. Dacă aveți un controler UATA133 și un disc hard UATA 66, rata maximă de transfer va fi de 66 MBps.

O altă interfață de conectare este cea SCSI, existând și aici mai multe variante. Cele două interfețe nu sunt compatibile. Datorită costului mai mare al acestui tip de controler, aria sa de utilizare este mai restrânsă. Există plăci de bază care oferă controler SCSI integrat, dar în majoritatea cazurilor controlerul se achiziționează separat. La rândul lor, discurile SCSI sunt mai scumpe (dar și mai performante). Dată fiind zona lor de aplicabilitate, vă recomandăm să apelați la un specialist pentru instalarea lor.

Memoria tampon (cache) a unui disc hard are rolul de a eficientiza transferul. Cu cât există mai multă memorie cu atât transferul este mai eficient, și prețul discului hard este mai mare...

Tot aici trebuie pomenit de existența unor sertare pentru discuri hard, accesorii care montate într-un locaș de 5,25” permit conectarea în sistem fără a fi necesară deschiderea carcasei. Sunt extrem de comode atunci când aveți de transferat des volume foarte mari de date.

Variația parametrilor de funcționare cu performanța

Caracteristică	Unitate de măsură	Variază cu performanța
Rata de transfer internă	Mbps	Direct proporțional
Rata de transfer externă	Mbps	Direct proporțional
Timpul de acces	ms	Invers proporțional
Timpul de căutare	ms	Invers proporțional
Viteza de rotație	rpm	Direct proporțional

UNITATEA OPTICĂ

În mod normal, puteți cumpăra o unitate CD-ROM care vă dă posibilitatea de a citi mediile CD. Capacitatea de stocare a acestor medii este de 650-700 MB.

La un preț cel puțin dublu se poate achiziționa o unitate CD-RW care permite citirea, scrierea și rescrierea, toate acestea pe un anumit tip de mediu CD. În cazul mediilor CD inscriptibile (CD-R), odată pusă informația pe suport, aceasta nu mai poate fi ștearsă. Doar mediile

reinscriptibile (CD-RW) acceptă, prin posibilitatea de a șterge informația, rescrierea acelui mediu. Cele mai performante unități CD-RW sunt dotate cu tehnologii care permit realizarea inscripționării în condițiile unui flux de date variabil și a unor medii de inscripționare de calități diferite.

Unitățile DVD-ROM acceptă citirea oricărui tip de CD și a DVD-urilor care pot stoca până la 4,9 GB pe o față. Există medii care permit utilizarea ambelor fețe, atingând astfel peste 9 GB.

Unitățile inscriptibile și reinscriptibile DVD sunt de mai multe tipuri: -R, -RW, RAM, +RW. A fost anunțată și apariția formatului +R, dar nu am avut ocazia să-l

vedem. Existența problemelor de compatibilitate, o anumită incertitudine legată de formatul care va avea câștig de cauză în viitor, prețul de aproximativ 500 \$ al unei unități inscriptoare, fac extrem de dificilă decizia achiziției.

Nu putem termina trecerea în revistă a unităților optice dacă nu pomenim de unitățile combo, capabile să citească medii CD și DVD și să scrie și rescrie medii CD.

Toate aceste unități se prezintă exterior sub aceeași formă, fiind destinate asamblării într-un locaș de 5,25". Unitățile pot realiza transferul de date prin interfață IDE sau SCSI. În cazul achiziției unei unități care se conectează prin interfață SCSI, trebuie să vă asigurați că există un controler SCSI care să vă permită conectarea la placa de bază.

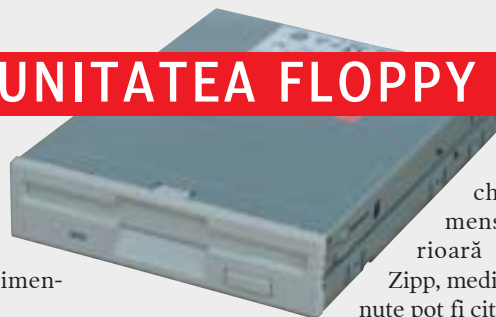
Unitățile optice sunt caracterizate de viteză de citire/scriere exprimată în multipli ai vitezei de citire a CD-urilor audio.

Unitatea de dischetă (floppy) a avut o viață extrem de lungă datorită utilității sale și lipsei de alternative. Este adevărat că vechile unități de dischetă de 5,25" au dispărut, dar cea de 3,5" cu capacitate de 1,44 MB încă mai supraviețuiește. Tentative de evoluție au existat. Într-o vreme au apărut dischete de 2,88 MB, dar nu au avut viață lungă. Apoi au apărut unitățile Zipp produse de către Iomega. Acestea mai sunt folosite și astăzi. Cu o capacitate de 250 MB pe o dischetă, unitățile Zipp sunt interne și externe. Utilizarea lor nu

s-a generalizat, ele fiind folosite mai ales acolo unde este nevoie de transferul unei informații de dimensiuni mai mari.

Deși se presupune că unitățile optice CD vor dispărea fiind înlocuite de DVD-uri, apariția unui nou standard, numit Mt. Rainier, permite funcționarea acestora ca

UNITATEA FLOPPY

unități de dischetă. Cu o dimensiune superioară dischetelor Zipp, mediile astfel obținute pot fi citite aproape în orice sistem datorită prezenței unităților de CD. Deocamdată în stadiu de standard neaplicat și aceasta poate fi o promisiune neonorată.

CONECTIVITATE

Prin conectivitate înțelegem modurile în care sistemul poate schimba informații cu exteriorul. Cele mai cunoscute și comune căi de comunicare sunt placa de rețea și modemul.

PLACA DE REȚEA

Scopul plăcii de rețea este de a realiza conexiunea dintre un sistem și o rețea locală. Placa de rețea reprezintă legătura fizică dintre cablul de rețea și magistrala internă a sistemului. Cele trei variante de bază ale plăcilor disponibile pe piață sunt: 8-bit, 16-bit și 32-bit. Cu cât este mai mare numărul de biți pe care se face

transferul de date, cu atât viteza de transmisie suportată de placa de rețea este mai mare. Majoritatea plăcilor din acest

Placă de rețea

moment suportă transfer de 10/100 Mbps, viteza de transmisie fiind setată automat în funcție de capacitățile plăcii de rețea de la celălalt capăt al conexiunii.

MODEMUL

Dezvoltarea atât de rapidă a internetului nu ar fi fost posibilă fără existența modemului. Aproape orice sistem procurat sau construit astăzi urmează să încorporeze și un modem pentru conectare la internet. Termenul „modem” este o prescurtare a expresiei *MO*dulator-*DE*-*MO*dulator, care desemnează operațiile efectuate de acest dispozitiv. Scopul unui modem este de a transmite informații în format digital prin intermediul liniilor telefonice. Modemul care transmite modulează informațiile într-un format compatibil cu linia telefonică, în timp ce modemul care primește demodulează semnalul pentru a obține forma inițială a datelor. Modemurile fără cablu

convertesc informațiile digitale în semnale radio și invers.

Viteza de transmisie suportată de primele modele de modemuri era de 300 bps (biți pe secundă). Pentru început, aceasta era mai mult decât suficientă, ea putând fi tradusă prin transmiterea a 30 de caractere pe secundă, ceea ce depășește viteza de tastare a omului. Odată cu momentul în care au început să fie transferate cantități mai mari de date, reprezentând de exemplu imagini, viteza de 300 bps nu mai putea fi suficientă. În interval de câțiva ani viteza de transmisie a modemurilor a cunoscut o evoluție spectaculoasă, ajungând în 1998 la 56 kbps.

Dacă în privința vitezei de transmisie a datelor nu încapă nici o îndoială că este cel mai bine să achiziționați cel mai rapid modem, atenția dumneavoastră se poate îndrepta spre alte aspecte, la fel de importante. Modemurile hardware

integrează un cip de procesare a datelor direct pe placa echipamentului. Astfel, prelucrarea informațiilor ce urmează a fi transmise sau care au fost recepționate se face direct la nivelul modemului. Modemurile software, cunoscute și sub numele de Winmode-uri, funcționează sub mediu Windows și folosesc puterea de procesare a sistemului pentru a prelucra informațiile de transmis sau primite. Avantajul modemurilor software constă în prețul mic de achiziție, creșterea puterii de prelucrare a sistemelor actuale fiind în favoarea acestora.

Decizia între un modem intern sau unul extern reprezintă de asemenea un aspect important. Modemurile interne se conectează de obicei pe un slot PCI. Ele sunt mai ieftine decât modelele externe și sunt de regulă modemuri software. Dezavan-

Modem intern

tajul acestui tip de modemuri constă în problemele de configurare care pot apărea odată cu instalarea. Modemurile externe sunt preferate de utilizatorii experimentați, fiind modemuri hardware. Dezavantajul este constituit de prețul mai mare de achiziție. Ușurința în instalare și configurare este însă un argument puternic în favoarea lor.

SISTEMUL DE SUNET

O componentă cu un grad tot mai ridicat de importanță într-un calculator o reprezintă modulul de sunet. Ce anume înseamnă acest modul? Este vorba despre placa de sunet, sistemul de boxe și microfon. La început, pentru redarea sunetelor era folosit un simplu difuzor, prin intermediul căruia utilizatorul era capabil să înțeleagă o serie de erori (bipuri) sau să se destindă cu muzica (sunete limitate în complexitate) dintr-un joc. Acest difuzor foarte simplu, există și astăzi, iar rolul de a înștiința utilizatorul de erori a rămas activ.

Placa de sunet este componenta răspunzătoare de toate sunetele pe care le scoate calculatorul, indiferent că este vorba de avertizări, muzică sau recunoaștere vocală. Ea poate îndeplini și roluri precum: amplificator audio (nu de putere foarte mare) sau corector de sunet prin elemente de filtrare. Pe placa

de sunet se află conectori pentru una sau mai multe intrări și ieșiri audio și diferite prize de conectare cu alte echipamente.

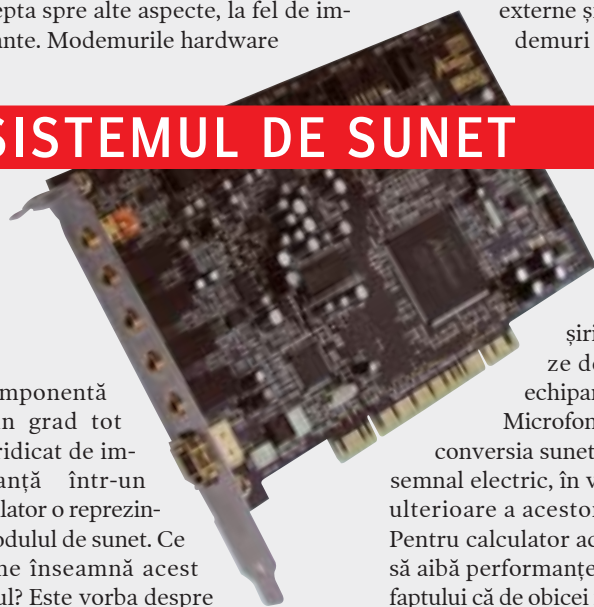
Microfonul are rolul de a face conversia sunetelor recepționate în semnal electric, în vederea transmiterii ulterioare a acestora către calculator. Pentru calculator acesta nu este nevoie să aibă performanțe deosebite, datorită faptului că de obicei nu se fac înregistrări profesionale doar prin intermediul unui calculator, el utilizându-se doar în cazul unor înregistrări neprofesionale sau aplicații de tip chat.

Sistemul de boxe reprezintă „gura” calculatorului, modul prin care acesta vă poate reda sunete. Modelele existente se adresează unei plaje extrem de largi de utilizatori, începând de la clasicul sistem stereo format din doar doi sateliți și până la cel mai nou standard acceptat în domeniu, modelul 5.1 (utilizat mai ales în cazul DVD-urilor).

La achiziționarea unei plăci de sunet este foarte important să aveți în vedere ținta pe care doriți să o atingeți: sistem de sunet pentru birou, pentru acasă sau pentru aplicații pretențioase, cum ar fi

jocurile sau prelucrările de sunet. De la bun început trebuie deci să aveți în vedere viitoarea utilizare a modulului de sunet. În aplicațiile pentru birou, locul unde de obicei se muncește, sau pentru persoane ce nu acordă o foarte mare importanță calității sunetului, cerințele multimedia nu sunt foarte pretențioase. Este destul de indicată achiziționarea unei plăci de sunet integrate în placa de bază, economisind în acest fel și ceva bani. Pe o astfel de placă de sunet (on-board) există de obicei trei conectori pentru sunet (intrare linie audio auxiliară, de microfon și o ieșire audio) și o priză pentru conectarea joystick-ului. În cazul în care v-ați orientat către o astfel de placă de sunet, sistemul de boxe nu vă dă multă bătaie de cap. Absența sunetului stereo este inadmisibilă în zilele noastre așa că achiziționarea unui sistem din două boxe este de la sine înțeleasă. Puteți opta însă și pentru un sistem 2.1, beneficiind în acest caz și de un subwoofer (ce redă sunetele de tonalitate joasă, bas-ul). Trecerea de la un sistem format din două boxe la unul 2.1 este substanțială (calitativ vorbind).

În afară de modelele de plăci de sunet onboard, există și modele separate (cele mai folosite), ce se introduc într-un slot (majoritatea PCI), și care de aici își iau în primire atribuțiunile. Acestea pot fi reprezentate de modele pretențioase sau mai puțin pretențioase din punct de ve-

dere al calității sunetului redat. Ele pot deține mai multe intrări și ieșiri, cipseturi dedicate prelucrării de semnal, diferite moduri de conectare cu alte echipamente (CD-playere, DVD playere, MP3 playere etc), lucruri de care e bine să întrebați înainte de a face pasul achiziționării, pentru a corela cât mai bine investiția cu necesitățile. La aceste plăci, pretențiile pot crește foarte mult, producătorii oferind practic o gamă de produse ce satisfac și cel mai înrăit „muzician”. Și așa am ajuns la cea de-a treia categorie de plăci de sunet, cele care se apropie sau chiar ajung la nivelul profesional. Sigur că latura financiară deja are aici ceva de spus, dar în cazul în care se dorește calitate... Există plăci solitare care sosesc și cu un alt modul auxiliar intern sau extern, modul ce are rolul de a mări performanțele plăcii. În acest sens, și pe placă și pe modul, se pot afla prize de conectare, digitale și analogice (RCA, S/PDIF, optic), indicatori de stare, potențioetre de volum general și microfoane, și o serie de alte astfel de controale și conexiuni, toate prezente în scopul creșterii performanțelor

lor audio. Să vedem acum și ce sistem de sunet am putea adevca la ultimele două modele de plăci de sunet (solitare de pla-

Sistem de sunet 5.1

ca de bază, cu sau fără un modul auxiliar) despre care am vorbit. Practic, în funcție de „forța” plăcii, putem folosi sisteme de boxe 2.1, 3.1, 4.1 sau 5.1. Atenție însă! Nu achiziționați un sistem de sunet 5.1 pentru o placă de sunet ce nu este capabilă să

reda sunetul în acest format. Achiziția nu ar avea în acest caz nici un sens.

Ca o concluzie la cele de până acum am putea spune următoarele: înainte de achiziție, calculați foarte bine ce performanțe doriți să atingeți cu sistemul de sunet (placă de sunet și sistem de boxe). Nu faceți achiziții cu probleme de incompatibilitate, așa cum am dat exemplul unui sistem de sunet 5.1 și o placă de sunet ce nu poate reda un astfel de format. Fiți foarte atenți la ce anume deține o placă de sunet: intrări, ieșiri, moduri de conectare către și de la alte echipamente, răspuns în frecvență, număr de canale și alte caracteristici proprii. Așa cum am menționat mai devreme, unele sisteme de sunet sosesc cu un modul extern de control și amplificare. Verificați și aici modurile de conectare, intrările și ieșirile acceptate, pentru a nu avea din nou problemele de incompatibilitate. Pe piață există la ora actuală modele de plăci de sunet și sisteme de boxe într-o varietate foarte mare. Rămâne doar să reușiți să faceți alegerea potrivită aplicațiilor pe care doriți să le dezvoltați.

În momentul conceperii sistemului este greu să estimăm cu exactitate modelele perifericelor ce urmează să fie achiziționate în viitor. Multitudinea de echipamente periferice existente pe piață, de la camere foto digitale, imprimante, scanere și până la unități CD-RW portabile, beneficiază de moduri de conectare diferite. Există posibilitatea ca modul de conectare al unui astfel de echipament periferic să nu fie suportat de placa dumneavoastră de bază. În această situație se poate apela la plăcile de extensie. Rolul lor este de a asigura interfața între sistem și echipamentul periferic respectiv.

SCSI

Majoritatea sistemelor desktop folosesc interfața IDE pentru conectarea unităților de stocare. Acei utilizatori care do-

resc să obțină performanțe superioare, stațiile de lucru și sistemele Apple Macintosh folosesc interfața SCSI (Small Computer System Interface). În esență, SCSI (pronunțat „scazi”) reprezintă o magistrală de date rapidă care permite conectarea mai multor dispozitive la același sistem. Avantajele SCSI sunt: viteză crescută de transmisie a datelor (până la 320 MBps), stabilitate în funcționare, posibilitatea conectării mai multor dispozitive pe aceeași magistrală, funcționarea pe majoritatea sistemelor. Potențialele probleme care pot apărea sunt: necesitatea configurării separate pentru fiecare sistem, suport limitat din BIOS, confuzie între diferitele versiuni

existente, inexistența unei interfețe software standardizate.

PLĂCI DE EXTENSIE

Adaptor SCSI

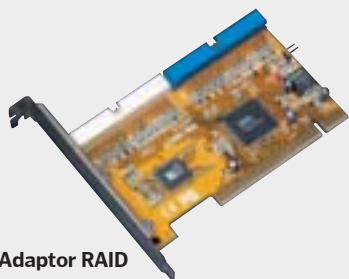
RAID

Tehnologia RAID (Redundant Array of Independent Disks, original numită Redundant Array of Inexpensive Disks) reprezintă o modalitate de a stoca aceleași date în locuri diferite (redundant), pe mai multe discuri. Astfel, scade simțitor riscul de a pierde date importante odată cu defectarea unui disc hard. Din punctul de vedere al sistemului de operare, sistemul RAID apare ca un singur disc. Cele mai folosite moduri RAID sunt:

Tipurile SCSI

	Rată maximă de transfer (MBps)	Lățime de bandă (biți)	Număr maxim de echipamente suportate	Viteza magistralei (MHz)
SCSI-1	5	8	8	5
Fast SCSI	10	8	8	10
Fast/Wide SCSI	20	16	16	10
Ultra SCSI	20	8	8	20
Ultra/Wide SCSI	40	16	8	20
Ultra2 SCSI	40	8	8	40
Ultra2/Wide SCSI	80	16	16	40
Ultra160 SCSI	160	16	16	40
Ultra320 SCSI	320	16	16	40

- **RAID-0:** cunoscut și sub numele de *stripping*, este singurul mod RAID în care informația nu este redundantă. Mai multe discuri hard sunt „văzute” de sistemul de operare ca fiind un sin-

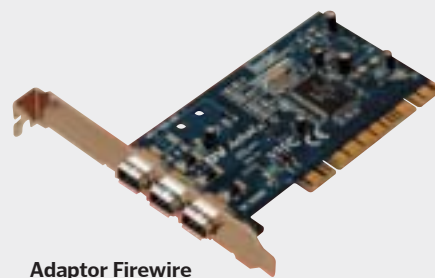
Adaptor RAID

gur disc cu capacitatea egală cu suma capacităților individuale ale discurilor. Se obține o creștere în performanțe, dar fără o creștere a gradului de securitate a datelor.

- **RAID-1:** sunt conectate cel puțin două discuri hard, fiecare reprezentând o copie identică a celui alt. Mai este cunoscut și sub numele de *mirroring*. Performanțele la citirea datelor cresc datorită posibilității de a accesa informația de pe oricare din discuri, în timp ce performanțele la scriere rămân aceleași ca pentru un singur disc. Cel mai mare avantaj al modului 1 este constituit de nivelul ridicat de siguranță asigurat datelor.

- **IEEE 1394 (FireWire)**

IEEE 1394 reprezintă o versiune îmbunătățită de magistrală serială, cunoscută mai ales după numele versiunii folosite de Apple, FireWire. IEEE 1394 folosește o singură conexiune pe placa de bază, putând extinde această conexiune până la un număr de 63 de echi-

Adaptor Firewire

pamente. Rata maximă de transfer este de 400 Mbps. Descrierea standardului este de magistrală serială între unul sau mai multe echipamente periferice și procesorul sistemului. Destul de multe echipamente periferice beneficiază de interfață FireWire, probabilitatea de a avea nevoie de o placă de extensie specială fiind destul de ridicată.

CARCASA

Dacă placa de bază reprezintă nodul de conectare a elementelor calculatorului, carcasa reprezintă spațiul în care se assemblează aceste elemente, inclusiv placa de bază.

Exterior, carcusele sunt caracterizate de formă, dimensiune și design. Forma, mai rotunjită sau mai pătrătoasă, se reduce la un paralelipiped care poate fi vertical (tower) sau orizontal (desktop). Datorită spațiului mai mare și accesului mai facil, în ultimul timp sunt preferate carcusele tower, acestea beneficiind și de avantajul unui spațiu de amplasare mai mic (urma tălpii este considerabil mai mică decât a unei carcuse desktop, dar față de aceasta, nu se poate pune nimic deasupra). Dimensiunea este un element important, a cărui alegere depinde de doi factori: spațiul disponibil pentru amplasarea unității centrale și componentele care sunt asamblate (ultimul criteriu ține de analiza interiorului carcusei). Designul carcuserilor, acea componentă care încântă ochiul și alungă monotonia, poate fi considerat limitat (în fond tot un paralelipiped rămâne) și nelimitat dată fiind forma panoului frontal și culoarea atât a acestuia cât și a întregii carcuse.

Considerând preferabil să realizăm asamblarea într-o carcasă verticală (tower) care oferă mai mult spațiu și mai multe variante de amplasare a componentelor, accesul în interior se poate face,

în funcție de model, prin îndepărtarea întregului acoperământ sau numai a panourilor laterale. Ultima variantă este mult mai comodă, în majoritatea situațiilor fiind suficient accesul din partea stângă a unității centrale (considerăm că în față aveți panoul frontal). Interiorul cuprinde sursa de alimentare și elementele de prindere a componentelor.

Sursa de alimentare furnizează energie

Capacul frontal împiedică accesul persoanelor nedorite la unitățile optice

tuturor componentelor prin intermediul cablurilor, numărul acestora și al conectorilor de pe ele variind. Numărul conec-

torilor, în general corelat cu puterea oferită de către sursă, poate constitui o limitare atunci când există mai multe componente (cablurile prelungitoare Y rezolvă totuși această problemă). Forma conectorilor este standardizată și nu permite introducerea decât într-o singură poziție (deși cu forța se poate orice). Sursa poate fi de tip AT sau ATX, alegerea ei fiind condiționată de modul de alimentare al plăcii de bază. La ora actuală majoritatea sistemelor folosesc surse ATX. În cazul în care ați fost neglijenți și nu ați estimat corect necesarul de putere al sursei, apar defecte atipice și aleatorii, în acest caz diagnosticarea fiind dificilă. Ca atare, este recomandabil să faceți socotelile de mai multe ori și la final să mai adăugați un procent de siguranță (10-20%) extrem de util în condițiile în care veți dori să mai îmbunătățiți sistemul.

De obicei carcasa se alege ultima pentru că trebuie să se țină cont de dimensiunea și forma tuturor componentelor care se assemblează în interior. Deși plăcile de bază au dimensiuni standardizate, plasarea componentelor și a conectorilor cablurilor de transfer de date rămâne la latitudinea producătorului. Prezența unor componente mai înalte (condensatori, conectori pentru cablurile de date etc.) poate împiedica în anumite carcuse utilizarea spațiului destinat plasării unităților optice sau a altor componente cu dimensiunea de 5,25" (panouri frontale, sertare pentru discuri hard etc.).

Poziția soclului pentru procesor corelată cu dimensiunea sistemului de răcire a procesorului și cu poziționarea sursei pot duce la supraîncălzire și, datorită acesteia, la erori în funcționare. Poziționarea soclurilor pentru conectarea cablurilor de date în corelație cu poziția unităților de stocare (discuri hard, CD-ROM etc.) pot duce, prin poziția cablurilor de date, la blocarea zonelor de circulație a aerului în carcasă, ceea ce determină de asemenea supraîncălzire.

Teoretic, schema de ventilație într-o carcasă verticală presupune intrarea aerului prin partea inferioară a panoului frontal și evacuarea acestuia prin partea superioară a părții din spate a calculatorului. Teoretic, aerisirea este forțată de ventilatorul sursei care scoate în permanență aerul din carcasă, creând o depresiune ce duce la intrarea aerului prin partea inferioară.

Practic însă, apar surprize. Panglicile de date asamblate neglijent împiedică circulația aerului. Uneori lipsesc orificiile care permit intrarea aerului prin partea inferioară a panoului frontal, existând totuși elemente de design care sugerează existența acestora. Discurile hard, unitățile de dischetă și unitățile optice sunt înghesuite, ceea ce duce la imposibilitatea de a fi ventilate și, prin supraîncălzire,

la apariția unor blocaje atipice în funcționare (difícil de diagnosticat).

Panoul lateral cu clapă facilitează accesul în interior fără șurubelniță

Rezolvarea constă în alegerea unei carcase suficient de mari, care să permită o asamblare aerisită a tuturor componentelor și, în cazul în care există mai multe elemente generatoare de căldură (procesorul central, procesorul grafic, discuri

hard și unități optice cu o viteză de rotație mare, elemente mari consumatoare de energie care solicită sursa de alimentare și duc la încălzirea ei), introducerea unor ventilatoare suplimentare.

Prin folosirea ventilatoarelor suplimentare se realizează introducerea forțată a aerului în partea inferioară, eventual în dreptul sloturilor pentru discurile hard, care sunt elemente generatoare de căldură și evacuarea forțată a aerului din carcasă. Plasarea ventilatoarelor suplimentare ține mai ales de arhitectura carcasei care oferă suportul inițial.

Mai mult, există carcase care permit, pentru o asamblare mai facilă, detașarea suportului pentru discuri hard și unități de dischetă. Există și alte facilități, extrem de utile, care pot fi considerate un lux dacă ținem cont că asamblarea se face teoretic doar o dată și că majoritatea sistemelor nu necesită scheme de ventilație mai complexe.

O carcasă bună costă. Se plătește și o structură inteligent concepută care permite realizarea unei scheme de ventilație performante, se plătesc și facilitățile legate de ușurința în asamblare, se plătește și finisajul și utilizarea unor materiale mai deosebite (aluminiiu, magneziu, cupru, titan...).

ACCESORII PENTRU ASAMBLARE

Accesoriile pentru asamblare sunt toate acele componente care sunt necesare sau măcar ajută asamblării și care nu se livrează împreună cu alte componente. Probabil că aceste accesorii le veți achiziționa abia după ce ați cumpărat toate componentele și ați evaluat ceea ce există și ce mai aveți nevoie.

Cablurile de date se livrează în general cu placa de bază, pentru conectarea dispozitivelor IDE fiind livrate de obicei două panglici. Dacă sunteți un fan al ordinii și transparenței, puteți achiziționa cabluri de date cilindrice care permit realizarea unei asamblări mai „aerisite”. Cablurile audio care fac legătura între unitățile optice și placa de sunet ar trebui să se livreze cu unitatea optică. Dacă vreți să folosiți ieșirea audio digitală a acestei unități, cablul trebuie achiziționat separat.

Se mai pot cumpăra **coliere de solidi-**

rizare a cablurilor de alimentare sau, cea mai bună soluție, spirale care îmbracă mănunchiurile de fire solidarizându-le.

Cablul de alimentare, șuruburi, inel de ferită - toate acestea ar trebui să se afle în cutia carcasei la achiziție

Un aspect important al funcționării eficiente este buna circulație a aerului în interiorul carcasei. În funcție de componentele folosite și de modul de asamblare se pot determina punctele critice și se pot achiziționa radiatoare și ventilatoare care să ajute procesul de răcire.

Punctele critice din punct de vedere termic în carcasă sunt procesorul, procesorul plăcii video, discul hard, unitatea optică.

Sistemele de răcire pentru procesor se împart în două mari categorii: cu evacuarea aerului direct în exteriorul carcasei și cu recircularea aerului în interiorul carcasei, acesta fiind împrăștiat prin ventilația generală a carcasei. Primele sisteme se întâlnesc mai ales în sistemele de serie, proiectate de integratori internaționali. Există și carcase care sunt dotate cu sisteme specializate de acest tip dar, din cauza plasării soclului de procesor,

sor în locuri diferite pe plăcile de bază (în funcție de model și de producător) trebuie verificată utilitatea lor înainte. Sistemele care produc recircularea aerului din carcasă depind în primul rând de eficiența ventilației din carcasă și abia apoi de eficiența realizării transferului termic cu procesorul. În mare, se pot distinge două componente: radiatorul, care are rolul preluării căldurii prin contact direct cu procesorul și al disipării ei prin intermediul aripilor profilate, și ventilatorul, care forțează circulația aerului printre aripile radiatorului, ridicând eficiența disipării termice. La radiatoare se poate optimiza transferul termic între procesor și talpa radiatorului prin folosirea unei paste siliconice, cu proprietăți de transfer

termic ridicate, care ocupă spațiile rezultate din imperfecțiunea prelucrării suprafețelor de contact. Radiatoare superior prelucrate, din materiale cu un coeficient de conducție termică ridicat și cu o formă care favorizează disiparea energiei termice, ajung să coste uimitor de mult, dar sunt foarte eficiente. Ventilatoarele sunt mai mult sau mai puțin fiabile (construite pe lagăre sau pe bile), principala lor caracteristică fiind totuși volumul de aer transferat. Acesta depinde de turația folosită, de înălțimea și lățimea elicei și de forma ei. O caracteristică a elicei, care ține de nivelul de poluare sonoră, este sunetul pe care-l produce în funcționare, din această cauză fiind realizate ventilatoare cu turația comandată de către placa

de bază, în funcție de temperatura măsurată a procesorului. Și în această situație eficiența se plătește.

Majoritatea plăcilor video au răcire activă pe procesor (pe lângă radiator există și un ventilator) și uneori răcire pasivă (doar radiator) pe memorii.

Ventilatoarele pentru discurile hard sunt elemente opționale, utilitatea lor fiind vizibilă mai ales în sistemele aglomerate, cu o utilizare intensă a discului. Nu am văzut încă sisteme de răcire pentru unitățile optice, deși uneori se încălzesc extrem de tare. Creșterea temperaturii în unitățile optice din cauza vitezei mari de rotație poate duce la explozia mediilor optice folosite (doar la CD-uri deocamdată).

DISPOZITIVE DE INTRARE

Gheara

Tastatura a suferit de-a lungul timpului un număr destul de mic de perfecționări. Au apărut butoane în plus, a fost modificată poziția lor, au apărut alături de modul de conectare AT (conector mare, rotund) modul de conectare PS2 și modul de conectare prin intermediul portului USB. Putem considera că tastaturile fără fir sunt o variantă a tastaturii conectate pe port USB, o variantă mai comodă dar și mai scumpă. Forma a evoluat și ea, tastatura fiind influențată de apariția conceptului de ergonomie.

Evoluția **mouse-ului** a fost ceva mai dinamică. Forma diferă de la mouse-ul standard, oval, la mouse-ul ergonomic, care permite o poziție relaxată a mâinii. Alături de cele două sau trei butoane situate pe partea superioară, a apărut roțița de scroll și butoanele situate lateral pentru a putea fi accesate cu degetul mare. În plus, mecanismul de determinare a mișcării a evoluat și el, de

la mouse-ul cu bilă la mouse-ul optic cu tehnologie de urmărire IntelliEye, fără contact, fiind o cale destul de lungă. Conectarea se poate face pe portul serial, pe portul PS2 sau pe portul USB. A evoluat și softul pentru mouse, fiecărui buton putându-i-se aloca o anumită funcție.

Pentru o sumă puțin mai mare, puteți achiziționa un mouse cu o precizie satisfăcătoare.

Dacă sunteți un împătimit al jocurilor, puteți lua un **joystick** ieftin sau puteți opta pentru o mașinărie complexă care, cu ajutorul a unu-două motoare vă poate

(monitoare a căror suprafață este sensibilă la atingere).

Există dispozitive special concepute care nu se pot încadra în nici o categorie, acesta fiind și cazul „**Ghearei**”. Din punctul de vedere al formei, aceasta se apropie de un mouse pentru mâna stângă, așa cum se vede ergonomia fiind principala preocupare. Dotată cu patru taste pentru degetul mare, câte două pentru degetul arătător și cel mijlociu și câte o una pentru inelar și degetul mic, se obține un total de 10 butoane, având posibilitatea de a programa acțiunea pentru fiecare în parte și pentru combinații de mai multe taste. La o socoteală simplă, realizând doar combinații ale tastelor alocate degetului mare (similar cu utilizarea a 4 taste shift diferite) avem 30 de combinații, deci 30 de funcții care se pot aloca. Și se poate și mai mult... Ca orice lucru bun există și părți rele, dimensiunea unică ne-

Tastatură

oferi o senzație intensă de realism.

Puteți transmite informații calculatorului și prin intermediul **tabletelor grafice** sau al **touch screen-urilor**

fiind la fel de comodă și pentru mâini de dimensiuni mai mici și asta în condițiile în care scopul inițial al „**Ghearei**” a fost înlocuirea tastaturii în jocuri.

MONITORUL

Dintre toate echipamentele periferice de ieșire, monitorul este de departe cel mai utilizat. Majoritatea monitoarelor sistemelor desktop folosesc un tub catodic (Cathode Ray Tube - CRT), în timp ce sistemele portabile încorporează ecrane cu cristale lichide (Liquid Crystal Display

Monitor CRT

- LCD). Scăderea puternică a prețurilor monitoarelor LCD a dus la o rată de adopție din ce în ce mai crescută a acestora și în rândul utilizatorilor de sisteme desktop.

Atunci când decideți tipul de monitor potrivit nevoilor dumneavoastră trebuie să luați în considerare câteva aspecte determinante.

TEHNOLOGIA FOLOSITĂ

Introdusă în 1987, tehnologia VGA (Video Graphics Array) este folosită și astăzi, deși de-a lungul anilor a suferit o serie de îmbunătățiri. În 1990 a fost prezentată tehnologia XGA (eXtended Graphics Array) care suporta o rezoluție de 800x600 pixeli în 16,8 milioane de culori sau 1024x768 pixeli în 65,536 de culori. Majoritatea monitoarelor existente astăzi folosesc tehnologia UXGA (Ultra XGA). Aceasta oferă suport pentru 16,8 milioane de culori cu rezoluții de până la 1600x1200 pixeli, depinzând de dimensiunea memoriei plăcii grafice. Un adaptor UXGA preia informația în format digital și o transformă în semnal analog prin intermediul unui convertor (Digital-to-Analog Converter - DAC). Odată trecută în format analog, informația este trimisă către monitor prin intermediul cablului

VGA. Procesul de convertire a informațiilor din format digital în format analog conduce la o diminuare a calității. Pentru a evita această pierdere a fost conceput un nou standard: Digital Video Interface - DVI. Astfel, informația este transmisă către monitor direct în format digital.

SUPRAFAȚA VIZIBILĂ

Există două caracteristici care definesc suprafața vizibilă: proporția laturilor și dimensiunea diagonalei. Marea majoritate a monitoarelor disponibile astăzi prezintă o proporție a laturilor de 4:3, ceea ce înseamnă că raportul dintre dimensiunea lățimii și cea a înălțimii ecranului este de 4 la 3. Cele mai întâlnite dimensiuni ale diagonalei sunt de 15, 17, 19 și 21 inch. Diagonalele ecranelor de la sistemele portabile sunt mai mici și variază între 12 și 15". De notat că o diagonală de 15" pentru un ecran LCD echivalează cu o diagonală de 17" pe un ecran CRT.

Dimensiunea suprafeței vizibile va afecta în mod direct rezoluția folosită. Aceeași rezoluție va asigura o imagine mai bine conturată pe un monitor cu diagonala ecranului mai mică, deoarece același număr de pixeli este distribuit pe o suprafață mai mică.

Cele mai populare monitoare astăzi sunt cele CRT de 17", dar odată cu scăderea prețurilor la monitoarele LCD acestea sunt tot mai prezente pe birourile utilizatorilor.

REZOLUȚIA MAXIMĂ

Rezoluția se referă la numărul de pixeli (puncte individuale de culoare) afișați pe suprafața ecranului. Exprimarea rezoluției folosite se realizează prin identificarea numărului de pixeli de pe axa orizontală și cea verticală, cum ar fi 640x480. Suprafața vizibilă a ecranului, rata de reîmprospătare a imaginii și distanța dintre doi pixeli alăturați determină rezoluția maximă suportată de monitor.

DOT PITCH

Distanța dintre pixeli (dot pitch) este cu atât mai bună cu cât este mai mică. Micșorarea acestei distanțe conduce la obținerea unor rezoluții din ce în ce mai bune. De exemplu, un ecran cu pixelii așezați pe 1280 de rânduri și 1024 de

coloane va suporta o rezoluție maximă de 1280 x 1024 pixeli.

RATA DE REFRESH

În cazul monitoarelor CRT, rata de refresh (reîmprospătare) reprezintă numărul de imagini afișate pe ecran într-o secundă. Dacă monitorul dumneavoastră oferă o rată de refresh de 72 Hz (Hertz), înseamnă că toți pixelii ecranului sunt reîmprospătați de 72 de ori pe minut. Rata de refresh este extrem de importantă sub aspectul ergonomiei, putând avea urmări grave asupra vederii dumneavoastră. Atunci când rata de refresh este mai mică de 72 Hz, ochiul uman va recepționa o pâlpâire continuă a imaginii, ceea ce va conduce la obosirea sa prematură și apariția durerii de cap.

ADÂNCIMEA DE CULOARE

Combinăția dintre modurile de lucru suportate de placa video și de monitor determină numărul de culori care pot fi afișate. De exemplu, un ecran care poate opera în modul SuperVGA (SVGA) poate afișa până la 16.777.216 de culori,

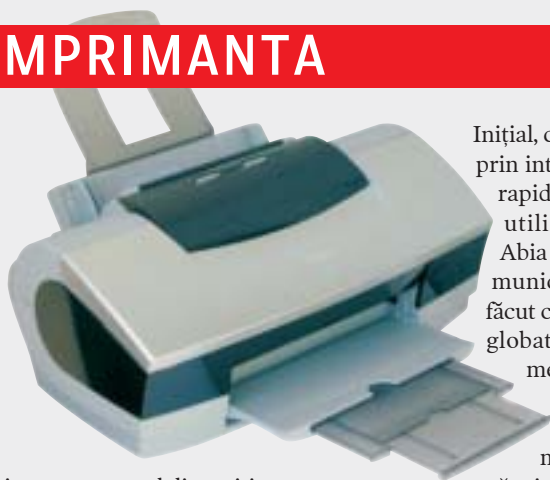

Monitor LCD

deoarece poate lucra cu o descriere pe câte 24 de biți pentru fiecare pixel. Numărul biților utilizați pentru descrierea unui pixel mai este cunoscut și sub numele de adâncime de culoare.

La o adâncime de culoare de 24 de biți, 8 biți sunt alocați fiecărei culori primare - roșu, verde și albastru. Această adâncime de culoare este de asemenea cunoscută sub numele de *true color* deoarece poate produce peste cele 10 milioane de nuanțe pe care ochiul uman este capabil să le discearnă. Afișarea în 16 biți de culoare poate produce doar 65,536 de culori.

IMPRIMANTA

Imprimanta este acel dispozitiv care permite tipărirea pe hârtie a documentelor create de dumneavoastră. Indiferent de tipul de imprimare, de posibilitățile de a tipări monocrom sau color, din punctul de vedere al achiziției de componente pentru un sistem contează doar modul în care se realizează comunicarea imprimantei cu calculatorul.

Inițial, comunicarea a fost făcută prin intermediul portului serial, rapid fiind totuși generalizată utilizarea portului paralel. Abia de curând avantajele comunicării prin portul USB au făcut ca această soluție să fie înglobată în majoritatea echipamentelor.

Imprimantele destinate utilizării în grupuri mari de lucru și capabile să tipărească documente a căror complexitate se traduce într-o cantitate mare de date sunt capabile să lucreze în rețele de calculatoare, conectarea realizându-se prin intermediul unor dispozitive numite print-servere. Pentru a putea tipări pe aceste imprimante este suficientă conectarea la rețeaua respectivă prin intermediul unei plăci de rețea.

SISTEMUL DE OPERARE

Sistemul de operare este acea componentă software care ne permite să folosim aplicațiile dorite. Acesta controlează funcționarea componentelor hardware din interiorul sistemului, chiar dacă mulți utilizatori nu pot da o definiție clară a sistemului de operare. Un lucru însă este cert: un sistem de operare bine ales pentru nevoile utilizatorului, corelat cu capabilitățile hardware și instalat corect nu ne va da bătăi de cap, iar acesta este cel mai important lucru.

Toate sistemele desktop folosesc un sistem de operare. Cel mai răspândit în rândul utilizatorilor individuali este Windows, în diverse variante: 3.x, 95, Me, XP, NT etc. Chiar dacă mai vechi, sistemele de operare UNIX și cele de pe calculatoarele Macintosh nu se bucură de aceeași răspândire. Primul datorită spectrului de adresabilitate, iar cel de-al doilea datorită răspândirii foarte restrânse a mașinilor care îl folosesc. Apariția Linux a fost privită ca o alternativă la situația de semimonopol în care se afla Windows. Sistemul openSource reprezintă marele avantaj al acestui sistem de operare. Există sute de sisteme de operare dedicate anumitor aplicații specializate, cum ar fi controlul sistemelor

de producție în timp real, roboții industriali

sau sistemele departamentale.

Privit la un nivel primar, sistemul de operare se ocupă cu două lucruri:

- administrează resursele hardware (procesorul, memoria, discul hard etc.) și software ale sistemului.
- furnizează un mediu stabil și eficient pentru ca aplicațiile să lucreze cu diferitele componente, fără să cunoască nimic despre caracteristicile tehnice ale acestora.

STUDIUL PIEȚEI

Dacă sunteți hotărât în privința configurației și știți ce doriți de la fiecare componentă în parte, studiați documentația existentă pe web și întrebați persoane care folosesc deja acea componentă în privința incompatibilităților. Există situații în care anumite componente nu funcționează bine împreună, deși nu există nici un motiv aparent care să justifice acest lucru. Acest lucru poate apărea la componente de același tip, dar realizate de alt producător. Străduiți-vă să beneficiați de experiența altora, după achiziție fiind prea târziu!

ACHIZIȚIA

Aici este momentul delicat în care ați ajuns, să știți cu precizie ce anume doriți, ce anume găsiți și cât trebuie să plătiți pentru ceea ce veți primi.

Situația este clară: dumneavoastră dați banii, firma distribuitoră vă oferă produsul. La achiziție firma este obligată să vă dea produsul sigilat. Odată produsul luat, dumneavoastră beneficiați de condițiile garanției. Acest lucru înseamnă că, în cazul unei defecțiuni, firma de la care ați cumpărat este obligată să repare sau să înlocuiască echipamentul respectiv, dar nu răspunde de absența accesoriilor din cutie. Așa că la achiziție este bine să desigilați produsul în prezența reprezentantului furnizorului și, împreună cu acesta, să verificați că în pachet există tot ceea ce este prevăzut: cabluri, șuruburi, conectori, manuale, CD-uri cu drivere și programe suplimentare etc.

Date fiind condițiile garanției, deși este obligația furnizorului să probeze cumpărătorului funcționarea produsului la vânzare, nu este necesar întotdeauna acest lucru, mai ales când componenta achiziționată poate fi probată doar prin includerea într-un sistem.

Dacă se uită cumva eliberarea facturii și a „Certificatului de garanție și conformitate”, nu ezitați să le cereți. Sunt singurele documente care certifică achiziționarea componentelor de la acel furnizor și, deși nu vă dorim așa ceva, atunci când apar probleme sunt de mare ajutor.

Știm cu certitudine că există com-

ponente la mâna a doua sau chiar la prima mână care, printr-un mod misterios pentru noi, se vând fără factură, dar la un preț avantajos. Luați în considerare că garanția acordată în acest caz este egală cu zero.

Mai mult, pentru a nu exista probleme, verificați personal prezența și starea sigiliilor sau a elementelor de identificare folosite de furnizor pentru produsele sale. Dacă acestea sunt deteriorate sau sunt amplasate în locuri nepotrivite, unde se pot deteriora extrem de ușor în procesul de asamblare, nu ezitați să cereți înlocuirea lor sau chiar a produsului (uzura sigiliului poate indica folosirea lui sau o proastă depozitare).

REEVALUAREA

Felicitări! Sunteți fericitul posesor a ceea ce, cu puțin noroc și îndemânare, va deveni calculatorul dumneavoastră, acea mașină de vis care vă dă atâtea satisfacții... Din acest moment, cu foarte puține excepții, reușita depinde doar de dumneavoastră și uneltele folosite.

Atunci când ați făcut informarea inițială ați presupus existența unor accesorii care însoțeau componentele. Acum constatați că ele nu există și sunt totuși necesare, deci vor fi cumpărate. Pe parcursul achiziției, în mod sigur au apărut elemente noi. Citiți documentația fiecărei componente în parte. Informațiile despre compatibilitate, condițiile de lucru, recomandările pentru asamblare și pentru funcționare sunt elemente care trebuie cunoscute. Acum aflați tot ceea ce spune producătorul că poate face componenta sa și în ce mod. În funcție de toate aceste informații puteți achiziționa tot ceea ce vă lipsește pentru a face din aceste componente separate o unitate funcțională: un sistem de calcul.

Pentru a putea transforma componentele separate în calculator aveți nevoie de unelte.

O trusă de asamblare spartană poate conține numai o șurubelniță în cruce. Dacă doriți să vă descurcați mai ușor, ar fi bine să aveți încă o șurubelniță în cruce de dimensiune mai mică, două chei tubulare (una de 1/4 și una de 3/16), un creion lanternă, un dispozitiv care să permită recuperarea șuruburilor din zone mai puțin accesibile (arată ca un creion cu cleme de prindere într-o extremitate și butonul de acționare în cealaltă), un clește cu fălci late, unul cu vârf conic și un patent, poate și o pensetă (pensetele stomatologice cu cioc sunt extrem de comode), poate și o oglindă stomatologică care să permită observarea componentelor care sunt

plasate în afara ariei vizibile (este o oglindă rotundă cu diametrul de 1,5 cm plasată înclinat la capătul unui element de susținere). Un lux, destinat deja profesioniștilor, ar fi utilizarea unei șurubelnițe electrice și a unei truse de capete de șurubelniță.

Trusa descrisă este destinată asamblării unui calculator și nu depanării, o trusă de depanare fiind dotată și cu alte unelte.

Asemenea truse de unelte se găsesc în comerț, nefiind necesară achiziția separată, dar... prețul este atât de bun încât vă puteți descurca și cu o șurubelniță în cruce.

Dacă una dintre componente nu funcționează corect, odată ansamblul fiind realizat, va fi necesară identificarea ei, altfel spus va trebui să determinați cauza problemelor. Firmele furnizoare răspund fiecare de componenta furnizată și nu de funcționarea celorlalte componente. Dacă ați avea o firmă și ați avea componente în stoc ați putea încerca prin metoda eliminării, înlocuind fiecare componentă în parte și încercând să vedeți dacă a dispărut defectul. Sau ați putea utiliza plăci de extensie pentru testare. Sunt echipamente care se introduc în sistem prin intermediul unui port PCI al plăcii de bază și monitorizează procesul de pornire, indicând punctul în

care acesta a eșuat sau nu a evoluat corect și restrângând în acest mod aria de căutare. Și aceste echipamente costă, așa că sperați ca totul să meargă bine sau ca defectul, dacă există, să fie evident.

Producătorii componentelor nu furnizează întotdeauna pe CD-ul din pachet ultimele drivere existente, uneori apărând versiuni noi, perfecționate, după data producerii. Aceste versiuni noi de drivere și utilitare pot fi găsite pe internet, pe siteurile producătorilor.

Driverul poate fi ale producătorilor echipa-

mentului, ale producătorilor cipsetului central pe care se bazează echipamentul (cazul plăcilor video, al plăcilor de bază dotate cu cipseturi produse de Intel, Via etc.) sau ale unei a treia părți, care fără a avea o legătură directă cu producerea echipamentului a realizat drivere perfecționate pentru că a fost interesată.

Noile drivere pot aduce o eficiență mai mare în funcționare sau pot remedia unele probleme existente. Acum este momentul potrivit să căutați aceste drivere și să le procurați. Notați adresele internet de la care le-ați luat pentru a putea verifica ulterior, la intervale mai mari de timp, apariția unor noi drivere.

CONSTRUCȚIA SISTEMULUI

Acum că v-ați asigurat de existența tuturor componentelor necesare unei bune desfășurări a procesului de asamblare, să trecem la partea practică.

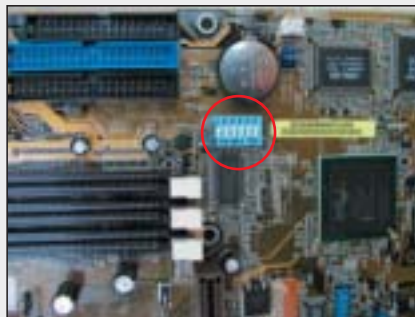
Dacă aveți orice fel de dubiu în privința modului în care se realizează una dintre etapele asamblării nu ezitați să apelați la un specialist, costul componentelor fiind suficient de mare încât să nu merite realizarea de experiențe. Țineți cont că o experiență nereușită se plătește din buzunarul propriu.

CONFIGURAREA PLĂCII DE BAZĂ

Este recomandabil ca această etapă, ca și instalarea procesorului, coolerului și a memoriei să se facă înainte de montarea plăcii în carcasă. Dacă este vorba de înlocuirea unei componente într-un sistem deja existent, sigur că este mai simplu să se lucreze direct în carcasă, însă atunci când construiți sistemul de la zero este bine să urmăriți ordinea descrisă în cele ce urmează.

Totul pornește de la citirea manualului plăcii de bază. Acesta poate exista tipărit sau în format electronic, pe CD-ul cu drivere, programe utilitare și documentație de ultimă oră. De obicei, manualul vă ghidează, pas cu pas, în toate operațiile care țin de montarea componentelor pe placa de bază.

Configurarea plăcii de bază poate crea o ușoară stare de confuzie în rândul celor care se află la prima experiență de acest gen, însă vă veți da repede seama că lu-

DipSwitch

crurile nu stau deloc așa. Mai ales dacă înțelegeți instrucțiunile din manualul de utilizare. Majoritatea plăcilor existente astăzi pe piață nu mai necesită configu-

rare din jumperi, însă există și modele la care este necesară setarea unuia sau mai multor jumperi. Plăcile de bază sunt construite pentru a putea funcționa cu mai multe versiuni de procesoare și uneori pentru mai multe tipuri de memorie. Configurarea jumperilor reprezintă modul prin care îi „spuneți” plăcii de bază cu ce procesor și cu ce memorie urmează să lucreze.

În manual veți mai găsi menționate și particularitățile plăcii dumneavoastră de bază. Țineți cont de alocarea partajată a resurselor plăcii pentru sloturile PCI (IRQ etc.)

PREGĂTIREA CARCASEI

Este o etapă care nu ar trebui să pună nici un fel de probleme, dar nici nu ar trebui trecută cu vederea.

În principiu, carcasa trebuie să conțină în interior cel puțin cablul de alimentare și o punghă cu șuruburile utilizate pentru solidarizarea componentelor. Există carcase inteligente care permit asamblarea componentelor fără a fi utilizate nici un fel de șuruburi.

Carcasa pe care am ales-o pentru exemplificare are panourile laterale detașabile și sursa plasată în partea superioară, orizontal. Este o soluție simplă, necostisitoare și care permite o bună ventilație.

Înlăturarea celor două panouri laterale se face prin desfacerea celor patru șuruburi din spatele carcasei. Din interior se scoate cablul de alimentare și pungha cu șuruburi în care se vor pune cele patru șuruburi scoase anterior (fiți ordonați sau veți aduna șuruburi de prin cameră timp de două zile).

Există multe modele de carcase la care

capacul este format dintr-o singură bucată.

Deși principiul este același, fiecare model de carcasă prezintă anumite caracteristici particulare. O facilitate destul de rar întâlnită în cazul carcaselor ieftine și foarte utilă este posibilitatea de a demonta suportul de susținere a plăcii de bază. Astfel, placa de bază poate fi instalată separat, fiind apoi inserată în carcasă cu totul.

Oricum, pregătirea carcasei se face prin stabilirea poziției în care vor fi plasate unitatea de dischetă, discul hard și unitatea sau unitățile optice. Unitatea de dischetă și discul hard se plasează, dacă se poate, în așa fel încât să existe

Înainte de asamblare

între ele un spațiu suficient circulației aerului. Atunci când ați stabilit locul pentru ele puteți îndepărta capacul din plastic al locașului unității de dischetă (unele carcase au o fantă special creată în panoul frontal) și partea metalică din spatele panoului frontal. Dacă nu este posibil acest lucru, puteți plasa unitatea de dischetă lipită de discul hard, dar acesta nu se va putea ventila suficient, existând pericolul supraîncălzirii sale.

La alegerea locului unității sau unităților optice trebuie ținut cont de poziția plăcii de bază și de disponerea conectorilor săi. Este momentul să luați placa de bază și, introducând-o în interior, să observați locul în care sunt plasate elementele de prindere de carcasă. Se scoate placa de bază, se fixează soclurile pentru șuruburi și/sau elementele de

prindere din plastic (distanțatoare), apoi se introduce din nou placa de bază în interior verificând dacă elementele de prindere sunt poziționate corect. Dacă aceste elemente sunt poziționate corect, se poate încerca și introducerea unității optice în interior, pentru a vedea dacă nu se lovește de componentele plăcii de bază. Alegeți locașul potrivit, ținând cont de componentele plăcii de bază, de spațiul ocupat de memorii, de spațiul existent în jurul unității optice (este preferată o poziție care să permită o circulație cât mai bună a aerului, în timpul citirii, unitățile optice încălzindu-se considerabil). În final, se scoate unitatea optică.

Placa de bază a rămas în interior și este momentul să vedeți unde vor fi plasate plăcile de extensie pentru a putea marca tăblițele metalice ce vor fi scoase din partea din spate a carcasei. Porniți de la poziționarea plăcii video, urmată apoi de alegerea locului pentru celelalte plăci de extensie. Identificați un slot de extensie potrivit pentru placa video. Dacă placa este PCI, se recomandă utilizarea slotului PCI 1. În cazul cel mai probabil, în care placa este AGP, există un singur slot. Poziționarea plăcilor de extensie trebuie să țină cont de modul în care se face ventilația și de restricțiile impuse de alocarea resurselor plăcii de bază pe sloturile PCI. Apoi, scoateți placa de bază din carcasa și înlăturați inserția metalică a carcasei de la nivelul respectivului slot. De obicei aceste inserții sunt prinse cu șuruburi, dar există și carcase la care acestea trebuie rupte pur și simplu. Nu efectuați ultima operație cu placa de bază în interior, existând șansa să loviți componentele electronice sau să zgâriați cablajul.

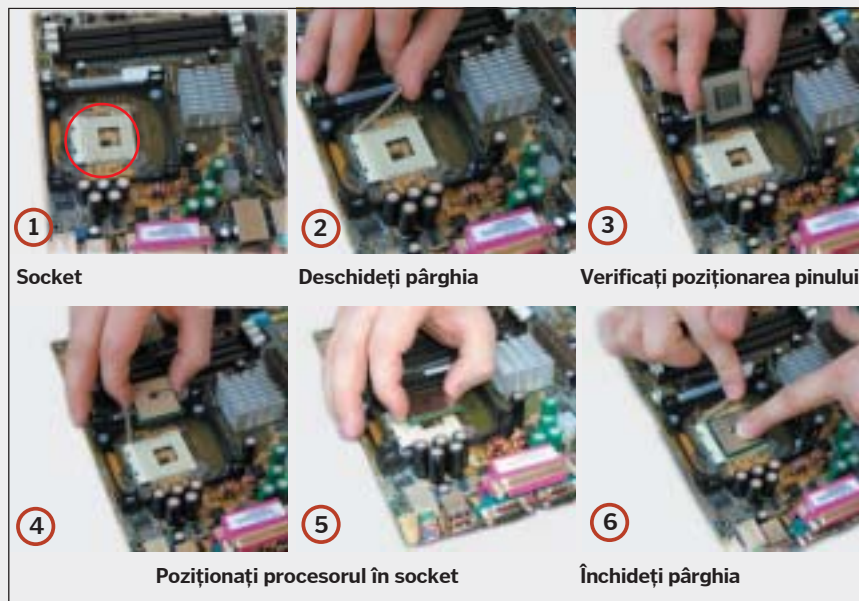
Ultima etapă este montarea ventilatoarelor suplimentare, dacă acestea există.

Pregătirea carcasei a fost terminată și puteți trece la pasul următor.

INSTALAREA PROCESORULUI

Este un proces destul de simplu și direct. Există însă pericolul de a vă grăbi și din neatenție să spargeți pur și simplu mica, dar costisitoare componentă. De aceea este recomandată operarea cu grijă a pașilor următori.

Indiferent de felul procesorului, instalarea se face la fel. Toate socketurile existente astăzi folosesc sistemul ZIF (Zero Insertion Force). Acest lucru înseamnă că nu este nevoie de nici un fel de apăsare sau forțare a procesorului pentru a

se poziționa în socket. Pașii de instalare sunt următorii:

1. Verificați pini. Priviți în lungul și-rurilor de pini și verificați dacă aceștia sunt perfect aliniați. În cazul în care există pini strâmbi, procesorul nu va intra în socket. Dacă există un număr prea mare de pini îndoiți, atunci este cel mai bine să cereți înlocuirea procesorului de la magazinul de la care l-ați achiziționat. Dacă există unii sau doi pini îndoiți, puteți încerca să îi îndreptați cu o pensetă, dar **CU FOARTE MARE ATENȚIE**.

2. Deschideți socketul. Această operațiune se realizează prin ridicarea pârghiei de pe partea laterală a acestuia. Ca și până acum, și această operațiune necesită atenție și blândețe.

3. Poziționați cipul. Pentru a executa această operațiune trebuie identificat pinul 1, atât pe cip cât și pe socket. Pe procesor, colțul cu pinul 1 este marcat distinctiv și nu poate fi confundat. Pe socket, pinul 1 este marcat fie prin cifra 1 scrisă în dreptul acestuia, fie prin lipsa orificiului din colțul destinat pinului 1.

4. Inserați procesorul. Odată poziționat conform punctului 3, procesorul ar trebui să se așeze fără probleme în socket. Dacă acest lucru nu se întâmplă, motivul poate fi constituit fie de deschiderea incompletă a socketului, fie de un pin îndoit și neobservat la pasul 1, fie pinul 1 nu se află în poziția corectă. În acest caz repetați verificările de mai sus.

5. Închideți socketul. Mențineți procesorul fixat la poziție cu ajutorul unui deget, fără să apăsați, și închideți pârghia

socketului. S-ar putea să întâmpinați o ușoară rezistență, dar este un lucru normal, deci nu vă speriați.

INSTALAREA COOLERULUI

Rolul coolerului este de a răci procesorul în timpul funcționării, menținând o temperatură cât mai scăzută și nepericuloasă. Dacă acesta nu este instalat corect, înseamnă că nu va funcționa, iar acest lucru se va observa prea târziu prin arderea procesorului. Iată pașii de bază în această operațiune:

1. Aplicați pasta termoconductoare siliconică pe suprafața de contact a procesorului cu coolerul. Acest tip de pastă nu se mai folosește în unele tipuri de procesoare, iar în cazul altora este deja aplicată pe cooler. Chiar dacă aplicarea unei cantități prea mari nu va dăuna procesorului, siliconul se va întinde odată cu strângerea coolerului și poate murdări zona alăturată.

Verificați poziționarea corectă

**Așezați
coolerul
pe procesor**

**Fixați
coolerul**

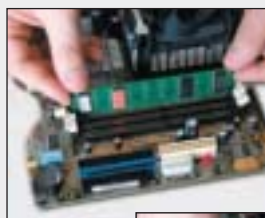
2. Placa de bază fiind așezată pe o suprafață plană, plasați radiatorul deasupra procesorului și apăsați ușor. Majoritatea coolerelor noi folosesc un clip metalic pentru a se fixa de socket. Operațiunea de prindere a clipurilor necesită foarte mare atenție. Există riscul de a apăsa prea tare și de a sparge procesorul. De asemenea, dacă folosiți o șurubelniță pentru a ghida urechea clipului aveți grijă să nu o scăpați în placa de bază, spargerea acesteia însemnând în majoritatea cazurilor și înlocuirea ei.

4. Verificați dacă există un contact perfect între procesor și cooler.

5. Conectați alimentarea coolerului, în funcție de tipul de conector, fie pe placa de bază la pinul indicat în manual, fie la unul dintre cablurile care pornesc din sursa de tensiune.

INSTALAREA MEMORIEI

Așa cum am mai spus, instalarea modulelor de memorie se recomandă a fi făcută tot înainte de atașarea plăcii de bază la carcasă. Așezarea lor se realizează conform indicațiilor din manual, existând

**Poziționați
corect
modulul**

**Verificați
poziția
închizătorilor**

reguli și restricții în funcție de tipul de memorie și de placa de bază folosită. Modulele de memorie existente astăzi permit instalarea doar în poziția corectă. Pentru a fi siguri că nu există totuși nici o restricție, verificați mai întâi manualul de utilizare al plăcii de bază. Pașii care trebuie urmați sunt:

1. Decideți care sunt sloturile în care se amplasează modulele de memorie.

2. Poziționați modulul de memorie deasupra slotului, apoi apăsați ușor, fără a înclina modulul de memorie, până când cele două închizători din capetele slotului se blochează.

3. Verificați poziția închizătorilor din capetele slotului, astfel încât să fie ambele blocate; introducerea incompletă a modulelor de memorie în sloturi poate duce la blocarea sau defectarea calculatorului.

4. Repetați pașii de mai sus pentru toate DIMM-urile pe care doriți să le instalați.

INSTALAREA PLĂCII DE BAZĂ

Odată montate procesorul și memoria pe placa de bază este momentul ca aceasta să fie fixată în carcasă. Plasați placa de bază în carcasă și asigurați-vă că orificiile de prindere sunt așezate deasupra distanțierelor. Poziționați mai întâi toate șuruburile, fără a le strânge complet. Când toate șuruburile sunt poziționate, puteți să le înșurubați complet. Verificați dacă placa este fixată corect.

Conectați apoi alimentarea plăcii de bază (conectorii respectivi pleacă din sursă). În cazul plăcilor de bază pentru Pentium 4 există doi conectori de alimentare ce trebuie conectați pe placa de bază. Pentru a respecta corectitudinea operațiunii, verificați manualul de utilizare.

Urmează cuplarea legăturilor către butoanele și ledurile de pe panoul frontal și a difuzorului intern al carcasei. Ultima este cuplarea cablurilor de date pentru unitatea de dischetă, discuri hard și unități optice.

CONFIGURAREA UNITĂȚILOR DE STOCARE

Această operațiune se realizează înaintea montării unităților în carcasă, fiind mult mai ușor de lucrat cu jumperii în acest fel. Înainte de acest pas trebuie să decideți câte unități IDE veți instala. Apoi

Jumper

veți decide care este configurația în care vor lucra.

Placa de bază este dotată cu două canale IDE, fiecare canal suportând câte două echipamente. Dacă doriți să instalați două discuri hard, de exemplu, va trebui ca acestea să fie montate ca „master” și „slave” pe primul canal IDE (Primary). Discul „master” va fi cel pe care urmează să fie instalat sistemul de operare. Pentru un singur disc hard puteți seta jumperii fie pe poziția „master”, fie pe „single” sau „cable select”. Aceeași procedură se va urmări și pentru unitatea optică, care va fi instalată pe cel de-al doilea canal IDE (Secondary).

MONTAREA DISCULUI HARD ȘI A UNITĂȚII OPTICE

Din punct de vedere tehnic, puteți monta discul hard în oricare din locașurile libere ale carcasei, însă există câteva aspecte de care nu trebuie să uitați. Dis-

Introduceți discul hard în locașul ales

curile hard generează căldură, mai ales cele cu viteze de rotație ale platanelor de 7200 și 10.000 rpm. Așadar, este foarte bine să plasați discul hard cât mai de-

PO

MAGAZINE

ROMÂNIA

Strângeți șuruburile

parte de alte unități de stocare. Un alt amănunt important este acela că unele carcase prezintă spații pentru montarea discurilor hard deasupra sursei de tensiune. Evitați o astfel de poziționare, sursa de alimentare funcționând în principiu ca un magnet. Deși sursele ar trebui să asigure complianță electromagnetică, uneori acest lucru nu este respectat. Inserați discul în locașul ales, apoi fixați-l folosind trei sau patru șuruburi.

Procesul de instalare este similar cu cel de la discul hard.

INSTALAREA UNITĂȚII FLOPPY

Inserați unitatea în locașul ales la pregătirea carcasei. Montați șuruburile de prindere pe părțile laterale ale unității, fără să le strângeți complet. Când toate șuruburile au fost montate puteți trece la strângerea lor.

Inserați unitatea în sertarul pregătit

Montați șuruburile

CONECTAREA CABLURILOR DE DATE ȘI A ALIMENTĂRII

Mai întâi se conectează cablurile de date. În general, pe cablurile de date sunt indicate destinațiile conectorilor (conectorul pentru placa de bază, pentru unitatea master și pentru unitatea slave). Cablul de date are un fir roșu pe margine, acesta simbolizând pinul 1.

Oricum, conectorii cablului de date ca și cei ai cablurilor de alimentare au o formă care permite poziționarea într-un singur mod.

Conectorii de alimentare cu energie pornesc din sursă. Cuplarea lor se face după ce au fost conectate cablurile de date.

Nu trebuie uitată conectarea cablului audio dintre unitatea optică și placa de sunet din sistem, dacă aceasta există. Lipsa acestuia nu permite ascultarea CD-urilor audio.

Teoria spune că în cazul cablurilor de date, acestea trebuie să nu împiedice circulația aerului în carcasă, îndoirea lor se face la unghiuri de 45 sau 90 de grade. În măsura în care se poate, realizați solidarizarea cablurilor de alimentare cu spirale sau coliere din plastic. Colierele din plastic pot fi utilizate și la ancorarea cablurilor de date.

INSTALAREA PLĂCII VIDEO ȘI A ALTOR PLĂCI DE EXTENSIE

Introduceți placa de extensie în slotul ales la pregătirea carcasei. Aveți grijă la conectorii care ies în afara carcasei, poziționând partea care intră în slotul PCI exact deasupra acestuia. Apăsați cu grijă până când placa de extensie se cuplează ferm în slotul PCI. Pentru o mai mare siguranță și pentru a nu fi nevoit să apăsați prea tare, puteți introduce un colț, apăsând apoi toată placa în slot.

Poziționați placa video în slotul corespunzător

Fixați placa cu grijă

După ce placa video a fost inserată complet, fixați-o cu ajutorul unui șurub. Și treaba este gata.

ULTIMELE DETALII ÎNAINTE DE PORNIRE

În acest moment sistemul este gata de funcționare, într-o variantă de bază. Evident, se pot instala și alte componente în interiorul carcasei, dar cele de până acum sunt vitale și fără ele nu se poate numi că aveți un PC.

Acum verificați încă o dată câteva aspecte:

- alimentările unităților de stocare să fie corect conectate;
- panglicile de date să fie de asemenea conectate corect;
- alimentarea coolerului să se afle montată în poziția corectă;
- dacă aveți o placă cu setări din jumperi, veri-

ficați încă o dată ca poziția jumperilor să corespundă cu setările dorite;

- placa video și plăcile de extensie să fie corect instalate;
- asigurați-vă că nici un cablu sau panglică nu împiedică funcționarea ventilatorului de pe coolerul procesorului.

Înainte de a porni sistemul, va trebui să conectați toate perifericele (mouse, tastatură și monitor) și să alimentați unitatea centrală. Alte periferice, cum ar fi imprimanta sau scannerul, nu trebuie conectate în acest moment.

PO

MAGAZINE

ROMÂNIA

PORNIREA SISTEMULUI

Este momentul cel mai palpitant al întregului proces de construire al PC-ului. Dacă ați acordat atenție cuvenită fiecărui pas anterior și nu v-ați grăbit, șansele de reușită sunt foarte mari. În caz contrar, posibilitatea ca sistemul să vă creeze probleme crește.

Așadar să îi dăm drumul:

1. introduceți discheta de pornire în unitatea floppy;
2. porniți monitorul, apoi apăsați butonul de alimentare de pe carcasa sistemului. În acest moment este foarte important de urmărit dacă ventilatorul coolerului pornește. În caz contrar, opriți imediat sistemul și verificați alimentarea acestuia.
3. așteptați ecranul de BIOS și apăsați tasta (sau combinația de taste) corespunzătoare pentru a deschide meniul BIOS-ului.

Există câteva probleme care pot apărea:

1. ledul de alimentare nu se aprinde - verificați conectarea cablului corespunzător pe placa de bază;
2. imediat după alimentare se aud bipuri repetate - memorați secvența de sunete, opriți sistemul și identificați în manualul de utilizare semnificația combinației de bipuri.
3. ventilatoarele pornesc, dar nu apare imagine pe monitor - una din componente nu este inserată corect și nu poate funcționa. Verificați poziționarea corectă a memoriei și a plăcii video.

CONFIGURAREA BIOS-ULUI

Să presupunem că nu au existat probleme la prima pornire sau dacă au existat ele au fost remediate. Următorul pas este să vă asigurați că setările din BIOS sunt cele corecte. Indicațiile din manualul plăcii de bază sunt în cele mai multe cazuri suficiente. Chiar dacă BIOS-ul este locul de unde se pot efectua o mulțime de optimizări, este recomandabil ca până după terminarea procesului de instalarea toate setările să fie lăsate pe modul implicit.

PREGĂTIREA DISCULUI HARD

Din acest moment, totul depinde de sistemul de operare folosit. Alături de licență și de CD-ul cu sistemul de operare există de obicei și indicații pentru instalare.

Pentru a trece la instalarea sistemului de operare va trebui să partiționați și să formatați discul hard. În cazul în care aveți un disc ce a mai fost folosit, s-ar putea să nu mai aveți nevoie de acești pași.

Partiționarea discului hard înseamnă crearea unui sector de pornire (necesar pentru pornirea sistemului) și împărți-

conectare a discului hard, fie în lipsa comenzii de pe dischetă;

2. la pornire, FDISK vă va întreba dacă doriți să activați suportul pentru discuri de dimensiuni mari. Alegeți „Y” și continuați;
3. veți întâlni 4 meniuri. Presupunând că discul este nou, alegeți 1 „Create DOS partition”;
4. la pasul următor va trebui să specificați ce procent doriți să folosiți pentru partiția primară. În general, aceasta se folosește pentru instalarea sistemului de operare și a altor aplicații. Recomandabil ar fi ca ea să fie de 2 sau 3 GB, restul discului rămânând pentru date;

5. după crearea partițiilor va trebui să specificați partiția primară. Reveniți la meniul principal și alegeți opțiunea 2 - „Set Active Partitions”;

6. dacă doriți să creați și partiții extinse, cazul cel mai probabil, alegeți din nou opțiunea 1 din meniul principal, dar de data aceasta optați pentru a doua variantă - „Create Extended DOS Partition”;

7. după crearea partiției logice, veți accesa opțiunea „Create Logical Drives” din meniul curent și veți asocia o literă noii partiții.

8. odată terminată acțiunea de partiționare, părăsiți FDISK. Va trebui să reporniți sistemul pentru ca modificările făcute să aibă efect.

rea discului în mai multe volume, numite partiții (C, D, E etc). Pentru sistemele de operare Microsoft, această operațiune se face folosind comanda FDISK, ce trebuie să se afle pe discheta de pornire.

Înainte de a partiționa discul, încercați să vă gândiți la modul în care îl veți folosi. Doriți o singură partiție pe tot discul? Sau doriți să îl separați pe mai multe volume? Recomandarea noastră este să folosiți măcar două partiții, dar nici să nu fragmentați discul în multe partiții foarte mici și de nefolosit la un moment dat.

1. după ce ați pornit de pe discheta corespunzătoare, tastați „fdisk” și apăsați Enter. Dacă nu se întâmplă nimic, cauza poate consta fie în defectuoasa

Următoarea etapă în pregătirea discului hard este formatarea. După repornirea de pe dischetă tastați „format c: /s”. Opțiunea „/s” conduce la crearea unui disc de pornire pe partiția primară, pentru a putea porni direct de pe discul hard data viitoare. Odată cu executarea comenzii, veți primi un mesaj de atenționare care vă spune că formatarea va avea ca efect ștergerea tuturor datelor de pe partiția respectivă. Răspundeți cu „y” și așteptați ca procesul de formatare să se încheie. Repetați apoi aceeași operațiune pentru toate partițiile create anterior.

INSTALAREA SISTEMULUI DE OPERARE

Alegerea sistemului de operare este o opțiune personală, dar trebuie făcută în funcție de necesitățile fiecăruia. Studiați câteva materiale referitoare la sisteme de operare înainte de a decide care este potrivit pentru dumneavoastră. Pentru că pe sistemele de acasă Windows 98 rămâne principala alegere vom descrie în continuare pașii ce trebuie realizați pentru instalarea acestuia:

1. Introduceți CD-ul cu sistemul de operare în unitatea optică. Dacă CD-ul este bootabil, puteți porni procesul de instalare direct de pe el, alegând în BIOS opțiunea de a porni de pe CD-ROM.
2. Odată ajunși la prompterul de comenzi, alegeți unitatea de CD și tastați „setup”. Va urma un mesaj de atenționare cu privire la următoarea etapă și anume verificarea discului hard.
3. După terminarea verificării discului, ajungeți în fereastra de instalare a Windows 98. Alegeți „Continue”.
4. După încărcarea interfeței de instalare, veți primi un mesaj cu privire la acordul față de prevederile licenței. Alegeți „I accept this Agreement”.
5. Pasul următor este introducerea codului de securitate care se află pe spatele carcasei CD-ului.
6. Selectați directorul în care doriți să se instaleze Windows. Vă recomandăm să lăsați varianta implicită.
7. Pasul următor vă permite alegea modulul de instalare. Dacă nu doriți bătăi de cap, alegeți modul „typical” și nu vă va mai întreba nimeni nimic până la final. Dacă alegeți „custom”, atunci veți fi în situația de a alege manual toate componentele opționale ale sistemului.
8. După terminarea pasului anterior, veți fi întrebat dacă doriți crearea unei dischete de pornire. Dacă deja aveți una, situație foarte probabilă, refuzați.

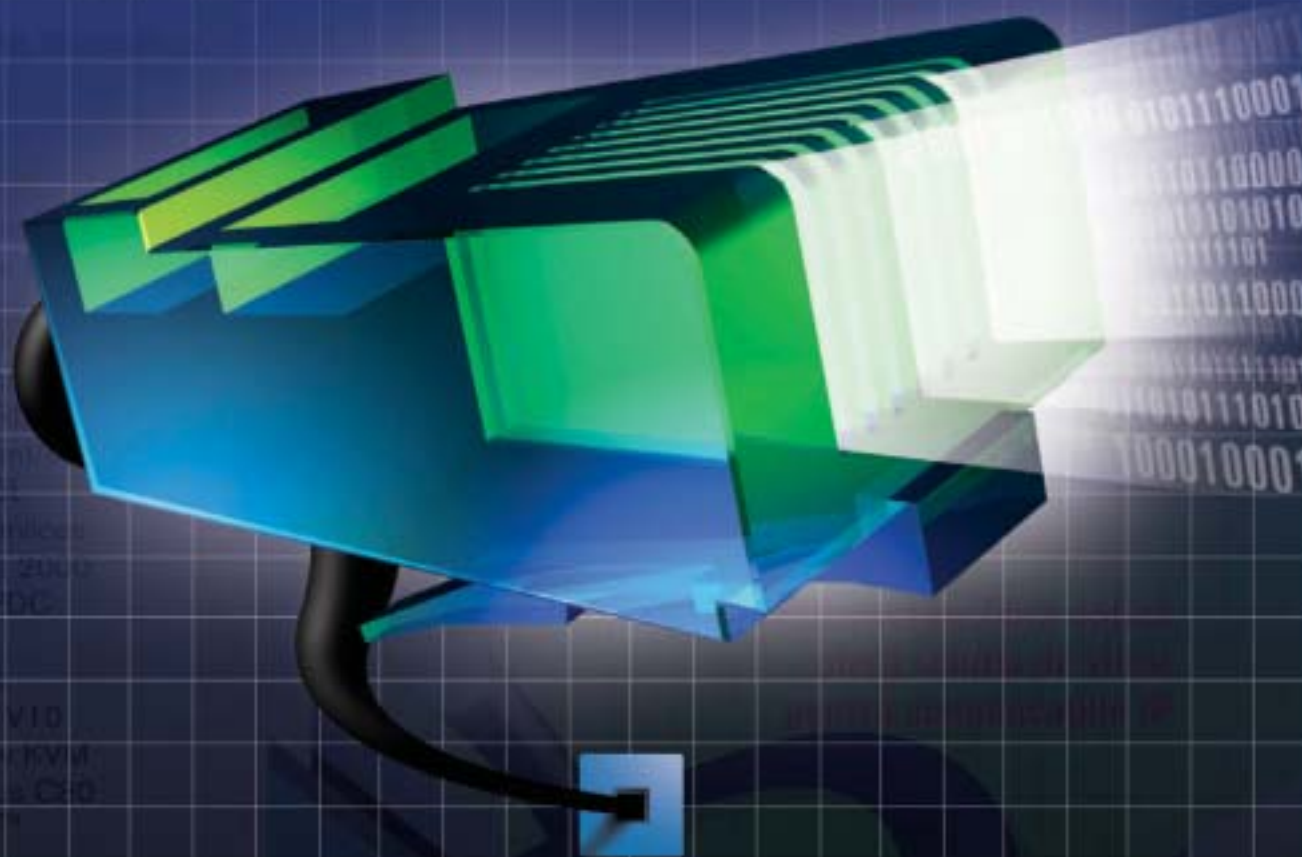

9. După copierea fișierelor pe discul hard, sistemul va reporni.
10. Urmează procesul de detectare a componentelor hardware, operațiune care poate lua câteva minute, apoi sistemul va reporni din nou.
11. Odată repornit, sistemul vă va cere informații cu privire la coordonatele spațio-temporale.
12. După încă o repornire, sunteți gata de lucru.

La rubrica de Soluții veți găsi descris și modul în care se instalează una dintre cele mai populare distribuții Linux, și anume Red Hat.☰

NET REPORT

Conectat la viitorul digital

AGORA MEDIA: Str. Tudor Vladimirescu nr. 63/1, Tg. Mures, CP 230/1, 4300
Tel: 065-166 516, Fax: 065-166 290, e-mail: office@agora.ro

www.netreport.ro

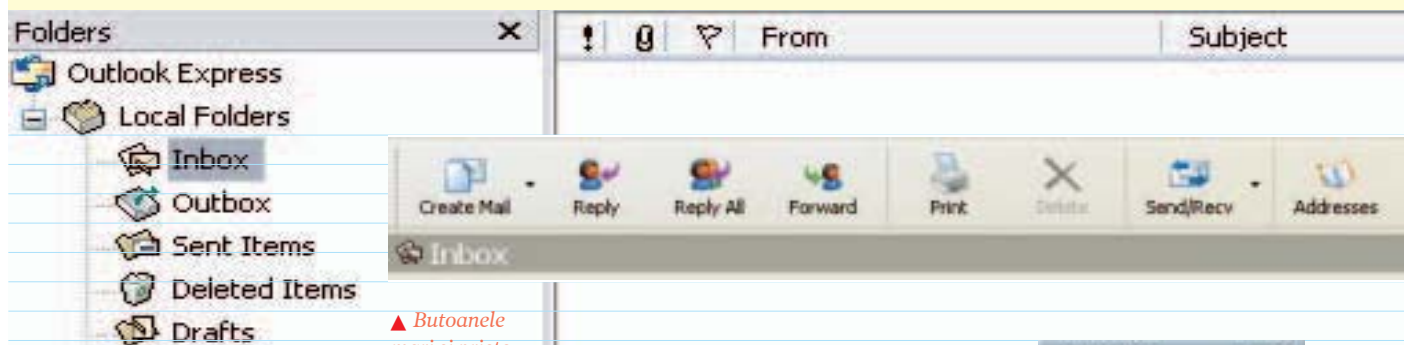

PROGRAME DE E-MAIL

E-mail-ul oferă o simplificare a activității, dar eșuează când se pune problema administrării mesajelor - lăsând la o parte spam-ul - ceea ce constituie un dezavantaj important. Și totuși nu putem trăi fără el. În acest grupaj vom încerca să vă ajutăm să alegeți cel mai potrivit program de e-mail, să-l adaptați necesităților dvs., să blocați spam-ul și să decideți dacă poșta electronică vă este într-adevăr utilă.

C A D E M E T Z • I L U S T R A Ț I I D E M A R C R O S E N T H A L

▲ Butoanele mari și prietenoase ale lui Outlook Express nu pot fi mai clare.

construiește un client mai bun

Clientul perfect nu există încă, dar există în schimb toate facilitățile pe care ni le-am dori să le cuprindă acesta

▼ Administratorul de informații personale al lui Outlook conține o mulțime de câmpuri utile.

► Dacă bara laterală a lui Netscape Mail vă încarcă prea mult ecranul, pur și simplu pliați-o.

▲ Permiteți detectorului de comentarii răutăcioase din Eudora să fie conștiința dvs.

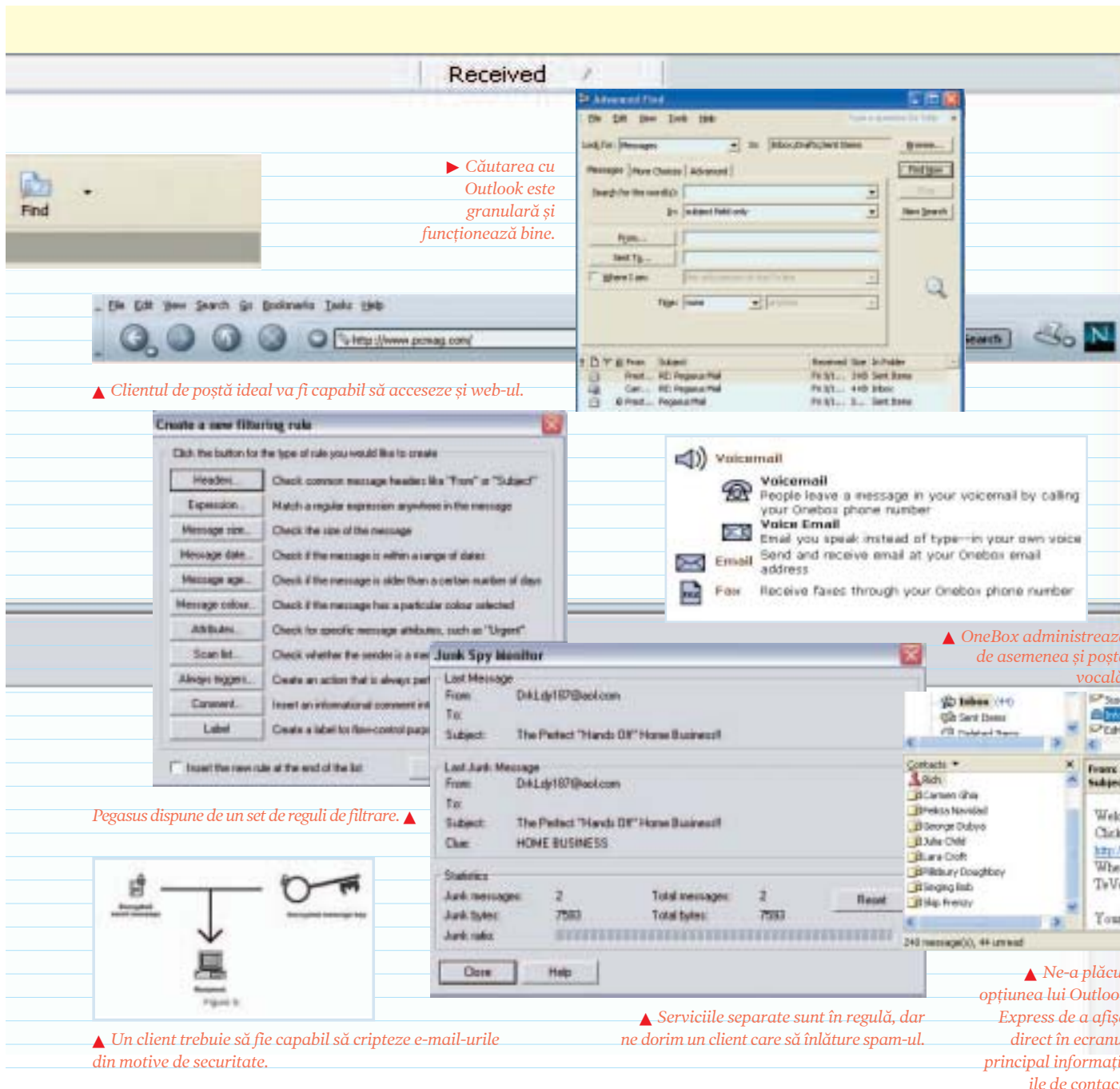
1 n 1941, editura Eudora Welty publica „De ce locuiesc la oficiul poștal”, o poveste despre o femeie din Mississippi care se mutase într-un oficiu poștal local. Aproximativ 50 de ani mai târziu, Steve Dorner a scris un program de e-mail pentru Universitatea Illinois din Urbana-Champaign, unde lucra la departamentul de informatică și comunicații. Programul era cunoscut inițial sub denumirea de UIUCMail, dar amintindu-și povestea celor de la Welty, Dorner i-a schimbat numele în Eudora. Îi plăcea să spună că noul lui program va aduce oficiul poștal acasă la fiecare.

Curând universitatea a oferit acest program tuturor prin intermediul internet-ului și, deși poate fi considerat cu greu ca fiind primul client de e-mail, el a fost vârful de lance al creșterii popularității e-mail-ului la mijlocul anilor 1990. Paisprezece ani mai târziu, Eudora (acum cu 20 de milioane de utilizatori, conform Qualcomm) și alte aplicații de e-mail au adus într-adevăr oficiul poștal în casele noastre - ca să nu menționăm birourile, hotelurile, aeroporturile și celelalte locuri de unde putem să ne conectăm calculatorul la o rețea.

NICI ALBĂ NICI NEAGRĂ ...

Distribuit mai rapid decât scrisorile sau pachetele și ușor de trimis la mai multe adrese, e-mail-ul ne permite să comunicăm într-un mod care nu era posibil prin metoda clasică. Putem trimite mai multe mesaje scurte decât ne-am deranjat vreodată să punem într-un plic, conține butoane cum ar fi Acceptare sau Refuzare pentru invitațiile la întâlniri și atașarea de fișiere în format electronic. Ce a pornit ca o facilitare a activității a devenit pentru universități și firmele de tehnologii o parte integrantă din viața lor. Conform firmei de sondaje Gartner, salariatul american mediu își petrece 49 de minute zilnic trimițând, citind și administrându-și e-mail-ul, fără a fi inclusă utilizarea în scopuri personale.

Deoarece e-mail-ul este acum așa de strâns împletit cu viața noastră, îl luăm așa cum este, fără a ne gândi adesea la necesitatea configurării programelor noastre de e-mail. Dar nu toți clienții de e-mail sunt egali. Toți pot efectua operațiile de bază cu e-mail-ul așa cum trebuie - citire, compunere și redirecționare. Dar cere programului să facă mai mult - administrarea mesajelor, automatizări și așa mai departe - și vor apărea

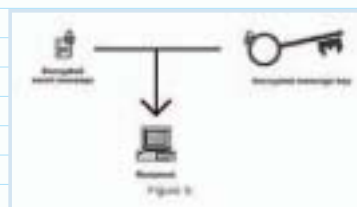

► Căutarea cu Outlook este granulară și funcționează bine.

▲ Clientul de poștă ideal va fi capabil să acceseze și web-ul.

▲ OneBox administrează de asemenea și poșta vocală.

Pegasus dispune de un set de reguli de filtrare. ▲

▲ Un client trebuie să fie capabil să cripteze e-mail-urile din motive de securitate.

▲ Serviciile separate sunt în regulă, dar ne dorim un client care să înlăture spam-ul.

▲ Ne-a plăcut opțiunea lui Outlook Express de a afișa direct în ecranul principal informațiile de contact.

diferențele. Trebuie să vă uitați cât de bine administrează fiecare client, nu doar mesajele pe care le doriți, cât și pe cele pe care nu le doriți. Spam-ul, e-descendentul lui junk mail, este mult mai răspândit decât oricând. „Este de 16 ori mai mare decât acum doi ani”, declară Joyce Graff, vicepreședinte și director de cercetare pentru poștă electronică la Gartner. Spam-ul reprezintă mai mult de 25% din e-mail-ul din acest an.

Când alegeți și configurați un client de e-mail, nu vă mulțumiți doar să aveți oficiul poștal acolo unde locuiți. Asigurați-vă că acesta funcționează efectiv și eficient..

VICTORIE ÎN MOD IMPLICIT?

Foarte des, pornim cu clientul în fața noastră: Microsoft Outlook Express, inclus în Windows. Outlook Express este o aplicație utilizabilă fără efort și trebuie spus că ceva despre folosirea acestei aplicații gratuite care este furnizată împreună cu sistemul pe care îl achiziționați. Dar are rost să verificăm și oferta concurenței, mai ales că multe produse sunt gratuite. Microsoft Outlook 2002, fratele mai complex și mai puternic al lui Microsoft Express, furnizat împreună cu Microsoft Office XP,

În această prezentare

- 80 Eudora 5.1 ●●●○○
- 81 Microsoft Outlook Express 6.0 ●●●●●
- 81 Microsoft Outlook 2002 ●●●●●
- 82 Netscape Mail ●●●○○
- 84 Pegasus Mail 4.0 ●●●○○
- 80 Alegerea redacției
- 81 Aprecieri
- 82 Aveți AOL?
- 83 Sumarul caracteristicilor
- 84 Lucrând pe web
- 86 Filtre de spam
- 89 Trucuri și șmecherii
- 89 Extindeți-vă Outlook-ul

este o altă alegere extrem de populară. De fapt, în ultimul nostru studiu realizat în rândul cititorilor, referitor la servicii și fiabilitate (august 2000), Outlook 2002 a surclasat Outlook Express cu o diferență mică. Outlook 2002 include câteva aplicații de administrare a informațiilor personale (PIM), conținând un calendar, o agendă pentru adrese și o listă cu ce avem de făcut. S-a dovedit strâns integrat cu alte aplicații Office, cum ar fi Word și Excel.

Totuși, Outlook 2002 suferă de aceleași vulnerabilități ca și Outlook Express. Datorită popularității lor, aceste două produse sunt țintele favorite pentru atacurile virusilor, așa că indiferent cât de convenabile ar fi programele Microsoft, s-ar putea să optați pentru clientul Netscape, clientul de e-mail independent Pegasus al lui Davis Harris sau ultima variantă de Eudora - doar ca să vă simțiți în siguranță. Apoi există milioanele de utilizatori AOL, care evită în întregime e-mail-ul bazat pe internet, trimițând și recepționând mesaje prin intermediul serviciilor online proprietare.

Care client de e-mail este cel potrivit pentru dumneavoastră? Nu depinde doar cât sunteți de îngrijorat de virusi și spam, ci și cât vă interesează diferențele dintre interfețe. Aceste diferențe, deși subtile, își au importanța lor. Bineînțeles, nici nu trebuie să alegeți un client de e-mail tradițional. Puteți să utilizați un serviciu de e-mail bazat pe web, cum ar fi Hotmail sau Yahoo! Mail. Deoarece conturile bazate pe web sunt așa de ușor de accesat din internet, multe persoane își creează astfel de conturi chiar dacă dispun de conturi tradiționale.

ADMINISTRAREA POȘTEI

La prima vedere, clienții de e-mail sunt simpli, dar de obicei sunt capabili de mai multe decât credeți. Dat fiind timpul probabil pe care îl petreceți folosind e-mail-ul, merită să învățați cum să vă configurați cât mai bine clientul de e-mail și să utilizați uneltele lui ascunse. În final, protejați-vă căsuța de primire (inbox-ul) de mesaje nesolicitate. Cu toate că statele California și Washington au votat recent o lege antispam și o amendă federală antispam a fost prezentată în Cameră, suntem încă departe de a termina cu spam-ul.

Este foarte probabil ca întotdeauna să existe o parte negativă legată de e-mail. Telefonul și poșta tradițională au avut și ele o astfel de componentă. Dar utilizarea e-mail-ului va continua să se extindă, în special datorită faptului că americanii pun mare accent pe echipamentele de acces la internet fără fir prin intermediul dispozitivelor portabile - de la PDA-uri la telefoanele celulare. Curând, vom lua cu noi oficiul poștal oriunde vom merge.

	<i>E-Mail: Microsoft Outlook 2002</i>
	<i>Poștă pe web: Hotmail</i>
	<i>Antispam: Junk Spy</i>

Nici un client sau serviciu nu poate furniza o experiență perfectă, puternică, sigură și fără spam, dar informațiile din acest articol vă pot ajuta să beneficiați de un e-mail convenabil, simplu și chiar plăcut.

Clientul care formează baza alegerii noastre a la carte este puternicul Microsoft Outlook 2002, cu ale sale unelte superioare de compunere și administrare, o integrare puternică cu Microsoft Office și facilități excelente de PIM. Pentru a regla Outlook-ul, folosiți indicațiile și add-in-urile noastre.

Dacă sunteți pe drum o mare parte a timpului și aveți nevoie să vă verificați e-mail-ul de la distanță ori nu sunteți restricționat la un anumit ISP sau nu sunteți un utilizator frecvent de poștă, ar trebui să luați în calcul și un serviciu e-mail bazat pe web. Am preferat Hotmail pentru puterea lui superioară și ușurința în folosire. Iar acum vă puteți verifica contul de la Hotmail direct din Outlook sau Outlook Express.

În sfârșit, păstrați-vă cutia poștală fără gunoarie, așa numitele junk mail. Înregistrați-vă pentru a primi o adresă de e-mail proprie și descărcați de pe internet programul care a primit Alegerea redacției, Junk Spy, care vă va oferi un grad sporit de control asupra junk mail-ului sosit pe adresa dumneavoastră.

Prezentări

Eudora 5.1

Gratuit; cu manual și fără reclame, 39,95\$ preț de listă.
Qualcomm Inc.,

www.eudora.com. ●●●○○

A fost o vreme când Eudora părea să conducă lumea e-mail-ului. În zilele de dinainte de Microsoft Outlook Express și Outlook, l-ați fi găsit pe desktop-urile multora. Încă deține calități puternice și unice, dar nu face față în unele zone, cum ar fi arhivarea.

Programul Eudora 5.1 este disponibil sub formă de versiune gratuită care conține toate facilitățile, dar trebuie să acceptați reclama din colțul stânga jos al interfeței. Puteți de asemenea să utilizați Eudora gratis și fără reclame, dar anumite facilități vor fi dezactivate, cum ar fi corectorul ortografic (spell-checker) și funcțiile de filtrare. Pentru a dispune de varianta complet funcțională și fără reclame a programului, trebuie să plătiți 39,95\$.

Unele dintre cele mai bune facilități existente în Eudora nu le puteți găsi în alte programe, ca de exemplu partajarea de programe între două puncte prin intermediul Eudora Sharing Protocol (ESP). Puteți să definiți un grup de persoane cu care să vă partajați fișierele, iar ele pot face același lucru. Aceasta facilitează formarea de grupuri ad-hoc care își partajează munca și documentele (chiar MP3-uri). Deși Outlook face concurență folosind directoare partajate, acestea sunt accesibile doar utilizatorilor aceluiași server Microsoft Exchange. Cu Eudora, tot ce aveți nevoie este o conexiune la internet.

Dacă ați regretat vreodată că ați compus un mesaj în mod greșit, o să vă placă MoodWatch-ul Eudorei. MoodWatch analizează mesajele din zbor și le atribuie valori, pe o scară de temperaturi de la un cub de gheață la trei ardei iuți. Nu veți vedea doar aprecierea în timp ce scrieți, dar veți fi atenționați înainte de a trimite un mesaj care poate fi ofensator.

Eudora conține de asemenea o modalitate de a trimite mesaje vocale prin intermediul e-mail-ului, precum și facilități foarte puternice de filtrare și căutare. Iar aceia care îndrăgesc statisticile și graficele se vor îndrăgosti de zona de afișare a acestora, care conține statistici cum ar fi timpul petrecut pentru folosirea programului și la ce moment din zi trimiteți și primiți cele mai multe mesaje.

Este păcat că Eudora oferă astfel de unelte puternice, dar facilitățile de bază sunt tratate superficial. De exemplu, imediat ce ați introdus un destinatar și ați închis mesajul, acesta este pus în coada de trimitere. Dacă decideți să nu-l trimiteți, va trebui să ștergeți toți destinatarii.

clienți de e-mail

Sau, de exemplu, programul nu vă lasă să arhivați automat mesajele vechi după o anumită dată sau când a trecut o anumită perioadă de la primirea lor, aceasta fiind o funcție vitală în zilele noastre când există un aflix foarte mare de mesaje. În schimb, puteți să vă salvați mesajele doar ca fișiere text individuale.

- **Utilizator frecvent:** La prima vedere pare să conțină doar funcțiile de bază, dar uitați-vă la MoodWatch, starea mesajelor, partajarea de fișiere punct-la-punct și celelalte facilități.

- **Utilizator ocazional:** Ușor de învățat și stăpânit.

Microsoft Outlook Express 6.0

Gratuit cu Microsoft Windows. Microsoft Corp.,

www.microsoft.com. ●●●●●

Cu multe din atributele lui Microsoft Outlook 2002, Microsoft Outlook Express 6.0 lasă deoparte administratorul de informații personale de care utilizatorul întâmplător nu are nevoie, dar conține ID-uri digitale, criptare și foi de scris (staționary). Interfața lui Outlook Express este cât se poate de sugestivă. Butoanele mari din partea de sus vă permit să efectuați operațiile obișnuite, incluzând crearea, răspunsul, ștergerea și redirecționarea mesajelor, trimiterea și recepționarea poștei, administrarea agendei de adrese și căutarea unui mesaj sau a unei persoane. În partea din stânga a ecranului este afișată lista cu directoarele de e-mail, iar în partea dreaptă este afișat conținutul fiecărui director și al mesajelor dumneavoastră. Nu se poate face nici un fel de confuzie. Dintr-o singură privire veți ști cum să-l folosiți.

Totuși, puteți să vă petreceți o mulțime de timp utilizând Outlook Express fără să-i descoperiți facilitățile mai sofisticate. Puteți adăuga ID-uri digitale care garantează destinatarului că sunteți chiar dumneavoastră cel care a trimis mesajul. Puteți să criptați mesajele și fișierele atașate trimise. Puteți să folosiți foile de scris în format grafic și să atașați cărți de vizită în mesajele dumneavoastră, astfel încât destinatarii pot să includă cu ușurință informațiile voastre de contact în agendele lor de adrese. Fișierele atașate sunt vCard-uri, o formă recunoscută de cele mai multe PIM-uri și de majoritatea clienților de e-mail.

Outlook Express dispune de asemenea de un set bun de unelte de filtrare, permițându-vă să ștergeți toate mesajele de la un anumit expeditor, să vă mutați toate mesajele peste o dimensiune specificată într-un folder anume sau să redirecționați automat la destinatarii menționați mesajele care conțin anumite cuvinte cheie. Căutarea în mesajele recepționate nu este așa sofisticată, dar Outlook Express oferă unelte de căutare solide, conținând funcțiile de bază care pot găsi mesaje după dată și după prezența atașamentelor.

Outlook Express conține chiar și un vizualizator de grupuri de știri Usenet. Totuși, nu vă așteptați la vreo facilități extraordinară. Nu puteți să aduceți header-e de pe un server și să decideți apoi ce să faceți cu mesajul complet, așa cum puteți cu Outlook. Și nu puteți folosi Word-ul ca editor pentru crearea de

mesaje. În schimb, trebuie să folosiți editorul lui Outlook Express, care este bun pentru majoritatea persoanelor.

Utilizator frecvent: O abordare „doar-elementele-de-bază” la prima vedere, dar părțile ascunse sunt suficiente pentru a vă păstra interesul.

Utilizator ocazional: Simplu și direct, este la fel de simplu ca și e-mail-ul.

Microsoft Outlook 2002

Gratuit cu Microsoft Office; singur, 109\$ direct.

Microsoft Corp., www.microsoft.com. ●●●●●

Dacă sunteți dependent de e-mail și aveți nevoie de aplicații care vă orbesc cu facilitățile de îmbunătățire a productivității, uitați-vă doar după Microsoft Outlook 2002. Outlook este furnizat ca parte a lui Microsoft Office și integrarea lui cu această suită îl face mai mult decât un program pentru e-mail. Folosiți Word-ul pentru a edita e-mail-ul și AutoCorrect și SmartTags pentru a lega informații din mesaje la aplicații Office și web.

Outlook conține facilități puternice pentru administrarea contactelor, un calendar și liste cu ce aveți de făcut (to-do). Agenda lui excelentă de adrese are un număr surprinzător de câmpuri (chiar și cele importante de la Telex). Administratorul de informații personale vă permite să creați vizualizări personalizate ale contactelor și să dați clic pe un contact în agenda de adrese pentru a vedea întâlnirile planificate cu el.

Outlook dispune de facilități de căutare puternice și oferă o abordare ușor de folosit, bazată pe formulare pentru

APRECIERE

Instalarea și configurarea reflectă ușurința de instalare a produsului, configurarea de conturi multiple și crearea de semnături. Pentru crearea și modificarea poștei am urmărit facilitățile programului pentru compunerea de mesaje cum ar fi verificarea corectitudinii cuvintelor și editarea textului. Capacitatea produsului de a crea directoare pentru poștă, sortarea poștei conform unor reguli specificate de utilizator și stocarea ei au fost factorii luați în considerare pentru nota de la administrarea mesajelor.

Ne-a interesat de asemenea capacitatea clienților de a filtra mesajele conform preferințelor utilizatorului. Facilitățile off-line includ posibilitatea de a compune și a răspunde la mesaje în timp ce nu suntem conectați la server, memorarea mesajelor care trebuie trimise în momentul în care ne conectăm și actualizarea la zi a agendei cu adrese. Pentru arhivare, am examinat capacitatea de a crea și administra arhive ale mesajelor, cât și eficiența formatului arhivei. Administrarea adreselor și contactelor implică administrarea agendelor cu adrese personale și de grup și a listelor de poștă. A fost luată în considerare și posibilitatea de a căuta contacte externe pe servere publice.

	Instalare și configurare	Creare și modificare poștă	Administrarea mesajelor	Facilități off-line	Arhivare	Administrarea adreselor și contactelor	Help și documentație	TOTAL
●●●●● — EXCELENT								
●●●● — FOARTE BINE								
●●● — BINE								
●● — SATISFĂCĂTOR								
● — SLAB								
Eudora 5.1	●●●	●●●●	●●●	●●●	●	●●●●	●●●●	●●●
Microsoft Outlook Express 6.0	●●●●●	●●●●	●●●●	●●●	●●●	●●●●	●●●●	●●●●
Microsoft Outlook 2002	●●●●	●●●●	●●●●	●●●	●●●●●	●●●●	●●●●	●●●●
Netscape Mail	●●	●●●●	●●●	●●●	●●	●●●	●●●	●●●
Pegasus Mail 4.0	●●●	●●●●	●●●	●●●	●●	●●	●●●	●●●

ROȘU indică Alegerea redacției.

Aveți AOL?

Ultima versiune AOL se concentrează pe liste de prieteni, camere de chat și acum, din anumite motive, pe WebMD - care nu este e-mail. Și, vorbind serios, dacă viitorul lui AOL se bazează doar pe e-mail-ul său, monolitul va cădea repede. Deși este mai scump decât orice serviciu dial-up obișnuit, AOL dispune de cel mai puțin capabil și compatibil client de e-mail din prezentarea noastră.

AOL nu poate importa sau exporta e-mail obișnuit; sistemul lui este proprietar. Același lucru este valabil și pentru agenda sa de adrese care este primară și nu permite importarea de liste de contact, un neajuns destul de supărător. (Dacă doriți, puteți să vă trimiteți vechile e-mail-uri la noul cont, dar reintroducerea agendei de adrese este plictisitoare.) Impresia că aveți prea puțin control asupra e-mail-ului este dată și de faptul că toate mesajele trimise și primite sunt stocate pe severele AOL.

Desigur, este drăguț că puteți să vă verificați e-mail-ul sau să vă vedeți agenda de adrese online, dar în același timp AOL decide pentru cât timp vă păstrează mesajele. După ce v-ați citit e-mail-ul, acesta este mutat din New Mail în Read Mail. Totul este în regulă. Dar apoi AOL îl șterge. Nu mai este în regulă. La fel și cu Sent Mail (mesajele trimise). Dacă nu vă

mutați manual poșta trimisă și primită sau nu este mutată automat în Personal Filing Cabinet, AOL șterge după o săptămână poșta citită și trimisă, iar după 27 de zile poșta necitită. Opțiunea Personal Filing Cabinet chiar dacă nu este evidentă la prima vedere, este un sistem local rezonabil pentru păstrarea poștei; dacă doriți puteți opta pentru stocarea automată a poștei citite și trimise în propriul Filing Cabinet. Această opțiune este dezactivată inițial.

Dacă trimiteți mesaje altor utilizatori AOL, puteți vedea starea mesajelor trimise (dacă au fost citite sau nu) și retrace mesajul dacă destinatarul nu l-a ridicat - un bonus important. Referitor la corespondența cu utilizatori care nu sunt membrii AOL, AOL 7.0 aduce îmbunătățiri față de versiunile precedente. De exemplu, opțiuni de prelucrare cum ar fi fonturile și culorile, precum și afișarea corectă a hiperlink-urilor și imaginilor când mesajele sunt trimise de pe AOL către internet și vice-versa. Clientul

AOL poate citi corect poșta în format HTML, dar nu poate crea mesaje în acest format.

Folosirea lui AOL este ca și cum ați conduce o mașinuță electrică în locul unui automobil real: sunteți constrâns și dispuneți de puțină putere, iar când încercați să o luați într-o anumită direcție sunteți lovit de o mulțime de nenorociți care intră în dumneavoastră. Cu AOL, nu primiți doar un client, ci o întreagă suită: servicii online, o comunitate, chat, clientul de e-mail, ferestre de tip pop-up, mesagerie instantanee și un browser - toate într-o singură interfață. De aceea fereastra poate avea un aspect cam înghesuit, e-mail-ul din pagină fiind transformat într-un element marginal. Deoarece clientul de mail este parte integrantă a serviciilor AOL, controlul poștei, cum ar fi filtrarea spam-ului, ar trebui să fie disponibil, dar acest lucru nu a fost făcut cum trebuia. Deși fiecare din cele șapte screen

name-uri incluse într-un cont AOL funcționează separat unul de altul, doar contul master poate accesa filtrele pentru poșta. Această opțiune are sens când contul master aparține părinților și subconturile aparțin copiilor, dar când subconturile sunt proiectate ca și conturi fără restricții pentru adulți, nu există nici o scuză pentru a nu li se acorda acces la controlul poștei.

AOL a răspuns numărului mare de plângeri pe care le-a primit referitor la spam prin filtre mai fine decât înainte, incluzând și un buton Notify în căsuța New Mail, pentru raportări rapide către echipa de control asupra abuzurilor folosind poșta AOL - asta sună bine, dar în teorie. În interesul științei, am trimis în mod repetat ceva spam ofensiv de la unul dintre conturile noastre către altul; destinatarul a apăsă butonul de notificare de câteva ori pe durata a câteva săptămâni, dar la momentul publicării încă puteam să trimitem spam-ul fără probleme, mulțumim. (www.aol.com) —Sarah Pike

crearea de filtre. Vrajitorii fac din Outlook cel mai ușor program, dintre toate cele pe care le-am testat, pentru adăugarea de conturi de e-mail. Extensiile includ foi de scris și posibilitatea de a introduce butoane de votare în poșta.

O problemă supărătoare a Outlook-ului este faptul că accesarea facilităților reprezintă o adevărată corvoadă. De exemplu, puteți să aduceți doar un singur header de mesaj (în locul întregului mesaj) de pe un server și apoi să decideți ce veți face mai departe. Această facilități poate salva mult timp pe o conexiune dial-up, dar este așa de „ascunsă” că s-ar putea să nu o găsiți niciodată. (Alegeți Send/Receive din meniul Tools, extindeți meniul, uitați-vă spre partea de jos și alegeți Work with Headers|Download Headers).

Pe de altă parte, Outlook are câteva acceleratoare de productivitate excelente, cum ar fi înștiințarea care apare în partea de sus a fiecărui mesaj anunțându-vă dacă ați răspuns sau ați făcut forward mesajului și, dacă este așa, când s-a întâmplat acest lucru. Pentru a găsi toate mesajele dintr-un șir de discuții, dați clic pe înștiințare.

Facilitățile disponibile în Outlook variază în funcție de tipul de cont folosit (POP sau IMAP sau cu un server Microsoft Exchange). Cu Exchange, puteți să programați întâlniri de grup și, implicit, poșta dumneavoastră va fi ținută pe server (ca și la conturile IMAP).

Totuși, Outlook suferă mult în domeniul securității, fiind ținta software de e-mail pentru care se scriu cei mai mulți viermi și viruși. Răspunsul exasperat al lui Microsoft: Outlook pur și simplu blochează anumite atașamente. Dacă vă trimite cineva un fișier EXE, cea mai nouă versiune de Outlook nu-l va lăsa să treacă și, fără o intervenție manuală în Windows Registry, nu puteți să faceți nimic.

- **Utilizator frecvent:** Outlook deține mai multe facilități puternice și folositoare decât oricare dintre ceilalți clienți testați, dar trebuie să „săpați” pentru a le găsi.

- **Utilizator ocazional:** Acele facilități pot să vă copleșescă, dar s-ar putea să aveți nevoie de ele într-o zi.

Netscape Mail

Gratuit. Netscape Communications, www.netscape.com. ●●●○○○

Dacă sunteți un fan Netscape în căutarea unui program de e-mail gândit logic din toate punctele de vedere, care să ofere toate facilitățile de bază la care vă așteptați, plus acces instantaneu la facilitățile Netscape preferate, veți fi încântat de

clientul lui Netscape. Dar dacă vă așteptați la mama tuturor programelor de e-mail, veți fi dezamăgit. Nu este nimic rău cu programul propriu-zis, doar că nu dispune de facilități uluitoare.

Practic nu este nevoie de timp pentru a-l face să funcționeze după ce v-ați adus întreaga suită a browser-ului Netscape (nu există o versiune de sine stătătoare). Important, butoanele ușor-de-înțeles aflate de-a lungul părții de sus conduc la cele mai obișnuite operații, cum ar fi trimiterea, primirea, ștergerea și tipărirea poștei. Mici pictograme aflate la bază vă oferă acces la alte facilități Netscape, cum ar fi Navigator, Composer (un editor HTML), Netscape Instant Messenger (un AOL Instant Messenger reîmpachetat) și agenda cu adrese. Când instalați programul, primiți în mod implicit un cont

IMAP cu WebCenter e-mail de la Netscape - un cadou frumos.

Vă atenționăm dinainte: păstrarea adreselor poate fi confuză. Netscape creează două agende de adrese separate: Personal Address Book și Collected Addresses. Personal Address Book-ul conține toate adresele pe care le-ați introdus dumneavoastră înșivă, iar Collected Addresses colecționează automat adresele din e-mail-urile primite. S-ar putea să vă treziți comutând între cele două agende pentru a găsi adresa pe care o căutați. O rezolvare greoaie: adăugați manual toate adresele în Personal Address Book.

Programul dispune de facilități de filtrare și căutare rezonabile, iar crearea de mesaje este simplă, cu câteva caracteristici frumoase. De exemplu, puteți defini într-o agendă de adrese cum îi

place unei persoane să primească poșta - în format text sau HTML - și mesajele pe care i le trimiteți vor fi transformate în acest format.

Iată o altă avertizare: la instalare am găsit o gaură în rutină, gaură suficient de mare ca să cuprindă și un camion. În timpul procesului de instalare, aveți opțiunea să nu instalați mesageria instantanee. Dar dacă nu o faceți, programul se va bloca și eventual va „îngheța”. Netscape a plănuț să rezolve problema prin eliminarea opțiunii, dar până la momentul scrierii articolului nu era clar când se va întâmpla aceasta.

Utilizator frecvent: În general, ceea ce vezi este ceea ce primești, cu câteva adăugiri sau înfloriri.

Utilizator ocazional: Îl veți stăpâni repede, dar fiți atenți la opțiunile care pot produce confuzie.

SUMARUL CARACTERISTICILOR

Clienți de E-mail

■ DA □ NU	Eudora 5.1	Microsoft Outlook Express 6.0	Microsoft Outlook 2002	Netscape Mail	Pegasus Mail 4.0
Preț	Gratuit; cu manual și fără module suplimentare, 39,95\$	Gratuit	Gratuit cu Microsoft Office XP, 109\$ direct	Gratuit	Gratuit
INSTALARE					
Poate lăsa poșta pe server-ul de POP3	■	■	■	■	■
Profiluri și conturi multiple	■ ■	■ ■	■ ■	■ ■	■ ■
Importarea de configurații și date existente	■	■	■	□	□
CREAREA ȘI MODIFICAREA POȘTEI					
Meniu de adrese/autocompletarea adresei	■ ■	■ ■	■ ■	■ ■	■ ■
Modele/Semnături	■ ■	■ □	■ ■	■ □	■ ■
Carbon copie/Blind carbon copie/Confirmare	■ ■ ■	■ ■ ■	■ ■ ■	■ ■ □	■ ■ ■
Nivele de prioritate/precizie	■ □	■ □	■ ■	■ □	■ □
Expirare	□	□	■	□	■
Trimitere și recepție de fișiere în director la alegere	■	□	■	■	□
Planificarea trimiterilor	■	□	■	□	■
Semnături digitale/criptare/protecție prin parole	■ ■ ■	■ ■ ■	■ ■ ■	■ ■ ■	□ □ □
Alternativă pentru editorul de texte	□	□	■	□	□
Verificare corectitudine cuvinte/Autocorectare	■ □	■ □	■ ■	■ □	■ □
Filtre pentru mesajele trimise	■	□	□	□	□
Suport HTML pentru mesajele primite/trimise	■ ■	■ ■	■ ■	■ ■	■ ■
Opțiuni de votare	□	□	■	□	□
AGENDĂ DE ADRESE					
Agendă de adrese personale/partajate/publică	■ ■ ■	■ ■ ■	■ ■ ■	■ □ □	■ □ □
Suport LDAP	■	■	■	■	■
Autointroducerea contactelor	□	■	□	■	□
Liste de distribuție	■	■	■	■	■
Vederi cu posibilități de sortare	■	■	■	■	□
ADMINISTRAREA MESAJELOR					
Autorăspuns	■	□	■	□	■
Directoare în serie	■ ■	■ ■	■ ■	■ ■	■ □
Sortare mesaje după cheie primară/secundară	■ ■	■ □	■ ■	■ □	■ □
Utilizatorul poate marca mesajele citite/necitite manual	■ ■	■ ■	■ ■	■ □	■ ■
Căutare booleană/selectare director	■ ■	□ ■	■ ■	■ ■	□ ■
Arhivare automată/manuală	□ ■	□ ■	■ ■	□ ■	□ ■
Replicare completă/selectivă	□ □	■ ■	■ ■	■ □	■ ■
Refacere mesaje parțiale	■	■	■	■	■
Notificare poșta nouă: sonor/vizual/la alegere	■ ■ ■	■ □ □	■ ■ □	■ ■ □	■ ■ ■
Multiple ferestre/tile/cascade cu mesaje	■ ■ ■	■ □ □	■ ■ ■	■ □ □	■ ■ ■
FACILITĂȚI SPECIALE					
Recepție și administrare faxuri/poșta vocală	□ ■	□ □	□ □	□ □	□ □
Mesagerie instantanee	□	■	■	■	□
Partajare fișiere în mod punct-la-punct	■	□	■	■	□

ROȘU denotă alegerea redacției.

Pegasus Mail 4.0

Gratuit. David Haris,
www.pmail.com. ●●●○○

Layout-ul specific și pictogramele mici ale lui Pegasus Mail ne pot aminti de timpurile anterioare standardizării interfețelor, când aspectul unei aplicații reflecta personalitatea programatorului, și nu a utilizatorilor cărora le era adresată. Această excentricitate personală explică atât slăbiciunile cât și punctele tari ale lui Pegasus Mail.

Un rezultat al acestui design este faptul că Pegasus poate părea dificil de utilizat la prima vedere, în comparație cu aplicațiile „siropoase” de astăzi. Semnificația numeroaselor sale pictograme nu poate fi descifrată imediat și nici indicațiile oferite cu ajutorul mouse-ului nu sunt întotdeauna de folos. De exemplu, ce înseamnă „Deshide o listă cu oamenii locali de pe sistemul dumneavoastră”?

Totuși puterea lui Pegasus stă în subterfugiile sale, care-l ajută să fie un program puternic. De exemplu, Pegasus vă oferă un control extrem de fin asupra regulilor pentru prelucrarea automată a mesajelor pe care le primiți. Puteți crea reguli pentru a trimite răspunsuri automate la e-mail-uri, bazate pe cuvintele din linia de subiect, puteți stabili un sunet specific care să anunțe sosirea mesajelor marcate ca *urgente* și să creați mesaje de tipul „Sunt plecat” pentru mai mulți expeditori. O facilități cu totul neașteptată este capacitatea de a trimite un e-mail cu un text prestabilit, care-l anunță pe destinatar că a primit un apel telefonic.

Facilitățile de vizualizare a mesajelor cu Pegasus sunt cele mai bune. Una dintre opțiuni vă permite să vizualizați un mesaj în HTML sau să alegeți afișarea în format HTML interpretat sau text simplu, în timp ce o altă opțiune permite vizualizarea brută a întregului mesaj, inclusiv a informațiilor din header care arată drumul parcurs de e-mail pentru a ajunge în căsuța dvs.

Dimensiunea relativ mică a programului - mai puțin de 7 MB - reprezintă un avantaj suplimentar pentru oricine caută să salveze din spațiul discului hard. Este gratuit, așa că trebuie să plătiți doar pentru manualele și suportul tehnic opțional.

Pe de altă parte, agenda de adrese conține doar datele de bază. De exemplu, nu permite intrări pentru mai multe numere de telefon la o singură persoană din agendă și nici chiar o intrare pentru un sit web al persoanei respective. De asemenea, facilitățile de căutare sunt primare, astfel încât dacă aveți nevoie să găsiți repede un mesaj, vă puteți simți lipsit de noroc.

- **Utilizator frecvent:** Pegasus are un layout excentric și câteva neajunsuri, dar merită explorat pentru facilitățile de e-mail unice de care dispune.
- **Utilizator ocazional:** Interfața lui produce confuzie, astfel încât este greu de învățat.

lucrează pe web

Uite mamă, software-ul lipsește! Oriunde ai merge, serviciile bazate pe web îți permit să-ți accesezi poșta de pe orice mașină conectată la internet, folosind doar un browser.

Cade Metz

deși clienții pe care i-am trecut în revistă sunt unele puternice, tot ce aveți nevoie pentru a trimite și primi e-mail este accesul la internet și un browser web. Nu aveți nevoie de un client de e-mail de sine stătător sau o adresă de e-mail atribuită de către un angajator sau un ISP. Siturile web, cum ar fi Hotmail, HushMail, Mail.com, OneBox, Yahoo! Mail și multe altele vă permit să vă administrați un cont personal de e-mail direct dintr-o fereastră de browser. Și nu trebuie să plătiți nici un ban.

Conturile gratuite bazate pe web nu oferă în general mai mult de 6 MB de spațiu pentru păstrarea mesajelor și interfețele lor nu sunt așa de eficiente și ușor de folosit precum cele de la cei mai importanți clienți de sine stătători. Dar fără a face nici un aranjament special, puteți să le accesați de pe orice mașină conectată la internet.

Pentru acest motiv, chiar și aceia care au conturi de e-mail la serviciu sau conturi la ISP-urile la care se conectează de acasă - nici unul dintre aceste conturi nu poate fi accesat cu ușurință de pe orice mașină - sunt predispuși la achiziționarea de conturi gratuite de e-mail bazate pe web. De multe ori, ei au nevoie de conturi pe care le pot accesa de la birou.

Alți utilizatori folosesc conturile bazate pe web pentru a-și accesa de pe drum conturile personale de la serviciu sau de la ISP-ul folosit de acasă, redirecționându-și mesajele spre aceste conturi bazate pe web. Unele servicii de e-mail bazate pe web pot verifica și alte căsuțe poștale de tip POP3.

Multe persoane utilizează serviciile gratuite de e-mail bazate pe web ca singurele lor conturi de e-mail. Conform firmei de sondaje Jupiter Media Metrix, peste 60 de milioane de persoane din SUA folosesc Hotmail și Yahoo!Mail și încă două milioane folosesc Mail.com și serviciile gratuite bazate pe web ale lui Netscape - Netscape Mail. Totuși aceste cifre nu-i includ pe cei peste 7 milioane de oameni care folosesc serviciile AOL pentru a-și accesa conturile de e-mail create în sistemul proprietar online al lui AOL sau miile de persoane care folosesc conturile de e-mail gratuite puse la dispoziție de portalurile pe două nivele cum ar fi Excite, iWon.com și Lycos. Apoi sunt serviciile specializate,

cum ar fi HushMail și OneBox, care furnizează un pic mai mult decât niște conturi de e-mail gata de folosit.

Cu așa multe servicii de e-mail - ca și orice serviciu de astăzi bazat pe web - există un motiv general de precauție. Hotmail, Netscape Mail și Yahoo! Mail probabil că vor fi acolo și mâine, dar dacă subscrieți la un serviciu mic, riscați să vă treziți că nu mai există. De exemplu, în februarie 2002, popularul portal AltaVista și-a suspendat serviciul de e-mail, lăsând în aer între 150.000 și 200.000 de utilizatori.

În 1996, Microsoft a cumpărat compania independentă care a creat Hotmail. Deservind peste 34 de milioane de americani, Hotmail este liderul serviciilor de e-mail bazate pe web, în mare parte deoarece este cel mai puternic și ușor de folosit; ca să nu menționăm că are o interfață mai colorată și mai puțin confuză decât a celorlalți competitori.

Superioritatea lui Hotmail este evidentă când compuneți un mesaj. Quick Address List se deschide automat în partea dreaptă a ferestrei, permițându-vă să trimiteți rapid un mesaj celor cu care corespunziți frecvent, iar meniul Tools oferă acces rapid nu numai la un spell-checker, dar și la un dicționar, o enciclopedie și un editor rich-text (pentru a putea schimba fonturile și culorile). Serviciul filtrează de asemenea mesajele nedorite (cu un grad moderat de succes), preia mesajele de e-mail din alte conturi POP3 de e-mail și vă descarcă poșta la clienți de sine stătători sub Windows - Outlook și Outlook Express - care furnizează un set mai extins de unelte pentru e-mail. Există bineînțeles și un obstacol ascuns. Așa cum vă puteți aștepta de la Microsoft, nu puteți descărca mesajele de pe Hotmail într-un client al altei firmei, cum ar fi Eudora, Netscape Mail sau Pegasus Mail fără un program suplimentar ca IzyMail de la IzySoft. Și mai rău, Microsoft vă oferă un surprinzător de zgârcit spațiu de păstrare a mesajelor de doar 2 MB, în comparație cu servicii ca Mail.com și Yahoo! Mail care vă oferă 10 MB și, respectiv, 4 MB. O altă facilități care pare să lipsească din această ofertă, altfel puternică, este posibilitatea de a face forward automat către alte conturi. (Microsoft Corp., www.hotmail.com)

Dacă sunteți genul neîncrezător, s-ar putea să doriți să încercați HushMail, care folosește algoritmi OpenPGP pentru criptarea mesajelor, prevenind citirea lor de către persoanele neautorizate. Procesul este simplu și rapid: schimbul de chei are loc în spatele scenei, fără intervenția utilizatorului. Deși serviciul nu dispune de un corector ortografic, interfața lui este aproape la fel de atractivă și ușor de folosit ca cea de la Hotmail. Un mare dezavantaj este că puteți trimite mesaje criptate doar altor utilizatori HushMail.

Totuși este excelent dacă vă veți folosi de această facilități de securitate, chiar dacă este limitată. (Hush Communications, www.hushmail.com)

Deținut de Net2Phone, o companie care vă permite să efectuați convorbiri telefonice prin internet **Mail.com** are doar 1 milion de utilizatori. Sincer vorbind, nu suntem surprinși. Interfața lui Mail.com, constând dintr-un text negru pe un fundal complet alb, este depresiv de spartană fiind cea mai îndepărtată de era culorii digitale. Când compuneți un mesaj, nu aveți acces la un corector ortografic. Și dacă vreți să faceți forward automat mesajelor sau să le descărcați pe un client de sine stătător, trebuie să plătiți 19,95\$ anual. Serviciul oferă 10 MB de spațiu pentru păstrarea mesajelor, dar dacă vreți mai mult trebuie să plătiți mai mult. Alte servicii bazate pe web, oferite de bine cunoscutele portaluri, cum ar fi Excite, iWon.com, Lycos și Netscape, par să fie echivalente cu Mail.com. (Net2Phone Inc., www.mail.com)

Administrat de Openwave Systems, o companie de comunicații fondată în Redwood City, California, **OneBox** funcționează în mod asemănător cu serviciul Yahoo! By Phone, oferindu-vă un cont de e-mail combinat cu poșta vocală. Serviciile OneBox pornesc de la 9,95\$ lunar și vă oferă posibilitatea de a utiliza căsuța de e-mail pentru a asculta mesajele vocale (în plus față de ascultarea poștei vocale la telefon) și de a citi fax-urile trimise la numărul de telefon al voice mail-ului dumneavoastră. Nu puteți să utilizați OneBox ca să trimiteți fax-uri către un fax de sine stătător, dar în rest îmbină toate facilitățile de e-mail, poșta vocală și fax. (Openwave Systems Inc., www.onebox.com)

Deși serviciul gratuit **Yahoo! Mail** nu este la fel de atractiv ca Hotmail, este aproape la fel de eficient. Îi lipsesc un dicționar, o enciclopedie și o listă rapidă de adrese, dar altfel oferă aceleași facilități ca și Hotmail. Include un corector ortografic și un editor rich-text și vă permite să vă filtrați poșta nedorită, să preluați mesajele din alte conturi POP3 și să faceți forward automat către alte conturi.

Spre deosebire de Hotmail, Yahoo! Mail vă permite să vă descărcați mesajele din contul bazat pe web în orice client POP3 de e-mail și să cumpărați până la 100 MB de spațiu suplimentar pentru păstrarea mesajelor la mai puțin de 1\$ anual pentru fiecare megabyte. Pentru 35\$ anual, puteți să dețineți un nume de domeniu pentru poșta dumneavoastră, altul decât yahoo.com și pentru 4,95\$ lunar, serviciul Yahoo! By Phone - similar cu cel de la OneBox - vă permite să integrați un cont de poșta vocală pentru a vă verifica mesajele vocale de pe calculator și mesajele de e-mail de pe telefon. (Yahoo! Inc., www.yahoo.com)

Servicii de e-mail bazate pe Web

	Spațiu gratuit pentru stocare	Spațiu de stocare suplimentar (cost anual)	Forward automat	Descărcarea mesajelor pe clienți de sine stătători (cost lunar)	Obținerea mesajelor din alte conturi POP	Integrarea cu servicii de poșta vocală (cost lunar)	Criptare
Hotmail	2MB	10MB, 19,95\$	N/A*	Pentru Microsoft Outlook Express 6.0 și 2002, gratis	Gratuit	N/A*	N/A*
HushMail	2MB	32MB, 29,99\$	N/A*	N/A*	N/A	N/A*	Gratuit
Mail.com	10MB	30MB, 29,95\$	19,95\$ lunar	Pentru orice client POP3, 19,95\$ lunar	Gratuit	N/A*	N/A*
OneBox	Nu	10MB, 9,95\$; 25MB, 12,95\$	Gratuit	N/A*	Gratuit	Gratuit	N/A*
Yahoo!Mail	4MB	10MB, 9,99\$; 25MB, 19,99\$; 50MB, 29,99\$; 100MB, 49,99\$	29,99\$ anual	Pentru orice client POP3, gratuit	Gratuit	4,95\$	N/A*

ROȘU indică Alegerea redacției. N/A* - neaplicabil. Produsul nu dispune de această facilități. N/A** - neaplicabil. Această facilități este oferită de un serviciu al unei terțe părți.

filtre de spam

Dacă în medie poșta unui utilizator conține 25% spam, trebuie să existe unii oameni norocoși la care acest procent este foarte scăzut, având în vedere că la noi căsuțele de mail se revarsă

Brett Glass

imaginați-vă acest scenariu: vă porniți programul de e-mail, dornic să vă citiți noile mesaje de la prieteni, rude, colegi și de la interesantele liste de discuții la care tocmai v-ați abonat. În schimb, căsuța dumneavoastră este plină de solicitări pentru situri porno, propuneri pentru intrări în scheme piramidale și chiar mesaje care vă încurajează să faceți sume improbabile de bani prin inundarea căsuțelor poștale ale altora. În timp ce separați grâul de neghină, de abia mai aveți timp să citiți și cu atât mai puțin să răspundeți la mesajele care vă interesează. Nimic nu vă va elimina tot spam-ul, dar cu uneltele și serviciile care urmează puteți să scăpați de o mare parte din el.

CE ESTE SPAM-UL? Mulți luptători împotriva spam-ului îl definesc ca fiind un e-mail comercial nesolicitat (UCE), mai exact, un e-mail trimis de o companie care nu are relații de afaceri cu dumneavoastră și care vrea să vă facă să cumpărați ceva de la ea. Lumea de pe stradă înclină spre o definiție mai cuprinzătoare: „solicitări sau mesaje abundente pe care nu le-am cerut și pe care nu le vreau”. Noi suntem de acord cu ei.

CUM VĂ GĂSESC? Cum obțin spammer-ii adresa dumneavoastră de e-mail? Răspuns: prin orice mijloace pot. De exemplu, dacă intrați într-o discuție online, cum ar fi listele de mail sau grupurile de discuții pe internet, spambot-ii, programe care caută adrese de e-mail, vor „captura” imediat adresa dumneavoastră. Sau încercați alfel: deveniți membru AOL (sau creați un nou screen name) și intrați într-o cameră de chat. Apoi priviți cum imaculata dumneavoastră căsuță poștală va fi murdărită de pornografie.

Unii comercianți online pot vinde listele lor de e-mail (inclusiv adresa dumneavoastră), în special când sunt la strâm-

toare. De exemplu, foștii cititori ai lui *The Industry Standard* au început de curând să primească solicitări din partea lui AOL Time Warner. Fără îndoială, gigantul media a cumpărat lista persoanelor abonate la această publicație.

În final, spammer-ii colectează adrese folosind viruși, viermi, inserând cod neortodox în paginile web și „spioni” în software, dar și prin alte tehnici care au ca scop unic pătrunderea în calculatorul dumneavoastră.

CE SĂ NU FACEȚI Niciodată să nu-i răspundeți direct unui spammer sau să încercați să utilizați un link sau o adresă care pretinde că vă va scoate din listă. În cel mai bun caz, cererea dumneavoastră va fi refuzată și trimisă înapoi; în cel mai rău caz, îi va permite spammer-ului să afle că adresa dumneavoastră este validă.

Dacă doriți să vă plângeți, plângeți-vă la ISP-ul spammer-ului. Aceasta înseamnă că ori aveți cunoștințe tehnice astfel încât să analizați singur header-ele e-mail-ului, ori dispuneți de un utilitar de analizare a header-elor, cum ar fi Sam Spade pentru Windows (<http://samspade.org/ssw/>).

Expert sau nu, s-ar putea să doriți să folosiți un sistem de raportare a abuzurilor, cum ar fi baza de date cu contacte a lui abuse.net (www.abuse.net/contact.html), pentru a fi sigur că plângerea dvs. ajunge la adresa corectă. Totuși trebuie să aveți în vedere că multe ISP-uri - în special cele din afara Statelor Unite - vor ignora plângerea dumneavoastră datorită barierelor de limbă, lipsei de interes sau de resurse. Puteți de asemenea să raportați spam-ul la Mail Abuse Prevention System sau MAPS (www.mail-abuse.org).

MAPS nu poate tăia serviciul internet al unui spammer, dar îi poate trece adresa într-o listă neagră; apoi puteți să vă încurajați ISP-ul să se aboneze la listele negre ale lui MAPS.

ADRESE DE E-MAIL DISPENSABILE O modalitate de a îndepărta spam-ul este să vă creați conturi separate pentru diferite tipuri de e-mail, cum ar fi poștă personală, poștă cu situri comerciale, liste de discuții și așa mai departe. Problema cu această abordare este că trebuie să vă verificați mai multe conturi și odată ce un cont a început să primească spam-uri, probabil că trebuie să-l desființați. O alternativă este adresa de e-mail dispensabilă (DEA). DEA vă permite să trimiteți și să primiți e-mail-uri folosind un pseudonim care direcționează aceste mesaje spre un cont real. Să presupunem că atribuiți un DEA unei companii - să o numim SpamKing.com - și apoi orice mesaj trimis de

Unelte folosite la client contra spam-ului

Dacă ISP-ul sau șeful dumneavoastră nu vă asigură filtrare împotriva spam-ului, dar dumneavoastră sunteți asaltat de mesaje nedorite, puteți folosi un utilitar contra spam-ului care să funcționeze direct pe calculatorul de pe care vă citiți poșta. Aceste unelte vă permit să blocați singur anumite mesaje (sau tipuri de mesaje) pe care compania poate nu dorește să le blocheze pentru toți.

JUNK SPY Junk Spy este singurul produs client-side contra spam, din suita de programe testate de noi care funcționea-

ză ca un proxy, adică „stă” între clientul de e-mail și server, acționând împreună. Rezultatul constă în faptul că

puteți pune programul obișnuit de e-mail să verifice automat poșta. Junk Spy verifică mesajele care vin, urmărind liste albe personale, baze de date cu modele sau liste negre de DNS-uri. Junk Spy are capacitatea de a distruge mesajele de tip junk-mail înainte să fie descărcate sau de a le marca. Ultima variantă este cea recomandată, deoarece prima nu funcționează pentru toți clien-

ții de e-mail. Marcarea mesajelor este de preferat și pentru că-i permite programului de e-mail să filtreze mesajele marcate și să le introducă într-o cutie de mesaje denumită „posibil spam”, pe care puteți să o verificați periodic în cazul în care există mesaje care vă pot interesa. Dacă găsiți un mesaj care vă interesează în acest director, puteți să-l adăugați la lista albă.

SpamKing.com spre dumneavoastră va ajunge la adresa reală de e-mail prin intermediul DEA. Dacă nu vă plac mesajele pe care le primiți de la SpamKing.com - sau de la oricine a cumpărat adresa dumneavoastră - pur și simplu renunțați la DEA.

Spamex creează adrese DEA la cerere prin deschiderea unei ferestre pop-up în browserul dumneavoastră. Puteți să organizați, să adăugați și să ștergeți acest tip de adrese prin intermediul interfeței bazate pe web a lui Spamex, iar serviciul va suprascrive automat adresele *From* și *Reply* din mesajele de răspuns la mesajele care au venit la DEA, astfel încât destinatarii nu pot afla adresa dumneavoastră reală. Puteți dispune de mai multe DEA care să concentreze mesajele spre o singură adresă reală. Subiectele mesajelor care vă vin în căsuța reală de la o DEA pot fi modificate ca să dezvăluie adresa dispensabilă unde fiecare e-mail a fost trimis, astfel încât când spam-ul începe să curgă, pur și simplu anulați DEA - aflând și cine v-a vândut numele. Sunt permise mai multe adrese „reale” și este disponibil acces securizat prin intermediul SSL. (ClicVU Inc., www.spammax.com. ●●●●○)

SpamCom Foundation este o versiune reînregistrată a lui Spamex, cu prețuri și condiții puțin modificate. O parte din câștiguri merge la o organizație non-profit dedicată luptei împotriva spam-ului. (SpamCom Foundation, www.spamcom.org/services/dea. ●●●●○)

Emailias oferă facilități similare într-o interfață simplă de tip poziționezi și apeși (point and click). La fel ca și Spamex, Emailias nu a ajuns la o integrare perfectă cu software-ul pentru clienți de e-mail. (Emailias LLC, www.emailias.com. ●●●●○)

Sneakemail (gratuit) a fost primul serviciu DEA; în mod implicit toate celelalte au copiat câteva facilități de la el. Funcționează susținut de luptători voluntari împotriva spam-ului și nu este la fel de prietenos pentru începători ca Emailias sau Spamex. Paginile web nu sunt la fel de atractive ca ale altor situri DEA comerciale iar e-mail-ul este singura cale prin care se poate obține ajutor dacă aveți probleme. Mărimea mesajelor este limitată la 80 kB (tot ce depășește această limită este trimis înapoi), inclusiv fișierele atașate, care într-o oarecare măsură fac imposibilă folosirea acestui serviciu pentru afaceri sau chiar pentru o utilizare personală serioasă. (Sneakemail, www.sneakemail.com. ●●●●○)

Ca și Sneakemail, **SpamMotel.com** este un serviciu DEA gratuit. Deși serviciul este destul de lustruit, situl lui este plin de probleme și se blochează dacă nu-i acceptați cookie-urile. Deși

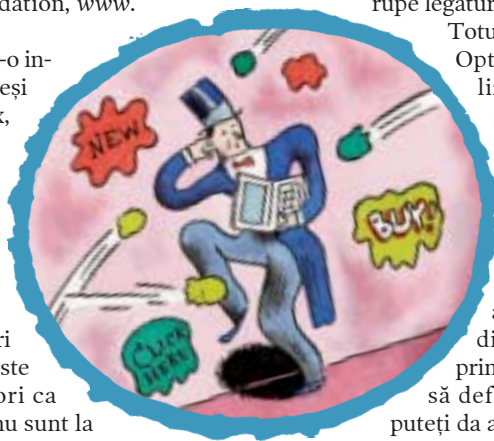
poate fi folosit în totalitate direct din interfața web, SpamMotel.com oferă ceva unic: un program Windows, care simplifică folosirea sitului de către utilizatorii Windows. SpamMotel.com plănuiește să ofere un serviciu plătit, superior calitativ (premium), dar în același timp va continua să ofere gratuit și serviciul de bază. (SpamMotel, www.spammotel.com. ●●●●○)

Un serviciu de e-mail cu o mulțime de facilități și care oferă mai mult decât adrese DEA, **Mailshell** asigură poștă pe web, acces POP3 și IMAP, redirectionare, avertizare pentru viruși și filtre împotriva spam-ului. Serviciul premium oferă înregistrarea unui domeniu unic pentru poșta care sosește sub numele lui Mailshell, așa încât informațiile dumneavoastră personale nu apar în baza de date Whois. (Mailshell.com Inc., <http://mailshell.com>. ●●●●○)

My Mail Oasis (gratuit) este un serviciu de e-mail bazat pe web, cu reguli de filtrare, care poate fi util în oprirea spam-ului (chiar dacă nu vă permite să folosiți alte unelte, cum ar fi listele negre MAPS). Serviciul oferă adrese de e-mail dispensabile, deși mecanismul de dispensare al lui Oasis este mai rudimentar decât al altora: cu două clicuri, vă puteți schimba adresa din, să zicem [\[name\]@mymailoasis.com](mailto:[name]@mymailoasis.com) în [\[name\].1001@mymailoasis.com](mailto:[name].1001@mymailoasis.com). Din păcate, asta nu vă scapă doar de spammer-i, ci vă rupe legătura și cu partenerii de corespondență.

Totuși, situl oferă o facilități interesantă, Super Opt-In; cu ajutorul acesteia situl - nu un utilizator individual - se poate înscrie la newsletter-e online și apoi le poate trimite utilizatorilor interesați. Dacă doriți să renunțați la acest newsletter, trebuie să contactați Oasis și nu expeditorul original. (Online Companies Inc., www.mymailoasis.com. ●●●●○)

Serviciul DEA **spamgourmet** (gratuit) are câteva trucuri interesante. Adresele lui dispensabile expiră în mod normal după primirea unui anumit număr de mesaje. (Puteți să definiți expeditori de încredere, cărora le puteți da adrese de e-mail care nu expiră.) Serviciul dispune de asemenea de un mod de interacțiune redus, unde nu trebuie să solicitați generarea unui DEA. În schimb, vă puteți crea o adresă urmând câteva reguli simple. (O regulă este că adresa trebuie să conțină numărul de mesaje care pot fi trimise la ea până când expiră.) Această facilități simplifică generarea adreselor mnemonice noi. Totuși pe de altă parte, spammerii vor putea intui cum va arăta noua dumneavoastră adresă uitându-se la DEA precedentă. Din fericire, cel mai mult spam este efectuat prin intermediul programelor automate care nu sunt așa de deștepte încât să facă această manevră.

Deși mai precis în detectarea spam-ului decât multe alte aplicații și relativ ușor de instalat și configurat (există câteva trucuri TCP/IP pe care trebuie să le stăpâniți dacă folosiți Norton Antivirus sau trimiteți sesiuni de e-mail prin tunele folosind Secure Shell), Junk Spy are unele limitări semnificative. Suportă doar POP3 - nu IMAP, AOL sau e-mail bazat pe web. Și din an-

umite motive, versiunea curentă nu este compatibilă cu Netscape 6 (deși lucrează cu Netscape 4.x). Junk Spy nu vă poate converti agenda de adrese într-o listă albă; trebuie să o faceți manual. Junk Spy nu include unelte de urmărire a spam-ului sau unelte care să vă ajute să completați plângeri contra abuzurilor. (Sundial Systems Corp., www.junkspy.com. ●●●●○)

SPAM BUSTER Spam Buster (gratuit; fără reclame, 19,95\$) lucrează prin verificarea căsuței poștale independent de clientul dvs. de e-mail și prin ștergerea mesajelor pe care le recunoaște ca fiind spam. Își bazează decizia exclusiv pe header-ul și dimensiunea mesajului, care sunt întoarse de comanda TOP recunoscută de POP. Spam Buster nu are nevoie să descarce întreg mesajul din

căsuța poștală, ceea ce-l face mai rapid decât SpamKiller și împiedică serverul să șteargă mesajele care au fost verificate și par citite deși nu au fost încă descărcate.

Pentru că verifică doar header-ele, filtrul are mai puțin de lucru și poate da mai multe erori. Verificând o cutie poștală care conținea 25 de mesaje (fără spam), Spam Buster a identificat greșit 5 din ele ca fiind spam. Unul a fost

Ca și alte servicii DEA, **spamgourmet** nu se integrează direct cu clientul dumneavoastră de e-mail, așa că anumite activități (cum ar fi trimiterea mesajelor care să pară că vin de la contul dumneavoastră DEA) sunt dificile. (spamgourmet, www.spamgourmet.com. ●●●○○)

SERVICII DE FILTRARE A SPAM-ULUI O altă modalitate de limitare a spam-ului este subscrierea la un ISP sau la un serviciu special care refuză sau șterge spam-ul înainte de a ajunge la dumneavoastră. Tehnicile de filtrare diferă. Unii furnizori de internet oferă servicii de la Brightmail, o companie care pune căsuțe poștale pe post de momeli, pentru a identifica și a șterge tot spam-ul trimis clienților săi. Taxa minimă a lui Brightmail este de 100.000\$ anual - mult prea mult pentru ISP-urile mici - iar compania nu oferă un serviciu en-detail pentru utilizatorii individuali. Astfel, utilizarea sa se limitează doar la cei care folosesc serviciile ISP-urilor mari, cum ar fi AT&T și EarthLink.

Dacă subscrieți la un ISP care folosește sisteme de operare de tip UNIX sau similare acestuia, puteți folosi listele negre de la MAPS și efectua filtrări suplimentare prin instalarea de pachete, cum ar fi SpamBouncer a lui Catherine Hampton (www.spambouncer.org). Dar, dacă ISP-ul dvs. nu folosește Brightmail sau Unix și nu dispuneți de propriul server de e-mail, trebuie să studiați una din celelalte două opțiuni: un serviciu de filtrare sau un client e-mail contra spam-ului. Iată câteva dintre

numeroasele servicii de filtrare disponibile în prezent.

Conturile de e-mail de la **MailCircuit.com** (gratuit; contul premium, 10\$ anual) folosesc un sistem de tip provocare/răspuns care păstrează mesajele de la surse necunoscute și nu le dă drumul până când expeditorul nu accesează un URL pentru a verifica dacă cel/cea care a trimis mesajul este un utilizator uman (și nu un program de spam). Fiecare expeditor trebuie să facă acest lucru o singură dată (exceptând cazul în care ați aprobat în prealabil adresa expeditorului, când nu se mai trimite nici o provocare). Puteți de asemenea să specificați surse pentru acceptare sau respingere automată. (MailCircuit.com, <http://mailcircuit.com>. ●●●○○)

Dintre toate organizațiile care păstrează liste negre sau blochează spam-ul, MAPS are cea mai bună reputație pentru stabilitate, contorizare, deschidere și aderare strictă la politici publicate. **Serviciul de filtrare a poștei de la MAPS** (50\$ anual) nu oferă facilități pe care alții le dau (cum ar fi POP3 sau poșta pe web și filtrează doar conform listelor negre de la MAPS - nu cuvinde cheie sau modele colectate din adrese momeală). Totuși este eficient și taxa permite accesul și la alte servicii MAPS. Dacă nu vă puteți convinge ISP-ul să folosească listele negre de MAPS și doriți o cale simplă de a folosi filtrele lor, aceasta este o bună metodă. (Mail Abuse Prevention Project, www.mail-abuse.org. ●●●○○)

Unelte contra spam-ului (continuare)

trimis de către un utilizator cu o adresă trecută în lista neagră [blacklisted@earthlink.net]. Un altul a fost blocat, culmea ironiei, pentru că expeditorul a folosit un DEA - amestecul de cifre din adresa generată aleator a activat filtrul. Spam Buster poate lucra cu servere care folosesc POP, dar nu și AOL, IMAP și servicii de e-mail bazate pe web.

Din nefericire, Spam Buster concurează cu clientul dumneavoastră de e-mail la folosirea căsuței poștale, fiind subiectul numit de programatori *race condition*. Când folosiți Spam Buster, nu vă puteți seta clientul de e-mail să verifice periodic poșta. Dacă faceți acest lucru, clientul dvs. poate descărca un spam sosit recent, înainte ca Spam Buster să aibă timp să-l înlăture din căsuța dvs. Spam Buster nu poate verifica liste negre de DNS (cum ar fi cele publicate de MAPS), dar are capacitatea de a vedea dacă numele de host al expeditorului are asociată o adresă IP reală.

Nu există facilități de raportare a spam-ului sau up-

grade automat, nici posibilitatea de a importa automat agende de adrese ca liste albe. În plus, în timpul testării programului am detectat erori de funcționare (care din fericire nu au fost distructive). (Contact Plus Corp., www.contactplus.com/products/spam. ●●○○○)

SPAMKILLER 2.86 Spam Killer de la Novasoft este un utilitar de filtrare a spam-ului care vă verifică periodic căsuța poștală și șterge orice mesaj care pare spam. Poate bloca mesajele conform unui vast domeniu de criterii, incluzând adrese, prezența unor anumite șiruri de caractere sau chiar țara de origine.

SpamKiller vă permite să stabiliți liste albe de adrese de la care doriți să primiți mesaje și chiar să vă importați agenda de adrese în propria listă albă. Vă puteți crea de asemenea și propriile filtre. SpamKiller păstrează o arhivă a mesajelor blocate pe care o puteți verifica pentru a vă asigura că nu exista mesaje clasificate greșit și include unelte care ajută la identificare

spammer-ilor și trimiterea de plângeri.

Pentru a utiliza SpamKiller, trebuie să aveți posibilitatea de a vă verifica poșta prin POP sau IMAP. Dacă folosiți AOL sau servicii de poșta bazate pe web care nu oferă POP, Spam Killer nu vă poate ajuta.

Modelele standard de detecție a spam-ului oferite de SpamKiller sunt eficiente, dar extrem de sensibile. În timpul testelor, multe din mesajele șterse fiind considerate spam, nu erau de fapt așa. Din nefericire, nu putem să dezactivăm regulile, ci doar să le ștergem. Odată distruse, trebuie să le reintroducem manual. Soluția pentru această problemă, conform Novasoft, este să înlocuiți regula cu pricina cu propria listă albă.

Filtrarea lui SpamKiller se bazează în totalitate pe reguli. Nu poate consulta liste negre bazate pe DNS (cum ar fi MAPS, ORBS sau ORDB), așa că poate rata spam-ul pe care aceste situri l-au identificat. Dacă vă înregistrați programul SpamKiller, puteți să importați modele actualizate de la Novasoft. Totuși nu am

găsit nici un forum pentru schimbarea de modele între utilizatori. Deoarece Spam Killer poate suferi de aceeași *race condition* care îl afectează și pe Spam Buster, nu puteți să vă lăsați programul de e-mail deschis și să vă verificați periodic poșta. În schimb, SpamKiller vă furnizează rapoarte despre ce se află în căsuța poștală, șterge spam-ul și apoi îi spune clientului de e-mail că poate descărca celelalte mesaje. SpamKiller poate porni automat programul de e-mail atunci când vede că aveți mesaje noi.

Mai îngrijorător este faptul că dacă serverul de e-mail șterge necondiționat toate mesajele din căsuța odată ce au fost descărcate (multe ISP-uri fac așa), SpamKiller vă va șterge toată mesajele, deoarece mesajele filtrate sunt văzute de server ca fiind descărcate. Puteți vedea poșta pierdută pentru o scurtă perioadă de timp în interfața lui SpamKiller, dar ea dispare următoarea dată când SpamKiller vă va analiza căsuța poștală. (Novasoft, www.spamkiller.com. ●●○○○)—BG

trucuri și șmecherii

Există șanse ca în acest moment să folosiți unul dintre clienții de e-mail de la Microsoft. Este de asemenea posibil să nu-l folosiți la întreaga lui capacitate. Toată lumea știe câteva trucuri excelente care pot salva timp și energie. Acestea sunt câteva dintre preferatele noastre.

M. David Stone

▲ - Microsoft Outlook ■ - Microsoft Outlook Express

ajoritatea oamenilor care folosesc e-mail-ul utilizează într-un mod sau altul Outlook sau Outlook Express, la serviciu sau acasă, obligatoriu, din proprie inițiativă sau la decizia departamentului TI (da, am fost chiar și acolo). Aici sunt câteva trucuri care pot face acești mono-liți un pic mai prietenoși.

Adăugarea de adrese din orice mesaj în agenda de adrese ▲ ■

În Outlook: Cu mesajul deschis sau în partea de sus a panoului preview, clic dreapta pe numele pe care doriți să-l adăugați și alegeți Add to Contacts.

În Outlook Express: Cu mesajul selectat, alegeți Tools/Add Sender to Address Book. Sau din fereastra mesajului, alegeți Tools/Add to Address Book și apoi din listă Sender/Everyone sau un nume individual.

Unde să vă găsiți

fișierele de e-mail și cum puteți să le faceți backup ▲ ■

Una dintre cele mai mari probleme ale noilor utilizatori de Outlook este să-și dea seama unde sunt păstrate datele lor.

Dacă folosiți Outlook fără Exchange, toate datele se găsesc într-un fișier cu extensia PST (excepție fac datele offline Exchange, care sunt păstrate într-un fișier PST), de obicei Outlook.pst. Puteți să faceți backup la toate, inclusiv e-mail-ul, pur și simplu prin copierea fișierelor. Pentru a găsi fișierul PST, folosiți funcția de căutare din Windows și căutați *.pst.

Backup-uri selective ▲ Puteți să faceți de asemenea backup-uri mai selective – de exemplu, a unui anumit folder de e-mail – folosind facilitatea Export din Outlook. Alegeți File/Import or Export, apoi Export to a File. În lista Create a File of Type, alegeți Personal Folder File (PST); apoi selectați folder-ul căruia vreți să-i faceți backup. Puteți să folosiți și butonul de filtrare pentru a delimita elementele cărora să li se facă backup și apoi să începeți operațiunea propriu-zisă.

Mutarea e-mail-ului de pe un PC vechi pe unul nou ▲

Configurarea unui nou PC poate fi copleșitoare, dar mutarea e-mail-ului, listei de contacte și a altor date din Outlook nu trebuie să fie așa. Cum spuneam mai înainte, dacă folosiți Outlook-ul de unul singur, datele dumneavoastră sunt într-un fișier PST. Dacă nu aveți nici o dată în Outlook-ul de pe noul calculator, transferați pur și simplu întregul fișier.

Dacă există deja un fișier PST pe noul calculator, redenumiți-l astfel încât Outlook-ul să nu-l mai găsească. Apoi, mutați fișierul de pe vechiul calculator pe cel nou. Outlook-ul va deschide noul fișier când îl porniți data următoare.

Mutarea datelor lui Outlook ▲

S-ar putea să doriți să vă păstrați fișierul PST în altă parte decât în lo-

Adăugiri

Extindeți-vă Outlook-ul

Microsoft Outlook 2002 și Outlook Express 6.0 sunt doi dintre cei mai mari și cei mai răi clienți de e-mail care există. Dar nici un program nu poate oferi toate lucrurile tuturor oamenilor. Dacă aveți nevoie de mai mult, puteți să-i adăugați facilitățile care îi lipsesc.

Address Manager Pro (29,95\$ direct) găsește fișierele din Eudora, Outlook și Outlook Express în sistemul dvs., citește adresele din folder sau folder-ele pe care le selectați – inclusiv adresele din liniile To, From, CC, BCC – elimină duplicatele și salvează rezultatele ori într-un format cu valorile separate de virgulă (CSV) ori într-un format Windows Address Book (WAB), pe care Outlook Express îl folosește direct și pe care Outlook îl poate importa. Fișierele WAB pot servi ca backup sau ca o modalitate simplă de a vă muta adresele pe un alt calculator. (ChekFaxx Development Co., www.addressmanagerpro.com. ●●●●●)

Annotis Mail al lui Emeris (24,95\$ direct) adaugă o bară de unelte la Outlook și Outlook Express cu opțiuni pentru marcarea mesajelor prin sublinieri, notițe, formulare trasate liber și ștampilări, care spun *În regulă, Da, Nu și Pentru*. Așa cum a reieșit la teste, Annotis Mail nu va fi compatibil cu Outlook dacă folosiți ca editor Word-ul, dar Emeris spune că această facilități va fi adăugată la sfârșitul acestui an. Mesajele care trec prin Annotis pot fi văzute în format HTML, ceea ce majoritatea clienților știu să o facă automat. Utilizatorii fără Annotis pot avea probleme de prelucrare dacă încearcă să marcheze mesajele și să răspundă la ele. (Emeris Technologies, www.annotis.com. ●●●●○)

QuantaZip și ZipOut 2002 pot să compime automat fișierele atașate în format zip pentru mesajele trimise și să le decompime la primire. ZipOut poate crea de asemenea un index care permite căutarea fișierelor atașate după câmpuri incluzând nume, data sosirii și dimensiune; apoi deschide fișierul atașat din fereastra de dialog a lui ZipOut Find. (QuantaZip: Ascent Solutions Inc., www.quantazip.com. ●●●●○; ZipOut: Micro Eye Inc., www.microeye.com. ●●●●●)

eMailBoss este un utilitar potențial periculos pentru utilizatorii începători, dar

trucuri și șmecherii (continuare)

câteva scurtături folositoare

Folosirea unei combinații de taste ce reprezintă o scurtătură este de obicei mai rapidă decât efectuarea aceleiași operații cu un mouse. De aceea merită să învățați combinațiile de taste pentru operațiile pe care le efectuați des. În continuare sunt zece dintre preferatele noastre. Conectați-vă la forumurile noastre pentru a ni le spune pe ale dumneavoastră.

	Microsoft Outlook Express 6.0	Microsoft Outlook 2002
Trimiterea sau primirea de mesaje	Ctrl-M sau F5	Ctrl-M sau F9 sau F5
Crearea unui mesaj nou	Ctrl-N	Ctrl-Shift-M sau Ctrl-N*
Trimiterea unui răspuns autorului mesajului	Ctrl-R	Ctrl-R
Trimiterea unui răspuns global	Ctrl-Shift-R	Ctrl-Shift-R
Trimiterea unui mesaj mai departe	Ctrl-F	Ctrl-F
Comutarea pe Inbox	Ctrl-I	Ctrl-Shift-I
Comutarea pe un director	Ctrl-Y	Ctrl-Y
Vizualizarea proprietăților unui mesaj	Alt-Enter	Alt-Enter
Căutare (text în cadrul unui mesaj deschis)	F3 sau Ctrl-Shift-F	F4 sau Alt-E, F
Caută din nou (text în cadrul unui mesaj deschis)	Alt-F, with Find dialog box open.	Shift-F4 sau Alt-E, X

* dacă este într-un folder care are legătură cu poșta.

cația standard. De exemplu, s-ar putea să doriți să-l păstrați într-un volum separat de date – cum ar fi, discul D: în loc de discul C:. Pentru a face acest lucru, pur și simplu mutați fișierul în locul dorit. Data următoare când porniți Outlook-ul, veți vedea un mesaj care spune că Outlook-ul nu-și poate găsi fișierul PST. Alegeți OK pentru a deschide o fereastră de dialog Create/Open care vă va permite să navigați până la fișier și să-l selectați ca fiind cel pe care doriți să-l deschideți. Când porniți Outlook-ul data următoare el vă va încărca fișierul pe care l-ați ales.

Păstrarea răspunsurilor standard la e-mail-urile repetitive ▲

Mulți dintre noi utilizăm cel puțin câteva răspunsuri standard la e-mail-uri. Outlook poate folosi facilitatea AutoText din Microsoft Word pentru a introduce răspunsuri standard cu un efort minim. În primul rând, asigurați-vă că Outlook este setat să folosească Word-ul. Alegeți Tools|Options, apoi Mail Format și asigurați-vă că este activată opțiunea Use Microsoft Word to Edit E-Mail Messages. Apoi veți putea crea sau insera o intrare din AutoText ori de câte ori editați un mesaj.

Pentru a crea o intrare, introduceți textul în mesaj și selectați-l. Alegeți Insert|AutoText|New, introduceți o prescurtare pentru intrare și alegeți OK. Când închideți Outlook-ul sau Word-ul, puteți primi un mesaj că ați făcut modificări în template-ul global al Word-ului și sunteți întrebat dacă trebuie salvate. Răspundeți cu Yes.

Pentru a introduce o intrare din AutoText, ori introduceți prescurtarea și apăsați F3, ori alegeți Insert|AutoText. Apoi găsiți și selectați prescurtarea în lista de intrări și alegeți Insert.

Trimiterea unui e-mail la o anumită dată și oră ▲

Dacă scrieți un mesaj pe care nu vreți să-l trimiteți decât mai târziu, puteți să-l păstrați în Outbox-ul din Outlook până la

o dată și oră desemnată. Din fereastra Message, apăsați pe butonul Options pentru a deschide fereastra de dialog Message Options. Sub opțiunile Delivery, bifați căsuța Do Not Deliver Before și adăugați o dată și oră. Outlook nu va trimite mesajul până la primul Send/Receive de după timpul desemnat.

Trimiterea unui BCC (blind carbon copy) ▲ ■

Îngropată în Outlook Express și Outlook este posibilitatea de a trimite BCC-uri, care ascund numele unui destinatar de ceilalți destinatari. Iată cum puteți să adăugați opțiunea BCC:

În Outlook: Deschideți meniul Options aflat înaintea cutiei textului To și apăsați pe Bcc. În unele implementări, câmpul opțiunii Bcc poate fi localizat în meniul View.

În Outlook Express: Când compuneți un mesaj, alegeți View|All Headers.

Deschideți o fereastră de mesaj cu adresa de e-mail deja introdusă ▲ ■

Dacă există o persoană căreia îi trimiteți frecvent e-mail-uri, este utilă crearea unei scurtături pe desktop pentru a deschide un nou mesaj cu adresa de e-mail deja completată. Clic dreapta pe o suprafață goală a desktop-ului și alegeți New|Shortcut. În fereastra de dialog Create Shortcut, introduceți *mailto:[name]@[domain].com*, alegeți Next, dați scurtăturii un nume corespunzător (cum ar fi Mail către oricine) și alegeți OK. Când alegeți scurtătura, Windows-ul va deschide un nou mesaj în programul dvs. de e-mail și va completa adresele.

Identificarea mesajelor care solicită întoarcerea unei confirmări ▲

Puteți adăuga o coloană la inbox-ul din Outlook care să vă arate ce mesaje solicită întoarcerea unei confirmări de primire. Clic dreapta oriunde pe rândul cu numele coloanelor (heading) din inbox și apoi selectați Field Chooser. În lista drop-down din partea de sus a ferestrei

Adăugiri

de dialog alegeți All Mail Fields. În continuare, căutați câmpul Receipt Requested, trageți marcajul de heading oriunde în zona de heading din inbox și poziționați-l acolo unde vreți să fie noua coloană. Mesajele cu Receipt Requested vor avea un „Yes” în această coloană.

Verificați cum răspunde Outlook la solicitările de întoarcere a unei confirmări ▲ ■

Puteți de asemenea să controlați modul în care se descurcă Outlook-ul cu solicitările de întoarcere a unei confirmări pentru conturile de poștă internet. Alegeți Tools|Options, butonul E-Mail Options, apoi Tracking Options. Cele trei opțiuni de la baza ferestrei de dialog vă permit să alegeți modul în care doriți să trimiteți răspunsuri la solicitarea de confirmări – întotdeauna, niciodată sau doar după ce sunteți întrebat. În Outlook Express secvența este: Tools|Options|Receipts.

Retragerea sau înlocuirea unui mesaj pe care încă nu l-ați trimis ▲

Folosiți e-mail-ul de ceva timp și trimiteți un e-mail fără să vreți. Cu Outlook, puteți să aduceți mesajele înapoi – uneori. Această facilități are însă unele limitări majore: necesită un server Exchange, adresa trebuie să fie înregistrată și să folosească Outlook iar mesajul trebuie să nu fi fost citit și să se afle în inbox-ul destinatarului. Dar pentru că totuși funcționează merită să știm de existența ei.

Pentru a încerca să ștergeți sau să modificați un mesaj trimis, mergeți în directorul dvs. Sent Items și deschideți mesajul. În fereastra mesajului, alegeți Actions|Recall This Message. Apoi alegeți Delete Unread Copies of This

Message sau Delete Unread Copies and Replace With a New Message, la alegere. Dacă doriți să înlocuiți un mesaj, alegeți OK și introduceți noul mesaj. Pentru a afla dacă schimbarea sau ștergerea a funcționat, verificați căsuța Tell Me If Recall Succeeds or Fails for Each Recipient.

Mesaje codate color ▲

Puteți să setați Outlook-ul să vă arate mesajele de la anumite persoane – șeful dumneavoastră, soțul/soția sau cel mai important client – în culori care ies în evidență. Pentru a alocă o culoare unui anumit individ, deschideți inbox-ul, selectați un mesaj de la acel expeditor și alegeți Tools|Organize pentru a deschide Ways To Organize In-box. Alegeți Using Colors și umpleți spațiile goale din Color Messages, pentru mesajele de la și către persoanele respective, cu ce culoare doriți. Puteți să folosiți această tehnică pentru a colora temporar mesajele și a putea vedea imediat un anume mesaj dintr-un inbox plin. Pentru a renunța la utilizarea culorilor, selectați în câmpul de culoare valoarea Auto.

Crearea unei liste de distribuții în mod ad-hoc ▲

Puteți începe un mesaj cu adresa de e-mail a unei liste de distribuție ad hoc deja completată. Mergeți la lista dumneavoastră de contacte și selectați numele persoanelor cărora vreți să le trimiteți, ținând apăsată tasta Ctrl pentru a alege nume care nu sunt enumerate consecutiv. După ce ați selectat toți destinatarii doriți, alegeți Actions|New Message to Contact pentru a deschide un nou mesaj cu adresele de e-mail pentru toate contactele selectate introduse în câmpul To.

pentru aceia dornici să investească puțin timp ca să învețe cum să facă programul să nu umple directorul destinat junk mail-ului cu mesaje importante, poate fi un important salvator de timp, sortând mesajele în directoarele corespunzătoare. eMailBoss vine cu reguli și foldere predefinite, dar utilizatorul poate – și trebuie – să le modifice, pentru a ajusta eficiența programului și a fi sigur că nici una dintre regulile implicite nu marchează e-mail-ul solicitat ca fiind spam. (Incline SoftWorks LLC, www.inclinesoftware.com. ●●●○○)

Sperry Software oferă 16 add-in-uri pentru Outlook. (Există de asemenea alte două add-in-uri pentru Outlook Express.) Cinci ne-au atras atenția în mod particular și s-au dovedit ușor de folosit. (Sperry Software, www.sperrysoftware.com)

1. Attachments Save vă lasă să salvați toate atașamentele (setare standard) sau le salvează pe baza numelor fișierelor, expeditor sau subiect. Puteți de asemenea să scanați directoarele selectate, să salvați automat sau la comandă fișierele atașate și să specificați directorul destinație pentru salvări. (●●●●●)

2. Attachment Forget-Me-Not scanează e-mail-ul pentru fraze ca *See attached* și verifică dacă există un fișier atașat. Dacă nu, vă avertizează. (●●●○○)

3. Contact Duplicates Eliminator (●●●●●) și **4. E-mail Duplicates Eliminator** (●●●●●) ambele fac exact ce sugerează și numele, găsind contactele și e-mail-urile duplicate (o problemă obișnuită după sincronizarea cu un PDA, de exemplu) și le șterg sau le mută într-un alt folder pentru ca dumneavoastră să le puteți verifica.

5. Time/Date Signature adaugă un marcaj de timp la baza fiecărui e-mail pe care îl trimiteți, arătând astfel că un răspuns a venit încet din cauza internet-ului și nu a dumneavoastră. (●●●○○)

Dacă vă deranjează Outlook-ul când ascunde adresa de e-mail într-un mesaj, încercați **RcpInfo** care vă permite să selectați un mesaj într-un director de poștă, să apăsați pe butonul RcpInfo și să primiți o listă de adrese de e-mail. Aceasta este o modalitate mult mai rapidă decât să dați clic dreapta pe fiecare nume și să selectați proprietățile. (Ornic USA LLC, www.ornic.com. ●●●●●)

În final, de notat că Slipstick Systems este o sursă excelentă pentru informații despre Outlook și Exchange și pentru o listă lungă de add-in-uri. (www.slipstick.com. ●●●●●—MDS ≡)

MAI MULT PE CD-ROM

- Pe CD-ROM-ul din acest număr, găsiți următoarele programe: Apache HTTP Server 1.3.24, Mozilla 1.0, Eudora 5.1, Pegasus Mail 4.01, Spam Killer 2.9, Spam Buster 1.9, Sam Spade 1.14

INTERNET PENTRU

SOLUȚII PENTRU PROIECTANȚII ȘI CONSTRUCTORII WEB

PROFESIONIȘTI

Secretele motoarelor de căutare

Emanuel Baruch

Oricine și oriunde poate publica orice dorește pe internet. Astfel, numărul paginilor web a crescut continuu în ultimii ani (și se află încă în creștere) iar întreg spațiul web a devenit o adevărată junglă informațională.

În aceste condiții, publicarea unui sit este similară cu aruncarea unui ac într-un car cu fân. Doar voi, care cunoașteți adresa sitului vostru - adică știți exact unde ați pus acul ;) - și alții, care au auzit pe diverse căi de locația voastră web, vor avea acces la informațiile respective. Bineînțeles că mai există posibilitatea ca situl să fie găsit accidental, dar probabilitatea ca vizitatorul acela să fie într-adevăr interesat de el este minimă. Majoritatea internauților găsesc paginile pe care le vizitează cu ajutorul unor surse specializate în acest sens, așa-numitele motoare de căutare și directoare web. Cum ajunge însă un sit să fie indexat de acestea și - mai ales - care sunt secretele care vor face ca un anumit sit să apară în capul unei liste de rezultate? Din păcate, trebuie să vă dezamăgesc de la bun început. Nu există secrete ale motoarelor de căutare și nu există o rețetă sigură prin care se poate garanta că un sit va fi reținut

de motoarele de căutare. Criteriile de indexare sunt diferite de la unul la altul și sunt cunoscute în general numai de cei care au proiectat motorul respectiv. Însă există o serie de chestiuni de care trebuie să țineți seama atunci când construiți o pagină web, astfel încât aceasta să fie optimizată și pentru motoarele de căutare. Pe scurt, o pagină web conține și diverse informații invizibile pentru un vizitator obișnuit și care vor fi înțelese fără probleme de motoarele de căutare.

Mai întâi însă, haideți să vedem care este diferența dintre un motor de căutare și un director web.

Un *motor de căutare* este un server ale cărui programe speciale navighează automat pe internet și indexează toate paginile găsite, în funcție de anumite criterii. Aceste programe se numesc *robots*, *spiders* sau *crawlers*. În fiecare pagină înregistrată sunt urmărite toate link-urile, iar paginile care

se găsesc acolo sunt și ele indexate imediat sau ajung într-o listă de așteptare pentru a fi vizitate mai târziu. Astfel, teoretic, aceste motoare de căutare vor ajunge să indexeze întreg spațiul web. Vă dați seama că volumul informațiilor din baza de date a motorului de căutare este enorm. În plus, acești roboți, odată ce au vizitat un sit, nu îl vor uita, ci se vor întoarce periodic la el, astfel încât conținutul indexat va fi reactualizat. Cei care se află în căutarea unor informații, vor specifica anumite cuvinte cheie iar baza de date a motorului de căutare va returna toate rezultatele care coincid cu înregistrările sale. Cel mai cunoscut (și, după părerea mea, cel mai bun) motor de căutare este Google (www.google.com). Acesta indexează, pe lângă paginile web normale, și fișierele PDF publicate în cadrul diverselor situri și chiar și imagini.

Un *director web* este o colecție de link-uri însoțite de anumite explicații și împărțite pe categorii și subcategorii. Astfel, vizitatorul va putea naviga prin această structură arborescentă, alegând acele adrese web care îl interesează. De cele mai multe ori, aceste directoare sunt alcătuite manual. Aceasta înseamnă că siturile sunt verificate de către o persoană, după care sunt înscrise în anumite categorii/subcategorii. Siturile care urmează să fie indexate sunt la rândul lor propuse sau găsite de diverse persoane. De aceea, informațiile din directoarele web sunt mai puțin voluminoase, însă mult mai valoroase. Majoritatea directoarelor oferă și posibilitatea de căutare directă în baza lor de date (a nu se confunda această opțiune cu un motor de căutare veritabil). Cele mai complete directoare web sunt - după părerea mea - Yahoo (www.yahoo.com) și Dmoz (www.dmoz.org).

Există și situri care sunt pe de-o parte motoare de căutare, iar pe de altă parte directoare web. Acestea au - de obicei - două opțiuni de căutare: pe web și în director. Înainte de a intra în detalii mai trebuie precizat că multe motoare de căutare și directoare web fac schimb reciproc de informații sau cumpără conținut. Probabil ați observat că atunci când căutați ceva pe Yahoo, unele rezultate găsite sunt identice cu cele de pe Google. Aceasta din cauză că Yahoo este „powered by Google” ;).

Să trecem la treabă. După cum știți, codul sursă al unei pagini web este împărțit în două mari secțiuni: *Head* și *Body*. Ceea ce se află în *Head* nu este vizibil pentru vizitatorul unei pagini web (cu excepția titlului paginii).

```
<html>
<head>
<title>Titlul paginii</title>
</head>
<body> ... </body>
</html>
```

Aici se află însă informațiile care vor fi citite de motoarele de căutare.

META

Tag-ul meta poate fi folosit pentru a publica informații „ascunse” despre pagina web în cauză. Forma sa generală este:

```
<meta name="..." content="...">
```


Name reprezintă tipul de informație la care se referă expresia respectivă, iar content va cuprinde informațiile concrete. Pentru a exemplifica cele mai importante expresii de tip meta vom presupune că realizăm o pagină web pentru Ministerul Finanțelor.

CUVINTE CHEIE:

```
<meta name="keywords" content="minister, ministerul, finanțe, finanțelor, românia, informație, informații, agent, agenți, economic, economice, economici, bilanț, contabil">
```

Această listă de cuvinte cheie va cuprinde termeni care se potrivesc cu conținutul paginii voastre. Atunci când o alcătuiți, trebuie să vă puneți în locul celor care vor căuta informațiile respective, să vă gândiți cum vor încerca aceștia să exprime obiectul căutării lor în câteva cuvinte. Observați, din exemplul dat, că am folosit și diverse variante gramaticale. Întrebarea cea mai frecventă este cât de lungă poate fi această listă. Majoritatea motoarelor de căutare acceptă între 874 și 1000 de caractere. Ceea ce este în plus, este de obicei ignorat. Totuși, anumite situri pot fi penalizate dacă lista de cuvinte cheie este prea lungă, considerându-se că se încearcă un *spamming*. Am auzit și zvonuri conform cărora introducerea unor cuvinte cheie uzuale ar îmbunătăți poziția unui sit într-o listă de rezultate. Astfel de cuvinte ar fi *sex* sau *free*. Nu pot să spun decât că sunt zvonuri... Căutați pe Google după aceste două cuvinte. Veți obține nu mai puțin de 3.170.000 de rezultate... Dar să revenim la subiect. Virgulele sunt opționale, ele fiind de cele mai multe ori ignorate de roboți. Totuși, vă sfătuiesc să le folosiți pentru o mai bună lizibilitate.

DESCRIERE

```
<meta name="description" content="Ministerul Finanțelor din România. Informații actuale pentru și despre agenții economici">
```

Acești roboți, odată ce au vizitat un sit, nu îl vor uita, ci se vor întoarce periodic la el, astfel încât conținutul indexat va fi reactualizat.

**Implicit, roboții
care ajung pe o
pagină web o vor
indexa și vor
urmări toate
link-urile din ea.**

De multe ori, conținutul acestui tag meta va fi afișat în lista de rezultate, alături de URL. Vă sfătuiesc să nu folosiți descrieri de genul „Pagina web a ...” sau expresii asemănătoare, ci încercați mai bine să oferiți cât mai multe informații despre sit. Gândiți-vă că apariția sitului vostru într-o listă de rezultate nu înseamnă că va fi și accesat, deoarece vizitatorul trebuie mai întâi convins că acesta conține într-adevăr ceea ce caută. În ceea ce privește lungimea maximă a acestei descrieri, ea este între 150 și 250 de caractere. Vă sfătuiesc să nu depășiți 150.

ROBOȚI

Implicit, roboții care ajung pe o pagină web o vor indexa și vor urmări toate link-urile din ea. Există însă posibilitatea controlării exacte a activității roboților cu ajutorul următoarelor tag-uri meta:

```
<meta name="robots" content="noindex">
<meta name="robots" content="nofollow">
Noindex va determina robotul să nu indexeze
pagina iar nofollow îl va împiedica să urmă-
rească link-urile pe care le găsește în pagina
respectivă.
```

Pentru a avea certitudinea că pagina nu va fi ignorată de roboți, este însă bine să specificăm în fiecare dintre acestea:

```
<meta name="robots" content="index, follow">
Expresiile pot fi folosite și împreună, în
diferite combinații:
<meta name="robots" content="noindex, nofollow">
<meta name="robots" content="noindex, follow">
<meta name="robots" content="index, nofollow">
<meta name="robots" content="index, follow">
```


O comandă specială, recunoscută numai de Google, este noarchive / archive. Implicit, roboții Google realizează o copie a fiecărei pagini, astfel încât acestea să poată fi accesate rapid sau în eventualitatea că serverul respectiv nu este disponibil pentru moment. Dacă nu doriți acest lucru, va trebui doar să specificați în head:

```
<meta name="robots" content="noarchive">
```

Nu toate motoarele de căutare recunosc însă aceste comenzi meta care se referă la roboți. O soluție alternativă este utilizarea unui fișier robots.txt în directorul rădăcină al paginii web. Cu alte cuvinte, dacă adresa noastră este www.mfinante.ro, atunci fișierul text respectiv trebuie să fie la www.mfinante.ro/robots.txt. Toți roboții îl vor căuta aici, atunci când accesează pagina. Atenție, dacă URL-ul sitului este de genul www.domeniu.com/mfinante, fișierul respectiv trebuie să fie la adresa www.domeniu.com/robots.txt. Iată cum va arăta acest fișier:

```
User-agent: *
Disallow: /director_secret
Disallow: /pagina_secreta.html
```

Aceasta înseamnă că întreg directorul pe care l-am numit director_secret și, în plus, pagina pagina_secreta.html vor fi ignorate de roboți.

Iată un exemplu în care doar un anumit robot (numit, de exemplu cyberbot) va indexa paginile ascunse:

```
User-agent: *
Disallow: /director_secret
Disallow: /pagina_secreta.html
```

```
User-agent: cyberbot
Disallow:
```

Dacă doriți ca situl vostru să nu mai fie vizitat de roboți, specificați următoarea expresie:

```
User-agent: *
Disallow: /
```

Vă sfătuiesc să folosiți atât tag-urile meta, cât și fișierul robots.txt atunci când aveți pagini care nu doriți să fie indexate. Cel mai plauzibil caz ar fi acela în care situl vostru sau numai anumite părți din acesta se află încă în construcție.

Alte tipuri de tag-uri meta sunt:

- Autor:

```
<meta name="author" content="date despre autor">
```

- Copyright:

```
<meta name="copyright" content="date despre copyright">
```

- Editor folosit:

```
<meta name="generator" content="date despre editorul HTML folosit">
```

- Data publicării:

```
<meta name="creation_date" content="1/02/2002">
```

Practic puteți să creați orice fel de informații cu ajutorul acestui tag, dacă credeți că acestea își au rostul în pagina voastră.

TITLUL

Titlul paginii joacă un rol esențial în plasarea ei într-o listă de rezultate. Majoritatea motoarelor de căutare indexează conținutul acestuia, adică a ceea ce se află între tag-urile <title> și </title>. În plus, acesta va putea fi văzut și de cei ce accesează pagina respectivă. Alegerea titlului unei pagini este asemănătoare cu stabilirea unei descrieri adecvate din meta - description. Evitați expresii de genul „Home Page” sau „Bun venit” și încercați să găsiți o sintagmă cât mai sugestivă. Am observat că nenumărate pagini poartă titlul „Untitled Document” sau „Page 1”. Acestea sunt expresiile implicite folosite de editoarele HTML Dreamweaver și Front Page și se pare că realizatorii paginilor respective au uitat sau nu știu cum să seteze acest titlu.

TEXTUL ALT

Atunci când folosiți imagini, este întotdeauna bine să includeți și o descriere a acesteia în tagul alt, special creat în acest sens:

```

```

Pel lângă faptul că furnizați vizitatorilor un plus de informații, conținutul acestor descrieri este indexat de multe dintre motoarele de căutare.

Acestea ar fi informațiile pe care trebuie să le introduceți în antetul unei pagini, pentru ca aceasta să devină inteligibilă și pentru roboții trimiși de motoarele de căutare.

CONȚINUTUL PAGINII

Majoritatea motoarelor de căutare vor indexa și conținutul paginii web, adică a textului care apare în ea. Din acest motiv nu este recomandată folosirea cu insistență a imaginilor în locul textului. De asemenea, conținutul publicat cu ajutorul unor tehnologii mai avansate (Flash, applet-uri Java, scripturi JavaScript) nu va fi indexat. Tot aici trebuie atras atenția asupra faptului că motoarele de căutare nu pot urmări link-uri generate de scripturi DHTML. Utilizarea cadrelor (frames) poate de asemenea genera probleme anumitor roboți.

Atunci când se efectuează o căutare în baza de date, rezultatele vor fi ordonate în funcție de semnificația pe care motorul o dă paginii respective. Criteriile de ordonare nu sunt însă întotdeauna destul de clare. Totuși, în general, cea mai mare prioritate o au paginile în care se găsesc cele mai multe corespondențe cu cuvintele cheie căutate. Dacă acestea apar în același timp în titlu, în tag-urile meta și în conținutul paginii, sunt șanse foarte mari ca pagina respectivă să ocupe un loc de frunte în lista rezultatelor. Contează, de asemenea, frecvența cu care apar aceste cuvinte în cadrul documentu-

lui și distanța lor față de începutul acestuia.

În cazul directoarelor web, paginile sunt ordonate uneori alfabetic.

Unele motoare de căutare iau în considerare și popularitatea paginii respective, analizând numărul de link-uri care duc la ea. Raționamentul este simplu: un sit popular și de mare interes va fi întotdeauna menționat pe alte locații web.

Motoarele de căutare care sunt în același timp și directoare web, vor acorda de obicei prioritate paginilor înscrise manual în director.

Chiar și URL-ul este luat în considerare uneori. Astfel, sitului hotelului XYZ care se găsește la adresa www.hotel-xyz.com va fi mai semnificativ decât www.xyz.com, atunci când se caută după cuvântul „hotel”.

Toți acești factori fac imposibilă aprecierea prealabilă a poziției pe care o va ocupa un sit în rezultatele unei căutări. Mai mult, aceasta va diferi de la un motor la altul. Ținta fiecărui webmaster este de a-și vedea situl printre primele rezultate afișate, deoarece, cel mai probabil, o persoană care caută ceva nu va accesa mai mult de 10-20 de pagini dintr-o listă. Așa că mulți încearcă să păcălească motoarele de căutare prin diverse trucuri. Unul dintre ele l-am amintit deja - includerea unor cuvinte cheie populare care nu au nimic de-a face cu conținutul sitului. O altă modalitate grosolană de a „fenta” roboții este includerea pe sit a unei lungi liste de cuvinte cheie, care însă sunt ascunse de ochii vizitatorului, fiind de aceeași culoare cu cea a fundalului. Rezultatele nu sunt însă întotdeauna cele așteptate... Dacă țineți cu tot dinadinsul să ajungeți în top atunci când este vorba de anumite cuvinte cheie, puteți să cumpărați acest loc. De exemplu, de câte ori cineva va căuta cuvântul „Romania” într-un motor, situl vostru va apărea primul. Sumele plătite pentru astfel de servicii pot fi însă destul de mari.

În concluzie, vă sfătuiesc să vă ocupați temeinic și de partea nevăzută a sitului vostru, înainte de a-l lansa. Astfel, acesta va deveni accesibil pentru un public mult mai larg. ■

Motoarele de căutare care sunt în același timp și directoare web, vor acorda de obicei prioritate paginilor înscrise manual în director.

Soluții la ... soluții

IP0008.

PUTEM FOLOSI PENTRU ACEASTA un script PHP (pentru cine are suport de la firma de hosting). Scriptul creat de mine colectează toate informațiile din formular singur, fără a mai fi nevoie să le specificăm manual. Pe lângă informațiile din formular, scriptul trimite data/ora transmiterii, adresa IP a expeditorului și browserul lui. Singurele setări pe care un utilizator al acestui script ar trebui să le facă sunt e-mail-ul destinatar, subiectul mesajului și pagina la care se va redirecționa fereastra browserului după expedierea mesajului. E-mail-ul destinatar se va schimba în scriptul PHP (funcția **mail()**). Pentru subiectul e-mail-ului - în formularul care se dorește trimis, punem un câmp **hidden** cu numele "subiect":

```
<input type="hidden" name="subiect" value="Feedback Form">
```

Pentru pagina la care se redirecționează - în formularul care se dorește trimis, punem un câmp hidden cu numele "redirect" și-i dăm o valoare:

```
<input type="hidden" name="redirect" value="multzam.php">
```

Ca "action" stabilim adresa unde se găsește scriptul PHP. Metoda trebuie să fie POST:

```
<form action="FormMail.php" method=POST>
```

Nu voi explica aici cum se creează un formular. Presupun că viitorii utilizatori ai acestui script au un anumit nivel de cunoștințe în HTML, dar nu știu PHP. În mai a fost publicat în PC Magazine România un articol foarte bun despre form-uri. (Mulțumim pentru apreciere. Meritele revin în întregime colaboratorului nostru Emanuel Baruch.) Chiar eu am trimis un răspuns la IPRO în care dădeam un exemplu de creare de formulare. (Iarăși mulțumim pentru constanță și colaborările excelente pe care ni le trimiteți. Vă așteptăm și

cu articole mai ample.)

Cuiva care știe PHP i s-ar pare ciudată metoda de redirecționare. Din cauza că metoda PHP header („Location:\$redirect”) îmi dădea un mesaj de avertizare când foloseam scriptul pe server, am folosit o combinație „ciudată” de PHP și JavaScript. Mesajul de avertizare apare doar când rulez scriptul de pe server; când testez scriptul acasă (am Apache+PHP4) cu header („Location:\$redirect”) merge excelent. Iată scriptul FormMail.php:

```
<?php
//(c) 2002 Lucian Sabo
// Itereaza variabile POST si adauga
la message body:
$msg = "Iata rezultatele formula-
rului:\n\n";
// Start Iterare
while (list($key, $value) =
each($HTTP_POST_VARS)){
$msg .= $key . ': ' . $value .
"\r\n";
}
// Retine IP
if (getenv('HTTP_X_FORWARDED_FOR')){
$ip=getenv('HTTP_X_FORWARDED_FOR');
}
else {
$ip=getenv('REMOTE_ADDR');
}
// Nume,versiune browser
if ($HTTP_USER_AGENT == "") $browser =
"No browser";
else $browser = $HTTP_USER_AGENT;
// Data si ora
$time = date("F jS Y, h:iA");
$msg .= "\n\n
----- Alte informatii -----
\n\n";
$msg .= "Trimis la: $time". "\n";
$msg .= "Adresa IP: $ip". "\n";
$msg .= "Versiune browser: $brows-
er";
$mailheaders = "From: crios.host.sk <>
\n";
$mailheaders .= "Reply-To:
$email\n\n";
```

```
// Trimite mail
mail("luciansabo@xnet.ro", $subiect,
$msg, $mailheaders);
// Redirecteaza catre pagina specifi-
cata in redirect
echo "<html><body>";
echo "<script>";
echo "window.location=\"$redirect\"";
echo "</script>";
echo "</body></html>";
?>
```

Lucian Sabo
luciansabo@xnet.com

Benefică revenirea la această problemă pe care o credeam de mult apusă. Dan Iancu

IP0016.

PENTRU A TESTA NUMELE și versiunea browserului am utilizat un script Java, care folosește variabilele setate de către browser - "navigator.appName", în care este sto- cat un șir de caractere conținând numele aplicației folosite ca browser; - "navigator.appVersion", care conține versiunea browserului. Am mai folosit și variabila "location.href" care conține URL-ul paginii vizualizate în prezent. Dacă această variabilă este modi- ficată, browserul va direcționa către pagi- na conținută de această variabilă.

Sursa trebuie introdusă între tagurile <HEAD> și </HEAD>

```
<SCRIPT LANGUAGE="JavaScript">
b_name=navigator.appName;
b_vers=navigator.appVersion;

//Pentru Internet Explorer >4.0

if (b_name.indexOf("Microsoft")>0 &&
b_vers.indexOf("4")>0)
{
location.href="ie4+.html";
}
else
if (b_name.indexOf("Netscape")>0 &&
b_vers.indexOf("4")>0)
```

Dacă soluția ta va fi aleasă de redacția PC Magazine România drept „Soluția Lunii” vei primi un abonament pe un an la revista noastră. Soluțiile și problemele pot fi trimise pe adresa ipro@pcmagazine.ro sau prin poștă pe adresa Redacția PC Magazine România, București, CP 94 OP 49, împreună cu datele de identificare, cu mențiunea pentru rubrica „Internet PRO”. Soluția și problema anului vor primi un premiu de 100\$.

PO

MAGAZINE

ROMÂNIA

Soluții la ... soluții

```
{
    location.href="netscape4+.html";
}
else
// pentru a introduce testarea unui
browser :
// if b_name.indexOf("Nume_brows-
er")>0 &&
//
b_vers.indexOf("Versiunea_browseru-
lui") {
//
location.href="Pagina_adaptata_browse-
rului.html";
// }
if (b_name.indexOf("Mozilla")>0 &&
b_vers.indexOf("5")>0)
{
    location.href="mozilla.html";
}
else location.href="alti.html";

</script>
```

Deci netscape4+.html, mozilla.html... vor fi pagini construite special pentru browserele care au fost destinate a fi vizualizate.

Dan Adrian
slogu_2000@yahoo.com

IP0014.

PROBLEMA SE REZUMĂ LA UN script de PHP folosit de un formular (aceasta în cazul în care serverul pe care va fi publicat are suport PHP). Exemplul meu nu are roo de câmpuri (motive deductibile), ci doar câteva, care sunt cruciale unui raport despre vizitatori (nume, adresa etc.). În primul rând scriptul, numit mail_bomb.php (pentru că s-ar putea să îți umple contul de mesaje neinteresante, deci nu îl folosi pe contul personal):

```
<?
$formular="Nume:". $nume. "\n";
$formular.="Prenume:". $prenume. "\n";
$formular.="Varsta:". $varsta. "\n";
$formular.="Adresa1:". $adresa1. "\n";
$formular.="Adresa2:". $adresa2. "\n";
$formular.="Email:". $email. "\n";
// asa se introduce un camp nou :
// $formular.="Nume
Camp:". $Nume_variabilei_campului. "\n"
// trebuie sa ai grija ca numele
```

```
variabilei din form sa fie acelasi cu
// cel de aici
// aici construiesc intreg continutul
mesajului
system("echo \"\$formular\"|mail -s
\"Formular\"
ADRESA_TA_@DE.MAIL");
// mesajul este trimis prin comanda
"mail" disponibila pe orice sistem
// de operare compatibil SYSTEM V sau
BSD(UNIX)
?>
```

Și sursa formularului :

```
<form name="de_forma"
action="mail_bomb.php">
<!--numele fisierului .phppp
descuris mai sus-->
Nume :<input type="text"
name="nume"><br>
Prenume :<input type="text"
name="prenume"><br>
Varsta :<input type="text"
name="varsta"><br>
Adresa (prima linie) :<input
type="text"
name="adresa1"><br>
Adresa (a doua linie) :<input
type="text"
name="adresa2"><br>
Hobiuri <input type="text"
name="hobiuri"><br>
Email :<input type="text"
name="email"><br>
<!-- Campurile care se citesc, aici
puțin câte vrei ..
asa :
Nume camp <input type="text"
name="Nume_variabilei_campului">
-->
Preferinte<input type="text"
name="preferinte"><br>
<input type="Submit">
</form>
```

Dan Adrian
slogu_2000@yahoo.com

IP0019.

ÎN PRIMUL RÂND, TREBUIE SĂ verificăți dacă acolo unde vreți să publicați pagina există suport PHP. După aceea, să creați aceste două fișiere PHP. Primul execută operațiunea de logare și afișează ceea ce ar trebui să fie pagina personală a clientului. Al doilea execută

operațiunea inversă *logării*, adică *logout*. **Atenție!!!** Trebuie creat un fișier **useri_logati** în directorul cu cele două scripturi, care să poată fi scris (chmod +w useri_logati) activându-i permisiunile la scriere. Voi prezenta aceste două fișiere și voi explica puțin sursa.

Login.php:

```
<?
echo "<H1> Pagina Clientului</H1>";
$logat=system("cat useri_logati|grep
$nume");
// extrage din fisierul useri_logati
liniile care contin numele userului
if ($logat==$nume)
// daca acesta e logat adica $logat
diferit "" si egal cu numele userului
    echo "Imi pare rau , nu poti intra
de mai multe ori
";
// devine politicos :)
else
{
    echo "Bine ai venit $nume\n"
    system("echo $nume
>>useri_logati");
//logheaza userul prin adaugarea la
sfarsitul fisierului useri_logati a
unei
// linii care contine numele userului
    echo "<a
href=\"logout.php?nume=$nume\">lo-
gout</a>";
// face un link catre iesire (logout)
}
?>
```

Logout.php

```
<?
$resultat=system("cat
useri_logati|grep -v$nume>useri_lo-
gati");
if ($resultat=="")
echo "Logout executat cu succes"
?>
```

Pentru a le face să meargă mai este nevoie și de fișierul html care să citească dintr-un formular numele userului (Aceste linii trebuie introduse undeva în "body"-ul documentului.)

```
<form name="de_forma">
<input type="text" name="nume">
```


Soluții la ... soluții

```
<input type="submit">
</form>
```

Dan Adrian
slogu_2000@yahoo.com

IP0021.

DIN CÂTE AM ÎNȚELES, AI NEVOIE de o listă de discuții (e-mail), care să aibă și facilitățile de arhivare a mesajelor trimise. Cam acesta este sistemul și la Yahoo Groups (pe lângă alte facilități oferite acolo). La prima vedere, fiind și eu pățit cu Yahoo Groups, aș putea să-ți recomand un alt sistem de mailing-list gratuit, la **www.topica.com**.

(exemplele sunt multiple, n-ai decât să cauți). La toate serviciile gratuite apar însă reclame, deci s-ar putea să nu fi mulțumit de soluție. Așa că poți începe să te gândești la propria-ți listă găzduită pe un sit numai al tău. Aceasta înseamnă să investești niște bani într-un spațiu pe

web (soluțiile de găzduire gratuită au aceeași hibă: reclamele) al tău, unde să instalezi soft-ul necesar administrării și rulării mailing-listelor. Hai să zicem că ai găsit un spațiu de găzduire rezonabil. (Bineînțeles, acesta va putea fi folosit și în alte scopuri.)

Faza a doua este să instalezi și să gestionezi softul pentru liste. Din păcate eu am fost interesat numai de soluția sub sistemele de operare *nix, așa că soluțiile prezentate mai jos sunt orientate în acest sens. Printre cele mai cunoscute și folosite aplicații de gestionare de liste se află:

majordomo (**www.great circle.com/majordomo/**), listserv (**www.lsoft.com/**) și Mailman (**www.list.org**)

Cu puțină îndemânare și răbdare la citit instrucțiunile, poți să instalezi oricare din aceste variante direct pe situl propriu.

Spor la treabă!
Stefaniu Criste
gupi@hangar.ro

P.S.

1) Este foarte posibil să găsești găzduitori care îți oferă în pachet facilitățile de mailing-liste și atunci ai scăpat de toate durerile de cap. Dacă vrei detalii în acest sens, scrie-mi la adresa **gupi@hangar.ro**.

2) Dacă ești foarte grăbit și nu găsești nimic pe moment, pot să-ți ofer (gratis, fără reclame) o listă de genul **adresa_ta@hangar.ro**.

*Dan Adrian din Timișoara
a câștigat un abonament pe un an
la PC Magazine România. Îl
rugăm să ne contacteze pentru a
stabili livrarea :-)*

Marketingul prin e-mail și marketingul direct - practici interzise în România?

RUXANDRA MARIA BOLOGA - MICULIȚI & ASOCIAȚII - LINKLATERS

În termeni tehnici, marketingul prin e-mail sau „spam-ul” poate fi definit drept un e-mail comercial, care promovează un bun sau un serviciu, și care este transmis unei persoane fără acordul prealabil al acesteia sau fără ca persoana respectivă să solicite informațiile transmise.

Marketingul direct are o definiție mai largă, care include spam-ul dar se referă totodată și la promovarea bunurilor sau serviciilor prin poșta obișnuită, fax sau telefon.

Dacă marketingul direct nu are consecințe grave asupra persoanelor vizate, în schimb spam-ul reușește să producă reale probleme și chiar pagube „victimelor”. De aceea, reglementarea

juridică a acestor fenomene a devenit necesară, primii pași în acest sens fiind făcuți în Statele Unite ale Americii și în Uniunea Europeană.

Legislația românească nu are încă o reglementare în vigoare care interzice spam-ul, dar există un proiect de lege care se ocupă de acest aspect: Proiectul de lege privind comerțul electronic.

Acesta definește *comunicarea comercială* drept „orice formă de comunicare destinată să promoveze, direct sau indirect, produsele, serviciile, imaginea, numele ori denumirea, firma sau emblema unui comerciant sau membru al unei profesii liberale”.

Proiectul de lege menționează că următoarele nu trebuie considerate comunicări comerciale prin ele însele: (i) informațiile permițând accesul direct la activitatea unei persoane fizice sau juridice, în special un nume de domeniu sau o adresă de poștă electronică; (ii) comunicări legate de produsele, serviciile, imaginea, numele sau mărcile unei persoane fizice sau juridice, efectuate de un terț independent față de persoana în cauză, mai ales atunci când sunt realizate cu titlu gratuit.

Potrivit aceluiași proiect de lege, *efectuarea de comunicări comerciale prin poșta electronică este interzisă, cu excepția cazului în care destinatarul și-a exprimat în prealabil consimțământul expres pentru a primi asemenea comunicări.*

Nerespectarea acestei prevederi constituie contravenție, dacă nu este

SUNTEM O FIRMĂ CU ACTIVITATEA principală în domeniul realizării de programe de calculator (cod CAEN 7220), precum și alte activități apropiate. Activitatea noastră se desfășoară exclusiv cu clienți persoane juridice (B2B). Știm că există de puțin timp o lege care interzice ofertele comerciale nesolicitate (spam-ul). Am dori câteva lămuriri în legătură cu subiectul:

1. Ce lege reglementează chestiunea menționată?

2. Dacă vrem să ne vindem produsele unor persoane juridice, este permis să le trimitem ofertele prin e-mail sau fax? Menționez că adresele de e-mail / nr. de fax la care trimitem ofertele sunt publice, obținute din cataloage („Pagini Aurii”, de exemplu) sau de pe site-urile firmelor respective. Mulțumesc.

săvârșită în astfel de condiții încât să fie considerată infracțiune și se sancționează cu amendă de la 10.000.000 lei la 250.000.000 lei, sancțiunea putând fi aplicată și persoanelor juridice. Este greu de crezut că aplicarea unei simple amenzi contravenționale ar putea opri fenomenul, care are deja o amploare deosebită și în România. Probabil că mai potrivită ar fi aplicarea unei sancțiuni mai drastice în cazul în care se săvârșesc mai multe contravenții de acest gen. Oricum, cel puțin pentru moment, nici măcar amenda contravențională nu poate fi aplicată întrucât legea nu a intrat încă în vigoare.

Un aspect pozitiv al viitoarei legi privind comerțul electronic se referă la sarcina probei în cazul unui litigiu care ar interveni între cel care a trimis oferta comercială și cel care a primit-o fără a dori acest lucru. În această situație, cel care a trimis oferta trebuie să dovedească în fața instanței că și-a îndeplinit obligațiile prevăzute de lege, mai exact că a avut consimțământul prealabil și expres al celui care a primit oferta comercială, dacă acesta din urmă are calitatea de consumator. În lipsa acestei prevederi a legii, victima spam-ului ar fi fost pusă în situația de a face o probă aproape imposibilă: să probeze că nu și-a dat consimțământul la primirea ofertelor comerciale.

Proiectul legii privind comerțul electronic va proteja atât persoanele fizice cât și cele juridice. Persoanele fizice se bucură însă de protecție suplimentară, aflată în Legea nr. 677/2001 pentru protecția persoanelor cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date. Potrivit acestei legi, persoana fizică are dreptul de a se opune în orice moment, în mod gratuit și fără nici o justificare, ca

datele sale personale deținute de operatorii care le prelucrează să fie dezvăluite unor terți în scop de marketing direct. Persoanele fizice sau juridice care prelucrează date cu caracter personal și care încalcă această obligație pot primi amenzi contravenționale de la 10.000.000 lei la 250.000.000 lei, dacă fapta nu este infracțiune.

O altă măsură de protecție poate fi găsită în Legea nr. 676/2001, privind prelucrarea datelor cu caracter personal și protecția vieții private în sectorul telecomunicațiilor. Potrivit acestui act normativ, orice abonat (persoană fizică sau persoană juridică) are dreptul să solicite, cu titlu gratuit, înscrierea mențiunii în registrul abonaților că datele sale cu caracter personal nu pot fi folosite de terți în scopul marketingului direct.

În concluzie, pentru a nu fi considerată contrară normelor care vor intra în scurt timp în vigoare aparținând Proiectului de lege privind comerțul electronic, oferta comercială trebuie să fie precedată de consimțământul expres al destinatarului și să întrunească cumulativ următoarele condiții:

- (i) să fie clar individualizată ca atare;
- (ii) persoana fizică sau juridică în numele căreia este făcută să fie clar identificată;
- (iii) ofertele promoționale, precum reducerile, premiile și cadourile să fie clar individualizate iar condițiile care trebuie îndeplinite pentru obținerea lor să fie ușor accesibile și clar prezentate;
- (iv) competițiile și jocurile promoționale să fie clar identificabile ca atare, iar condițiile care trebuie îndeplinite pentru obținerea lor să fie ușor accesibile și clar prezentate;
- (v) orice alte condiții impuse prin dispozițiile legale în vigoare.

TIMPUL LIBER

INFORMATICA DE ACASĂ

Documentare științifică

DAN IANCU

motto:

„daca are cineva informatii
despre explozivi va rog
trimiteti-mi-le”

Desigur nu acesta este scopul unui sit de documentare, deși explozibilele pot fi subiecte interesante și folositoare. Vorbim din ce în ce mai mult despre internet ca despre o unealtă necesară, iar principala misiune ar fi aceea de stocare a informațiilor în baze de date la îndemâna tuturor într-o democrație tacit înțeleasă. Foarte importante devin astfel resursele profesionale în cele mai diverse domenii, fără a face neapărat o ierarhizare a acestora. Un astfel de sit, să spunem științific, ar trebui să aibă o colecție impresionantă de legături la tot ce poate fi util în sectorul respectiv, informații la zi, precum și diferite anexe utile, cum ar fi anunțuri de locuri de muncă. Am parcurs pentru dumneavoastră câteva dintre ele, pentru a vedea cum au fost realizate, precum și de a vă sugera idei sau, de ce nu, cerințe.

CHIMIE STUDENȚEASCĂ

Motorul inițiativei în materie de internet ar trebui să fie alimentat mai ales de

tineri, pentru care această formă de publicare este o condiție sine qua non a dinamicii specifice vârstei. Nu-l cunosc pe autorul acestui sit și mărturisesc că la chimie, la teză, scriam poezii. La adresa respectivă am ajuns dintr-o curiozitate profesională (internetul) și am rămas plăcut impresionat, mai ales că e vorba de un sit de autor. Conținutul este bogat și interesant. În principiu, este un punct de plecare foarte important pentru orice cercetător în domeniul chimiei. Vedeți în primul rând bogata colecție de legături categorisite pe subdomenii (aparataj, baze de date, furnizori de reactivi, organizații, pentru studenți, reviste). Meniurile sunt dinamice, cu submeniuri adiacente, designul sobru, chiar dacă este fără diacritice, rubricile clare și bine structurate. Avem la dispoziție chiar și programe de descărcat, în afară de cărțile pe care le puteți citi în format pdf. Am găsit articole bine ilustrate, atenție la formulele scrise corect din punct de vedere chimic, dar și mici scheme moleculare, noutăți, pe prima pagină sau arhivate, referate, materiale didactice și teze anuale. Este menționată și limba în care este prezentat materialul. Foarte interesantă mi s-a părut existența unui forum unde se pot pune mesaje (a se vedea motto-ul:-)). Aici, pe lângă diferite cereri sau oferte, există și întrebări practice privind teze de doctorat etc. Una peste alta situl mi s-a părut interesant și mai ales un model în materie pentru pasionații de web și mai ales pentru entuziaștii ce doresc să își promoveze domeniul în rețea. Nota bene, autorul e din Republica Moldova.

<http://chem.ourstudents.md/>

Aprecieri: ●●●●●

**„INSTITUTUL NATIONAL DE
INFORMARE SI DOCUMENTARE”**

Nu nu este o greșeală. Dacă unui particular îi mai trec cu vederea, când e vorba de ditamai institutul, național pe deasupra, nu prea îmi vine să glumesc cu limba în care este făcut situl. Dacă tot are o secțiune în engleză, care era dificultatea de a

livra românească cu diacritice cu tot? Altfel situl nu este chiar de lepădat, deși unele aspecte dau un fel de aer de Palatul Pionierilor. Mă refer în primul rând la neglijențe de tip corpuri de literă, când unele când altele, sau la soluții de tip *frames*, fiecare cu îi tună. A se vedea diferitele fundaluri sau meniurile din stânga, uneori încap alteleori nu, drept care ne pomenim cu *scroll-bar*-uri, când ne e lumea mai dragă, sau cu însăși schimbarea meniului fără atingerea conținutului din dreapta. Se pare că fiecare capitol a fost făcut de altcineva. Din această cauză, în afară de aspectul incoerent, avem și soluții tehnice de construire a paginilor după fantezia fiecăruia. Mai ceva *frames* sau *pop-up windows*, la inspirație. Aceste neglijențe nu fac decât să creeze o stare de confuzie a utilizatorului care va prefera să pună mâna pur și simplu pe telefon înainte de a se „documenta”... ori aici ar fi trebuit să fie piesa de bază a sitului. Nu am găsit decât simple liste de servicii oferite, unele dintre ele de nedescifrat pentru mine (de ex. Marketing C-D). Nu am putut să accesez catalogul bibliotecii vaste a institutului pentru că pagina nu era de găsit. Poate o fi prin vreun sertar. M-au „distrat” butonașele de tip steluță, dar bomboana pe colivă a fost căutarea după „language”. Am pus *English* și am obținut o..., nu o listă după cum ați crede ci doar cinci intrări de baze de date. Mă rog. Cam puține după gustul meu, dar asta este. La „Faculties” am obținut antetul paginii, altfel interogare nereușită. La „Universities” pagină albă. Toate acestea trei figurează sub încredințarea prețioasă de „Portal”. E adevărat că multimea vidă e și ea o multime.

A fost drăguț și faptul că, poziționat pe „romana”, la evenimente la final mi s-a servit o hartă cu explicații în engleză. Pentru cei cu răbdare nelimitată le recomand „formular de înscriere” de la publicații. După ce primești o serie de tabele interminabile, găsești oarece linii ce ar trebui să le completezi de mână. Există și un doc undeva în stânga, dar m-am prins ceva mai târziu. Mă gândesc cu groază la ce pătesc cei care comandă ceva aici sau la faptul că iau contact cu un astfel de institut prin intermediul unui sit nefericit conceput, cu foarte multe lacune și incongruențe.

<http://www.inid.ro/>

Apreciere: ●○○○○

INSTITUTUL
DE MATEMATICĂ APLICATĂ

După ce văzusem situl de mai sus mă întrebam dacă se poate și mai rău. Desigur. Cu binele ne e nouă dificil. Luați pe post de exemplu negativ, cum nu ar trebui să arate situl unui institut al Academiei. Aprecierea nu o mai scriu pentru că e păcat de rândul respectiv. Ați spune că e bine și așa, dar vă voi contrazice, pentru că eu cred că internetul este un obraz arătat

lumii și cu un efort minim, se poate arăta un sit decent care să își îndeplinească rolul de bază, informarea, iar nu acela de pagini de colorat pentru preșcolari.

<http://www.ima.ro/>

Apreciere: ○○○○○

|C|

Pentru cine nu știe, este de fapt Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare în Informatică. Fiind în domeniu, caut un sit unde să găesc, pe lângă noutăți naționale și internaționale, materiale sau baze de date cu materiale de ultimă oră privind limbajele de programare, noutăți tehnologice, precum și direcțiile naționale de dezvoltare. Astfel am ajuns pe pagina laboratoarelor ICI. Cum unele nu se încercău, iar altele nu prea erau găsite, am ajuns la DSS, habar nu am ce este, unde

am dat peste două fotografii. Atât. Mă rog, nu chiar, dar să plec de aici la Yahoo mi se pare cam ciudat. La Laboratorul de analiză sisteme, modelare și simulare se mai pot găsi oarece urme de documentație privind diferite modele cu care s-a ocupat institutul, deși mă îndoiesc că delta poate fi expediată într-o jumătate de pagină. Poate nu mă pricep, așa că tac. Problema este prezentarea modelelor, să nu uităm că avem de-a face cu ICI, unde soluțiile adoptate sunt la nivelul de începători lipsiți de abc-ul meseriei. Chiar și actualizările șchiopătează, a se vedea bibliografia laboratorului unde ultima intrare este din anul 2000... Mare păcat de eroziunea prezentată public a acestui for important al domeniului. Trebuie să remarc că există noutăți la capitolul e-librarie, unde listele de cărți sunt mult mai mari și variate, decât la început. Mai mult

decât atât se poate și citi în direct. Desigur că nu orice autor și nu chiar în limba română (a publica poezie fără diacritice este o blasfemie, aceasta v-o spune un poet), dar este o promisiune care poate odată și-odată va fi onorată. Parcurgând alte pagini am rămas surprins de multitudinea de date incomplete. Nu cred că

este permis unei astfel de ambiții ca situl să fie la acest nivel. Mă refer pe lângă aspectul deplorabil după părerea mea, și la informațiile prezentate. Unii angajați există inclusiv cu mâncarea preferată, alții cu nimic sau mai nimic. La data când privesc aceste pagini sunt locuri, unele chiar de informație curentă, neactualizate din 9 septembrie 1998. Ori dacă e să intitulăm un sit Pagina Națională a României, acest lucru obligă. De exemplu, am ajuns la Expoziții în București, unde pagina e pur și simplu albă, ori că nu merge direcționarea ori că adresa de la 7 seri s-a cam schimbat în ultima vreme. Ca să nu existe confuzii am făcut suficiente capturi de ecran pentru increduli. Regret cele de mai sus, dar vreau ca ICI să redevină acel semn la care odată demult se

uitau toți în România, un punct de plecare, dar și unul de sprijin pentru specialiști.

<http://www.ici.ro/>

Aprecieri: ●●○○○

EPSILON

La primul curs de analiză matematică la facultate, domnul profesor Solomon Marcus ne-a spus „Epsilon este metafora lucrurilor mici.” Nimic mai adevărat în teoreme, dar acest sit este unul dintre cele mai complexe, perfectibil desigur, și cele mai interesante văzute de mine în spațiul .ro. Supranumit Matematica Online, situl este foarte util micilor matematicieni. Probleme, concursuri în direct, un sit foarte interesant numai despre Olimpiada de anul acesta, fișiere cu felurite probleme de descărcat etc. Este bine construit din punctul de vedere al interfeței grafice și foarte important pentru rigurozitate, cu un aspect grafic impecabil din punct de vedere al formulării matematice. Folosind din plin

posibilitățile HTML, nu se face rabat de la nici un fel de normă, formulele fiind impecabil afișate. De aici și rapiditatea încărcării. O atenție deosebită se dă micilor pasionați care nu pot sta prea mult legați la telefon. În acest caz, sunt sfătuiți cum să descarce seturile de probleme. Avem și o rubrică diversă ce cuprinde știri, un club mate, capacitate, calei-

doscop, umor și multe altele. Ar trebui poate o mai coerentă folosire a diacriticele (obsesie de poet, ce vreți), în rest

numai felicitări celor de la Vâlcea pentru reușita lor. Sper că aceasta îi va face geloși pe mai marii lor din Universitate și vom vedea o concurență reală între situri pentru o mai bună și completă informație.

<http://www.epsilon.ro/>

Aprecieri: ●●●●●

Cam acestea pentru cum ar trebui să arate un punct de plecare într-o călătorie științifică, ducem lipsă de foarte multe, dar există resurse încă neexploatate cum trebuie sau chiar de loc. Astfel de situri ar trebui să preia sarcina dificilă a traducerii termenilor de specialitate. Muguri există, vedeți tot prin Moldova, dar nu există încă o coerență absolut necesară unui astfel de demers. Dacă instituțiile naționale nu au puterea să întreprindă astfel de lucruri, mult mai ușor ar fi școlilor, învățământului în general, să dea liber elevilor în crearea unor unelte absolut necesare în acest spațiu. Până la sosirea celor 500.000 de calculatoare promise de guvern, bine ar fi ca să avem pregătite instrumentele cu care să convingem că nu suntem numai generația Pro, ci una a continuității științifice.☺

Noi standarde în rezoluția de imprimare

Prin noile modele de imprimante inkjet anunțate în această primăvară, Lexmark stabilește noi standarde în rezoluția de imprimare : 4800 x 1200 dpi și 3600 x 1200 dpi.

Gama Zx5 a anului 2002, care include modelele Z25, Z35, Z45, Z55, Z65 și Z65n, oferă totodată viteze mai mari și noi facilități care fac mai simplă ca oricând utilizarea imprimantelor acasă sau la birou.

Cel mai performant model din gamă, Lexmark Z65, vine în întâmpinarea cerințelor mereu crescânde ale utilizatorilor exigenți. Având standard două tăvi de hârtie (care se pot selecta din calculator sau de pe panou) se pot folosi simultan două tipuri de media (hârtie normală, transparentă, hârtie foto etc). Tipul de media încărcată în tavă este automat sesizat de imprimanta care ajustează corespunzător driverul pentru calitate maximă a listării. În plus, viteza de tipărire este cea mai ridicată din această clasă de imprimante, ajungând la 21 ppm în mod text și 15 ppm color. Rezoluția de 4800 x 1200 dpi combinată cu picăturile de cerneală de numai 3 pl permite tipărirea de fotografii la o calitate deosebită având culori superbe și fără granulație. Lexmark Z 65 se poate conecta numai pe port USB și este compatibilă Windows și Mac.

Modelul de rețea Lexmark Z65n, la un preț foarte accesibil, oferă în plus conectivitate Ethernet, fiind ideal pentru rețele mici de calculatoare.

Acest produs este oferit ca premiu

Modelul Lexmark Z55 oferă o rezoluție a imprimării de până la 3600 x 1200 dpi și picături de cerneală de 3 pl combinate cu o viteză ridicată, de până la 17 ppm în mod text și 13 ppm color. Având un sistem performant de antrenare a hârtiei, poate tipări pe carton de până la 270 g/m² cu aceeași facilități de recunoaștere automată a tipului de media. Instalarea este foarte simplă, cu un singur clic al mouse-ului, iar alinierea

Acest produs este oferit ca premiu

cartușelor de cerneală se face de asemenea automat. Imprimanta Lexmark Z55 se poate conecta la calculator pe port USB sau paralel, fiind compatibilă Windows, Mac și Linux.

O facilități interesantă a noilor imprimante inkjet Lexmark conectate pe portul USB la calculator o reprezintă pornirea - oprirea automată a imprimantei odată cu calculatorul la care aceasta este conectată, făcând inutilă acționarea butonului de pe panou.

Prețuri informative :

Z55 - 150\$, Z65 - 199\$, Z65n - 250\$

Informații suplimentare la Ceemark România, tel. : 01-233.00.18

PO

MAGAZINE

ROMÂNIA

Mai mic, mai puternic, mai eficient

Motorola V60 este unul dintre cele mai mici telefoane mobile care oferă transmisie rapidă de date, cu costuri eficiente, și conectare permanentă la Internetul mobil prin GPRS.

CARACTERISTICILE TEHNICE ȘI BENEFICIILE PRINCIPALE

- Calculator
- Dată și ceas deșteptător
- Agendă telefonică incluzând și alarmă de atenționare
- Înregistrare notițe vocale (VoiceNote™)
- Tipul de culoare al ecranului: albastru
- Posibilitate de ajustare a dimensiunilor afișajului
- Tonuri de apelare: 64 (32 programabile, 32 încorporate)
- Posibilitate de programare a tastelor funcționale ale meniului principal și ale comenzilor rapide
- Jocuri: Blackjack, Mindblaster, Paddleball
- Agenda telefonică: până la 500 de înregistrări în memoria telefonului, plus până la 250 înregistrări pe cartela SIM
- Timpul și data apelului
- Alertă VibraCall®
- Activare vocală
- Mobile Terminated Concatenation***
- Text anticipat (iTap™)
- SMS

PERFORMANȚE

- Bandă triplă (900/ 1800/ 1900 MHz)
- Baterie standard tip Slim Lithium 500 mAh
- Durată vorbire: până la 180 min
- Durată Standby: până la 150 ore

CARACTERISTICI TEHNICE AVANSATE

- Conectare: RS232, USB
- GPRS (1u/ 4d)
- Sincronizare TrueSync™
- Browser WAP versiune 1.1

ALTE SPECIFICAȚII

- Culori: argintiu, albastru cobalt
- Dimensiuni: 84x44x21
- Număr max. de linii de text: 3
- Dimensiune Pixeli: 96x64
- Dublu afișaj cu identificarea apelantului

- Volum (cc): 65
- Greutate (g): 79

ACCESORII

- Set de mașină, ușor de instalat
- Încărcător auto
- Set de mașină cu cască retractabilă
- Căști pentru radio FM
- Mini-încărcător de voiaj

Acest terminal este oferit ca premiu

Alte amănunte despre acest terminal puteți afla de la Motorola România, www.motorola.ro.

Cărțile , pe care le cauți

...te așteaptă în incinta Bibliotecii Eminescu, Piața Universității, la subsol.

**Carte internațională
de specialitate
TI&C, Business, Medicină**

Poți comanda și cărți care nu sunt în stoc

Librăria Eminescu: tel: 01-312.72.65; 091-927.499

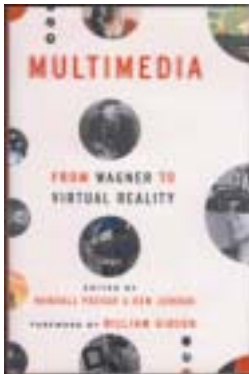
Byblos srl, Tel: 01-330.92.81, Fax: 01-330.92.85, CP94/OP49, București.

e-mail: dpastrama@byblos.ro, bvoinea@byblos.ro

www.byblos.ro

Multimedia, de la Wagner la realitatea virtuală

Siturile web interactive, jocurile video, realitatea virtuală, arhitectura 3D și multe alte facilități multimedia vor fi tot atât de importante pentru secolul 21 precum au fost filmul și televiziunea pentru secolul 20. Dar ce înseamnă multimedia, de unde

provine și cum funcționează? Răspunsurile la aceste întrebări se află în cartea **Multimedia, de la Wagner la realitatea virtuală**, un dialog între arta și știința din a doua jumătate a ultimului secol, care au făcut posibilă apariția multimediei. Cartea se întoarce în trecut, până la Richard Wagner, ale cărui idei despre natura imersivă a muzicii de operă au prevestit apariția realității virtuale. Printre articolele adunate aici găsim manifestul futurist despre cinematografie publicat în 1916 (care declara că acest nou mediu va uni toate genurile media și va înlocui cărțile), *Atlantic Monthly* (eseul publicat de Vannevar Bush în 1945, care conduce direct la hiperlinkurile folosite astăzi), eseul lui Nam June Paik publicat în 1984 (în care se descrie modul în care saltul tehnologic produs de folosirea sateliților va conduce la globalizarea informației) precum și ideea pe care a avut-o Tim Berners-Lee în 1989, privind realizarea unei rețele de partajare a documentelor, rețea care a devenit peste câțiva ani baza internetului.

Cartea va fi o lectură utilă și plăcută pentru toți cei care au construit un sit web, au studiat grafica computerizată sau care sunt fascinați de evoluția rapidă a noii ere media care atinge în prezent fiecare aspect al vieții noastre.

Multimedia, from Wagner to virtual reality, Randall Packer, Ken Jordan, Editura WW Norton, 394 pagini, ISBN 0-393-04979-5, în România prin Byblos, preț: 34\$.

Calculatorul: binefacere sau blestem?

Lucrarea **Calculatorul: binefacere sau blestem** își propune să dezvăluie ce se întâmplă în spatele ușilor închise ale laboratoarelor de știință, analizând în același timp consecințele dependenței de calculator, pe care o manifestă armata, industria sau piețele financiare.

Autorul, Gene I. Rochlin, profesor la University of California din Berkeley, dedică o întinsă secțiune din cartea sa doctrinelor militare ale Statelor Unite amintind cazuri în care funcționarea „armelor inteligente” s-a dovedit catastrofală. O altă secțiune a cărții descrie schimbările majore pe care le-a generat calculatorul în structura piețelor financiare și a comerțului.

În viziunea autorului, computerul impune o nouă organizare a muncii și modifică structurile profunde ale societății și chiar dacă într-o primă etapă consecințele au fost pozitive, de acum lucrurile par că încep să scape de sub control. Calculatorul devine instrumentul unui control generalizat, un factor major de risc, în special datorită implicațiilor utilizării sale la nivel social.

Calculatorul: binefacere sau blestem?, Gene I. Rochlin, Editura Curtea Veche, 272 pagini, ISBN 973-99592-7-X, preț: 100.000 lei.

O carte pentru oameni ocupați

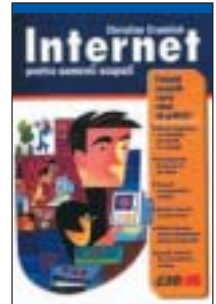
Cartea **Internet pentru oameni ocupați** se adresează persoanelor care - din cauza timpului limitat - nu-și permit să învețe cum să navigheze pe internet decât în pauza de prânz sau cel mult două-trei ore în fiecare noapte.

Din cele zece capitole ale cărții, cititorii vor afla câteva elemente de bază din „lumea” internetului, pornind de la simpla navigare pe web și continuând cu utilizarea poștei electronice, căutarea pe internet, cumpărăturile sau licitațiile online, participarea la liste de discuții sau chat, utilizarea online a fișierelor multimedia precum și asigurarea securității în timpul navigării pe internet sau conectarea dial-up în timpul deplasărilor.

Lucrarea este însoțită și de un sit web - <http://busypeeps.com> - unde există câteva capitole suplimentare despre proiectarea și crearea paginilor web precum și despre etapele care trebuie urmate în momentul în care pagina web este gata pentru a fi publicată online.

Toate adresele de web amintite pe parcursul cărții sunt adunate în Anexa B, în timp ce anexa A poate fi considerată un veritabil abecedar pentru conectarea la internet - eventualele nedumeriri după terminarea lecturii fiind cu siguranță lămurite aici.

Internet pentru oameni ocupați, Cristian Crumlich, Editurile All, 230 pagini, ISBN 973-571-390-X, preț: 149.000 lei.

PO

MAGAZINE

ROMÂNIA

Ilista inserenților (pe categorii)

Calculatoare (desktopuri, notebookuri, servere)		
Alliance Computers	39	www.alliancecomputers.ro
CG&GC	43	www.cg-gc.ro
Fujitsu Siemens Computers	25	www.mobilebusiness.cg-gc.ro
IBM România	73	www.ro.ibm.com
Unicom	110	www.unicom.ro
Componente		
IMA Infoconsult	110	www.ima-info.ro
Magic Systems	19	projection@magicsys.ro
Comunicații mobile		
Sony	7, 53	www.sony.ro
MobilRom Orange	CIV	www.orange.ro
Echipamente periferice		
Avitech Co	29	www.avitech.ro
Flamingo Computers	9	www.flamingo.ro
Grup Transilvaie	33	transilvae@rdslink.ro
Ktech Electronics	71	www.ktech.ro
M.G.T. Educational	31	www.mgt.ro/educational
Sony Ericsson	55	www.SonyEricsson.com/ro
Tornado Sistems	1	www.tornado.ro
Edituri / Distribuitori		
Connect	106	www.connect.com.ro
Net Report	77	www.netreport.ro

Byblos	110	www.byblos.ro
eWeek România	CIII	http://eweek.agora.ro

Furnizor de servicii Internet

Connex	27	www.xnet.ro
DigiCom Systems	110	www.digicom.ro
OMNIDATA S.A	110	www.omnidata.ro

Mass media

Radio Contact	104	
Realitatea TV	99	

Servicii

Ergona KTS	110	www.ergona-mccd.ro
Kanami	37	www.kanami.ro

Software

A&C International	100	www.acintl.ro
Data Networks Associates	CII	www.dna.ro
DataCom International	CII	www.datacom.ro
Indaco Systems	101	www.indaco.ro
Junior Soft	110	www.juniorsoft.ro
Microsoft România	97	www.microsoft.com/romania/xpro
Romsym Data	21	www.romsym.ro

Soluții

ElSCO A&D	108	www.elSCO.ro
Genesys Software România	3	http://www.genesys.ro
Sistec	75	http://www.sistec.ro

Ilista inserenților (alfabetic)

A&C International	100	DigiCom Systems	110	IMA Infoconsult	110	OMNIDATA S.A	110
Alliance Computers	39	ElSCO A&D	108	Indaco Systems	101	Radio Contact	104
Avitech Co	29	Ergona KTS	110	Junior Soft	110	Realitatea TV	99
Byblos	110	eWeek România	CIII	Kanami	37	Roel	41
CG&GC	43	Flamingo Computers	9	Ktech Electronics	71	Romsym Data	21
Connect	106	Fujitsu Siemens Computers	25	M.G.T. Educational	31	Sistec	75
Connex	27	Genesys Software România	3	Magic Systems	19	Sony	7, 53
Data Networks Associates	CII	Grup Transilvaie	33	Microsoft România	97	Sony Ericsson	55
DataCom International	CII	IBM România	73	Net Report	76	Tornado Sistems	1
						Unicom Systems	110

index editorial

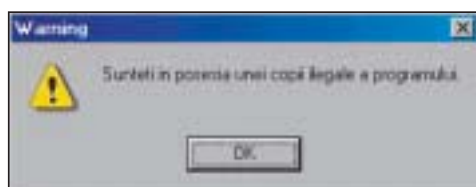
3Dlabs	26	HP România	22	Qualcomm Inc.	80
Abit	54	Hush Communications	85	RAD Data Communications	24
Aiptek	13, 20	IBM România	24, 25, 33	Rambus	57
AMD	56	Incline SoftWorks LLC	91	Romsoft	13, 16, 20, 30, 32
AMDCOS	24	Intel Corporation	30, 56, 67,	S&T România	25
Ascent Solutions Inc.	89	Iomega	59	Scop Computers	26
Asus	54	KPNQwest România	31	Siemens Business Services	26
ATI	57	Lasting System	26	SIVICO România	26, 29
Bull	29	LLP Bucharest	27	SMC	24
Caldera Internațional	34	Lycoris	15	Sneakemail	87
CheckPoint	24, 25	MailCircuit.com	88	Sofnet Services	26
ChekFaxx Development Co.	89	Mailshell.com Inc.	87	Softnet	24
Cisco Systems	24	Matrox	57	Software AG	31
ClicVU Inc.	87	MB Distribution	24	Softwin	35
Colgate-Palmolive	33	Micro Eye Inc.	89	SpamCom Foundation	87
Computer Associates	32	Microsoft Corp	29, 81, 85	spangourmet	88
Conectiva S.A	34	MSI	54	SpamMotel	87
Contact Plus Corp.	88	Net Brinel	17	Sperry Software	91
Depozitul de calculatoare	11	Net Consulting	31	Sundial Systems Corp.	87
Elite Group Systems	17	Net2Phone Inc.	85	SuSE A.G	34
Emailias LLC	87	Netscape Communications	82	Synertek	19
Emeris Technologies	89	Network Associates	24	Telemobil	19
Epox	54	Nortel Networks	24	Terratec	11, 16, 32
Epson	24	Novasoft	88	Tora	17
Ericsson	24	Novell	24	TruSecure Corporation	32
Fujitsu Services	26	nVidia	13, 57	TurboLinux	34
Fujitsu Siemens Computers	26	Omnilogic	24	UBI Soft România	14, 16
Gainward	13	Online Companies Inc.	87	US Robotics	24
GeCAD Software	34	Openwave Systems Inc.	85	Via	67
Genesys	34	Ornic USA LLC	91	Xerox România	25
Harris Corporation	24	Palit	10	Xnet	25
Hercules	14, 16	PCNET	34	Yahoo! Inc.	85
Hewlett-Packard	30	Philips	32		

Suma de control

DESPRE UȘURĂTATEA PC-URILOR

„în lucru” de ceva timp, cam de la alegeri și până la alegeri. De la le tinereeețe pân' la bătrâneeețe, la anu' și la mulți ani...

E numai un avertisment, nu vă lăsați intimidați. Eventual strângeți familia și vecinii și râdeți ca de o glumă bună. Face piciorul mic.

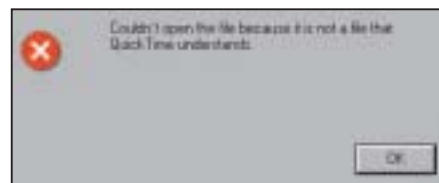
Trimiteți informațiile prin fax, eventual și codul PIN, ca să le fie mai ușor...

OK este singurul loc disponibil. Sugerăm făcătorilor programului să includă în listă Bucureștiul pentru domnul Solana și Seattle pentru domnul Mândruță.

Desigur.

Dacă nu îl poate deschide de unde știe că nu-l pricepe?

Mihai Moldoveanu din Deva a obținut un abonament pe un an la PC Magazine România.

Dacă propunerea ta este publicată vei câștiga un abonament anual gratuit la PC Magazine România. Propunerile pot fi trimise prin e-mail la adresa suma@pcmagazine.ro sau prin poștă pe adresa Redacția PC Magazine România, București, CP 94 OP 49, împreună cu datele de identificare.

Prestări servicii

Anunțuri

Anunțuri Gratuite

www.primariatm.ro

Anunțul Telefonic

www.anuntul.ro

Anunt.ro

www.anunt.ro

Publicitate

Abplus

(târguri și expoziții)

www.abplus.ro

AdServer

(publicitate pe internet)

www.adserver.ro

Ars

www.ars.ro

Artstudio

(fotografie publicitară)

www.arsstudio.ro

Babel Communications

www.babel.ro

Bdr

www.bdr.ro

ELTRIX

www.eltrix.ro

Euromedia group

www.euromediagroup.ro

FLAMINGO Media

www.flamedia.ro

Graffiti BBDO

www.graffiti.bbdo.ro

Grey Advertising

www.greyro.com

McCann-Erickson

Romania

www.mccann.ro

media Trust

www.mediatrust.ro

Mercury Promotions

www.mercurypromo.ro

Multimedia

Communications

Publishing & Advertising

www.multimedia-com.com

Ogilvy Group Romania

www.ogilvy.com

Plasty Prod

www.plastyprod.ro

Saatchi & Saatchi

www.saatchi.com

Scala Thompson

www.scalajwt.ro

Firme de curierat

Cargus

www.cargus.ro

DHL

www.dhl.ro

Pegasus

www.pegasus.ro

Fan Curier

www.fancurier.ro

Kangaroo Express

www.kangaroo.ro

Instituții de studiere

a pieței/Sondaje

IMAS

www.imas.ro

Irecson

www.irecson.ro

IRSOP

www.irsop.ro

Locuri de muncă

BestJobs.ro

www.bestjob.ro

eJob.ro

www.ejob.ro

Job2All.ro

www.job2all.ro

ITPro.ro

www.itpro.ro

Resurse Umane

www.resurseumane.ro

Expertize

Experți Tehnici

www.sget.ro

Obiecte promoționale

Atip

www.atip.ro

Geronimo

www.geronimo.ro

Italian Express

www.italex.ro

LaStrada

www.lastrada.ro

Obrian.ro

www.obrian.ro

Sands

www.sands.ro

Wind94.ro

www.wind94.ro

Inscripționări

Baloane

www.baloaneradar.ro

Baloane Stas.ro

www.baloane.stas.ro

Inscriptionare.ro

www.inscriptionare.ro

Multigrafica

www.multigrafica.ro

Savcom

www.savcom.ro

Tipografie

Contrast

www.contrast.ro

PrintWorld

www.printworld.ro

Cărți de vizită

www.cartidevizita.ro

Ștampile

www.kortner.ro

Consultanță

Compass Consulting

www.compass.ro

InfoTax (expertiză con-

tabilă)

www.infotax.ro

Archimedes

www.archimedes.ro

BiroulUnic

www.biroulunic.ro

Svasta Consult

www.svasta.ro

IBC (brokeraj, asigurări,

reasigurări)

www.ibc.ro

Resurse umane

ResurseUmane.ro

www.resurseumane.ro

Snelling

www.snelling.ro

Asigurări

Arda

www.ardaf.ro

Asirom

<http://asirom.ecosoft.ro>

Asit

www.asit.ro

Nederlanden

www.nederlanden.ro

Omniasig

www.omniasig.ro

Centre Medicale

MediciOnline.ro

www.medici-online.ro

BioMedica

www.bio-medica.ro

Centrul de diagnostic și

tratament V. Babeș

www.cdt-babes.ro

LaserMed

www.lasermed.ro

Spitalul Universitar de

Urgență

www.suub.ro

Școli de șoferi

Soferi.go.ro

<http://soferi.go.ro>

AutoGabriel

www.autogabriel.ro

Transporturi

Transportal

www.transportal.ro

TransInfo

www.transinfo.ro

TransNet

www.transnet.ro

Cursuri

Portaluri

1educat.ro

www.1educat.ro

Cursuri online

Academia 1educat

www.1educat.ro/academia

CSIDD

www.csidd.ro

Interact Business

Communication

www.ukbiz.ro/interact

Cursuri prin

corespondență

Eurocor

www.eurocor.ro

Inccor

www.inccor.ro

International

Correspondence

Institute

www.iicc.ro

Învățământ la distanță

Fundatia LOGIC

www.fundatialogic.ro

Human Invest

www.humaninvest.ro

SNSPA

www.snspace.ro

Cursuri de limbi străine

Eurolangue

www.eurolangue.ro

Fides

www.fidescentre.ro

British Bouncil

www.britishcouncil.com

ICS

www.ics.ro

Institutul Cervantes

www.cervantes.es

Institutul Goethe

www.goethe.de

Institutul Francez

www.ifb.ro

Lexis

www.lexis.ro

Atestat Cambridge

BritishCouncil

www.britishcouncil.ro

Fides

www.fides.ro

Atestat TOEFL

Fides

www.fides.ro

Toefl.org

www.toefl.org

MBA

Asebus

www.asebus.ro

Codecs

www.codecs.ro

IEAI

www.ieai.ro

**Management,
marketing, resurse
umane, vânzări,
comunicare, finanțe,
relații publice,
negociere**

ASE

www.ase.ro

ASEBUSS

www.asebuss.ro

Atlas Consel

www.atlasconsel.ro

Codecs

www.codecs.ro

Elite Training

www.elitetraining.ro

Institutul Bancar Roman

www.ibr-rbi.ro

Irecson

www.irecson.ro

NewSystems

www.newsys.ro

Opportunity Associates

Romania

www.oar.ro

ProManagement

www.promanagement.ro

Contabilitate

ASE

www.ase.ro

AuditOne

www.auditone.ro

Eurocor

www.eurocor.ro

Irecson

www.irecson.ro

IntelCredo

www.intelcredo.ro

Picon

www.picon.ro

ProManagement

www.promanagement.ro

Wizrom

www.wizrom.ro

Bursă

Bursa Română de

Mărfuri

www.brm.ro

Institutul Bancar Român

www.ibr.bri.ro

Asigurări

Ase

www.ase.ro

FundațiaLogic

www.fundatialogic.ro

Fiatest

www.fiatest.ro

Cursuri TI

CPI

www.cpi.ro

Computerland

www.computerland.ro

Cisco

www.cisco.ro

Genesys

www.genesys.ro

IBM Romania

www.ro.ibm.com

ICS

www.ics.ro

NewSystems

www.newsys.ro

RomsymData

www.romsym.ro

Oracle Romania

www.oracle.ro

S&T

www.snt.ro

Top Management

www.topmanagement.ro

Total School

www.totalschool.ro

Tornado

www.tornado.ro

Gramling

www.gramling.ro

IntelProf

www.intelprof.ro

Logimax

www.logimax.ro

Microsoft Romania

CTEC

www.microsoft.com/romania/CTEC

ProManagement

www.promanagement.ro

ABONAMENT

CONCURS

CONCURS

6 NUMERE GRATUITE!

În perioada

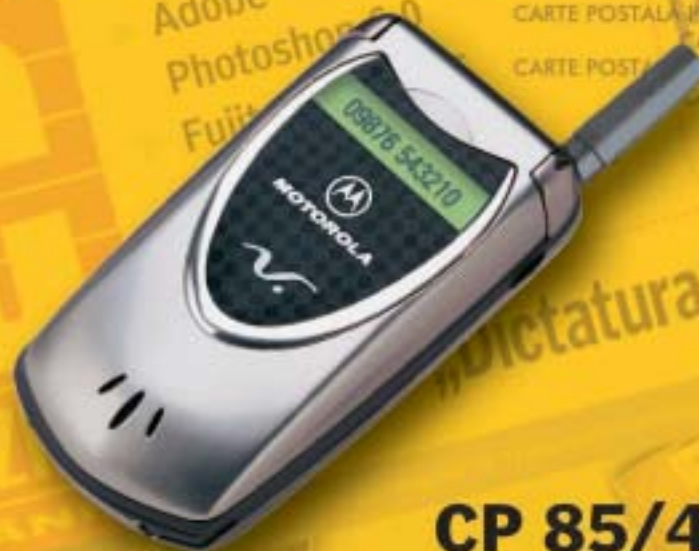
1 iulie - 31 august

plătiți 528.000 lei abonamentul
pentru 12 numere (1 an) și beneficiați
de un abonament gratuit pentru
încă 6 numere.

DESTINATAR: AGORA MEDIA S.R.L. C.P.230 O.P. I, 4300 TG. MUREȘ, ROMÂNIA

CP 85/44, București

CP 85/44, București

CORRESPONDENȚĂ
CU RĂSPUNS
**FĂRĂ
TIMBRU**

CORRESPONDENȚĂ
CU RĂSPUNS
**FĂRĂ
TIMBRU**

CORRESPONDENȚĂ
CU RĂSPUNS
**FĂRĂ
TIMBRU**

Nume:		Prenume:	
sau			
Firma:		Cod fiscal:	
Destinatar: Nume:		Prenume: Funcție:	

Județ:	Localitate:	Sector:	Cod poștal:
Stradă:	Nr.:	Bl.:	Sc.: Ap.: Et.:
sau			
Oficiu poștal:		Căsuța poștală:	

Telefon:	Fax:	E-mail:
----------------	------------	---------------

V-am expediat lei, cu mandatul poștal/ordinul de plată nr. din data / /, în contul Agora Media: ☐ 506913554962, Trezoreria Tg. Mureș (pentru firmele de stat), sau ☐ 251100996025502, BRD Tg. Mureș (firme particulare și persoane fizice). Data: / /, Semnătura:		Doresc să-mi trimiteți factură. ☐ Da, am avut abonament: ☐
--	--	---

Abonându-vă economisiți !			
		Preț vânzare	Preț abonament
PC MAGAZINE România	18 luni	792.000 lei	528.000 lei ☐
			Începând cu luna

*PC Magazine România și Ceemark România
oferă prin tragere la sorți
două imprimante color Lexmark, Z55 și Z 65
cititorilor care vor trimite acest talon
până la data de 5 august 2002.*

Nume:		Prenume:		Profesia:	
Județ:		Localitate:		Sector: Cod poștal:	
Stradă:		Nr.:		Bl.: Sc.: Ap.: Et.:	
sau					
Oficiu poștal:		Căsuța poștală:			
Telefon:		Fax:		E-mail:	

*PC Magazine România și Motorola România
oferă prin tragere la sorți
un terminal Motorola V6o
cititorilor care vor trimite acest talon
până la data de 5 august 2002.*

Nume:		Prenume:		Profesia:	
Județ:		Localitate:		Sector: Cod poștal:	
Stradă:		Nr.:		Bl.: Sc.: Ap.: Et.:	
sau					
Oficiu poștal:		Căsuța poștală:			
Telefon:		Fax:		E-mail:	